

Eurobaromspecial 517
Verslag

De toekomst van Europa

Hetwerk van dezwerper: September-
oktober 2021

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.2

Enquête uitgevoerd door Kantar op verzoek van de Europese Commissie en het Europees Parlement
Enquête gecoördineerd door de Europese Commissie, directoraat-generaal Communicatie
(DG COMM Media Monitoring en Eurobarometer) en
het Europees Parlement, directoraat-generaal Communicatie

(DG COMM „toezicht op het publiek advies”)

Projecttitel e e Verslag over de toekomst van Europa

Versie: FR

Catalogusnummer NA-AX-21-003-EN-N

ISBN 978-92-76-44616-3

ISSN 2600-2833

10.2775/388549

© Europese Unie, 2021

<https://www.europa.eu/Eurobarometer>

<https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/fr/be-heard/eurobarometer>

Foto krediet: Getty Afbeeldingen

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Document opgesteld door Pierre Dieumegard

voor Europa-democratie-Esperanto

Het doel van dit „voorlopige” document is om meer mensen in de Europese Unie in staat te stellen inzicht te krijgen in de documenten die voor de Europese Unie zijn opgesteld (en gefinancierd door hun bijdragen). Het originele document in het Frans werd geformatteerd door de Libre Office-software en vervolgens automatisch vertaald door <https://webgate.ec.europa.eu/etranslation>. Het resultaat is in alle officiële talen van de Europese Unie geplaatst op <http://www.europokune.eu/>

We hebben dit werk gedaan vanwege de behoefte aan betere meertaligheid in de Europese Unie: zonder vertalingen wordt een groot deel van de bevolking uitgesloten van het debat. **Het is wenselijk dat de administratie van de Europese Unie verantwoordelijk is voor het vertalen van belangrijke documenten, zodat alle Europeanen kunnen begrijpen waar ze het over hebben en hun gemeenschappelijke toekomst samen kunnen bespreken.**

Voor een goede rechtstreekse communicatie tussen de Europese burgers, voor betrouwbare vertalingen, zou de internationale taal van het Esperanto zeer nuttig zijn vanwege de eenvoud, regelmaat en precisie.

Op het internet:

Europese Federatie-Demokratio-Esperanto: <http://e-d-e.org/> of <http://demokratio.eu>

Vereniging Europa-Democratie-Esperanto (Frankrijk): <http://e-d-e.fr/> contact@e-d-e.fr

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
INTRODUCTIE.....	4
OVERZICHT.....	7
I. EUROPESE BURGERS EN DE EU (CONTEXTVRAGEN).....	10
II. HET LEVEN IN DE EUROPESE UNIE.....	19
III. DE EUROPESE UNIE IN 2021.....	32
1. Belangrijkste troeven van de EU.....	32
2. De belangrijkste uitdagingen van de EU.....	36
3. EU-waarden.....	42
4. De EU in de wereld.....	48
IV. DE EUROPESE GREEN DEAL.....	74
V. DE TOEKOMST VAN EUROPA.....	88
1. De uitdagingen van de EU.....	88
2. De toekomst van Europa.....	98
3. De EU in 2030: voorkeuren van burgers voor hun samenleving.....	128
IK HEB HET GEDAAN. ALGEMENE KWESTIES IN VERBAND MET DE TOEKOMST VAN EUROPA.....	134
1. Democratie.....	134
2. Deelname van burgers aan het debat over de toekomst van de Europese Unie.....	146
VII. CONFERENTIE OVER DE TOEKOMST VAN EUROPA.....	154
1. Advies over de Conferentie over de toekomst van Europa.....	154
2. Conferentie over de toekomst van Europa in de media.....	180
CONCLUSIE.....	186
TECHNISCHESPECIFICATIES.....	187
ENKELE AANVULLENDE OPMERKINGEN EN INTERPRETATIES.....	193
De conferentie over de toekomst van Europa heeft geen passie gehad voor Europeanen.....	193
Europeanen zijn zeer verdeeld over de strijd tegen klimaatverandering.....	193

INTRODUCTIE

Dit verslag bevat de volledige resultaten van de speciale Eurobarometer nr. 517 (EB96.1) over de toekomst van Europa, die tussen 16 september en 17 oktober 2021 in de 27 EU-lidstaten is uitgevoerd.

Dit is het tiende verslag in de reeks Future of Europe na eerdere enquêtes in 2006,¹2009, 2011², 2012³, 2014⁴, 2016⁵, 2017^{6,7}, 2018⁸ en 2020⁹. Deze enquêtes geven een overzicht van hoe Europeanen de EU en haar toekomst waarnemen. Deze speciale Eurobarometer en de Eurobarometer 2020 zijn een interinstitutionele enquête die gezamenlijk wordt uitgevoerd door het Europees Parlement en de Europese Commissie. De bijbehorende vragenlijst bevat vragen van beide instellingen.

Het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie zijn overeengekomen om vóór het einde van de zittingsperiode in 2024 een ambitieuze politieke en wetgevende agenda voor herstel en hernieuwde dynamiek uit te voeren¹⁰.

Op basis van de politieke agenda van de voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von¹¹der Leyen, hebben de drie instellingen zes strategische beleidsdoelstellingen voor de Europese Unie voor de periode 2019-2024 vastgesteld, die als volgt zijn: I) de Europese Green Deal tot stand te brengen; voorbereiding op het digitale decennium van Europa; het bereiken van een besparing in dienst van personen; IV) versterking van de positie van Europa op het internationale toneel; het bevorderen van een vrij en veilig Europa; VI) onze democratie te beschermen en te versterken door gemeenschappelijke Europese waarden te verdedigen.

Op 14 juli 2021 heeft de Europese Commissie een reeks voorstellen goedgekeurd om het klimaat-, energie-, landgebruik-, vervoer- en belastingbeleid van de EU aan te passen om haar netto broeikasgasemissies tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990. Deze voorstellen bieden de wetgevingsinstrumenten om de doelstellingen van de EU-klimaatregelgeving en de ambities van de Europese Green Deal te verwezenlijken¹². Als medewetgevers zijn het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie verantwoordelijk voor de bespreking en bespreking van dit pakket maatregelen voor onderhandelingen met het oog op een gemeenschappelijk akkoord, dat de weg vrijmaakt voor de definitieve vaststelling van wetgevingshandelingen die uit deze voorstellen voortvloeien.

De conferentie over de toekomst van Europa is een van de elementen van de component „Versterking van de democratie en het verdedigen van Europese waarden”. Dit is een gezamenlijk project van het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie. Deze conferentie biedt de Europese burgers de gelegenheid om hun mening te geven over de toekomst die zij voor de Europese Unie willen¹³.

Het meertalige digitale platform van de conferentie werd op 19 april gelanceerd tijdens de openingszitting van de conferentie op 9 mei 2021, nadat het werd uitgesteld als gevolg van de COVID-19-pandemie.

Panels van Europese burgers zullen aanbevelingen doen die zullen worden gepresenteerd en besproken tijdens de plenaire vergadering van de conferentie, waar de voorstellen van de conferentie zullen worden vastgesteld. Panels, plenaire vergaderingen en diverse evenementen vinden plaats in 2022.

1 Speciale Eurobarometer 251: <http://ec.europa.eu/COMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/586/p/4>

2 Standaard Eurobarometer 71 voorjaar 2009 — Verslag over de toekomst van Europa: <http://ec.europa.eu/COMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/STANDARD/surveyKy/829>

3 Speciale Eurobarometer 379: <http://ec.europa.eu/COMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/1059/p/2>

4 Speciale Eurobarometer 394: <http://ec.europa.eu/COMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/search/future/surveyKy/1070>

5 Speciale Eurobarometer 413: <http://ec.europa.eu/COMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2038>

6 Speciale Eurobarometer 451: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2131>

7 Speciale Eurobarometer 467: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2179>

8 Speciale Eurobarometer 479: <https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/search/future/surveyKy/2217>

9 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

10 [Gemeenschappelijke prioriteiten van de Europese instellingen 2021-2024 | Europese Commissie \(europa.eu\)](#)

11 [politieke richtsnoeren-volgende commissie_en_0.pdf \(europa.eu\)](#)

12 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fr/IP_21_3541

13 <https://futureu.europa.eu/pages/about>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.5

Het eindresultaat van de conferentie zal worden gepresenteerd in een verslag aan de voorzitters van de drie betrokken Europese instellingen. Zij zullen dan onverwijld onderzoeken hoe een doeltreffende follow-up van dit verslag op de onder hun bevoegdheid vallende gebieden mogelijk is.

In dit verband richt deze enquête zich op de conferentie over de toekomst van Europa en wordt ernaar gestreefd de houding ten opzichte van dit initiatief en het advies ten aanzien van de belangrijkste onderwerpen van de conferentie te meten.

Deze enquête werd uitgevoerd in een tijd waarin de coronapandemie nog steeds zeer aanwezig was in de verschillende Europese lidstaten, die nog steeds te lijden hadden onder de gevolgen voor de gezondheid en de economie, evenals beperkingen op veel gebieden van het dagelijks leven van Europeanen.

De besmettingscijfers zijn veranderd sinds de vorige enquête over de toekomst van Europa in het najaar van 2020, maar ondanks de recente versnelling van het aantal wereldwijde gevallen zijn de sterftcijfers grotendeels stabiel gebleven. De opkomst van de „Omicron“-variant werd eind november 2021 opgemerkt; het verspreidde zich zeer snel, waarbij het grootste deel van de verontreiniging nu toe te schrijven is aan deze variant¹⁴.

Op 14 november 2021, kort na het veldwerk, rapporteerde het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) 1,46 miljoen sterfgevallen in Europa en meer dan 5 miljoen sterfgevallen wereldwijd. Op dezelfde datum bedroeg de vaccinatiegraad met ten minste één dosis in de EU/EER 70 % van de totale bevolking, terwijl 65 % van de bevolking een volledig vaccinatierégime had¹⁵.

De COVID-19-pandemie blijft ernstige gevolgen hebben voor de Europese economie, hoewel recente analyses wijzen op een sneller dan verwacht herstel in de Europese economie na de recessie van de pandemie. De Europese economie zal de groei in de prognoseperiode naar verwachting handhaven, met een groeipercentage van 5 % in 2021, 4,3 % in 2022 en 2,5 % in 2023¹⁶. Het werkloosheidspercentage daalde ook tot 6,7 % in september 2021, van 6,9 % in augustus 2021 en 7,7 % in september 2020¹⁷.

Het doel van deze enquête is het meten van de standpunten van Europeanen in de hele EU en in elke lidstaat, over de EU in het algemeen en over de Europese Green Deal, de toekomst van Europa en de conferentie over de toekomst van Europa in het bijzonder. Dit verslag is onderverdeeld in zeven hoofdstukken:

1. Houding ten opzichte van de EU — dit deel presenteert de context door te kijken naar de algemene houding van de burgers ten opzichte van de EU.
2. Wonen in de EU — dit deel probeert te begrijpen of Europeanen in 2021 gelukkig zijn in de EU.
3. De EU in 2021 — dit deel onderzoekt de perceptie van de belangrijkste sterke punten van de EU, de uitdagingen waarmee zij wordt geconfronteerd en de kernwaarden van de EU.
4. De Europese Green Deal — dit deel beoogt inzicht te krijgen in het belang van de verschillende doelstellingen van de Europese Green Deal, evenals een bredere houding ten aanzien van milieukwesties en klimaatverandering.
5. Houding ten opzichte van de toekomst van Europa — dit deel onderzoekt onder meer adviezen over de toekomstige mondiale uitdagingen van Europa en hoe hiermee om te gaan.
6. Algemene vragen in verband met de conferentie over de toekomst van Europa — waarin wordt gekeken naar de verschillende manieren waarop burgers op nationaal en EU-niveau in aanmerking kunnen worden genomen.
7. Adviezen over de conferentie over de toekomst van Europa — dit deel heeft tot doel de bereidheid van Europeanen om deel te nemen aan de conferentie over de toekomst van Europa te meten en de belangrijkste kwesties te definiëren die moeten worden besproken, de rol van jongeren in de conferentie en de impact ervan op de democratie.

14 <https://covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu/>

15 <https://www.ecdc.europa.eu/en/geographical-distribution-2019-ncov-cases>

16 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fr/ip_21_5883

17 https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Unemployment_statistics#Unemployment_in_the_EU_and_the_euro_area

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.6

Gevolgen van de COVID-19-pandemie voor veldwerk

De gebruikte methodologie is die van de Eurobarometer-enquêtes van de directoraten-generaal Communicatie van de Europese Commissie en het Europees Parlement (de eenheid Mediamonitoring en de Eurobarometer-eenheid en de eenheid Public Opinion Monitoring). Als gevolg van de COVID-19-pandemie was het echter moeilijk, zo niet onmogelijk, om in sommige landen face-to-face interviews te houden. Waar mogelijk werden interviews face-to-face gevoerd met geïnterviewden of voor hun deur, in hun nationale taal. In alle landen waar face-to-face interviews mogelijk waren, werd gebruik gemaakt van het Computer Assisted Personal Interview (CAPI) systeem. Alle face-to-face interviews volgden hygiëne- en fysieke afstandsmaatregelen in overeenstemming met de nationale regelgeving. Waar mogelijk werden interviews uitgevoerd buitenshuis, in de voetsporen van de deur, om in de open lucht te blijven en sociale afstand te respecteren. Wanneer het aantal face-to-face interviews onvoldoende was om het doel te bereiken, of wanneer ze onmogelijk waren, werden ze online uitgevoerd met behulp van CAWI (Computer-Assisted Web Interviewing). In Finland werden alle interviews online gehouden. In België, Tsjechië, Denemarken en Malta werd een deel van de interviews online gehouden, terwijl de andere werden uitgevoerd volgens de gebruikelijke face-to-face methode. Een technische nota over de methodologie die wordt gebruikt voor interviews door de Kantar-instituten is als bijlage bij dit verslag gevoegd. Het specificeert ook onderhoudsmethoden en betrouwbaarheidsintervallen.

Opmerking: in dit verslag worden de EU-lidstaten aangewezen door hun officiële afkorting, zoals weergegeven in de onderstaande tabel:

België	ZIJN	Letland	LV
Bulgarije	BG	Litouwen	LT
Tsjechische Republiek	CZ	Luxemburg	LEZEN
Denemarken	DK	Hongarije	HUSSEIN
Duitsland	VAN	Malta	MT
Estland	EE	Nederland	NL
Griekenland	EL	Oostenrijk	BIJ
Spanje	ES	Polen	PL
Frankrijk	FR	Portugal	PT
Kroatië	HR	Roemenië	RO
Ierland	EVT.	Slovenië	ALS
Italië	HET	Slowakije	SK
Republiek Cyprus *	CY	Finland	FI
		Zweden	SE

Europese Unie — gewogen gemiddelde voor de 27 lidstaten EU27

Cyprus in zijn geheel is een van de 27 EU-lidstaten. Het acquis communautaire is echter opgeschort in het deel van het land dat niet onder zeggenschap staat van de regering van de Republiek Cyprus. Om praktische redenen worden alleen interviews in het deel van het land dat onder toezicht staat van de regering van de Republiek Cyprus opgenomen in de resultaten van „CY” en in de EU-27-gemiddelden.

Wij willen van deze gelegenheid gebruik maken om alle mensen in de Europese Unie te bedanken die de tijd hebben genomen om deel te nemen aan deze enquête.

Zonder hun actieve deelname was deze studie niet mogelijk geweest.

OVERZICHT

De meerderheid van de Europeanen is van mening dat het lidmaatschap van hun land tot de EU een goede zaak is, en een duidelijke meerderheid is voor de EU. Meer dan de helft van de Europeanen heeft een positief beeld van de EU

Ongeveer zes op de tien Europeanen (62 %) is van mening dat het lidmaatschap van hun land van de EU een goede zaak is, terwijl een op de tien (10 %) vindt dat het een slechte zaak is en 27 % zegt dat het „niet goed of slecht is”. De houding is sinds het najaar van 2020 stabiel gebleven.

Over het algemeen is 73 % voorstander van de EU, waarvan 27 % voorstander is van de EU en de manier waarop deze momenteel werkt, terwijl 46 % voorstander is van de EU, maar niet de manier waarop ze vandaag werkt. Een kwart is ofwel tegen het idee van de EU in het algemeen (4 %) of eerder sceptisch, maar zou van gedachten kunnen veranderen als de manier waarop het werkt daadwerkelijk zou veranderen (21 %).

Meer dan de helft (54 %) van de Europeanen heeft een positief imago van de EU, terwijl slechts 11 % van de Europeanen een negatief imago heeft, terwijl anderen zeggen dat ze in dit opzicht neutraal zijn (34 %).

Een grote meerderheid van de Europeanen zegt tevreden te zijn met hun gezinsleven, wonen in hun land en in de EU.

Een grote meerderheid van de respondenten is het ermee eens dat ze gelukkig zijn met hun gezinsleven (89 %), en een gelijkwaardig percentage van de respondenten zegt dat ze blij zijn om in hun land te wonen.

Tweederde (66 %) is blij met hun huidige baan.

Meer dan acht op de tien (81 %) zeggen ook dat ze blij zijn om in de EU te wonen.

Om haar belangrijkste uitdagingen aan te pakken, moet de EU prioriteit geven aan het milieu en de klimaatverandering, evenals gelijkheid en sociale rechtvaardigheid.

De belangrijkste troeven van de EU zijn de eerbiediging van de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat en haar economische, industriële en commerciële macht. Deze twee activa zullen nu echter minder vaak worden aangehaald dan in oktober-november 2020.

De drie meest genoemde uitdagingen voor de EU zijn sociale ongelijkheden (36 %), werkloosheid en milieuproblemen en klimaatverandering (32 % voor iedereen). De vierde meest geciteerde uitdaging, migratiekwessies, wordt genoemd in een quasi-equivalent aandeel (31 %).

Bijna de helft (49 %) is van mening dat vrede beter door de EU wordt belichaamd dan door andere landen, 47 % noemt vrijheid van meningsuiting, 45 % zegt sociale gelijkheid en solidariteit, terwijl 44 % van mening is dat de EU tolerantie en openheid voor anderen het best belichaamt. Er zijn weinig variaties waargenomen ten opzichte van 2020.

Om de belangrijkste mondiale uitdagingen van de EU aan te pakken, zijn respondenten van mening dat het milieu en de klimaatverandering (39 %), gelijkheid en sociale rechtvaardigheid (37 %), gezondheid en veiligheid (32 %) prioritair moeten worden aangepakt.

De meerderheid van de Europeanen is van mening dat de EU stabiliteit in de wereld en toekomstperspectieven voor Europese jongeren biedt.

Bijna zeven van de tien respondenten (68 %) zijn het erover eens dat de EU een plaats van stabiliteit is in een onrustige wereld en bijna evenveel (67 %) is van mening dat het Europese project toekomstperspectieven biedt voor Europese jongeren.

62 % van de respondenten beschouwt globalisering als een kans voor economische groei. Hoewel 44 procent gelooft dat globalisering de identiteit van hun land bedreigt, is de meerderheid het niet eens met deze verklaring (47 procent).

Meer dan vier op de tien (45 %) is van mening dat de belangen van mensen zoals zij goed in aanmerking worden genomen door het politieke systeem van hun land, maar de meerderheid (50 %) is het daar niet mee eens.

In het kader van de Europese Green Deal vinden veel Europeanen milieudoelstellingen belangrijk. Ook wordt algemeen erkend dat de aanpak van klimaatverandering een reeks voordelen kan opleveren, waaronder gezondheid en welzijn.

Ten minste acht van de tien Europeanen zijn van mening dat milieudoelstellingen voor hen persoonlijk zeer of „zeer belangrijk” zijn. Meer dan de helft (58 %) is van mening dat het herstellen van bossen, bodems, wetlands en veengebieden in Europa „zeer belangrijk” is.

Ongeveer de helft (49 %) vindt het „zeer belangrijk” om het aandeel hernieuwbare energie in de Europese economie te verhogen en de energie-efficiëntie te verbeteren om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. De renovatie van gebouwen om meer hernieuwbare energie te gebruiken en energie-efficiënter te zijn, wordt door 46 % van de Europeanen als „zeer belangrijk” beschouwd.

Bijna negen van de tien Europeanen (87 %) zijn het erover eens dat de bestrijding van klimaatverandering hen kan helpen hun gezondheid en welzijn te verbeteren. Tot slot is 85 % het ermee eens dat de aanpak van klimaatverandering

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.8

nieuwe kansen voor innovatie, investeringen en werkgelegenheid kan creëren, en 83 % kan de kosten van grotere milieuschade in de toekomst helpen verminderen.

Het advies is meer verdeeld over de impact op de economie: hoewel 47 % het niet eens is met de bewering dat de strijd tegen klimaatverandering de economie kan schaden, is een vergelijkbaar percentage (45 %) het met deze verklaring eens.

Europeanen zijn voorstander van een model waarin alle EU-lidstaten samenwerken en oplossingen vinden voor belangrijke mondiale uitdagingen.

Milieukwesties en klimaatverandering (49 %) worden gezien als de belangrijkste mondiale uitdaging voor de toekomst van de EU, gevolgd door gezondheidsrisico's (34 %), gedwongen migratie en ontheemding (30 %) en terrorisme (26 %). Het terrorisme is sinds 2020 met 12 punten gedaald.

De respondenten zijn van mening dat de beste manier om vooruitgang te boeken met deze belangrijke mondiale uitdagingen is dat alle EU-lidstaten samenwerken en oplossingen vinden (76 %) in plaats van afzonderlijke EU-lidstaten (20 %). Dit advies is ook de meerderheid op nationaal niveau in alle lidstaten.

De meest nuttige elementen voor de toekomst van Europa zijn het genieten van vergelijkbare levensstandaarden (31 %), een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid (22 %), sterkere solidariteit tussen de EU-lidstaten (21 %) en energie-onafhankelijkheid (20 %).

Voor de meerderheid van de Europeanen is het beste niveau om verschillende beleidslijnen te beheren, zowel op nationaal als op Europees niveau.

Minstens de helft van de respondenten is van mening dat dit beleid zowel op nationaal als op Europees niveau zal worden beheerd.

Voor bijna alle voorgestelde beleidsterreinen denken respondenten ook eerder dat zij beter of hoofdzakelijk op EU-niveau zouden worden beheerd, in plaats van alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau, met name wat betreft de strijd tegen terrorisme (34 % versus 8 %), migratie en vluchtelingen (33 % versus 14 %) en het milieu en de klimaatverandering (31 % versus 10 %).

Bijna vier op de tien respondenten (39 %) zou er de voorkeur aan geven dat in tien jaar meer besluiten op EU-niveau worden genomen dan nu, terwijl bijna evenveel (36 %) zou zeggen dat zij de voorkeur geven aan ongeveer hetzelfde aantal besluiten dat op EU-niveau moet worden genomen als nu.

In 2030 verdient het de voorkeur dat de Europese samenleving meer belang hecht aan solidariteit dan aan individualisme. Tegelijkertijd verdeelt het belang dat aan individuele vrijheden of orde moet worden gegeven de mening

Op de vraag naar hun voorkeuren voor de Europese samenleving in 2030 was meer dan acht van de tien Europeanen (83 %) voorstander van solidariteit, terwijl 13 % de voorkeur zou geven aan meer nadruk op individualisme in de samenleving.

Als ze de voorkeur geven aan een Europese samenleving in 2030 waar meer nadruk wordt gelegd op individuele orde of vrijheden, noemt 46 % individuele vrijheden en 45 % noemt orde.

Geïnterviewden zijn er in het algemeen voorstander van dat meer rekening wordt gehouden met de stem van de EU-burgers bij beslissingen over de toekomst van Europa en erkennen ook duidelijk dat er veel meer moet worden gedaan om de democratie in de EU te versterken en te beschermen.

Stemmen bij de Europese verkiezingen wordt beschouwd als de meest effectieve manier om de stem van de burgers te laten horen onder besluitvormers op Europees niveau (55 %), gevolgd door stemmen bij andere verkiezingen (30 %) en het ondertekenen van een petitie (21 %).

Negen van de tien Europeanen (90 %) zijn van mening dat meer rekening moet worden gehouden met de stem van de EU-burgers bij besluiten over de toekomst van Europa (-2 punten sinds het najaar van 2020).

Ongeveer negen van de tien respondenten (89 %, stabiel sinds het najaar van 2020) zijn het erover eens dat er nog veel moet worden gedaan om de democratie in de EU te versterken en een vergelijkbaar percentage (88 %, -1) is het ermee eens dat er nog veel moet worden gedaan om de democratie in de EU te beschermen.

Europeanen zeggen eerst de toekomst van de EU te willen bespreken met vrienden, familie of collega's (36 %), terwijl ongeveer een kwart (26 %) het liefst met Europese politici, 22 % met nationale politici en 18 % met politici op lokaal of regionaal niveau zou bespreken. Een op de vijf (20 %) gaf aan de toekomst van de EU te willen bespreken met burgers uit andere EU-landen.

Een grote meerderheid van de Europeanen zegt dat ze meer rekening willen houden met hun mening bij belangrijke beslissingen over waar ze wonen (82 %), hun land (79 %) en de EU (70 %).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.9

Europeseburgers geven blijk van belangstelling om deel te nemen aan de conferentie over de toekomst van Europa, meestal door een enquête te beantwoorden. De belangrijkste onderwerpen voor deze conferentie zijn klimaatverandering en milieu, gezondheid en economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid.

Meer dan de helft van de Europeanen (59 %) zegt deel te willen nemen aan de conferentie over de toekomst van Europa door een enquête te beantwoorden. De andere manieren om het meest deel te nemen zijn door deel te nemen aan vergaderingen in hun regio (46 %) of online raadplegingen (40 %), door hun ideeën en voorstellen te delen met nationale en Europese politici (39 %) en door deel te nemen aan Europese culturele en sportieve evenementen in verband met de conferentie (39 %).

De deelname van geïnterviewden aan de conferentie zou worden aangemoedigd als zij ervan overtuigd waren dat hun deelname een reële impact zou hebben (53 %). De andere responsopties worden door minder dan een derde van de respondenten genoemd.

Europeanen zijn van mening dat de deelname van jongeren aan de conferentie vooral gericht is op onderwerpen die voor hen van groot belang zijn (43 %). De andere voordelen zijn dat jongeren hun energie en motivatie voor hervormingen en verandering (35 %) kunnen gebruiken en de toekomst van Europa beter kunnen inspelen op de uitdagingen van de huidige samenleving (33 %).

De Europeanen zijn van mening dat de belangrijkste onderwerpen voor deze conferentie zijn klimaatverandering en milieu (44 %), gezondheid (40 %) en een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid (40 %).

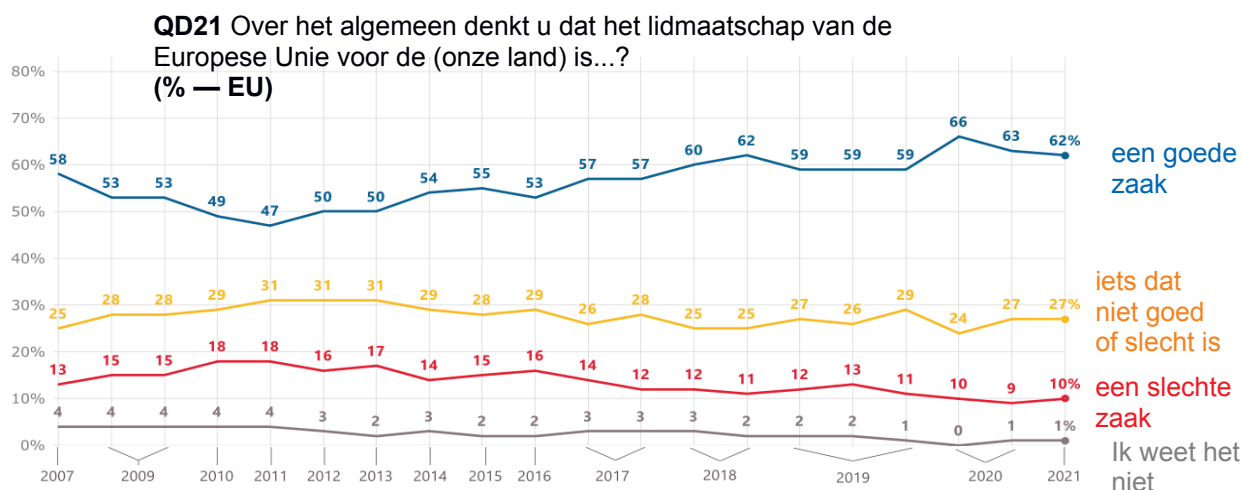
I. EUROPESE BURGERS EN DE EU (CONTEXTVRAGEN)

Zes op de tien Europeanen denken dat het lidmaatschap van hun land van de EU een goede zaak is, iets lager dan het hoogste niveau in 2020

Dit eerste hoofdstuk geeft een overzicht van de algemene houding van de Europeanen ten opzichte van de EU, met name door hen te vragen naar hun mening over het lidmaatschap van hun land, de huidige werking van de EU en hun positieve of negatieve imago van de EU.

Ongeveer zes op de tien Europeanen (62 %) vindt het lidmaatschap van hun land een goede zaak, terwijl een op de tien (10 %) vindt dat het een slechte zaak is en een op de vier (27 %) vindt het neutraal.

De houding ten opzichte van de EU is iets minder positief dan in het najaar van 2020 (Speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa)¹⁸, aangezien het aandeel Europeanen dat het lidmaatschap van hun land tot de EU als positief beschouwt (-4 punten). Er zij echter op gewezen dat het in het voorjaar van 2020 waargenomen resultaat het hoogste ooit op dit gebied was en dat het huidige niveau relatief hoog blijft ten opzichte van voorgaande jaren.

¹⁸Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.11

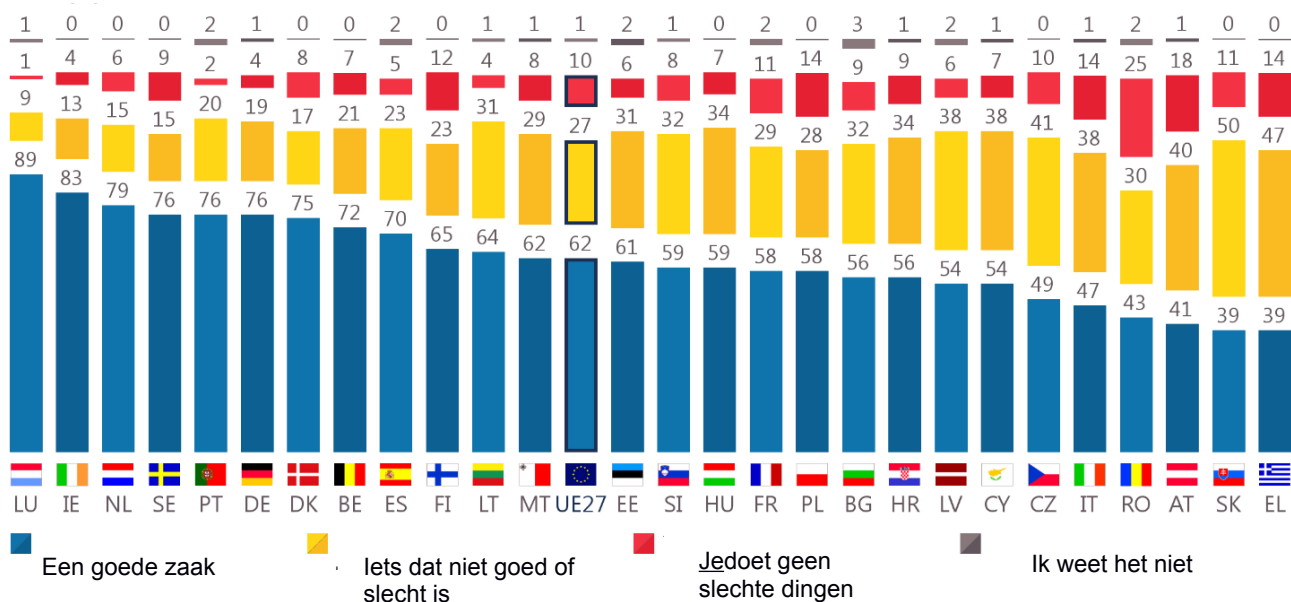
In alle behalve twee lidstaten zegt de meerderheid van de respondenten dat het lidmaatschap van hun land tot de EU een goede zaak is (zie onderstaande grafiek).

De enige uitzonderingen zijn Slowakije en Griekenland, waar de meerderheid van mening is dat EU-lidmaatschap noch een goede, noch een slechte zaak is (respectievelijk 50 % tegenover 47 %).

Respondenten beschouwen het EU-lidmaatschap hoogstwaarschijnlijk als een goede zaak in Luxemburg (89 %), Ierland (83 %) en Nederland (79 %), terwijl de laagste percentages worden gevonden in Griekenland, Slowakije (39 % voor beide), Oostenrijk (41 %) en Roemenië (43 %).

De percentages die vinden dat het EU-lidmaatschap slecht is, variëren van 25 % in Roemenië tot slechts 1 % in Luxemburg.

D21 in het algemeen, denkt u dat, voor de (onze land), het feit van deel uitmaken van de Europese Unie is... (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.12

In zeven lidstaten is het aandeel van degenen die geloven dat het EU-lidmaatschap van hun land een goede zaak is ten opzichte van het najaar van 2020. De hoogste stijgingen werden waargenomen in Luxemburg, Zweden en Italië (+ 8 punten).

In 14 lidstaten daarentegen is het positieve advies sinds het najaar van 2020 afgenomen. De grootste dalingen werden geregistreerd in Griekenland (39 %, -17), Tsjechië (49 %, -16), Estland (61 %, -15), Slovenië (59 %, -14) en Polen (58 %, -12). De houding is sinds het najaar van 2020 in de andere zes lidstaten stabiel gebleven.

D21 Over het algemeen denkt u dat het lidmaatschap van de Europese Unie voor de (onze land) is...? (%)

	Een goede zaak	September/ oktober 2021 — november/december 2020	Een slechte zaak	September/ oktober 2021 — november/december 2020	Iets niet goed of slecht	September/ oktober 2021 — november/december 2020	Ik weet het niet	
EU27	62	—1	10	1	27	0	1	
ZIJN	72	—9	7	3	21	6	0	
BG	56	0	9	0	32	—1	3	
CZ	49	—16	10	2	41	14	0	
DK	75	3	8	—3	17	1	0	
VAN	76	—5	4	0	19	4	1	
EE	61	—15	6	—1	31	14	2	
EVT.	83	—4	4	0	13	4	0	
EL	39	—17	14	—1	47	18	0	
ES	70	4	5	—3	23	—2	2	
FR	58	0	11	0	29	—1	2	
HR	56	5	9	0	34	—6	1	
HET	47	8	14	—2	38	—6	1	
CY	54	—1	7	—3	38	3	1	
LV	54	—8	6	—2	38	9	2	
LT	64	—7	4	—2	31	8	1	
LEZEN	89	8	1	—5	9	—4	1	
HUSSEIN	59	0	7	2	34	—1	0	
MT	62	0	8	0	29	0	1	
NL	79	0	6	1	15	—1	0	
BIJ	41	0	18	2	40	—3	1	
PL	58	—12	14	6	28	6	0	
PT	76	—2	2	0	20	1	2	
RO	43	—6	25	6	30	—1	2	
ALS	59	—14	8	3	32	10	1	
SK	39	—8	11	4	50	4	0	
FI	65	1	12	—5	23	4	0	
SE	76	8	9	—3	15	—5	0	

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.13

Uit sociaal-demografische gegevens blijkt dat mannen iets meer kans hebben dan vrouwen om te¹⁹ denken dat het lidmaatschap van hun land in de EU een goede zaak is (64 % versus 60 %), terwijl jongere respondenten het eerder eens zijn dan oudere respondenten (72 % van de 15-24-plussers tegenover 59 % van de 55-plussers).

Respondenten die op 20-jarige leeftijd van school zijn gestopt, denken eerder dat het lidmaatschap van hun land tot de EU een goede zaak is (74 %) dan degenen die hen op 15-jarige leeftijd of jonger hebben gearresteerd (50 %).

Er is een ander verschil in de sociaal-beroeps categorie, aangezien managers en studenten (75 % voor beide) het meest waarschijnlijk denken dat het lidmaatschap van hun land tot de EU een goede zaak is, terwijl huishoudens het minst geneigd zijn om dit advies te delen (47 %).

Respondenten die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, zijn minder geneigd om het lidmaatschap van hun land als een goede zaak te beschouwen (45 % tegenover 69 % van degenen die nooit of bijna nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen).

	Een goede zaak	Een slechte zaak	Iets dat niet goed of slecht is	Ik weet het niet
EU27	62	10	27	1
Geslacht				
Man	64	10	25	1
Vrouw	60	9	30	1
Leeftijd				
15-24	72	7	20	1
25-39	65	9	25	1
40-54	60	11	29	0
55+	59	10	30	1
School verlaat leeftijd				
15—	50	10	37	3
16-19	54	12	33	1
20+	74	7	19	0
Altijd student	75	6	18	1
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	63	9	28	0
Senior management	75	7	18	0
Overige werknemers	62	10	27	1
Werknemers	55	12	32	1
Vrouwen/mannen in huis	47	11	40	2
Werkloos	55	13	32	0
Gepensioneerden	60	10	29	1
Studenten	75	6	18	1
Problemen bij het betalen van uw rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	45	17	36	2
Van tijd tot tijd	47	16	36	1
Bijna nooit/nooit	69	6	24	1

19 De sociaal-demografische vraag over het geslacht van de geïnterviewde stelt drie categorieën van antwoord voor: man, vrouw en „Nee/niet binair/niet erkend in de voorgestelde categorieën”.

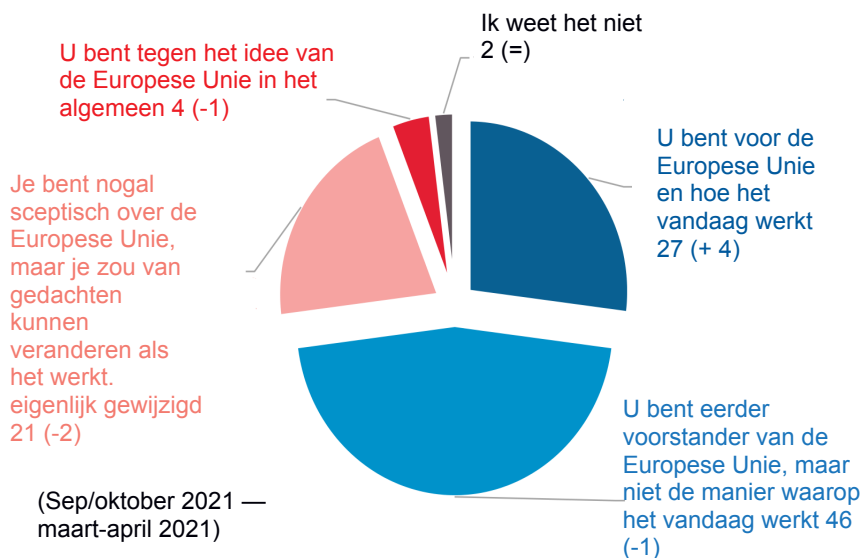
Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.14

Zeven op de tien Europeanen zeggen dat ze voorstander zijn van de EU, hoewel bijna de helft zegt dat ze er voorstander van zijn, maar niet de manier waarop ze vandaag werken.

Meer dan zeven van de tien respondenten zeggen voor de EU te zijn (73 %, + 3 punten sinds de Eurobarometer van het Europees Parlement voor 2021²⁰²¹). In detail zegt 27 % dat ze voorstander zijn van de EU en hoe ze vandaag werken (+ 4 punten) en 46 % zeggen dat ze voorstander zijn van de EU, maar niet voor de manier waarop ze vandaag werken (- 1 punt).

Een kwart (25 %, -3) heeft een negatievere mening, die is onderverdeeld in twee categorieën: 21 % (-2 punten) zei dat ze nogal sceptisch waren over de EU, maar dat ze zouden kunnen veranderen als er radicale hervormingen werden voorgesteld, en 4 % (-1) zei dat ze tegen het idee van de EU in het algemeen waren.

In alle lidstaten gaf een duidelijke meerderheid van de respondenten aan dat zij voorstander waren van de EU, variërend van 88 % in Ierland tot 59 % in Griekenland. Meer dan de helft van de respondenten in Ierland (63 %) zegt vóór de EU te zijn „en hoe het vandaag werkt”, evenals ten minste vier van de tien respondenten in Portugal (44 %), Malta (43 %) en Bulgarije (40 %).

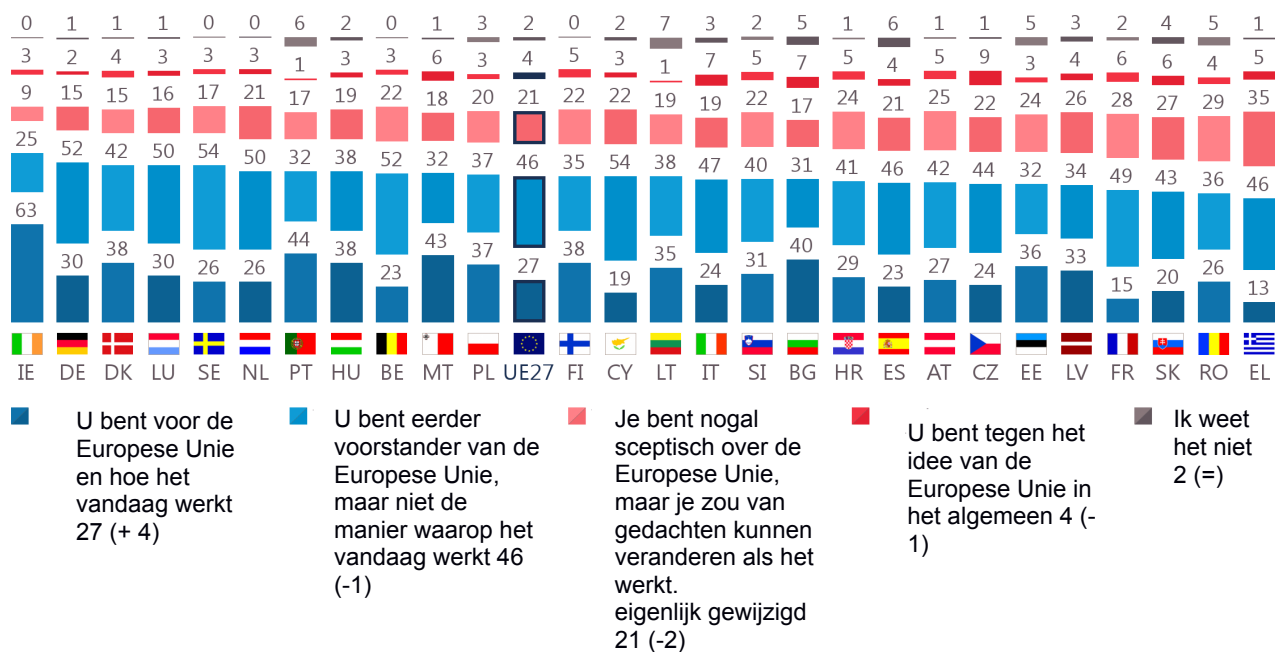

20 Voorjaar 2021 Parlemeter — <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/fr/be-heard/eurobarometer/spring-2021-survey>

21 Houd er rekening mee dat de formulering van de reactieopties is gewijzigd ten opzichte van eerdere enquêtes: Ik ben voor de Europese Unie zoals ze tot nu toe is bereikt/ik ben eerder voorstander van de Europese Unie, maar niet zoals ze tot nu toe is bereikt/ik ben nogal sceptisch over de Europese Unie, maar ik kan van gedachten veranderen als er radicale hervormingen worden voorgesteld/ik ben tegen het idee van de Europese Unie in het algemeen.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.15

QA31 Wat van de volgende verklaringen over de Europese Unie staat het dichtst bij uw mening? (% — EU27)

Uit sociaaldemografische variabelen blijkt dat jongere respondenten eerder voorstander zijn van de EU dan oudere respondenten. Het percentage mensen dat zegt vóór de EU te zijn en hoe het nu werkt, is hoger bij respondenten van 15-24 jaar dan die van 55 jaar en ouder (34 % versus 24 %), terwijl de percentages die sceptisch zijn of tegen het idee van de EU in het algemeen verschillen van 17 % onder de 15-24 jaar en 27 % van de 55-plussers.

Er is een verschil in opleidingsniveau: degenen die hun studie hebben afgerond op de leeftijd van 20 jaar of ouder, hebben meer kans om in het voordeel van de EU te zijn (80 % tegenover 63 % van degenen die op de leeftijd van 15 jaar of jonger naar school zijn gegaan) en zijn minder geneigd sceptisch te zijn of tegen de EU te zijn (19 % versus 29 %).

Respondenten die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, zullen eerder sceptisch zijn of tegen het idee van de EU zijn (42 % tegenover 21 % van degenen die nooit of bijna dergelijke moeilijkheden hebben), en zijn minder geneigd om voor de EU te zijn en hoe het vandaag werkt (14 % versus 30 %).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.16

QA31 Wat van de volgende verklaringen over de Europese Unie staat het dichtst bij uw mening? (% — EU)

	U bent voor de Europese Unie en hoe deze vandaag werkt	U bent eerder voorstander van de Europese Unie, maar niet de manier waarop het nu werkt.	Je bent nogal sceptisch over de Europese Unie, maar je zou van gedachten kunnen veranderen als de manier waarop het werkt daadwerkelijk zou veranderen.	U bent tegen het idee van de Europese Unie in het algemeen	Ik weet het niet
EU27	27	46	21	4	2
Geslacht					
Man	26	47	20	5	2
Vrouw	28	44	21	4	3
Leeftijd					
15-24	34	46	15	2	3
25-39	29	47	20	3	1
40-54	27	46	22	4	1
55+	24	45	22	5	4
School verlaat leeftijd					
—15	25	38	22	7	8
16-19	25	44	25	5	1
20+	29	51	17	2	1
Altijd student	35	47	13	2	3
Sociaal-professionele categorie					
Zelfstandigen	25	50	20	4	1
Senior management	30	53	14	2	1
Overige werknemers	30	46	19	3	2
Werknemers	24	44	26	5	1
Vrouwen/mannen in huis	23	38	27	5	7
Werkloos	23	39	28	7	3
Gepensioneerden	25	44	21	6	4
Studenten	35	47	13	2	3
Problemen bij het betalen van uw rekeningen					
Het grootste deel van de tijd	14	41	33	9	3
Van tijd tot tijd	22	42	27	6	3
Bijna nooit/nooit	30	47	18	3	2

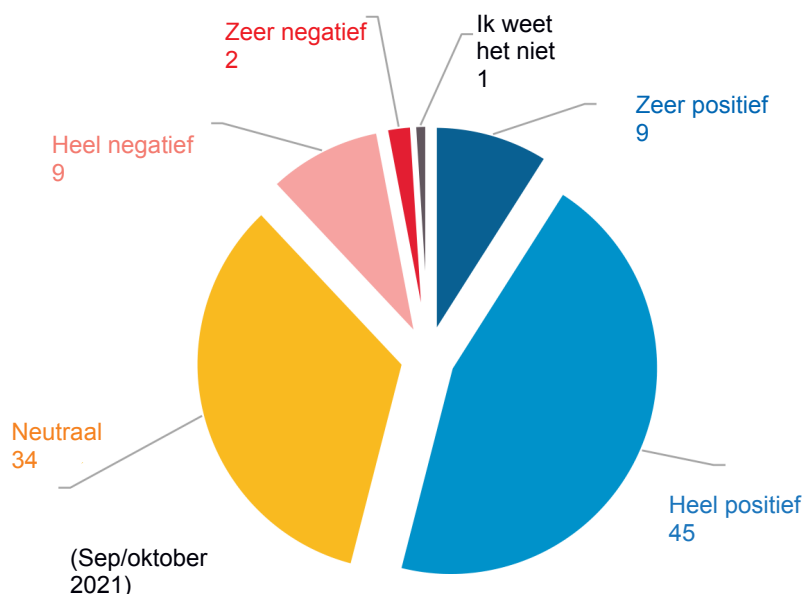
Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.17

Meer dan de helft van de Europeanen heeft een positief beeld van de EU en de burgers zijn eerder positief dan negatief in alle lidstaten.

Meer dan de helft (54 %) van de Europeanen heeft een positief imago van de EU, terwijl slechts 11 % van de Europeanen er een negatief beeld van heeft. Een derde van de Europeanen (34 %) heeft een „neutraal” beeld van de EU.

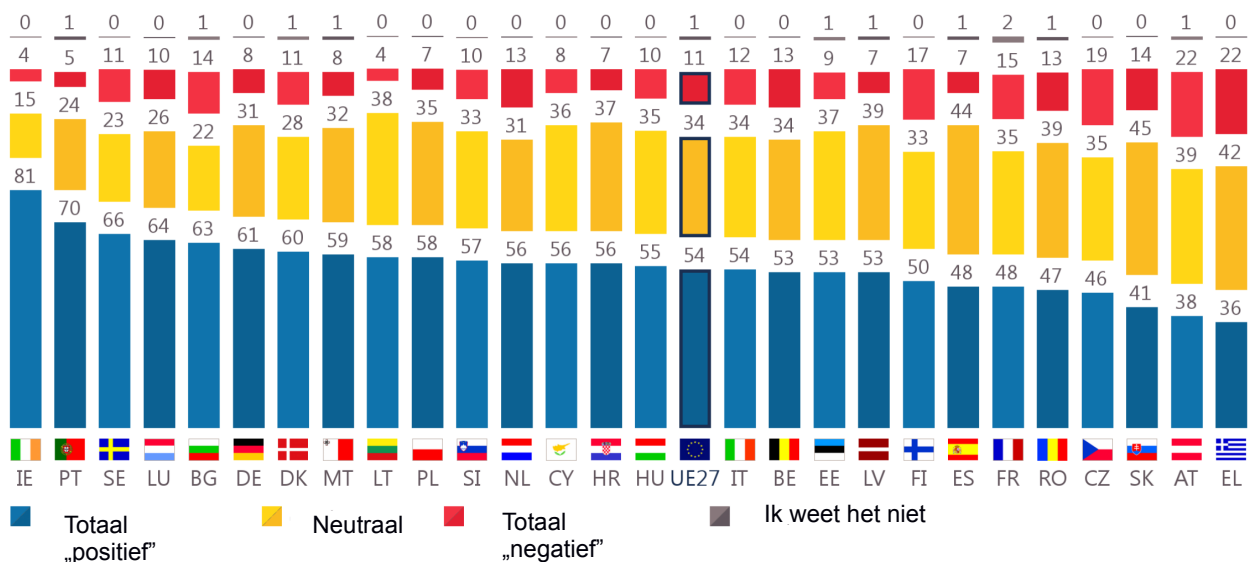
In alle landen is de kans groter dat de respondenten positief zijn dan negatief. In 20 van de 27 lidstaten heeft ten minste de helft een positief beeld van de EU. De landen met het hoogste niveau van positief advies in de EU zijn Ierland (81 %), Portugal (70 %) en Zweden (66 %), waar ten minste tweederde een positief beeld van de EU heeft. De landen met het minst positieve advies over de EU zijn Griekenland (36 %), Oostenrijk (38 %) en Slowakije (41 %).

In de meeste landen domineert de positieve mening. De meerderheid van de respondenten heeft echter een neutraal beeld van de EU in Slowakije (45 %), Griekenland (42 %) en Oostenrijk (39 %).

D78 In het algemeen roept de Europese Unie voor u een beeld op zeer positief, vrij positief, neutraal, eerder negatief of zeer negatief? (% — EU27)

D78 Heeft de Europese Unie in het algemeen voor u een zeer positief, vrij positief, neutraal, eerder negatief of zeer negatief imago opgeroepen? (% — EU27)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.18

Sociaaldemografische gegevens tonen leeftijdsverschillen aan, aangezien jongere respondenten meer kans hebben op een positief beeld van de EU dan oudere respondenten (65 % van de 15-24 jaar in vergelijking met 50 % van de 55-plussers).

Respondenten die op 20-jarige leeftijd of ouder van school zijn gestopt, hebben meer kans op een positief beeld van de EU (63 %) dan degenen die hen op 15-jarige leeftijd of jonger hebben gestopt (43 %).

Verschillen lijken ook afhankelijk van de sociaal-beroeps categorie, aangezien managers (65 %) en studenten (69 %) meer kans hebben om een positief beeld van de EU te hebben dan degenen die worden ondervraagd zonder een baan (44 %), huishoudens (45 %) of handarbeiders (48 %).

Respondenten die moeite hebben met het betalen van hun rekeningen meestal hebben minder kans op een positief imago dan degenen die nooit of bijna nooit dergelijke problemen hebben (37 % versus 59 %).

D78 Heeft de Europese Unie in het algemeen voor u een zeer positief, vrij positief, neutraal, eerder negatief of zeer negatief imago opgeroepen? (% — EU27)

	Totaal „positief”	Neutraal	Totaal „negatief”	Ik weet het niet
EU27	54	34	11	1
Geslacht				
Man	55	32	13	0
Vrouw	53	37	9	1
Leeftijd				
15-24	65	30	5	0
25-39	58	33	9	0
40-54	54	34	12	0
55+	50	37	12	1
School verlaat leeftijd				
—15	43	43	12	2
16-19	48	39	13	0
20+	63	27	10	0
Altijd student	69	27	4	0
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	59	30	11	0
Senior management	65	27	8	0
Overige werknemers	55	36	9	0
Werknemers	48	39	13	0
Vrouwen/mannen in huis	45	43	11	1
Werkloos	44	41	15	0
Gepensioneerden	50	36	13	1
Studenten	69	27	4	0
Problemen bij het betalen van uw rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	37	41	22	0
Van tijd tot tijd	46	40	14	0
Bijna nooit/nooit	59	32	9	0

II. HET LEVEN IN DE EUROPESE UNIE

Meer dan acht van de tien Europeanen zijn blij met hun gezinsleven en wonen in de EU

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de mate van tevredenheid van respondenten over verschillende aspecten van hun leven in de EU, waaronder hun gezins- en beroepsleven.

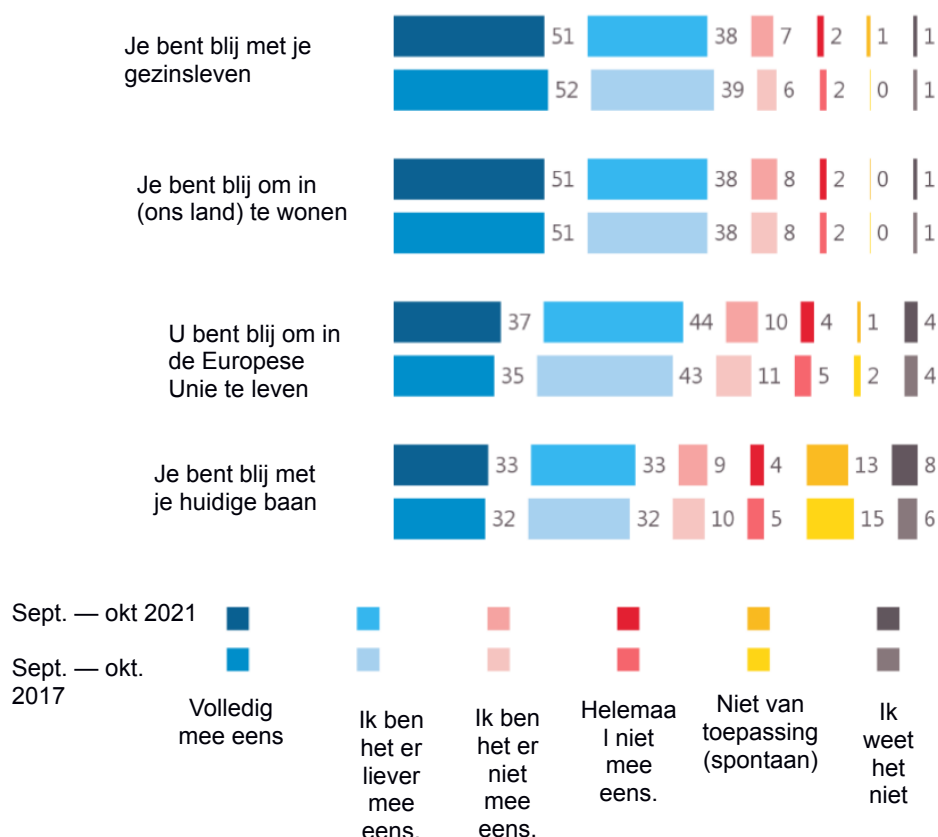
Een grote meerderheid van de respondenten zegt tevreden te zijn met hun gezinsleven (89 %) en in hun land te wonen (89 %)²². In alle gevallen zegt meer dan de helft van de respondenten dat ze het „sterk mee eens zijn”. Iets meer dan acht van de tien (81 %) zijn het erover eens dat ze blij zijn om in de EU te wonen, waarbij 37 % zegt dat ze het „sterk mee eens zijn”.

Tweederde (66 %) is het ermee eens dat ze tevreden zijn met hun huidige baan, waarvan (33 %) zegt dat ze het „sterk eens” zijn. Er zij echter op gewezen dat slechts 13 % het er niet mee eens is, 13 % stelt dat deze vraag niet van toepassing is op hun zaak en 8 % zegt het niet te weten.

Er is weinig variatie geweest sinds september-oktober 2017 (Speciale Eurobarometer 467 over de toekomst van Europa) —²³de grootste stijging, met drie punten, in het percentage mensen dat zich gelukkig voelt om in de EU te leven²⁴.

Op nationaal niveau zegt ten minste driekwart van de respondenten in alle landen tevreden te zijn met hun gezinsleven, variërend van 97 % in Denemarken en Ierland en 96 % in Spanje tot 75 % in Roemenië en Bulgarije en 83 % in Polen en Litouwen.

QA30: Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de succesvolle voorstellen? (% EU27)

22 Q30 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen 30.1 U bent blij met uw gezinsleven; 30.2 Je bent blij met je huidige baan; 30.3 U bent blij om in te leven (onze land); 30.4 U bent blij om in de Europese Unie te wonen.

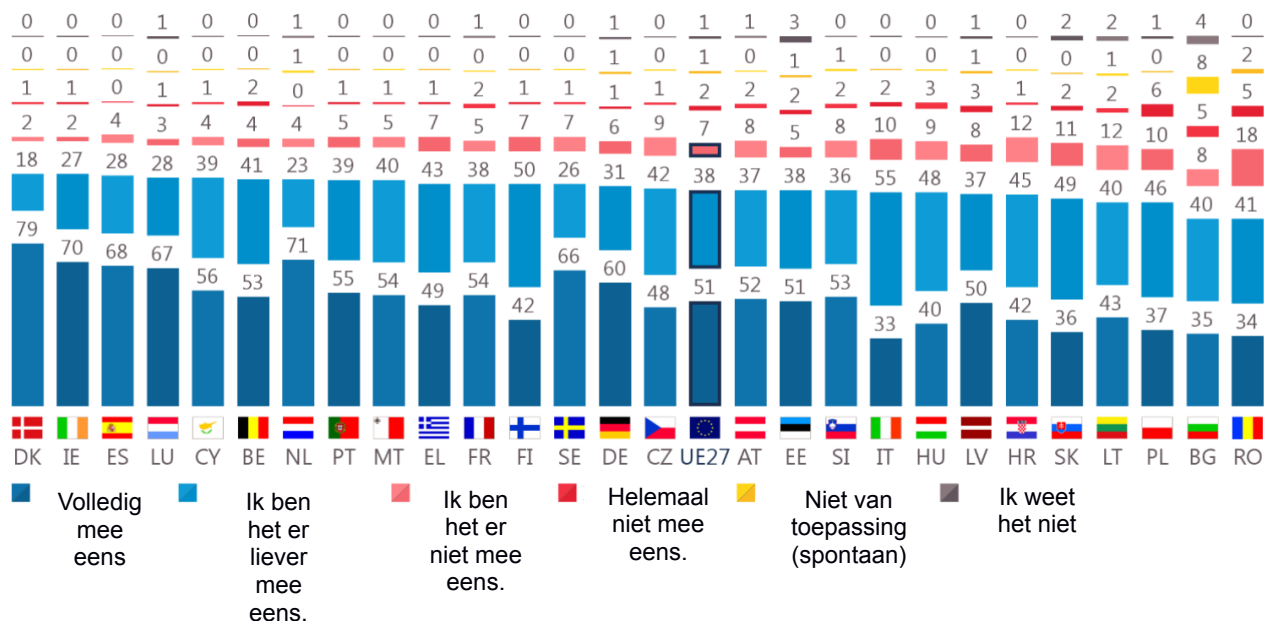
23 Speciale Eurobarometer 467: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2179>

24 De interpretatie van trends moet met voorzichtigheid worden behandeld, aangezien de resultaten van 2017 zijn gebaseerd op de EU-28, terwijl deze enquête betrekking heeft op de EU-27.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.20

In 16 lidstaten is ten minste de helft van de respondenten het „sterk” eens met de bewering dat ze gelukkig zijn met hun gezinsleven.

QA30.1 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen?
Je bent blij met je gezinsleven (%)

In dit verband zijn in het algemeen slechts kleine variaties waargenomen sinds september-oktober 2017. Het totale niveau van de overeenkomst steeg in 12 landen, de grootste stijgingen werden geregistreerd in Griekenland en Tsjechië (+ 6 voor beide).

In 11 landen daalde het niveau van de overeenkomst, met name in Polen en Roemenië (beide 8 punten). Het niveau van de overeenkomst is ook stabiel gebleven in Ierland, Letland, Nederland en Portugal.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.21

QA30.1 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen? **Je bent blij met je gezinsleven (%)**

	Totaal „Akkoord”	September oktober 2021 — september oktober 2017	Totaal „Geen overeenkomst”	September oktober 2021 — september oktober 2017	Ik weet het niet
EU27	89	—2	9	—1	1
CZ	90	6	10	—5	0
EL	92	6	8	—6	0
LT	83	4	14	—2	2
HUSSEIN	88	4	12	—3	0
SK	85	4	13	—4	2
ES	96	3	4	—3	0
ZIJN	94	2	6	—2	0
EE	89	2	7	—3	3
BG	75	1	13	=	4
FR	92	1	7	1	1
CY	95	1	5	—1	0
LEZEN	95	1	4	=	1
EVT.	97	=	3	=	0
LV	87	=	11	=	1
NL	94	=	4	=	1
PT	94	=	6	=	0
FI	92	—1	8	2	0
SE	92	—1	8	2	0
DK	97	—2	3	2	0
HR	87	—2	13	2	0
HET	88	—2	12	3	0
VAN	91	—3	7	2	1
MT	94	—3	6	3	0
ALS	89	—3	10	2	0
BIJ	89	—4	10	3	1
PL	83	—8	16	9	1
RO	75	—8	23	6	0

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.22

Sociaal-demografische gegevens onthullen geen geslachts- of leeftijdsverschillen. Respondenten die hun studie hebben afgerond op de leeftijd van 20 jaar of ouder zijn het meest waarschijnlijk mee eens, vooral in vergelijking met degenen die ze voltooid hebben op de leeftijd van 15 jaar of jonger (92 % versus 87 %).

Wat de sociaal-beroeps categorieën betreft, zijn werklozen (81 %) minder geneigd dan andere groepen — met name managers (94 %) — om het ermee eens te zijn dat zij gelukkig zijn met hun gezinsleven. Ten slotte, hoe minder moeilijk een persoon zijn rekeningen moet betalen, hoe groter de kans dat ze gelukkig zijn met hun gezinsleven.

QA30.1 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen? **U bent blij met uw gezinsleven** (% — EU)

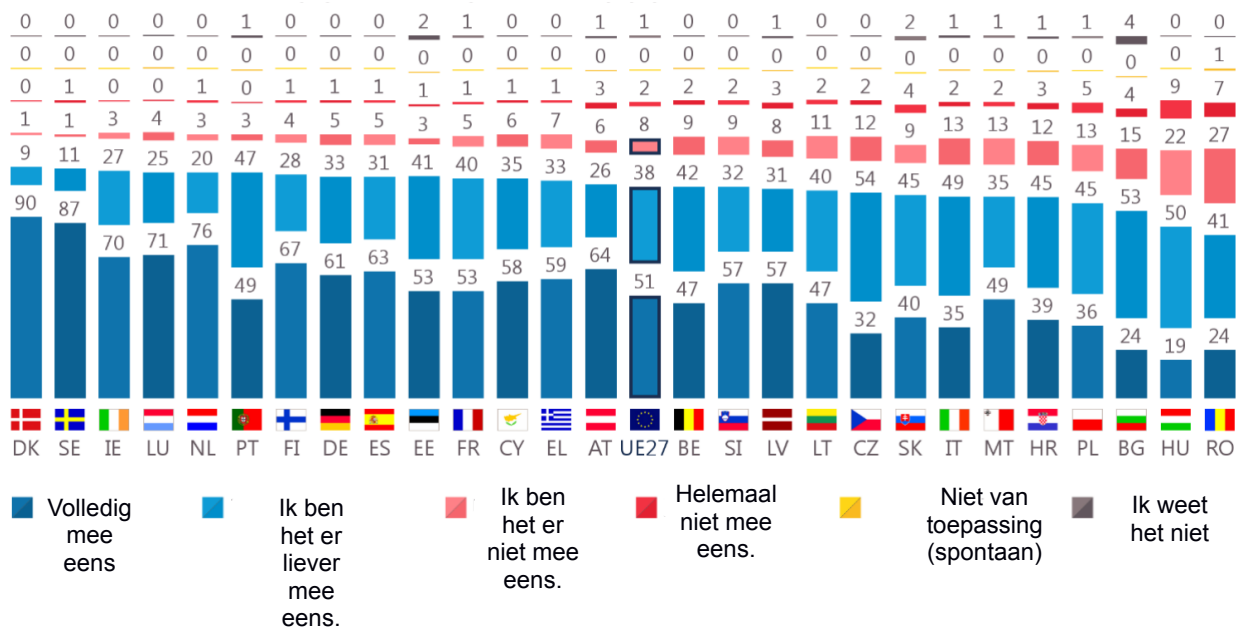
	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Niet van toepassing (spontaan)	Ik weet het niet
EU27	89	9	1	1
Geslacht				
Man	90	9	0	1
Vrouw	89	9	1	1
Leeftijd				
15-24	90	8	1	1
25-39	91	8	0	1
40-54	90	9	0	1
55+	88	10	1	1
School verlaat leeftijd				
—15	87	12	0	1
16-19	88	10	1	1
20+	92	7	1	0
Altijd student	92	6	1	1
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	93	5	1	1
Senior management	94	6	0	0
Overige werknemers	90	9	0	1
Werknemers	89	10	0	1
Vrouwen/mannen in huis	92	8	0	0
Werkloos	81	18	1	0
Gepensioneerden	87	11	1	1
Studenten	92	6	1	1
Problemen bij het betalen van uw rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	73	25	1	1
Van tijd tot tijd	84	15	1	0
Bijna nooit/nooit	93	6	0	1

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.23

Meer dan zes van de tien respondenten in alle lidstaten zeggen dat ze graag in hun land wonen, met de hoogste niveaus van overeenstemming in Denemarken (99 %), Zweden (98 %) en Ierland (97 %), terwijl ze slechts 65 % zijn in Roemenië, 69 % in Hongarije en 77 % in Bulgarije. In 15 landen zegt meer dan de helft dat ze het „sterk” eens zijn met de bewering dat ze blij zijn om in hun land te leven.

QA30.3 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen?

U bent blij om te leven in (onze land) (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.24

In 13 landen, waaronder Litouwen (+ 12 punten) en Bulgarije (+ 11 punten), zullen respondenten nu meer geneigd zijn om in hun land te wonen.

In negen landen daarentegen zijn de respondenten minder geneigd om het met elkaar eens te zijn, met de grootste dalingen in Malta (-12 punten) en Polen (-9). Er zijn geen verschillen in de overige vijf landen.

QA30.3 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen? **U bent blij om te leven in (onze land) (%)**

	Totaal „Akkoord”	September/ oktober 2021 — september/okto ber 2017	Totaal „Geen overeenkomst”	September/ oktober 2021 — september/okto ber 2017	Ik weet het niet
EU27	89	=	10	=	1
LT	87	12	13	—11	0
BG	77	11	19	—13	4
CZ	86	9	14	—9	0
HUSSEIN	69	7	31	—6	0
ES	94	6	6	—6	0
EL	92	4	8	—4	0
HET	84	4	15	—3	1
CY	93	3	7	—3	0
EE	94	2	4	—2	2
HR	84	2	15	—2	1
PT	96	2	3	—3	1
LV	88	1	11	—1	1
SE	98	1	2	—1	0
DK	99	=	1	=	0
FR	93	=	6	=	1
LEZEN	96	=	4	1	0
ALS	89	=	11	1	0
FI	95	=	5	1	0
ZIJN	89	—1	11	1	0
VAN	94	—1	6	2	0
EVT.	97	—1	3	1	0
NL	96	—1	4	1	0
SK	85	—1	13	4	2
RO	65	—2	34	3	0
BIJ	90	—4	9	3	1
PL	81	—9	18	9	1
MT	84	—12	15	11	1

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.25

Gezien de hoge mate van algemene overeenstemming is het niet verwonderlijk dat sociaaldemografische gegevens weinig verschillen vertonen, met name wat betreft geslacht, leeftijd of opleidingsniveau. Werklozen (82 %) zijn het minst geneigd het eens te zijn met de bewering dat ze blij zijn om in hun land te wonen, vooral in vergelijking met managers (93 %).

De belangrijkste verschillen lijken afhankelijk van de financiële situatie, omdat hoe minder moeilijk een persoon zijn rekeningen moet betalen, hoe waarschijnlijker ze gelukkig zijn om in hun land te wonen.

QA30.3 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen? **U woont graag in (onze land)** (% — EU)

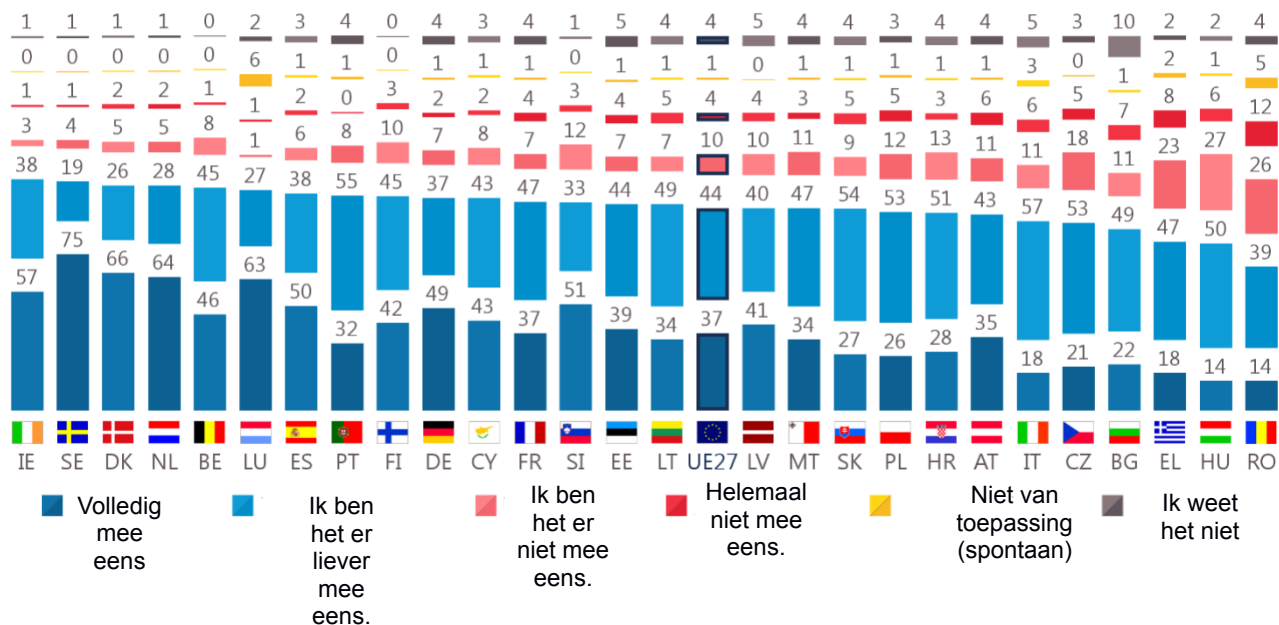
	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Niet van toepassing (spontaan)	Ik weet het niet
EU27	89	10	0	1
Geslacht				
Man	88	11	0	1
Vrouw	89	10	0	1
Leeftijd				
15-24	88	11	0	1
25-39	86	13	0	1
40-54	87	12	0	1
55+	90	9	0	1
School verlaat leeftijd				
—15	89	11	0	0
16-19	86	13	0	1
20+	91	8	0	1
Altijd student	90	10	0	0
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	89	11	0	0
Senior management	93	7	0	0
Overige werknemers	88	11	0	1
Werknemers	85	15	0	0
Vrouwen/mannen in huis	86	13	0	1
Werkloos	82	17	0	1
Gepensioneerden	91	8	0	1
Studenten	90	10	0	0
Problemen bij het betalen van uw rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	75	24	0	1
Van tijd tot tijd	83	17	0	0
Bijna nooit/nooit	91	8	0	1

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.26

De meerderheid van de respondenten in alle lidstaten zegt dat ze blij zijn om in de EU te wonen. De percentages liggen tussen 95 % van de respondenten in Ierland, 94 % in Zweden, 92 % in Denemarken en Nederland, 53 % in Roemenië, 64 % in Hongarije en 65 % in Griekenland.

In zeven landen zegt ten minste de helft dat ze het „sterk” eens zijn met deze verklaring: Zweden, Denemarken, Nederland, Luxemburg, Ierland, Slovenië en Spanje.

QA30.4 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen? U woont graag in de Europese Unie (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.27

In vergelijking met september-oktober 2017 hebben respondenten nu meer kans in 18 landen om te zeggen dat ze blij zijn om in de EU te wonen, met name in Tsjechië (+ 16 punten), Cyprus en Malta (+ 11 voor beide).

Aan de andere kant daalde het niveau van de overeenkomst in zeven landen, met de grootste dalingen in Roemenië (-9 punten) en Luxemburg (-7). De percentages van de overeenkomsten bleven stabiel in Denemarken en Nederland.

	Totaal „Akkoord”	September/ oktober 2021 — september/okto ber 2017	Totaal „Geen overeenkomst”	September/ oktober 2021 — september/okto ber 2017	Ik weet het niet
EU27	81	3	14	—2	4
CZ	74	16	23	—13	3
CY	86	11	10	—10	3
MT	81	11	14	—7	4
HET	75	9	17	—8	5
HR	79	7	16	—4	4
HUSSEIN	64	7	33	=	2
BG	71	6	18	—5	10
PT	87	4	8	—5	4
SE	94	4	5	—2	1
EL	65	3	31	—3	2
ES	88	3	8	—2	3
FR	84	3	11	—2	4
LT	83	3	12	=	4
SK	81	3	14	1	4
ZIJN	91	2	9	—2	0
LV	81	2	14	—2	5
BIJ	78	2	17	—2	4
EVT.	95	1	4	=	1
DK	92	=	7	1	1
NL	92	=	7	1	1
ALS	84	—1	15	2	1
FI	87	—1	13	4	0
EE	83	—2	11	1	5
VAN	86	—3	9	3	4
PL	79	—4	17	8	3
LEZEN	90	—7	2	=	2
RO	53	—9	38	10	4

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.28

Uit sociaal-demografische gegevens blijkt dat mensen in de leeftijd van 15-24 jaar (87 %) het meest geneigd zijn om in de EU te wonen, vooral in vergelijking met 55-plussers (79 %).

Bovendien zullen degenen die hun studie op 20-jarige leeftijd of ouder hebben afgerond (88 %) het eerder met dit standpunt eens zijn dan jongere respondenten, met name degenen die hun studie op 15-jarige leeftijd of jonger hebben afgerond (74 %).

Wat de werkgelegenheid van respondenten betreft, zullen managers en studenten hoogstwaarschijnlijk tevreden zijn met het wonen in de EU (kaders: 89 %, studenten: 88 %), vooral voor personen in het huishouden (75 %).

Sociaal-demografische gegevens tonen aan dat hoe minder moeilijk een persoon zijn rekeningen moet betalen, hoe groter de kans dat hij blij is om in de EU te wonen. 87 % van de mensen die nooit of bijna nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen, wonen graag in de EU, tegenover 65 % van de mensen die moeite hebben om hun rekeningen te betalen.

QA30.4 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen? **U woont graag in de Europese Unie** (% — EU)

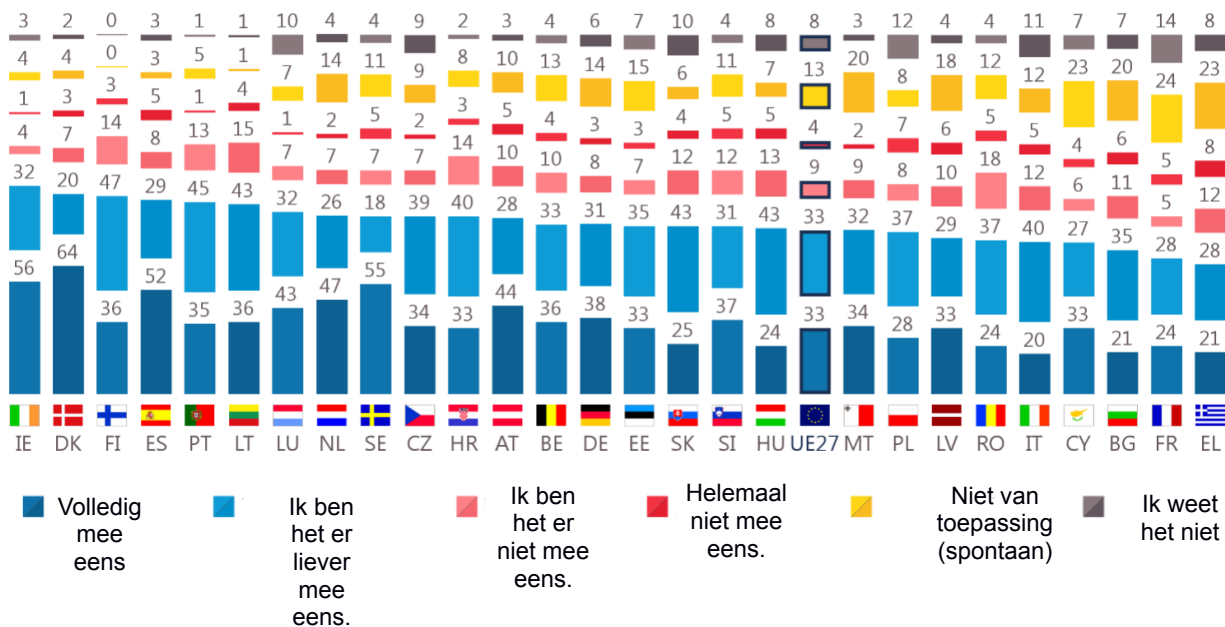
	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Niet van toepassing (spontaan)	Ik weet het niet
EU27	81	14	1	4
Geslacht				
Man	81	15	1	3
Vrouw	82	12	2	4
Leeftijd				
15-24	87	10	1	2
25-39	84	13	1	2
40-54	81	16	1	2
55+	79	14	2	5
School verlaat leeftijd				
—15	74	16	3	7
16-19	77	18	1	4
20+	88	9	1	2
Altijd student	88	8	1	3
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	83	13	1	3
Senior management	89	9	0	2
Overige werknemers	83	13	2	2
Werknemers	78	18	1	3
Vrouwen/mannen in huis	75	16	3	6
Werkloos	77	18	2	3
Gepensioneerden	79	14	2	5
Studenten	88	8	1	3
Problemen bij het betalen van uw rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	65	28	3	4
Van tijd tot tijd	72	22	2	4
Bijna nooit/nooit	87	9	1	3

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.29

De meerderheid van de respondenten in alle lidstaten zegt tevreden te zijn met hun huidige baan, variërend van 88 % van de respondenten in Ierland, 84 % in Denemarken en 83 % in Finland tot 49 % in Griekenland, 52 % in Frankrijk en 56 % in Bulgarije.

In vier landen zegt ten minste de helft dat ze het „sterk” eens zijn met deze verklaring: Denemarken (64 %), Ierland (56 %), Zweden (55 %) en Spanje (52 %).

QA30.2 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen? **Je bent blij met je huidige baan** (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.30

De tevredenheid over de huidige werkgelegenheid steeg in 22 landen, met de grootste stijgingen in Nederland, Luxemburg (+ 13 punten voor beide), Malta, Griekenland (+ 12 voor beide) en Cyprus (+ 11).

Aan de andere kant is het aandeel mensen dat zegt tevreden te zijn met hun huidige werkgelegenheid in drie landen gedaald, met name in Oostenrijk (-7). Er zijn geen variaties in Duitsland of Slovenië.

QA30.2 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen? **Je bent blij met je huidige baan** (%)

	Totaal „Akkoord”	September/ oktober 2021 — september/okto ber 2017	Totaal „Geen overeenkomst”	September/ oktober 2021 — september/okto ber 2017	Ik weet het niet
EU27	66	2	13	—2	8
LEZEN	75	13	8	=	10
NL	73	13	9	1	4
EL	49	12	20	—6	8
MT	66	12	11	3	3
CY	60	11	10	—7	7
CZ	73	9	9	—11	9
ES	81	9	13	—7	3
BG	56	7	17	—4	7
SK	68	7	16	—4	10
HET	60	6	17	—6	11
LT	79	6	19	—3	1
PT	80	6	14	—7	1
EE	68	5	10	—3	6
FI	83	5	17	9	0
ZIJN	69	4	14	=	4
EVT.	88	4	5	—5	3
LV	62	4	16	—1	4
DK	84	3	10	2	2
FR	52	3	10	—4	14
SE	73	3	12	5	4
HUSSEIN	67	1	18	—1	8
PL	65	1	15	2	12
VAN	69	=	11	—1	6
ALS	68	=	17	1	4
HR	73	—1	17	—2	2
RO	61	—4	23	—1	4
BIJ	72	—7	15	4	3

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.31

Sociaal-demografische gegevens tonen aan dat mannen meer kans hebben dan vrouwen om gelukkig te zijn met hun huidige baan (70 % tegenover 64 % van de vrouwen). Ze laten ook zien dat hoe langer een persoon is opgeleid, hoe groter de kans dat ze gelukkig zijn met hun huidige baan: 76 % van degenen die hun opleiding hebben voortgezet tot de leeftijd van 20 jaar of ouder, vergeleken met 51 % van degenen die hun studie vóór de leeftijd van 16 hebben afgerond. Afhankelijk van de werkgelegenheidssituatie zijn er belangrijke verschillen: managers zijn het er hoogstwaarschijnlijk mee eens.

QA30.2 Kunt u mij vertellen in hoeverre u het eens of oneens bent met elk van de volgende voorstellen? **Je bent blij met je huidige baan** (%)

	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Niet van toepassing (spontaan)	Ik weet het niet
EU27	66	13	13	8
Geslacht				
Man	70	13	11	6
Vrouw	64	13	14	9
Leeftijd				
15-24	63	14	15	8
25-39	78	17	3	2
40-54	78	17	3	2
55+	54	9	23	14
School verlaat leeftijd				
—15	51	13	22	14
16-19	64	16	13	7
20+	76	11	8	5
Altijd student	63	10	17	10
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	88	9	2	1
Senior management	91	8	1	0
Overige werknemers	84	14	1	1
Werknemers	78	20	1	1
Vrouwen/mannen in huis	50	16	22	12
Werkloos	28	48	16	8
Gepensioneerden	42	7	32	19
Studenten	63	10	17	10
Problemen bij het betalen van uw rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	38	37	16	9
Van tijd tot tijd	61	22	10	7
Bijna nooit/nooit	71	8	13	8

III. DE EUROPESE UNIE IN 2021

1. Belangrijkste troeven van de EU

De belangrijkste troeven van de EU zijn de eerbiediging van de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat en haar economische, industriële en commerciële macht.

Dit hoofdstuk richt zich op het huidige advies over de EU, met inbegrip van de belangrijkste sterke punten en uitdagingen ervan, en op de waarden die zij belichamen. Zij zal ook de standpunten van de geïnterviewden uiteenzetten over de prioriteiten die moeten worden vastgesteld om mondiale uitdagingen aan te pakken.

Volgens de Europeanen zijn de belangrijkste troeven van de EU de eerbiediging van de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat (27 %) en haar economische, industriële en commerciële kracht (25 %)²⁵. Meer dan een op de vijf noemt ook goede betrekkingen en solidariteit tussen de EU-lidstaten en de levensstandaard van EU-burgers (22 % voor beide).

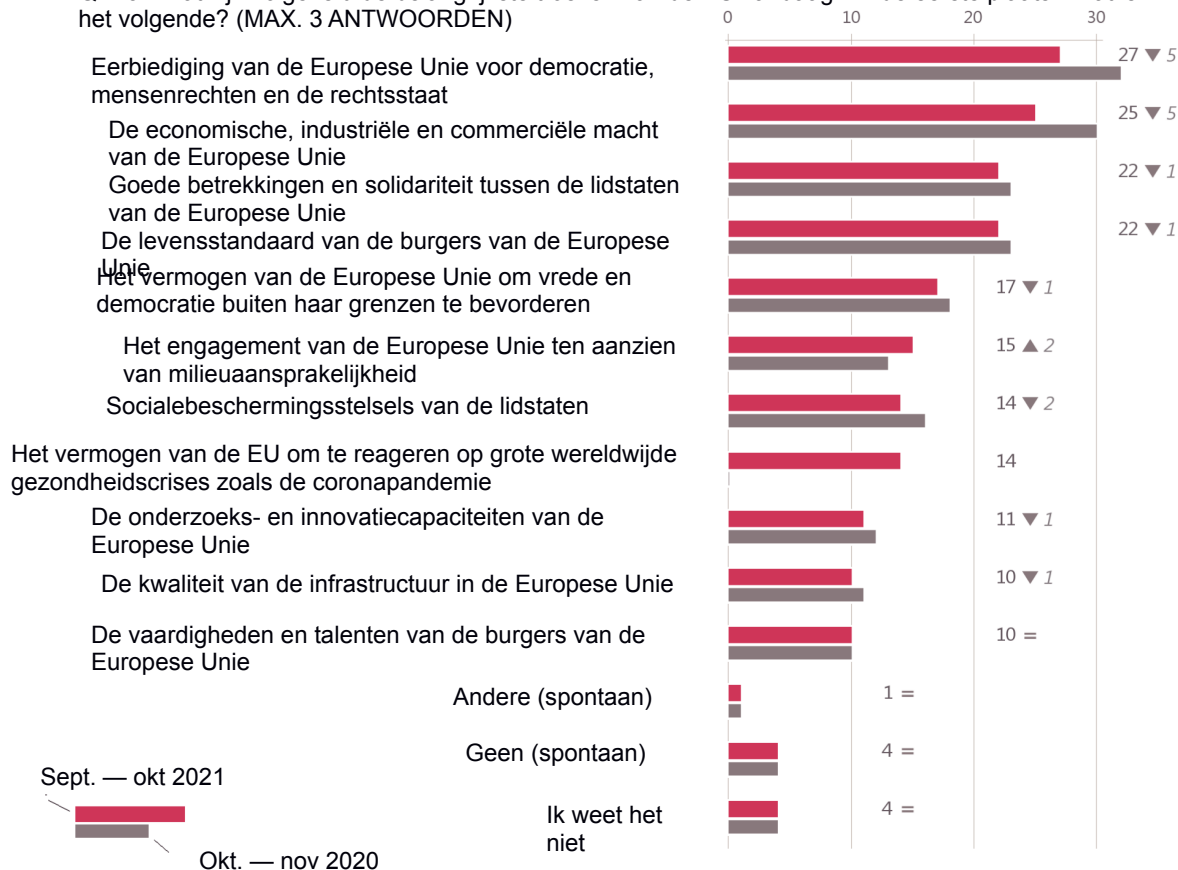
Alle andere voorgestelde activa worden geciteerd door minder dan één op de tien geïnterviewden.

Bijna een op de vijf (17 %) vermeldde het vermogen van de EU om vrede en democratie buiten haar grenzen te bevorderen, terwijl 15 % de inzet van de EU voor milieuverantwoordelijkheid noemde. De andere belangrijkste troeven die het meest worden genoemd, zijn de socialebeschermingsstelsels van de lidstaten en het vermogen van de EU om te reageren op grote wereldwijde gezondheids crises zoals de coronapandemie (14 % voor beide).

Tot slot citeren ongeveer een op de tien Europeanen de onderzoeks- en innovatiecapaciteiten van de EU (11 %), de kwaliteit van de infrastructuur in de EU en de vaardigheden en talenten van EU-burgers (10 % voor beide).

Hoewel eerbiediging van de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat, en de economische, industriële en commerciële macht van de EU de eerste en tweede meest genoemde activa blijven (evenals in de speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa in 2020²⁶), zijn ze nu iets minder waarschijnlijk te noemen (-5 punten). De overige activa vertonen weinig verandering (tussen 0 en 2 punten). Het vermogen van de EU om te reageren op grote wereldwijde gezondheids crises, zoals de COVID-19-pandemie, is een nieuwe reactieoptie die voor het eerst in deze golf wordt voorgesteld, zodat er geen trendgegevens zijn.

QA15T Wat zijn volgens u de belangrijkste troeven van de EU vandaag? In de eerste plaats? Wat is het volgende? (MAX. 3 ANTWOORDEN)

25 QA15T. Wat zijn volgens u de belangrijkste troeven van de Europese Unie? In de eerste plaats? Hoe zit het met second?

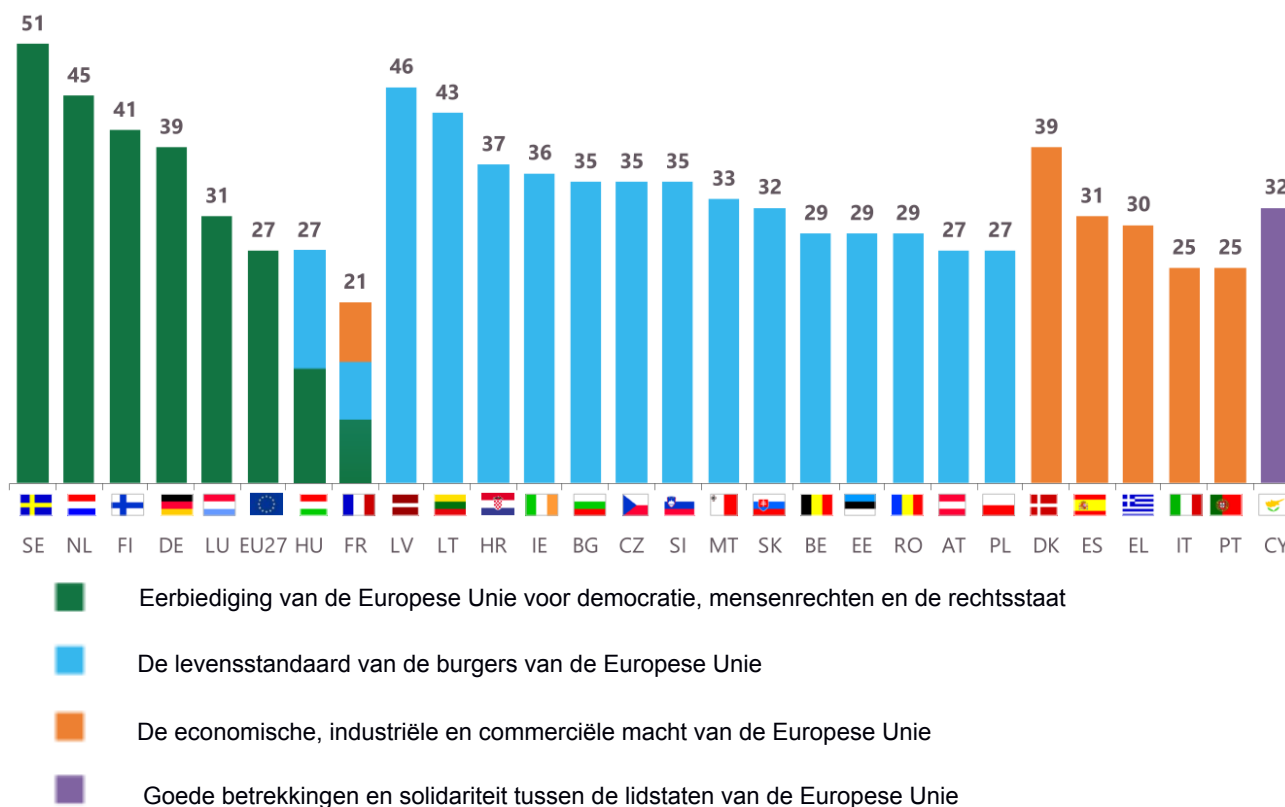
26 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.33

In 16 lidstaten staat de levensstandaard van de Europese burgers op de eerste plaats (één of gelijk) van de belangrijkste activa van de EU, met de hoogste percentages in Letland (46 %) en Litouwen (43 %). In acht landen staat de eerbiediging van de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat van de EU op de eerste plaats (alleen of op gelijke voet), met name in Zweden (51 %).

De economische, industriële en commerciële macht van de EU komt op de eerste plaats (enkel of gelijk) in zes landen, met name Denemarken (39 %), terwijl in Cyprus (32 %) de respondenten het meest geneigd zijn goede betrekkingen en solidariteit tussen de EU-lidstaten als belangrijkste troef te noemen.

QA15T Wat zijn volgens u de belangrijkste troeven van de EU vandaag? In de eerste plaats? Wat is het volgende? (MAX. 3 ANTWOORDEN)
(% — HET MEEST GECITEERDE ANTWOORD PER LAND)

In de EU als geheel zijn de resultaten van oktober-november 2020 stabiel gebleven, hoewel op nationaal niveau meer duidelijke verschillen kunnen worden waargenomen. Variaties van meer dan tien punten op dit aspect worden hieronder weergegeven.

Met uitzondering van Nederland (stabiel) zullen respondenten in alle landen nu minder geneigd zijn om het respect van de EU voor democratie, mensenrechten en de rechtsstaat als belangrijkste troef van de EU te noemen. In zeven landen is deze daling minstens tien punten: Estland (-22 punten), Ierland, Litouwen (21 voor beide), Slovenië (-14), Malta (-11), Frankrijk en Denemarken (-10 voor beide).

In vergelijking met oktober-november 2020 zijn er nu 24 landen waar respondenten minder geneigd zijn om de economische, industriële en commerciële kracht van de EU als belangrijkste troeven te noemen, met de grootste dalingen in Portugal (-17 punten), Estland, Ierland (-16 voor beide), Luxemburg (-12), Litouwen en Slovenië (-11 voor beide) en Finland (-10).

De vermelding van goede betrekkingen en solidariteit tussen de EU-lidstaten vertoont aanzienlijke dalingen, met name in Estland (-12 punten) en Litouwen (-11), terwijl de levensstandaard van de Europese burgers nu meer wordt aangehaald in Ierland, met een stijging van 11 punten.

De enige andere neerwaartse trend sinds oktober-november 2020 betreft het aandeel respondenten in Cyprus dat de onderzoeks- en innovatiecapaciteit van de EU als belangrijkste troef van de EU (-10) noemt.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.34

QA15T Wat zijn volgens u de belangrijkste troeven van de EU vandaag? In de eerste plaats? Wat is het volgende? (MAX. 3 REACTIES) (%)

	Eerbiediging van de Europese Unie voor democratie, mensenrechten en de rechtsstaat	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	September/oktober 2021 — oktober/november 2020
EU27	27	-5	25	-5	22	-1	22	-1	17	-1	15	2	14	14	-2	11	-1	10	=	10	-1
ZIJN	27	-6	24	-9	24	2	29	7	12	-3	17	=	13	19	-2	8	-5	11	-3	9	1
BG	15	-5	27	-1	22	-5	35	-6	13	=	11	3	14	17	-3	9	-1	8	-1	11	1
CZ	22	-7	29	-6	33	-3	35	3	16	5	11	-3	10	15	7	8	-5	9	2	7	-4
DK	33	-10	39	-3	25	-1	17	-1	14	1	22	3	10	9	2	8	-2	5	=	7	-2
VAN	39	-5	23	=	26	1	19	-2	22	-2	13	-1	10	14	-3	8	1	8	=	8	-2
EE	19	-22	28	-16	24	-12	29	5	11	2	8	-3	13	15	5	10	-2	7	1	12	6
EVT.	20	-21	20	-16	26	-9	36	11	16	6	16	3	15	12	=	7	1	19	9	10	=
EL	15	-7	30	2	26	2	17	-4	17	-6	12	3	7	10	-6	16	3	12	3	15	-1
ES	18	-1	31	-7	16	-4	22	=	11	-2	10	=	18	13	-5	13	-3	9	=	10	-3
FR	21	-10	21	-4	19	-2	21	=	19	-1	15	2	12	18	3	10	-1	9	-1	9	=
HR	26	-1	25	-6	22	1	37	-8	16	1	9	3	16	18	-1	10	-1	11	3	9	-1
HET	23	-7	25	-5	20	=	15	-1	15	-4	16	4	20	11	-5	16	=	12	-1	10	-2
CY	26	-2	16	=	32	3	21	-2	19	-5	17	1	17	18	3	6	-10	5	-1	9	-2
LV	22	-6	17	-3	25	-1	46	3	12	=	12	=	10	21	=	4	-2	6	-1	10	=
LT	21	-21	17	-11	27	-11	43	8	18	=	9	1	13	17	5	11	3	8	4	7	1
LEZEN	31	-9	16	-12	22	=	25	2	18	-3	16	4	18	17	-3	10	=	10	=	12	-1
HUSEIN	27	-2	25	-1	18	3	27	-1	19	-3	14	1	13	15	-3	13	1	13	-5	13	-1
MT	24	-11	21	-7	16	-6	33	-1	13	=	25	9	21	8	-4	12	2	8	-3	7	=
NL	45	=	37	-5	26	-2	17	1	14	-3	25	6	9	10	=	5	-2	3	-3	5	-2
BIJ	23	-7	23	-1	18	2	27	2	15	=	17	5	11	18	-2	9	-3	10	-4	16	3
PL	24	-2	23	-3	19	-4	27	-6	16	=	16	4	17	19	1	9	-3	10	1	14	-2
PT	24	-6	25	-17	19	1	18	-6	18	2	19	6	22	11	1	7	=	19	2	5	1
RO	18	-2	26	-5	20	-3	29	1	17	-2	11	=	16	18	1	12	-1	11	1	14	-3
ALS	28	-14	24	-11	22	-7	35	2	9	-1	17	4	11	19	4	9	-1	6	1	10	4
SK	15	-1	23	-9	24	-7	32	3	15	-2	13	1	16	15	1	10	-2	8	-2	16	3
FI	41	-3	35	-10	26	-2	20	4	9	-3	14	2	14	5	-2	9	-3	12	=	7	=
SE	51	-7	22	-7	23	2	8	=	18	2	30	4	7	8	1	14	4	6	-3	7	2

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.35

Bij vergelijking van sociaal-demografische categorieën is er geen leeftijdsverschil en de enige waargenomen variatie is gendergebaseerd, aangezien mannen vaker dan vrouwen de economische, industriële en commerciële kracht van de EU onder de belangrijkste sterke punten van de EU noemen (28 % tegenover 23 % van de vrouwen).

Managers, respondenten met een lange studie en degenen met lage financiële moeilijkheden zullen eerder de eerbiediging van de democratie, de mensenrechten en de rechtsstaat door de EU als een van haar belangrijkste troeven beschouwen.

Dit is het geval voor 31 % van degenen die hun opleiding hebben afgerond op de leeftijd van 20 jaar of ouder, tegenover 21 % van degenen die hun opleiding hebben afgerond op de leeftijd van 15 jaar of jonger. Bijna een derde (30 %) van de respondenten met de minste financiële moeilijkheden noemt respect voor democratie, mensenrechten en de rechtsstaat, tegenover 21 % van degenen die het moeilijkst hun rekeningen betalen.

QA15T Wat zijn volgens u de belangrijkste troeven van de EU vandaag? In de eerste plaats? Wat is het volgende? (% — EU)

	Eerbiediging van de Europese Unie voor democratie, mensenrechten en de rechtsstaat	De economische, industriële en commerciële macht van de Europese Unie	De levensstandaard van de burgers van de Europese Unie	Goede betrekkingen en solidariteit tussen de lidstaten van de Europese Unie	Het vermogen van de Europese Unie om vrede en democratie buiten haar grenzen te bevorderen	Het engagement van de Europese Unie ten aanzien van milieuaansprakelijkheid	Het vermogen van de EU om te reageren op grote wereldwijde gezondheids crises zoals de	Sociale beschermingsstelsels van de lidstaten	De onderzoeks- en innovatiecapaciteiten van de Europese Unie	De vaardigheden en talenten van de burgers van de Europese Unie	De kwaliteit van de infrastructuur in de Europese Unie
EU27	27	25	22	22	17	15	14	14	11	10	10
Geslacht											
Man	26	28	23	22	16	14	13	14	11	10	11
Vrouw	28	23	21	22	17	15	14	15	10	9	9
Leeftijd											
15-24	24	25	25	23	16	13	14	15	11	10	12
25-39	27	26	24	22	14	17	13	15	11	12	12
40-54	26	27	22	22	18	15	14	13	12	10	10
55+	28	24	20	21	18	14	14	15	10	8	8
School verlaat leeftijd											
—15	21	24	23	20	17	10	16	13	9	8	8
16-19	25	24	23	20	17	14	15	16	11	10	11
20+	31	27	20	24	17	18	12	13	11	10	9
Altijd student	26	24	23	24	16	15	14	16	12	10	11
Sociaal-professionele categorie											
Zelfstandigen	27	28	21	23	16	15	14	13	12	11	9
Senior management	32	28	22	23	17	16	12	13	12	10	10
Overige werknemers	28	26	21	22	16	17	15	14	11	12	12
Werknemers	24	26	24	20	15	15	14	14	11	11	12
Vrouwen/mannen in huis	21	27	22	19	17	12	15	14	10	8	9
Werkloos	23	25	24	20	15	12	14	14	10	11	12
Gepensioneerden	27	23	21	22	19	14	14	16	9	7	7
Studenten	26	24	23	24	16	15	14	16	12	10	11
Problemen bij het betalen van uw rekeningen											
Het grootste deel van de tijd	21	22	24	20	16	11	14	13	11	13	7
Van tijd tot tijd	20	24	23	21	16	14	16	16	12	11	11
Bijna nooit/nooit	30	26	21	22	17	15	13	14	10	9	10

2. De belangrijkste uitdagingen van de EU

Sociale ongelijkheden, werkloosheid, milieukwesties en klimaatverandering, alsook migratie behoren tot de belangrijkste uitdagingen waarmee de EU wordt geconfronteerd

Volgens geïnterviewden zijn de meest geciteerde grote uitdagingen voor de EU sociale ongelijkheden (36 %), werkloosheids- en milieuproblemen en klimaatverandering (32 % voor iedereen), terwijl migratiekwesties worden aangehaald met een bijna gelijkwaardig percentage (31 %) ²⁷. Dit zijn de enige uitdagingen die door meer dan drie op de tien respondenten worden genoemd.

Eén op de vijf (20 %) beschouwt de overheidsschuld van de EU-lidstaten als een van de belangrijkste uitdagingen van de EU, terwijl 19 % onvoldoende economische groei en terrorisme- en veiligheidskwesties noemt (19 % voor iedereen). De vergrijzing van de bevolking wordt met 16 % als een van de belangrijkste uitdagingen beschouwd, terwijl 15 % wijst op mondiaal gezondheidsbeheer en 12 % instabiliteit in grensregio's van de Europese Unie. Eén op de tien (10 %) noemde concurrentie uit opkomende landen als een van de grootste uitdagingen voor de EU.

Iets minder dan een op de tien (8 %) beschouwt de digitale transformatie van de economie en de samenleving als een van de grootste uitdagingen voor de EU.

QA16 En wat zijn volgens u de belangrijkste uitdagingen voor de EU? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (%- EU27)

²⁷ Deze vraag werd gesteld tijdens de vorige enquête over de toekomst van Europa (Speciale Eurobarometer 500) in september-oktober 2020, maar de respondenten kregen de gelegenheid om verschillende antwoordopties te kiezen (niet beperkt tot drie antwoorden voor deze enquête). Daarom worden de ontwikkelingen hier niet geanalyseerd.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.37

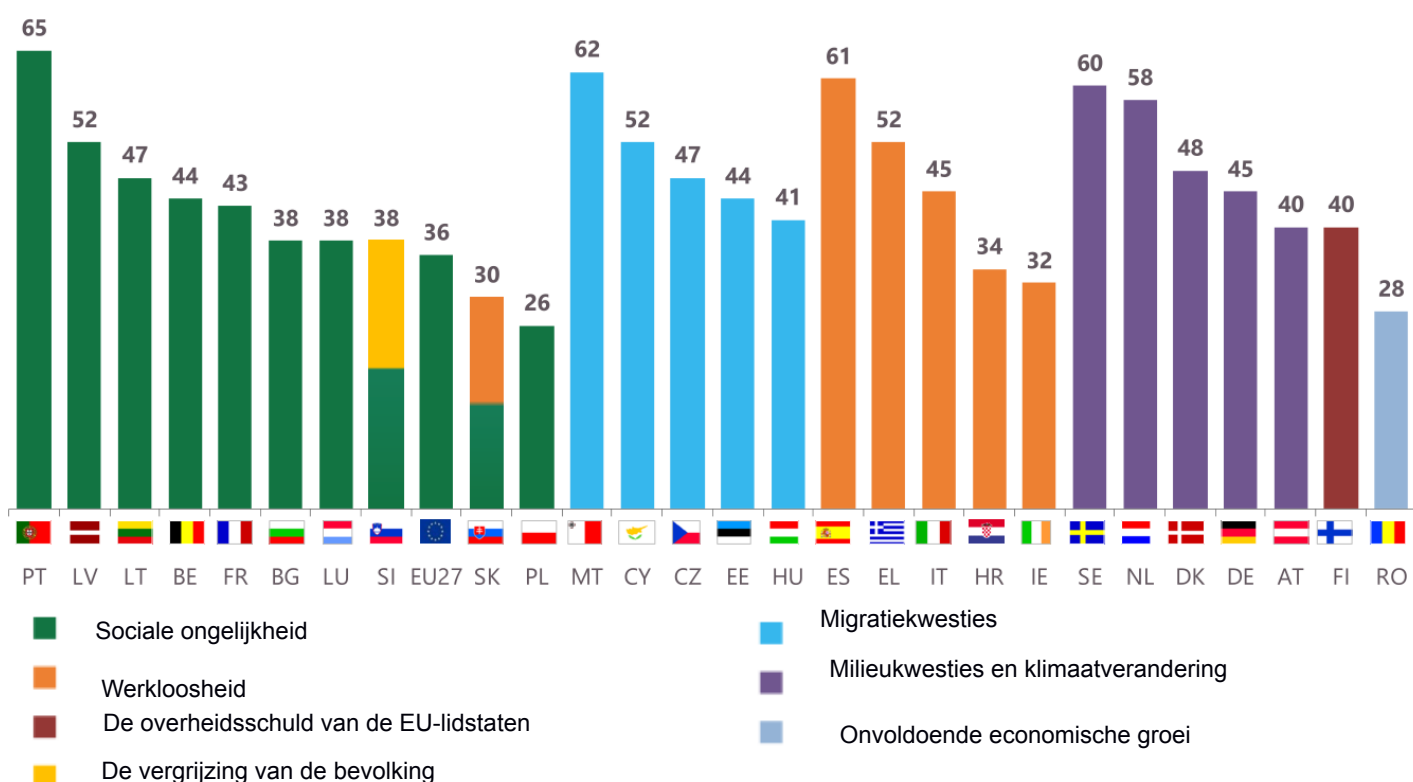
Er zijn enkele verschillen op nationaal niveau met betrekking tot de belangrijkste uitdagingen die voor de EU zijn vastgesteld.

In tien landen zijn sociale ongelijkheden de meest geciteerde uitdaging (enkel of gelijk), hoewel het percentage varieert van 65 % in Portugal tot 26 % in Polen. In vijf landen, met name Malta (52 %), staan migratiekwesities bovenaan de uitdagingen van de EU. Werkloosheid wordt gezien als de belangrijkste uitdaging van de EU voor respondenten in vijf landen, met name in Spanje (61 %).

In vijf landen, met name Zweden (60 %) en Nederland (58 %), worden milieukwesities en klimaatverandering als de belangrijkste uitdaging van de EU beschouwd.

Finland (40 %) is het enige land waar de overheidsschuld van de EU-lidstaten wordt genoemd als een van de belangrijkste uitdagingen, terwijl Slovenië (38 %, evenals sociale ongelijkheden) het enige land is waar de vergrijzing als een van de grootste uitdagingen van de EU wordt beschouwd. In Roemenië (28 %), wordt onvoldoende economische groei genoemd als de belangrijkste uitdaging van de EU.

QA16 En wat zijn volgens u de belangrijkste uitdagingen voor de EU? (MAX. 3 ANTWOORDEN)
(% — HET MEEST GECITEERDE ANTWOORD PER LAND)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.38

Sociale ongelijkheid is de meest genoemde uitdaging in de EU als geheel, de meest genoemde (enkele of gelijke) in tien landen, en staat op de tweede of derde van de meest genoemde uitdagingen in 12 andere landen. Er zijn echter aanzienlijke verschillen tussen de lidstaten, variërend van 65 % van de respondenten in Portugal, 52 % in Letland en 49 % in Zweden tot slechts 18 % in Italië, 21 % in Roemenië en 24 % in Malta en Ierland.

Meer dan de helft van de respondenten in Spanje (61 %) en Griekenland (52 %) is van mening dat werkloosheid een van de belangrijkste uitdagingen is, tegenover 9 % in Nederland, 13 % in Tsjechië en 14 % in Denemarken. Dit is de meest geciteerde (of gelijk aan een andere) uitdaging in vijf landen, en de tweede of derde meest geciteerd in negen andere landen.

Milieukwesties en klimaatverandering zijn de meest genoemde uitdaging in vijf landen, en staan op de tweede of derde plaats in 12 andere landen. De percentages die deze uitdaging citeren, liggen tussen 60 % van de respondenten in Zweden, 58 % in Nederland, 48 % in Denemarken, tegenover 14 % in Letland, 15 % in Bulgarije en 16 % in Griekenland.

De respondenten in Malta (62 %), Cyprus (52 %) en Griekenland (49 %) wijzen het meest op migratiekwesties, terwijl die in Portugal (17 %), Spanje (20 %) en Roemenië (21 %) de laagste percentages voor deze respons hebben. Dit is de meest geciteerde uitdaging in vijf landen, en de tweede of derde meest aangehaalde uitdaging in 16 lidstaten.

Finland (40 %), Oostenrijk (28 %) en Duitsland (27 %) zijn de enige landen waar meer dan een kwart de overheidsschuld van de EU-lidstaten als een van de belangrijkste uitdagingen van de EU beschouwt. Daarnaast is dit de uitdaging die het meest wordt genoemd door geïnterviewden in Finland. Daarentegen deelt slechts 6 % van de respondenten in Estland, 7 % in Bulgarije en 9 % in Litouwen dit standpunt.

38 % van de respondenten in Griekenland, 32 % in Italië en 28 % in Roemenië (waar dit de meest genoemde uitdaging is), tegenover slechts 5 % in Denemarken en Nederland en 7 % in Zweden, Luxemburg en Duitsland.

Het percentage respondenten dat terrorisme en veiligheidskwesties aanhaalt, varieert van 32 % in Finland, 31 % in Nederland en 26 % in Zweden tot 9 % in Spanje.

Wat betreft de minder vaak genoemde uitdagingen op EU-niveau als geheel, wordt de vergrijzing van de EU-bevolking het meest genoemd door respondenten in Slovenië (38 %, de meest genoemde uitdaging), Finland (33 %) en Estland (32 %). Het wordt door ten minste één op de vijf mensen in 12 landen genoemd.

Respondenten in Slovenië, Roemenië (26 % voor beide), Litouwen en Griekenland (25 % voor beide) zullen het meest waarschijnlijk het mondiale gezondheidsbeheer beschouwen als een van de belangrijkste uitdagingen van de EU, terwijl instabiliteit in grensregio's van de EU het vaakst wordt genoemd in Denemarken (30 %), Finland (28 %) en Nederland (23 %).

De concurrentie uit opkomende landen wordt het meest aangehaald door de respondenten in Polen (17 %), Hongarije en Griekenland (15 % voor beide), terwijl die in Duitsland (15 %) de meest waarschijnlijke zijn om de digitale transformatie van de economie en de samenleving te citeren.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.39

QA16 En wat zijn volgens u de belangrijkste uitdagingen voor de EU? (MAX. 3 REACTIES) (%)

	Sociale ongelijkheid	Werkloosheid	Milieukwesties en klimaatverandering	Migratiekwesties	De overheidsschuld van de lidstaten van de Europese Unie	Onvoldoende economische groei	Terrorisme en veiligheidskwesties	De vergrijzing van de bevolking	Omgaan met wereldwijde gezondheidsproblemen	Instabiliteit in grensregio's van de EU	Concurrentie uit opkomende landen	De digitale transitie van de economie en de samenleving
EU27	36	32	32	31	20	19	19	16	15	12	10	8
ZIJN	44	26	41	36	20	13	18	21	13	8	14	6
BG	38	26	15	34	7	20	20	26	24	14	11	4
CZ	26	13	23	47	25	15	23	22	13	16	10	8
DK	35	14	48	32	13	5	22	16	11	30	12	8
VAN	43	18	45	37	27	7	22	13	10	14	5	15
EE	27	22	19	44	6	13	19	32	17	11	6	5
EVT.	24	32	30	27	24	15	19	24	20	15	10	6
EL	33	52	16	49	19	38	12	15	25	10	15	5
ES	47	61	20	20	15	27	9	21	16	6	5	5
FR	43	36	38	28	17	14	23	18	14	8	10	4
HR	31	34	25	22	23	25	16	22	13	16	14	8
HET	18	45	24	31	20	32	19	9	15	7	14	10
CY	36	48	25	52	12	20	24	13	23	10	8	3
LV	52	35	14	26	13	25	17	19	23	15	3	6
LT	47	28	20	39	9	20	17	21	25	13	5	7
LEZEN	38	31	36	35	17	7	18	20	13	10	13	6
HUSSEIN	28	23	27	41	18	25	21	18	17	14	15	8
MT	24	17	32	62	13	15	19	18	19	13	8	5
NL	47	9	58	37	18	5	31	19	10	23	12	9
BIJ	29	38	40	36	28	18	14	16	15	17	10	10
PL	26	19	23	25	19	22	14	17	16	21	17	6
PT	65	51	20	17	24	21	20	15	21	5	6	9
RO	21	25	18	21	20	28	12	14	26	15	6	10
ALS	38	22	32	31	18	14	12	38	26	10	8	8
SK	30	30	25	23	23	23	16	20	17	14	10	8
FI	33	15	38	27	40	13	32	33	5	28	6	3
SE	49	22	60	43	13	7	26	13	10	19	8	6

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.40

Er zijn geen meningsverschillen over dit onderwerp als functie van leeftijd in de sociodemografische gegevens, maar sommige verschillen zijn merkbaar met betrekking tot leeftijdsgroepen: mensen in de leeftijd van 15-24 jaar hebben meer kans dan andere leeftijdsgroepen om werkloosheid als een van de belangrijkste uitdagingen te noemen en zijn, samen met degenen tussen 25 en 39 jaar, ook het meest waarschijnlijk om milieuproblemen en klimaatverandering te noemen. 37 % van de jongste respondenten beschouwt werkloosheid als een van de belangrijkste uitdagingen van de EU, tegenover 32 % van de 55-plussers. Aan de andere kant zijn de jongsten het minst geneigd om de overheidsschuld van de EU-lidstaten aan te halen: 15 % noemt deze uitdaging, vergeleken met ten minste één op de vijf mensen in de hogere leeftijdsgroepen.

Het opleidingsniveau vertoont nog duidelijker verschillen. Hoe langer een persoon heeft bestudeerd, hoe groter de kans is dat ze milieuproblemen en klimaatverandering, migratieproblemen of instabiliteit in grensregio's van de EU noemen, en hoe minder waarschijnlijk ze werkloosheid, onvoldoende economische groei of mondiaal gezondheidsbeheer noemen als een van de belangrijkste uitdagingen van de EU.

Bijvoorbeeld, 48 % van de mensen die hun opleiding hebben afgerond op de leeftijd van 15 jaar of minder, vergeleken met 24 % van degenen die ze voltooid op de leeftijd van 20 of ouder. Aan de andere kant worden milieuproblemen en klimaatverandering geciteerd door 41 % van degenen die hun studie hebben voortgezet tot de leeftijd van 20 jaar of ouder, maar slechts 21 % van degenen die hun studie hebben afgerond op de leeftijd van 15 jaar of jonger.

Voor sociaaleconomische categorieën hebben werklozen meer kans dan andere groepen om sociale ongelijkheden (46 %) en werkloosheid (50 %) aan te halen. Managers (44 %) en studenten (41 %) hebben ook meer kans dan andere categorieën om milieukwesties en klimaatverandering te noemen, terwijl managers (36 %) ook vaker migratiekwesties noemen.

Mensen met de meeste financiële problemen zijn ook het meest waarschijnlijk om sociale ongelijkheden te noemen: 43 % citeert hen tegen 37 % van degenen die het minst moeite hebben om hun rekeningen te betalen.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.41

QA16 En wat zijn volgens u de belangrijkste uitdagingen voor de EU? (MAX. 3 ANTWOORDEN (% — EU))

	Sociale ongelijkheid	Werkloosheid	Milieukwesties en klimaatverandering	Migratiekwesties	De overheidsschuld van de lidstaten van de Europese Unie	Terrorisme en veiligheidskwesties	Onvoldoende economische groei	De vergrijzing van de bevolking	Omgaan met wereldwijde gezondheidsproblemen	Instabiliteit in grensregio's van de EU	Concurrentie uit opkomende landen	De digitale transformatie van de economie en de samenleving
EU27	36	32	32	31	20	19	19	16	15	12	10	8
Geslacht												
Man	35	31	32	32	22	18	19	16	13	13	11	10
Vrouw	38	33	33	30	19	20	18	16	16	11	9	7
Leeftijd												
15-24	33	37	37	30	15	15	18	14	15	11	10	13
25-39	37	30	36	30	20	17	19	16	13	13	10	10
40-54	36	31	31	31	23	18	21	16	13	13	10	9
55+	37	32	30	31	20	21	17	17	16	11	9	6
School verlaat leeftijd												
—15	38	48	21	27	19	19	21	16	20	7	6	5
16-19	34	33	28	31	21	21	21	15	15	12	10	8
20+	39	24	41	33	21	18	16	19	12	15	11	9
Altijd student	34	34	41	29	16	15	16	14	15	11	11	14
Sociaal-professionele categorie												
Zelfstandigen	35	26	32	30	24	18	21	16	14	14	11	11
Senior management	36	20	44	36	23	18	17	18	11	15	12	11
Overige werknemers	34	30	33	30	21	18	21	16	14	14	11	9
Werknemers	36	34	27	29	21	20	21	15	15	12	10	8
Vrouwen/mannen in huis	34	44	24	29	16	19	21	16	17	12	7	6
Werkloos	46	50	28	31	14	16	24	13	11	7	9	6
Gepensioneerden	38	33	30	31	20	22	16	18	17	11	8	5
Studenten	34	34	41	29	16	15	16	14	15	11	11	14
Problemen bij het betalen van uw rekeningen												
Het grootste deel van de tijd	43	45	20	28	21	17	21	13	14	8	9	7
Van tijd tot tijd	32	38	26	30	19	21	24	13	15	12	10	7
Bijna nooit/nooit	37	28	36	32	21	19	17	18	15	13	10	9
Beschouwt als behorend tot												
De arbeidersklasse	42	42	23	28	17	17	19	18	19	9	7	6
Lagere middenklasse	39	33	31	31	20	22	18	15	16	11	10	7
De middenklasse	33	30	34	31	22	19	20	16	14	13	11	9
De hogere middenklasse	36	17	49	36	24	18	14	17	9	18	11	12
De hogere klasse	38	13	45	34	25	18	12	15	10	19	9	13

3. EU-waarden

De waarden vrede, vrijheid van mening, sociale gelijkheid en solidariteit, tolerantie en openheid voor anderen zijn beter belichaamd door de EU

Een lijst van zeven waarden werd aan geïnterviewden gepresenteerd en gevraagd of ze beter vertegenwoordigd waren door de EU, andere landen of beide voor elke waarde²⁸.

Bijna de helft (49 %) is van mening dat vrede beter belichaamd is in de EU, 47 % noemt vrijheid van mening, 45 % zegt sociale gelijkheid en solidariteit, terwijl 44 % van mening is dat de EU tolerantie en openheid voor anderen het best belichaamt.

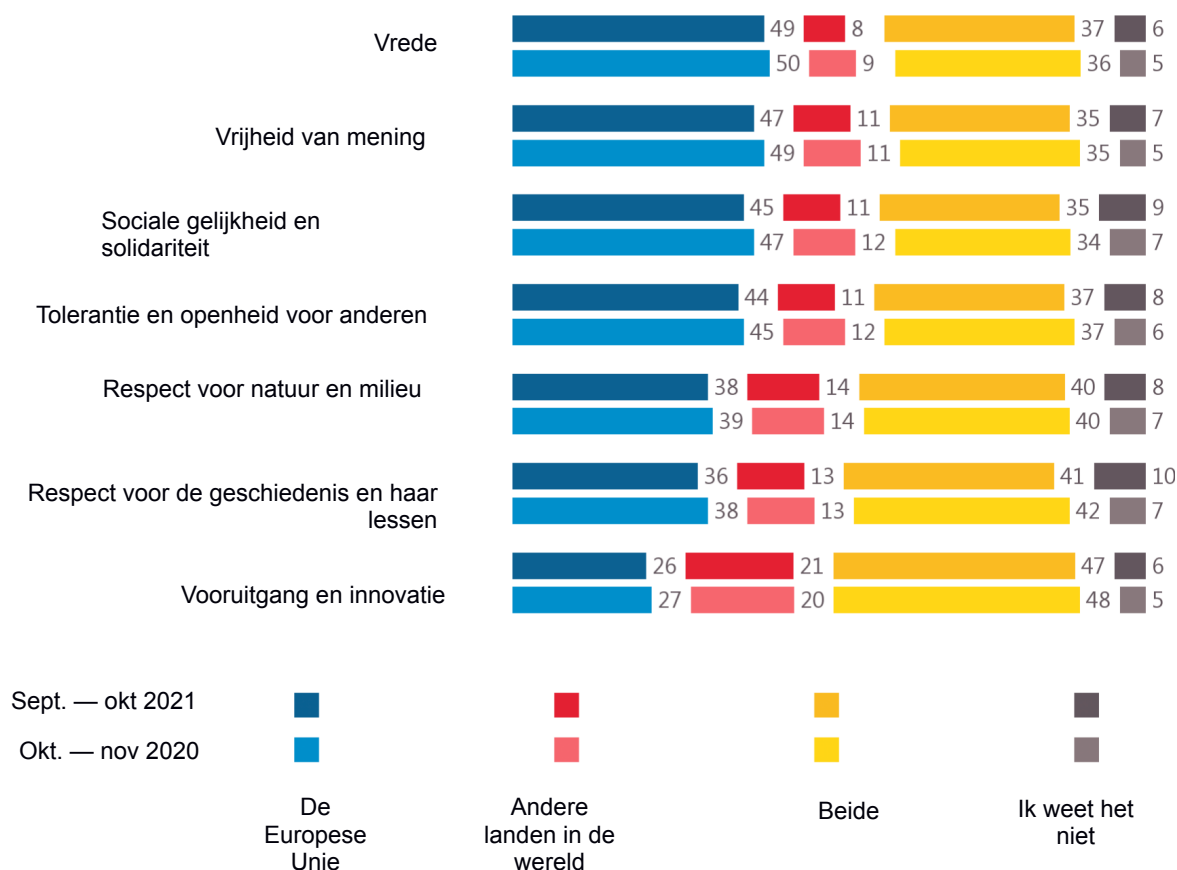
Bijna vier op de tien (38 %) zegt dat de EU het beste respect voor de natuur en het milieu belichaamt, 36 % is van mening dat de EU het beste respect voor de geschiedenis en haar lessen belichaamt, en 26 % wijst op vooruitgang en innovatie.

Meer dan een derde van de respondenten is van mening dat alle voorgestelde waarden het best worden belichaamd door de EU, andere landen of groepen landen, waarbij de percentages variëren van 47 % die vooruitgang en innovatie citeert tot 35 % met vermelding van vrijheid van mening, en sociale gelijkheid en solidariteit.

Vooruitgang en innovatie zijn de enige waarde waarvoor ten minste één op de vijf mensen van mening is dat ze beter worden vertegenwoordigd door andere landen of groepen landen (21 %). Aan de andere kant is slechts 8 procent van deze visie gericht op vrede.

Er zijn sinds oktober-november 2020 weinig ontwikkelingen waargenomen (speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa)²⁹ (tussen 0 en 2 punten).

QA21 Voor elk van deze waarden, kunt u mij vertellen of ze beter worden belichaamd door de Europese Unie, door andere landen (of groepen landen) in de wereld of door beide? (% — EU27)

28 Q21 Voor elk van deze waarden, kunt u mij vertellen of ze beter worden belichaamd door de Europese Unie, door andere landen (of groepen van landen) in de wereld of door beide? 21.1 respect voor de natuur en het milieu; 21.2 sociale gelijkheid en solidariteit; 21.3 vrede; 21.4 vooruitgang en innovatie; 21.5 vrijheid van mening; 21.6 tolerantie en openheid voor anderen; 21.7 Respect voor de geschiedenis en haar lessen.

29 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

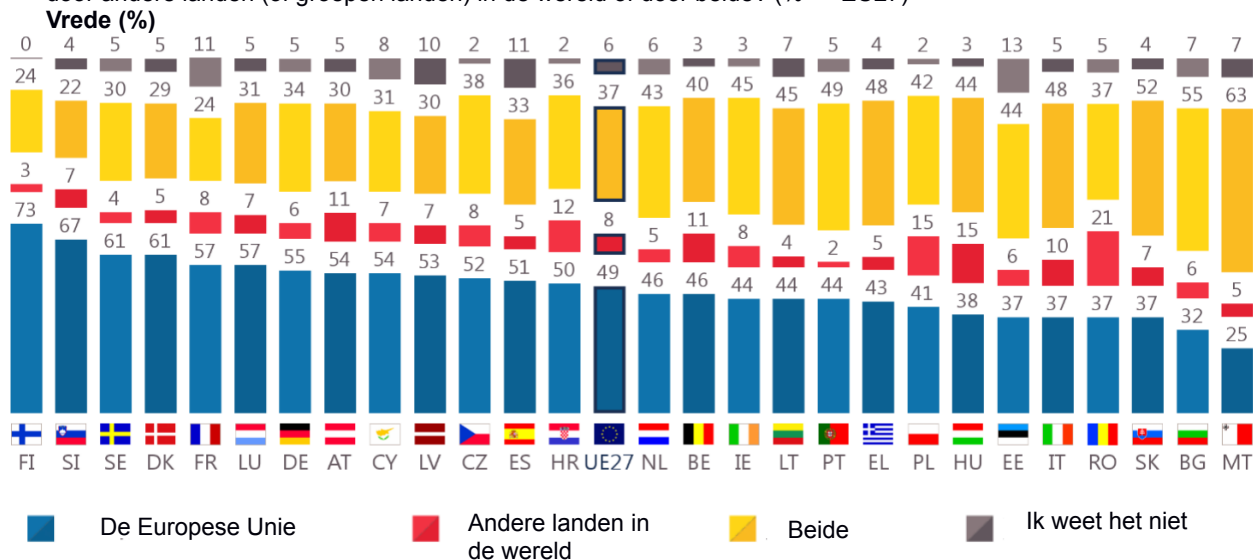
Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.43

Vrede

In 15 landen is de meerderheid van de respondenten van mening dat vrede beter tot uitdrukking komt in de EU, met de hoogste percentages in Finland (73 %), Slovenië (67 %), Denemarken en Zweden (61 % voor beide). Aan de andere kant vinden respondenten in 11 landen vrede beter belichaamd door de EU en andere landen, met name in Malta (63 %), Bulgarije (55 %) en Slowakije (52 %).

In Roemenië is het advies verdeeld tussen de EU en de EU en andere landen (37 % voor beide). Roemenië heeft ook het hoogste percentage respondenten dat gelooft dat vrede beter wordt belichaamd door andere landen (21 %).

QA21.3 Voor elk van deze waarden, kunt u mij vertellen of ze beter worden belichaamd door de Europese Unie, door andere landen (of groepen landen) in de wereld of door beide? (% — EU27)

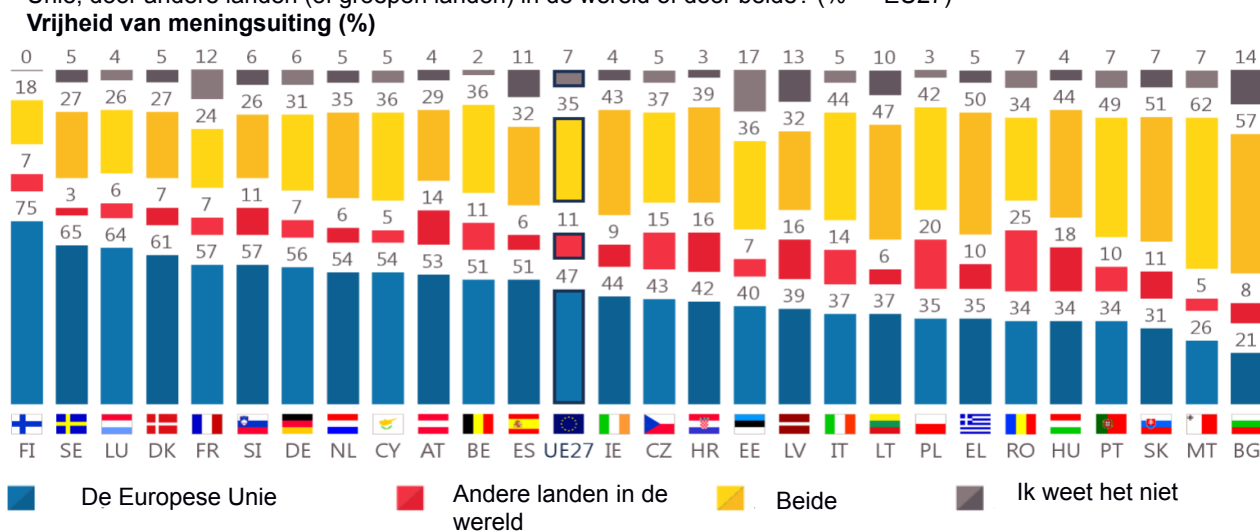

Vrijheid van mening

In 17 lidstaten is de meerderheid van de respondenten van mening dat de vrijheid van mening beter wordt vertegenwoordigd door de EU, met de hoogste percentages in Finland (75 %), Zweden (65 %) en Luxemburg (64 %). In de overige tien landen vindt de meerderheid vrede beter belichaamd door de EU en andere landen, met name in Malta (62 %), Bulgarije (57 %) en Slowakije (51 %).

In Roemenië (25 %) en Polen (20 %) denkt ten minste een op de vijf mensen dat de vrijheid van mening beter wordt belichaamd door andere landen in de wereld.

QA21.5 Voor elk van deze waarden, kunt u mij vertellen of ze beter worden belichaamd door de Europese Unie, door andere landen (of groepen landen) in de wereld of door beide? (% — EU27)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.44

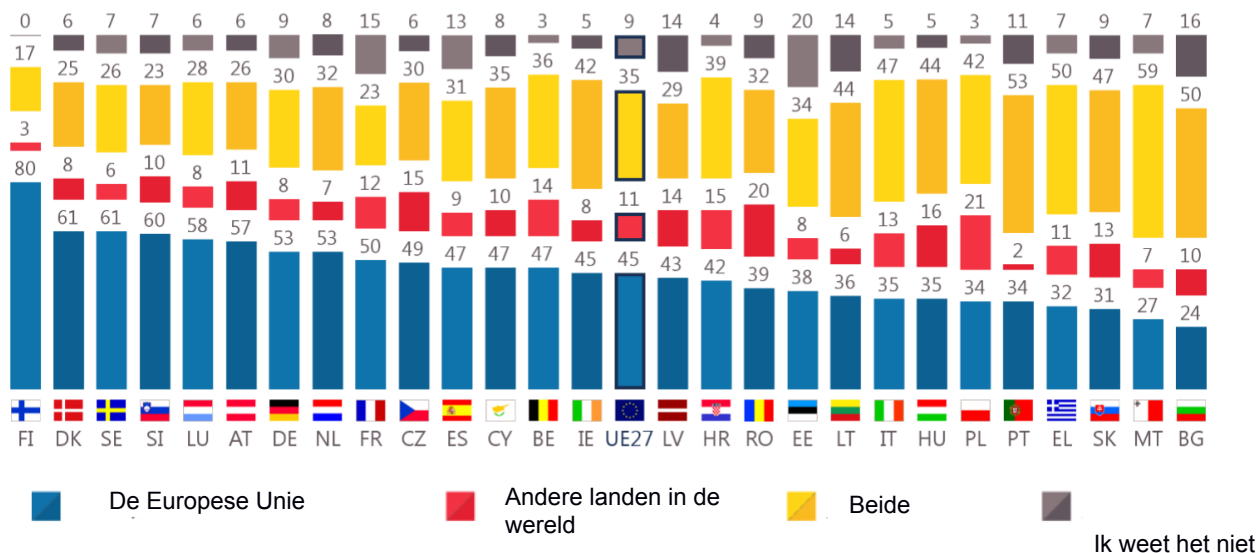
Sociale gelijkheid en solidariteit

De EU belichaamt het best sociale gelijkheid en solidariteit voor een meerderheid van de respondenten in 18 lidstaten, met de hoogste percentages in Finland (80%), Denemarken en Zweden (61% voor beide). In de overige negen landen denken respondenten eerder dat deze waarde beter wordt vertegenwoordigd door de EU en andere landen, met name Malta (59%), Portugal (53%), Griekenland en Bulgarije (50% voor beide).

Ten minste één op de vijf respondenten in Polen (21%) en Roemenië (20%) zegt dat sociale gelijkheid en solidariteit beter worden belichaamd door andere landen.

QA21.2 Voor elk van deze waarden, kunt u mij vertellen of ze beter worden belichaamd door de Europese Unie, door andere landen (of groepen landen) in de wereld of door beide? (% — EU27)

Sociale gelijkheid en solidariteit (%)

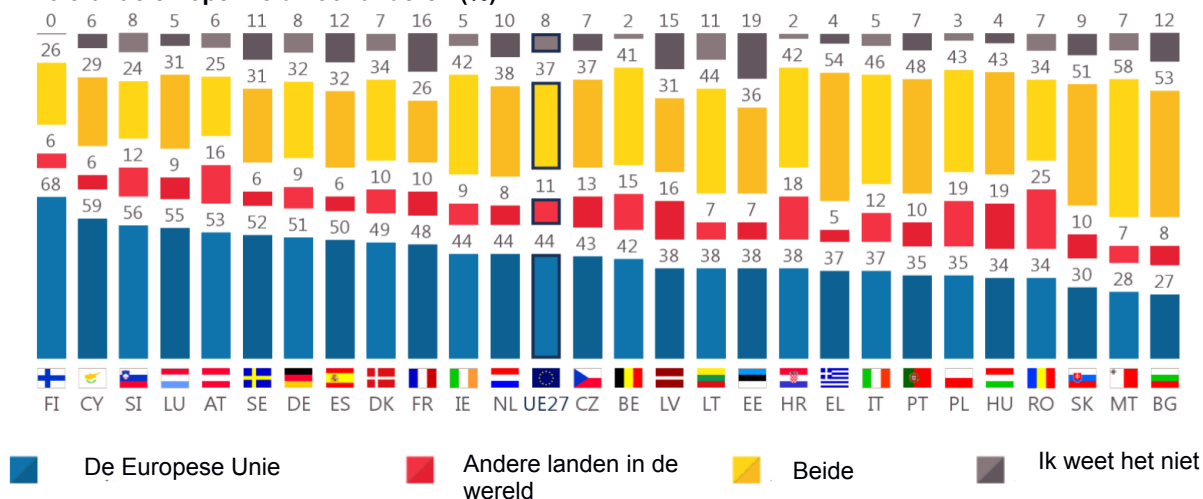
Eentolerantie en openheid voor anderen

Respondenten in Finland (68%), Cyprus (59%) en Slovenië (56%) geloven hoogstwaarschijnlijk dat de EU tolerantie en openheid voor anderen beter belichaamt; dit is de meerderheid van de meningen in 16 lidstaten. In tien lidstaten, met name Malta (58%), Bulgarije (53%), Griekenland (54%) en Slowakije (51%), is de meerderheid van mening dat deze waarde beter wordt vertegenwoordigd door de EU en andere landen.

In Roemenië is het advies verdeeld (EU: 34%, de EU en andere landen: 34%). Roemenië (25%) is ook het enige land waar ten minste één op de vijf respondenten van mening is dat tolerantie en openheid voor anderen beter door andere landen worden belichaamd.

QA21.6 Voor elk van deze waarden, kunt u mij vertellen of ze beter worden belichaamd door de Europese Unie, door andere landen (of groepen landen) in de wereld of door beide? (% — EU27)

Tolerantie en openheid voor anderen (%)

Respect voor natuur en milieu

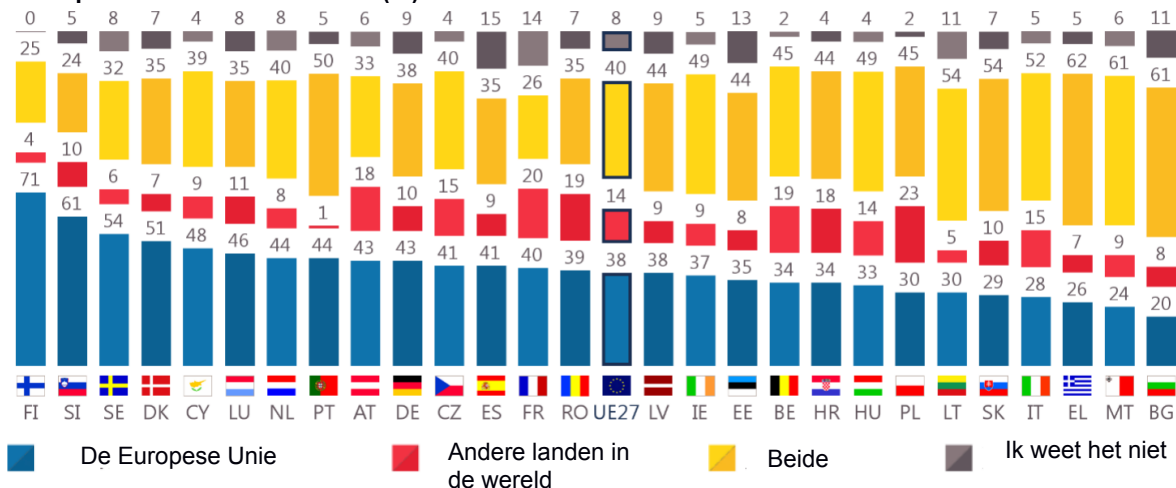
Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.45

In 13 landen is de meerderheid van de respondenten van mening dat respect voor natuur en milieu beter wordt vertegenwoordigd door de EU, met de hoogste percentages in Finland (71 %), Slovenië (61 %) en Zweden (54 %). Aan de andere kant is de meerderheid van de respondenten in Griekenland (62 %), Bulgarije, Malta (61 % voor beide) en 11 andere landen van mening dat deze waarde beter wordt vertegenwoordigd door de EU en andere landen.

Ten minste één op de vijf respondenten in Polen (23 %) en Frankrijk (20 %) zegt dat respect voor de natuur en het milieu beter wordt belichaamd door andere landen.

QA21.1 Voor elk van deze waarden, kunt u mij vertellen of ze beter worden belichaamd door de Europese Unie, door andere landen (of groepen landen) in de wereld of door beide? (% — EU27)

Respect voor natuur en milieu (%)

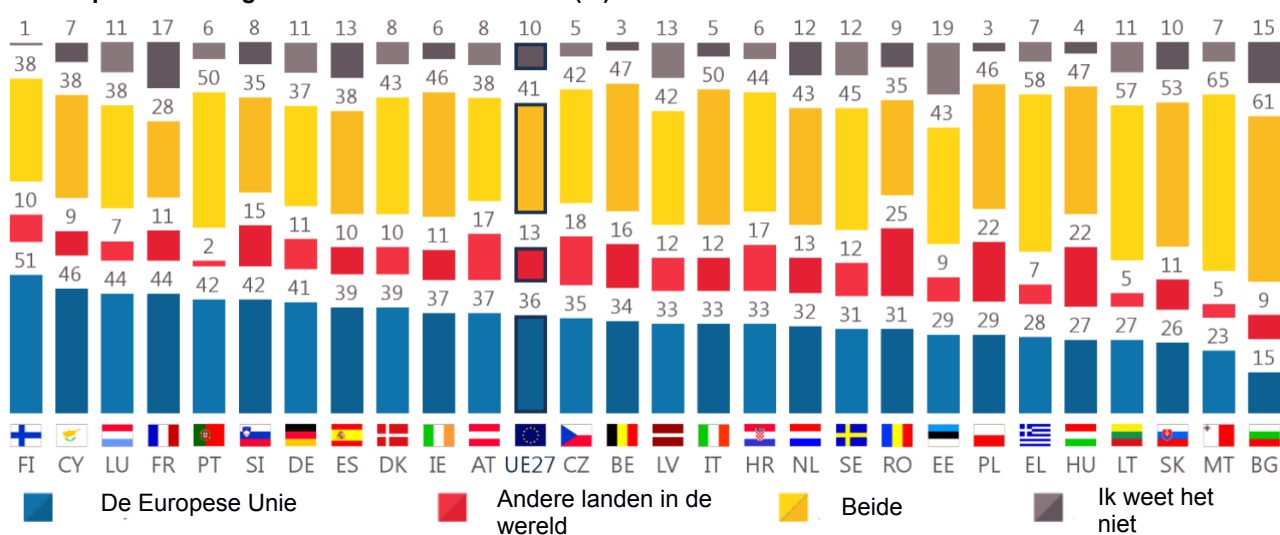
Respect voor de geschiedenis en haar lessen

In zeven lidstaten is de meerderheid van de respondenten van mening dat het respect voor de geschiedenis en de lessen ervan beter wordt vertegenwoordigd door de EU, waarbij het hoogste percentage wordt waargenomen in Finland (51 %), Cyprus (46 %), Frankrijk en Luxemburg (44 % voor beide). In de overige 20 landen is de meerderheid van mening dat het respect voor de geschiedenis en de lessen ervan beter wordt belichaamd door de EU en andere landen, met name in Malta (65 %), Bulgarije (61 %) en Griekenland (58 %).

Ten minste één op de vijf respondenten in Roemenië (25 %), Hongarije en Polen (22 % voor beide) is van mening dat andere landen beter respect voor de geschiedenis en de lessen ervan belichamen.

QA21.7 Voor elk van deze waarden, kunt u mij vertellen of ze beter worden belichaamd door de Europese Unie, door andere landen (of groepen landen) in de wereld of door beide? (% — EU27)

Respect voor de geschiedenis en haar lessen (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.46

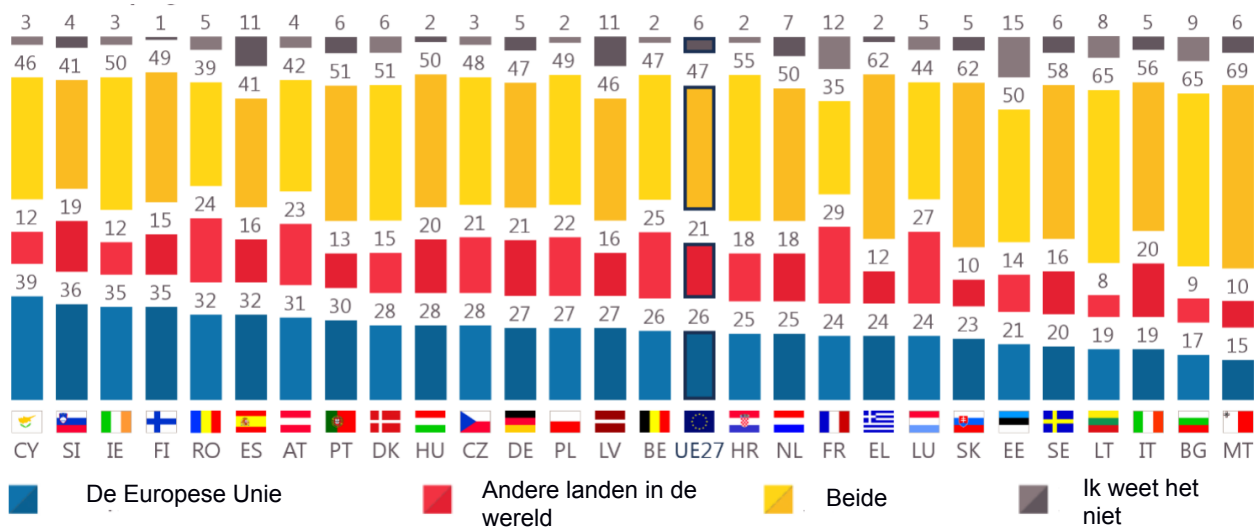
Vooruitgang en innovatie

Slechts een minderheid van de respondenten in alle lidstaten is van mening dat de EU een betere belichaming is van vooruitgang en innovatie, waarbij die in Cyprus (39 %), Slovenië (36 %), Ierland en Finland (35 % voor beide) het meest waarschijnlijk zullen overeenkomen. De meerderheid in alle landen is van mening dat deze waarde beter wordt vertegenwoordigd door de EU en andere landen, met de hoogste percentages in Malta (69 %), Bulgarije en Litouwen (65 % voor beide).

In tien landen vindt ten minste één op de vijf mensen vooruitgang en innovatie beter belichaamd door andere landen, met name in Frankrijk (29 %), Luxemburg (27 %) en België (25 %).

QA21.4 Voor elk van deze waarden, kunt u mij vertellen of ze beter worden belichaamd door de Europese Unie, door andere landen (of groepen landen) in de wereld of door beide? (% — EU27)

Vooruitgang en innovatie (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.47

Sociodemografische gegevens tonen de volgende trend: Er zijn geen significante veranderingen te zien naar geslacht. Mannen hebben echter meer kans dan vrouwen om te denken dat de EU een betere belichaming is van sociale gelijkheid en solidariteit (48 % tegenover 42 %).

Respondenten die hun studie hebben afgerond op de leeftijd van 20 jaar of ouder, evenals managers, hebben over het algemeen meer kans om te denken dat de verschillende voorgestelde waarden beter door de EU zijn belichaamd dan degenen die hun jongere studies hebben afgerond en die in huis.

Evenzo zullen degenen die de minste moeite hebben om hun rekeningen te betalen, eerder van mening zijn dat de EU de verschillende aangeboden waarden beter belichaamt dan degenen die meer financiële moeilijkheden ondervinden.

Er zij op gewezen dat de variaties met betrekking tot natuur en milieu groter zijn dan voor andere waarden: mannen, mensen tussen 15 en 39 jaar, degenen die op 20-jarige leeftijd hun studie hebben afgerond, zelfstandigen, managers, studenten en degenen die het minst moeite hebben om hun rekeningen te betalen, zullen waarschijnlijk denken dat respect voor de natuur en het milieu het best in de EU is belichaamd. Voor alle andere categorieën is de kans groter dat respondenten denken dat deze waarde beter door de EU en andere landen wordt belichaamd. Zo is 41 % van de mannen van mening dat respect voor de natuur en het milieu in de EU beter tot uitdrukking komt, terwijl 38 % zegt dat het beter wordt vertegenwoordigd door de EU en andere landen.

Van de vrouwen is 35 % van mening dat zij beter vertegenwoordigd is door de EU en 42 % door de EU en andere landen. Tot slot is de meerderheid van de respondenten in alle sociaaldemografische categorieën van mening dat respect voor de geschiedenis en haar lessen en vooruitgang en innovatie beter door de EU en andere landen worden belichaamd, in tegenstelling tot andere waarden.

	Vrede	Vrijheid van mening	Sociale gelijkheid en solidariteit	Tolerantie en openheid voor anderen	Respect voor natuur en milieu	Respect voor de geschiedenis en haar lessen	Vooruitgang en innovatie
EU27	49	47	45	44	38	36	26
Geslacht							
Man	50	49	48	46	41	37	27
Vrouw	47	46	42	42	35	35	25
Leeftijd							
15-24	52	48	48	45	42	34	27
25-39	49	49	47	44	41	36	26
40-54	47	45	43	43	36	36	26
55+	48	47	44	44	37	37	26
School verlaat leeftijd							
—15	45	42	39	40	34	35	28
16-19	47	44	42	42	37	35	27
20+	53	53	50	48	41	39	25
Altijd student	52	50	51	46	42	35	26
Sociaal-professionele categorie							
Zelfstandigen	50	48	47	46	42	38	28
Senior management	51	52	50	49	41	39	23
Overige werknemers	47	48	46	43	39	36	27
Werknemers	46	43	40	40	35	33	26
Vrouwen/mannen in huis	45	38	38	39	33	34	24
Werkloos	44	44	44	42	35	33	22
Gepensioneerden	49	48	45	45	38	38	28
Studenten	52	50	51	46	42	35	26
Problemen bij het betalen van uw rekeningen							
Het grootste deel van de tijd	43	37	37	36	32	32	23
Van tijd tot tijd	42	40	37	37	32	31	25
Bijna nooit/nooit	51	51	49	47	41	38	27

4. De EU in de wereld

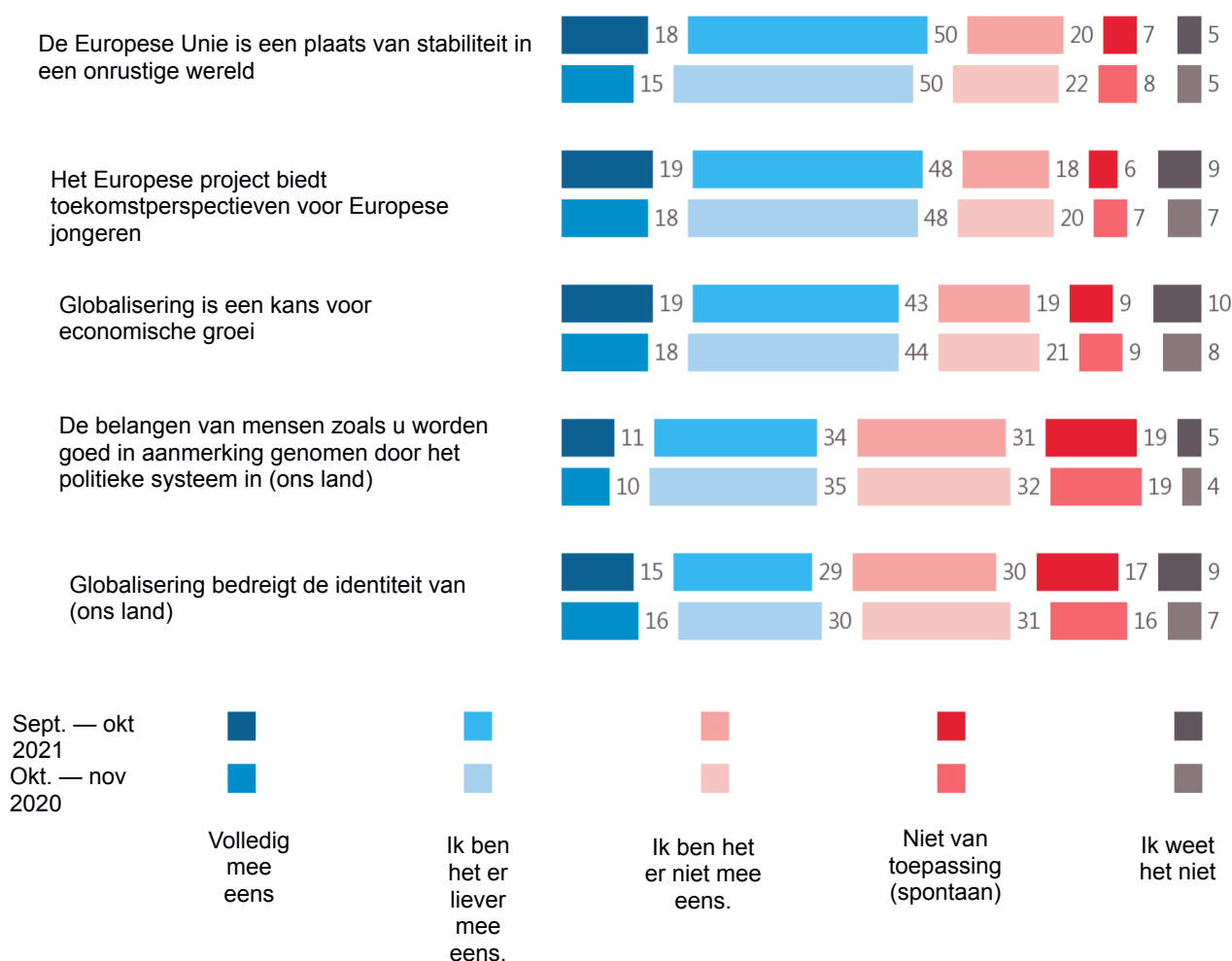
Meer dan twee derde van de Europeanen gelooft dat de EU stabiliteit en toekomstperspectieven biedt voor Europese jongeren

Bijna zeven van de tien respondenten (68 %) zijn het erover eens dat de EU een plaats van stabiliteit is in een onrustige wereld en bijna evenveel (67 %) is van mening dat het Europese project toekomstperspectieven biedt voor Europese jongeren³⁰. Iets meer dan zes op de tien (62 procent) is het erover eens dat globalisering een kans biedt voor economische groei, hoewel 44 % van mening is dat globalisering de identiteit van hun land bedreigt.

Meer dan vier op de tien (45 %) is van mening dat de belangen van mensen zoals zij goed in aanmerking worden genomen door het politieke systeem van hun land, maar 50 % is het daar niet mee eens.

Er zijn weinig ontwikkelingen waargenomen sinds oktober-november 2020 (Speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa)³¹, de grootste stijging, met drie punten, wordt waargenomen voor het aandeel dat denkt dat de EU een plaats van stabiliteit is in een moeilijke wereld.

QA19 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?
(% EU 27)

30 Q19 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen? 19.1 De Europese Unie E is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld; 19.2 De globalisering biedt een kans voor economische groei; 19.3 De globalisering bedreigt de identiteit van (onze land); 19.4 Het Europese project biedt toekomstperspectieven voor Europese jongeren; 19.5 De belangen van mensen zoals u worden goed in aanmerking genomen door het politieke systeem in (onze land).

31 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.49

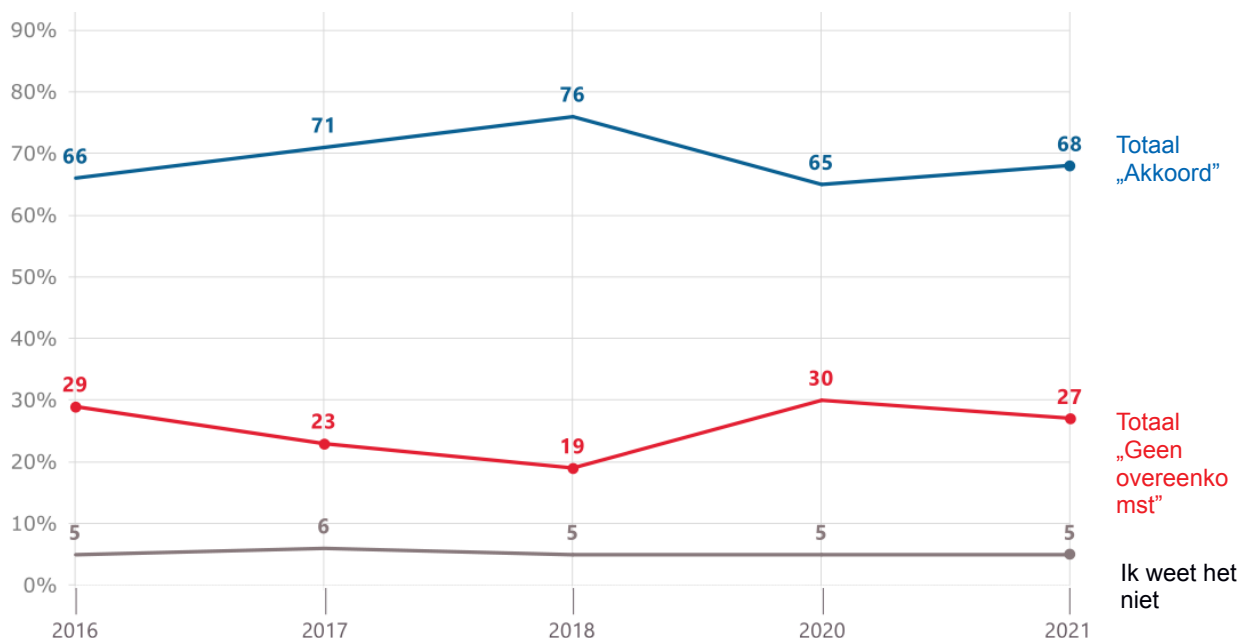
De EU is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld

Bijna een op de vijf respondenten (18 %) is het „sterk” eens met de bewering dat „de EU een plaats van stabiliteit is in een onrustige wereld”, terwijl 50 % zegt dat ze het „in plaats daarvan eens” zijn. Deze resultaten lijken sterk op die welke in 2016 zijn waargenomen en laten zien dat het totale niveau van overeenstemming met drie punten is gestegen ten opzichte van de vorige enquête over de toekomst van Europa in oktober-november 2020.

Uit een analyse van trends op langere termijn blijkt dat het algemene akkoordpercentage bijna is teruggekeerd naar het niveau van 2016 na het bereiken van het laagste niveau in oktober-november 2020.

QA19.1 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld (% — EU)

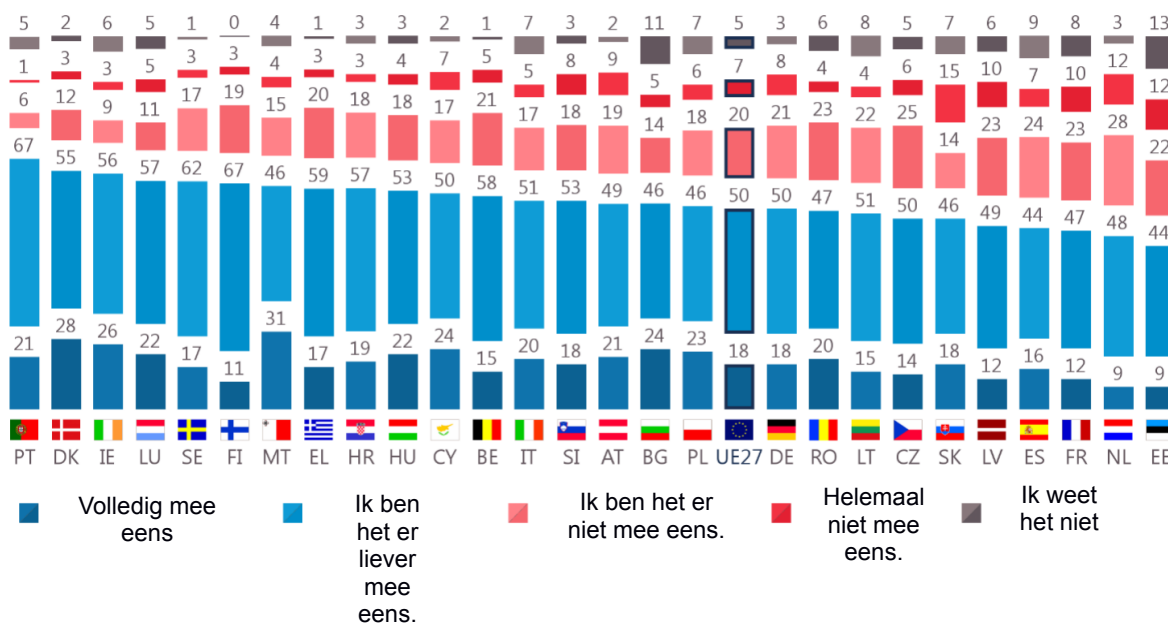

Op EU-niveau is meer dan twee derde van de respondenten (68 %) het erover eens dat de EU een plaats van stabiliteit is in een onrustige wereld, waarvan 18 % het „sterk eens” is. Meer dan een kwart (27 %) zei dat ze het tot op zekere hoogte niet eens waren.

De meerderheid van de respondenten in alle landen is het erover eens dat de EU een plaats van stabiliteit is in een moeilijke wereld, variërend van 88 % in Portugal, 83 % in Denemarken en 82 % in Ierland tot 53 % in Estland, 57 % in Nederland en 59 % in Frankrijk. Respondenten in Nederland (40 %), Estland (34 %) in Letland en Frankrijk (33 % voor beide) zullen het meest waarschijnlijk oneens zijn.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.50

QA19.1 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?
De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld (%)

Het percentage respondenten dat het erover eens is dat de EU een plaats van stabiliteit is in een onrustige wereld, is licht gestegen (+ 3 punten) op EU-niveau sinds oktober-november 2020.

De overeenkomst steeg ook in 20 landen, met de grootste stijgingen in Italië en Malta (+ 10 punten voor beide). Integendeel, het daalde met 14 punten in Estland.

QA19.1 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?
De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld (%)

	Totaal „Akkoord”	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Totaal „Geen overeenkomst”	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Ik weet het niet
EU27	68	3	27	-3	5
HET	71	10	22	-9	7
MT	77	10	19	=	4
HUSSEIN	75	8	22	-8	3
EL	76	6	23	-6	1
CY	74	6	24	-6	2
PT	88	6	7	-4	5
DK	83	5	15	-5	2
ES	60	5	31	-7	9
CZ	64	4	31	-9	5
FI	78	4	22	-4	0

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.51

ZIJN	73	3	26	-4	1
HR	76	3	21	-4	3
LEZEN	79	3	16	-8	5
RO	67	3	27	-5	6
ALS	71	3	26	-6	3
LV	61	2	33	-2	6
BG	70	1	19	-4	11
NL	57	1	40	-2	3
PL	69	1	24	-1	7
SE	79	1	20	-1	1
FR	59	=	33	-1	8
BIJ	70	=	28	=	2
SK	64	=	29	-4	7
VAN	68	-1	29	=	3
EVT.	82	-3	12	-3	6
LT	66	-4	26	-4	8
EE	53	-14	34	1	13

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.52

Sociaal-demografische gegevens tonen aan dat hoe jonger de geïnterviewde, hoe waarschijnlijker zij het eens zijn met de bewering dat de EU een plaats van stabiliteit is in een onrustige wereld. 70 % van de jongeren tussen 15 en 24 jaar deelt dit advies, vergeleken met slechts 65 % van de 55-plussers. Aan de andere kant, hoe langer een persoon heeft bestudeerd, hoe waarschijnlijker ze het eens zijn met deze verklaring: meer dan zeven van de tien respondenten (71 %) die hun opleiding hebben voortgezet tot de leeftijd van 20 jaar of ouder, waren het ermee eens, vergeleken met 61 % van degenen die ze eerder hadden afgerond.

Wat de sociaal-beroeps categorieën betreft, zullen managers het meest waarschijnlijk met deze verklaring instemmen, met name met betrekking tot handarbeiders en huisvrouwen (75 % tegenover 63 %). De gegevens tonen ook aan dat hoe minder moeilijk een persoon zijn facturen moet betalen, hoe waarschijnlijker hij het met deze verklaring eens is: 70 % van degenen die het minst moeilijk zijn, tegenover 58 % van degenen met de meeste financiële moeilijkheden. De gegevens bevestigen ook dat respondenten met een positief beeld van de EU veel meer geneigd zijn het eens te zijn dan die met een negatief beeld (82 % tegenover 37 %).

QA19.1 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

De Europese Unie is een plaats van stabiliteit in een onrustige wereld (% — EU)

	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst ”	Ik weet het niet
EU27	68	27	5
Geslacht			
Man	69	27	4
Vrouw	66	27	7
Leeftijd			
15-24	70	23	7
25-39	71	26	3
40-54	68	29	3
55+	65	27	8
School verlaat leeftijd			
—15	61	27	12
16-19	65	30	5
20+	71	26	3
Altijd student	74	20	6
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	71	26	3
Senior management	75	23	2
Overige werknemers	71	26	3
Werknemers	63	33	4
Vrouwen/mannen in huis	63	27	10
Werkloos	64	31	5
Gepensioneerden	64	27	9
Studenten	74	20	6
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	58	36	6
Van tijd tot tijd	65	30	5
Bijna nooit/nooit	70	25	5
Beeld van de EU			
Positief	82	15	3
Neutraal	57	34	9
Negatief	37	59	4

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.53

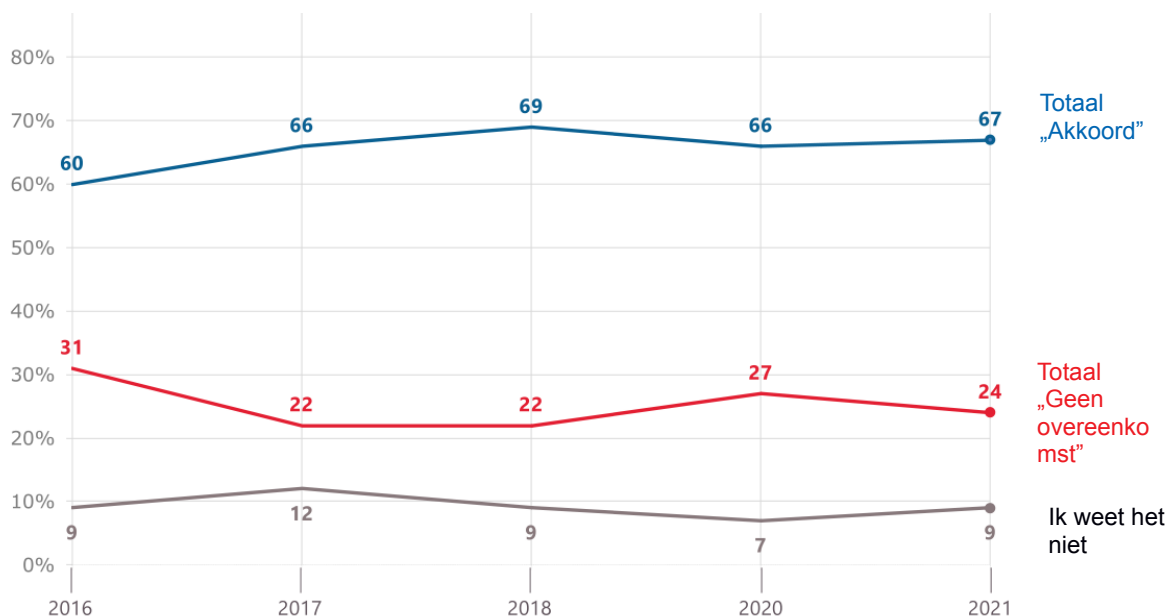
Het Europese project biedt toekomstperspectieven voor Europese jongeren

Iets meer dan twee derde (67 %) van de respondenten in de EU is het erover eens dat het Europese project toekomstperspectieven biedt voor Europese jongeren, waarvan 19 % het „sterk mee eens” is. Bijna een kwart (24 %) was het er niet mee eens, waarvan 6 % zei dat ze „helemaal niets” zeiden.

Er is bijna geen verandering in de mate van overeenstemming waargenomen sinds oktober-november 2020 (+ 1 punt) en is op langere termijn ook sinds 2017 relatief stabiel gebleven.

QA19.4 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

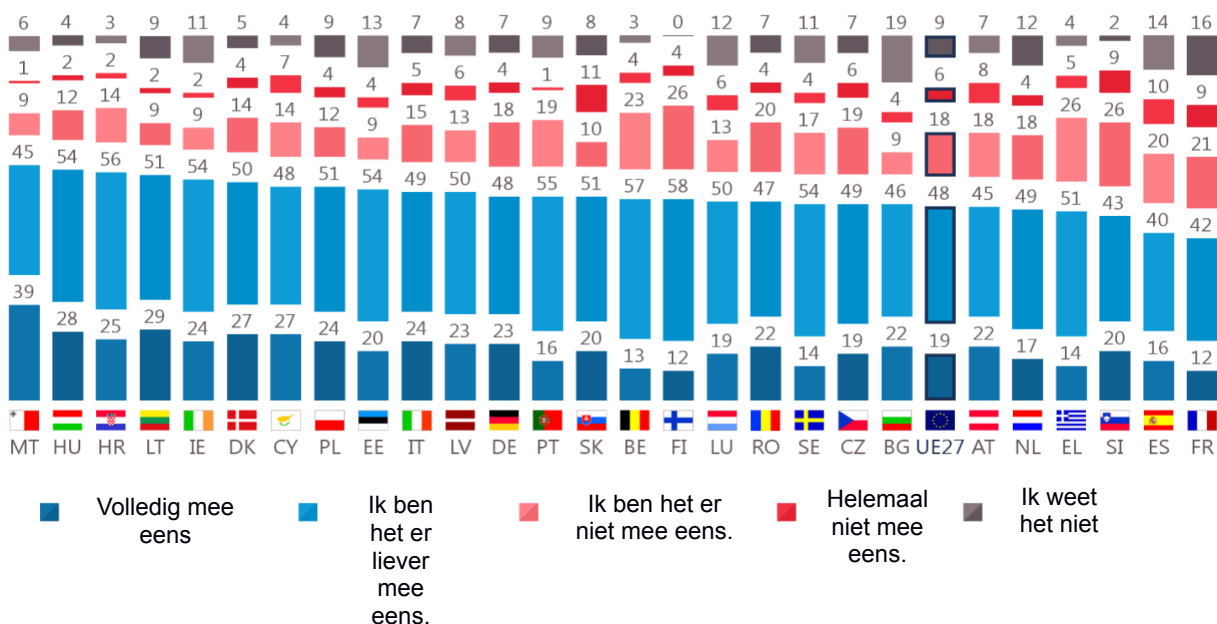
Het Europese project biedt toekomstperspectieven voor Europese jongeren (% — EU)

In alle lidstaten is de meerderheid van de respondenten het erover eens dat het Europese project een toekomstperspectieven voor Europese jongeren, de percentages varieerden van 84 % in Malta, 82 % in Hongarije, 81 % in Kroatië en 54 % in Frankrijk, 56 % in Spanje en 63 % in Slovenië.

QA19.4 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

Het Europese project biedt toekomstperspectieven voor Europese jongeren (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.54

Het niveau van overeenstemming met de bewering dat het Europese project toekomstperspectieven voor jongeren biedt Europa is gegroeid in 13 landen sinds oktober-november 2020, met de grootste stijgingen in Italië (+ 11 punten) en Cyprus (+ 9). De grootste daling van het akkoordpercentage wordt waargenomen in Litouwen (-7 punten).

QA19.4 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

Het Europese project biedt toekomstperspectieven voor Europese jongeren (%)

	Totaal „Akkoord”	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Totaal „Geen overeenkomst”	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Ik weet het niet
EU27	67	1	24	-3	9
HET	73	11	20	-10	7
CY	75	9	21	-11	4
PT	71	6	20	-5	9
HUSSEIN	82	5	14	-5	4
MT	84	5	10	3	6
EL	65	4	31	-4	4
BG	68	3	13	-3	19
ES	56	3	30	-8	14
SE	68	3	21	-10	11
HR	81	2	16	-3	3
PL	75	2	16	-2	9
RO	69	2	24	-3	7
FI	70	1	30	-1	0
LV	73	=	19	-1	8
ALS	63	=	35	-1	2
ZIJN	70	-1	27	-2	3
DK	77	-1	18	-1	5
LEZEN	69	-1	19	-11	12
CZ	68	-3	25	-4	7
VAN	71	-3	22	=	7
FR	54	-3	30	-3	16
SK	71	-3	21	-1	8
BIJ	67	-4	26	2	7
NL	66	-5	22	-1	12
EE	74	-6	13	-7	13
EVT.	78	-6	11	-5	11
LT	80	-7	11	-2	9

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.55

Sociaal-demografische gegevens tonen weinig verschillen in leeftijd of geslacht, maar benadrukken het feit dat hoe langer een persoon is opgeleid, hoe groter de kans dat ze het eens zijn met deze verklaring. 71 % van de mensen die op 20-jarige leeftijd hun studie hebben afgerond, is het er bijvoorbeeld mee eens dat het Europese project toekomstperspectieven biedt voor Europese jongeren, tegenover 58 % van degenen die hun studie afronden op 15-jarige leeftijd.

Managers (75 %) en studenten (74 %) zullen het meest instemmen, met name met betrekking tot werklozen (57 %) en degenen in huis (59 %). De gegevens tonen ook aan dat hoe minder moeilijk een persoon zijn facturen moet betalen, hoe waarschijnlijker hij het met deze claim eens is.

QA19.4 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

Globalisering bedreigt de identiteit van (ons land) (% — EU)

	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Ik weet het niet
EU27	67	24	9
Geslacht			
Man	68	24	8
Vrouw	67	23	10
Leeftijd			
15-24	70	21	9
25-39	69	23	8
40-54	68	25	7
55+	65	23	12
School verlaat leeftijd			
—15	58	25	17
16-19	66	26	8
20+	71	21	8
Altijd student	74	18	8
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	69	23	8
Senior management	75	20	5
Overige werknemers	71	22	7
Werknemers	64	28	8
Vrouwen/mannen in huis	59	25	16
Werkloos	57	34	9
Gepensioneerden	65	22	13
Studenten	74	18	8
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	50	36	14
Van tijd tot tijd	65	27	8
Bijna nooit/nooit	70	21	9

Globalisering is een kans voor economische groei

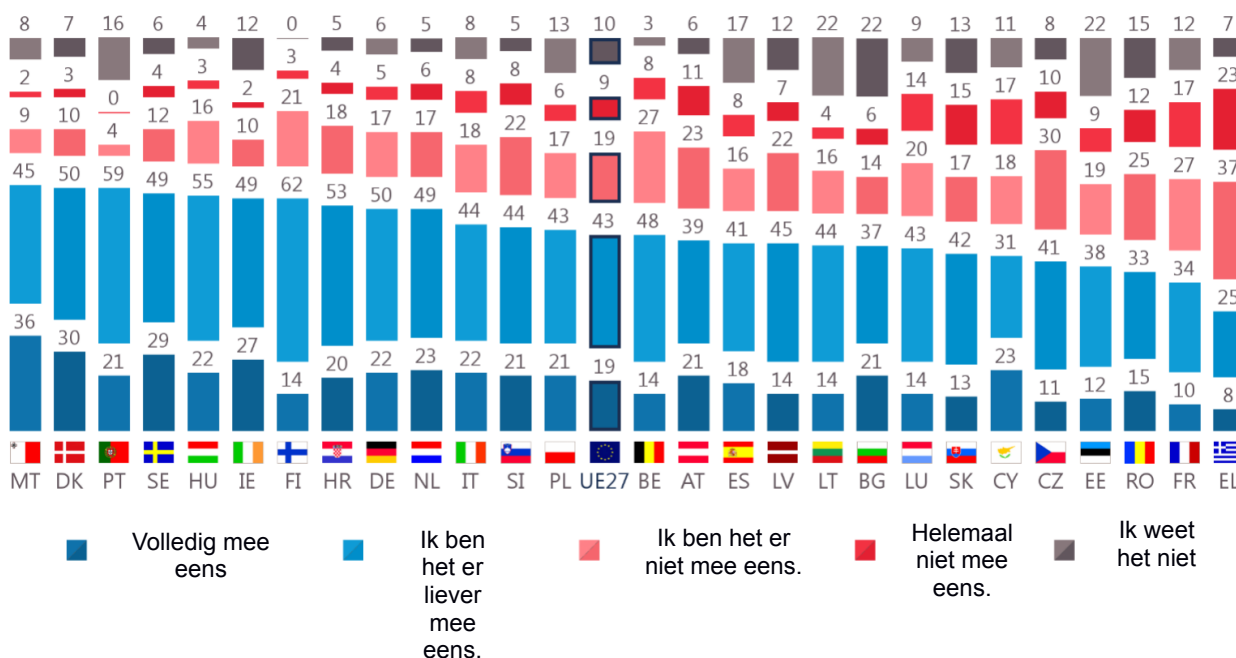
Iets meer dan zes van de tien respondenten in de EU (62 %) zijn van mening dat globalisering een kans is voor economische groei, waarvan 19 % het „sterk mee eens” is. Meer dan een kwart (28 %) zei het niet eens te zijn.

Het niveau van de overeenkomst is sinds het voorjaar van 2019 vrij stabiel gebleven en, met uitzondering van maart 2019 (de eerste referentiedatum 2019 voor gegevens), werd de periode vanaf het najaar van 2017 (2e referentiedatum) gekenmerkt door een stijging van het akkoordpercentage, dat het hoogste niveau sinds het najaar van 2009 bereikte (tweede referentiedatum).

Er zijn aanzienlijke verschillen op nationaal niveau. Het percentage respondenten dat het erover eens is dat globalisering kansen biedt voor economische groei varieert van 81 % in Malta en 80 % in Denemarken en Portugal tot 33 % in Griekenland, 44 % in Frankrijk en 48 % in Roemenië. Ondanks deze verschillen is Griekenland echter het enige land waar de meerderheid het niet eens is met deze verklaring (60 %), terwijl in Frankrijk het advies over dit onderwerp verdeeld is (44 % is het eens met 44 % geen akkoord).

QA19.2 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen:

Globalisering is een kans voor economische groei (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.57

Trends op nationaal niveau sinds oktober-november 2020 (Speciale Eurobarometer over de toekomst van Europa)³² zijn heterogeen.

Eenzijds steeg het niveau van de overeenkomst in 11 landen, met name Malta (+ 14 punten) en Italië (+ 12), terwijl het niveau van de overeenkomst steeg in 11 landen, met name Malta (+ 14 punten) en Italië (+ 12).
daalde in 15 landen, zoals Estland (-13) en Litouwen (-12). Er wordt geen variatie waargenomen in Duitsland.

QA19.2 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

Globalisering is een kans voor economische groei (%)

	Totaal „Akkoord”	— September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Totaal „Geen overeenkomst”	— September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Ik weet het niet
EU27	62	=	28	-2	10
MT	81	14	11	-4	8
HET	66	12	26	-11	8
CY	54	9	35	-11	11
PT	80	8	4	-7	16
SK	55	8	32	-10	13
HUSSEIN	77	7	19	-5	4
BG	58	5	20	-4	22
HR	73	4	22	-5	5
LV	59	3	29	-1	12
BIJ	60	2	34	-3	6
PL	64	1	23	-2	13
VAN	72	=	22	-1	6
EVT.	76	-1	12	-11	12
RO	48	-2	37	-3	15
ALS	65	-2	30	-3	5
FI	76	-2	24	2	0
DK	80	-3	13	-1	7
ES	59	-3	24	1	17
ZIJN	62	-4	35	1	3
EL	33	-4	60	1	7
NL	72	-4	23	2	5
SE	78	-5	16	=	6
CZ	52	-6	40	-1	8
FR	44	-6	44	4	12
LEZEN	57	-6	34	-3	9
LT	58	-12	20	-10	22
EE	50	-13	28	9	22

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.58

Sociodemografische gegevens tonen aan dat hoe jonger een persoon is, hoe meer ze de neiging hebben om te denken dat de

globalisering biedt een kans voor economische groei: 74 % van de jongste respondenten is het bijvoorbeeld eens met deze verklaring, tegenover 55 % van de 55-plussers.

De mening varieert ook afhankelijk van het opleidingsniveau, aangezien respondenten die op 15-jarige leeftijd of jonger (49 %) van school zijn gestopt, aanzienlijk minder geneigd waren om het eens te zijn dan degenen die hun studie later hebben voortgezet, vooral in vergelijking met degenen die hun studie op 20-jarige leeftijd of ouder hebben afgerond (66 %).

Wat de sociaal-beroeps categorieën betreft, zullen studenten (77 %) en managers (74 %) het veel waarschijnlijker met deze verklaring eens zijn dan die in huis en gepensioneerden (52 % voor beide). Wat de financiële situatie betreft, hoe minder moeilijk een persoon zijn facturen moet betalen, hoe groter de kans dat hij het eens is.

QA19.2 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

Globalisering is een kans voor economische groei (% — EU)

	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Ik weet het niet
EU27	62	28	10
Geslacht			
Man	64	29	7
Vrouw	60	27	13
Leeftijd			
15-24	74	17	9
25-39	69	25	6
40-54	63	31	6
55+	55	30	15
School verlaat leeftijd			
—15	49	27	24
16-19	60	31	9
20+	66	28	6
Altijd student	77	15	8
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	67	27	6
Senior management	74	22	4
Overige werknemers	66	28	6
Werknemers	61	32	7
Vrouwen/mannen in huis	52	30	18
Werkloos	55	35	10
Gepensioneerden	52	31	17
Studenten	77	15	8
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	50	36	14
Van tijd tot tijd	57	33	10
Bijna nooit/nooit	65	25	10

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.59

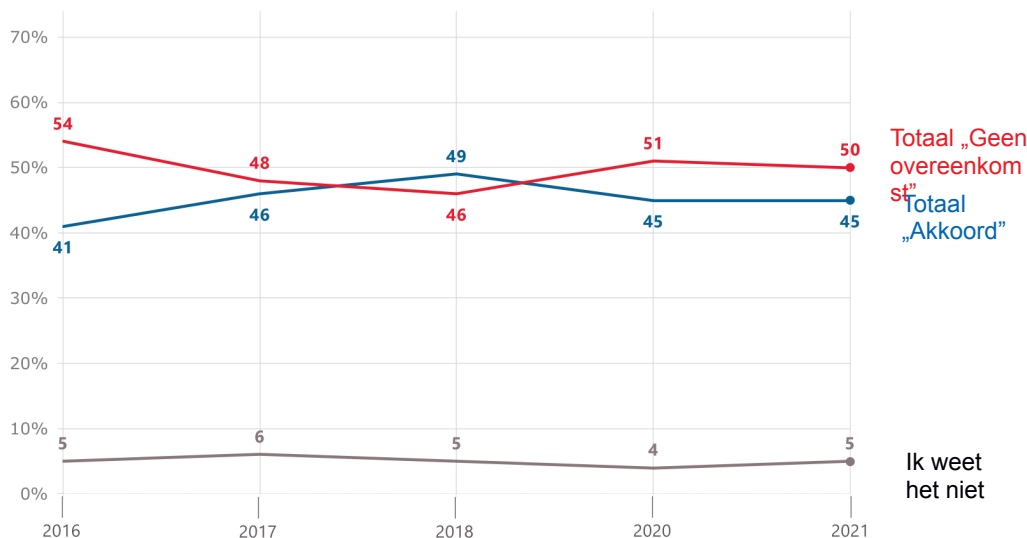
De belangen van mensen zoals u worden goed in aanmerking genomen door het politieke systeem in (onze land)

Slechts een minderheid (45 %) is van mening dat de belangen van mensen zoals zij goed in aanmerking worden genomen door het politieke systeem van hun land, waarvan 11 % zegt dat ze het „sterk eens” zijn. De helft van de respondenten (50 %) was het niet eens met deze verklaring en 19 % zei het helemaal niet eens te zijn.

Er is sinds oktober 2020 weinig veranderd (Speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa)³³, het niveau van de overeenkomst bevindt zich nu op het op één na laagste niveau sinds 2016 (Speciale Eurobarometer 451 over de toekomst van Europa)³⁴. Tussen 2016 en 2021 is 2018 (Speciale Eurobarometer 479 over de toekomst van Europa) de³⁵ enige periode waarin het dominante advies het eens moest worden.

QA19.5 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

De belangen van mensen zoals u worden goed in aanmerking genomen door het politieke systeem in (ONZE RAAD) (% — EU)

Het algemene advies op EU-niveau verhuult aanzienlijke verschillen op nationaal niveau. In 11 landen is de meerderheid in overeenstemming met deze verklaring werden de hoogste percentages waargenomen in Denemarken, Zweden (74 % voor beide) en Luxemburg (65 %).

In 16 landen daarentegen is de meerderheid het niet eens met de bewering dat de belangen van mensen zoals zij goed in aanmerking worden genomen door het politieke systeem van hun land; deze opvatting is vooral wijdverbreid in Letland (70 %), Slovenië (69 %) en Griekenland (68 %).

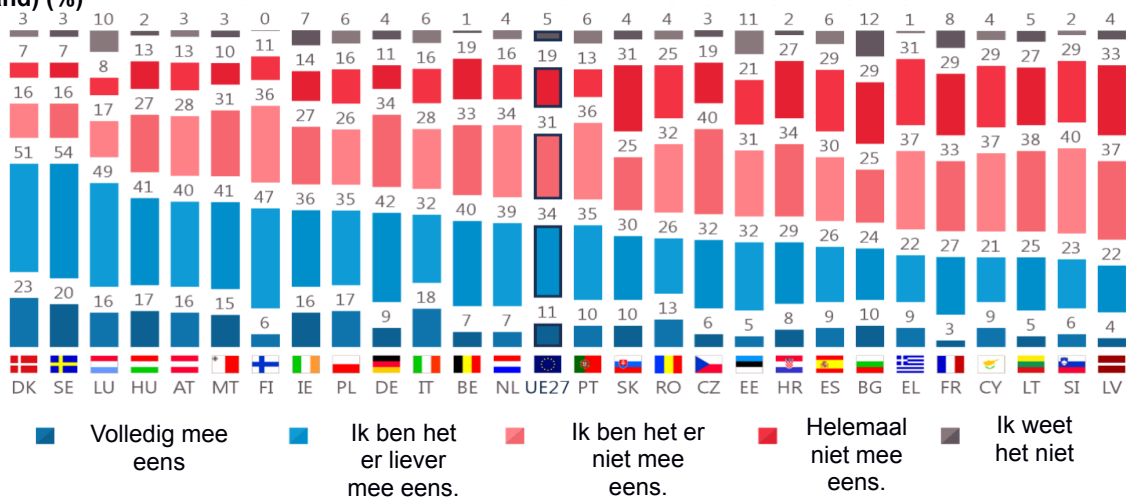
33 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

34 Speciale Eurobarometer 451: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2131>

35 Speciale Eurobarometer 479: <https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/search/future/surveyKy/2217>

QA19.5 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

De belangen van mensen zoals u worden goed in aanmerking genomen door het politieke systeem in (onze land) (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.61

De stabiliteit van de algemene resultaten op EU-niveau maskeert aanzienlijke verschillen tussen de lidstaten op dit gebied. In 13 landen zijn respondenten het er nu meer over eens dat de belangen van mensen zoals zij goed in aanmerking worden genomen door het politieke systeem van hun land, met name in Malta (+ 20 punten) en Hongarije (+ 10).

Anderzijds is het in Nederland (-10) en in tien andere landen minder waarschijnlijk dat respondenten het met deze verklaring eens zijn; Finland, Duitsland, Oostenrijk en Denemarken noteerden een daling van zes punten of meer. Het advies blijft stabiel in Ierland, Griekenland en Polen.

QA19.5 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

De belangen van mensen zoals u worden goed in aanmerking genomen door het politieke systeem in (onze land) (%)

	Totaal „Akkoord”	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Totaal „Geen overeenkomst”	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Ik weet het niet
EU27	45	=	50	-1	5
MT	56	20	41	-10	3
HUSSEIN	58	10	40	-9	2
HET	50	9	44	-10	6
BG	34	8	54	-9	12
ALS	29	6	69	-7	2
SK	40	5	56	-7	4
ZIJN	47	4	52	-5	1
SE	74	4	23	-5	3
HR	37	2	61	-2	2
CY	30	2	66	-4	4
LV	26	2	70	-3	4
PT	45	2	49	-3	6
LEZEN	65	1	25	-11	10
EVT.	52	=	41	-7	7
EL	31	=	68	=	1
PL	52	=	42	2	6
FR	30	-1	62	-2	8
EE	37	-2	52	-9	11
ES	35	-2	59	1	6
CZ	38	-3	59	=	3
RO	39	-4	57	4	4
LT	30	-5	65	=	5
DK	74	-6	23	5	3
BIJ	56	-6	41	5	3
VAN	51	-8	45	6	4
FI	53	-8	47	8	0
NL	46	-10	50	9	4

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.62

Sociaaldemografische gegevens tonen geen significante meningsverschillen naar leeftijd of geslacht aan, maar het niveau van onderwijs, beroep, financiële situatie en waargenomen beeld van de EU zijn belangrijke factoren in de publieke opinie.

Hoe langer een persoon heeft gestudeerd, hoe waarschijnlijker ze het eens zijn met deze verklaring: dit is het geval voor 50 % van degenen die hun studie voltooiden op de leeftijd van 20 jaar, vergeleken met 37 % van degenen die hun studie voltooiden op de leeftijd van 20 jaar.

Wat sociaal-beroeps categorieën betreft, zullen managers het meest waarschijnlijk met deze verklaring instemmen, met name met betrekking tot die in de woning (56 % tegenover 33 %). De mate van overeenstemming varieert afhankelijk van de financiële situatie, aangezien degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben met het betalen van hun rekeningen (26 %) veel minder geneigd zijn om het eens te zijn dan degenen met minder moeite.

QA19.5 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

Globalisering bedreigt de identiteit van (ons land) (% — EU)

	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Ik weet het niet
EU27	45	50	5
Geslacht			
Man	46	50	4
Vrouw	44	50	6
Leeftijd			
15-24	48	46	6
25-39	48	48	4
40-54	45	51	4
55+	43	51	6
School verlaat leeftijd			
—15	37	54	9
16-19	43	53	4
20+	50	46	4
Altijd student	49	44	7
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	46	50	4
Senior management	56	41	3
Overige werknemers	48	48	4
Werknemers	43	53	4
Vrouwen/mannen in huis	36	57	7
Werkloos	33	62	5
Gepensioneerden	41	52	7
Studenten	49	44	7
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	26	68	6
Van tijd tot tijd	42	54	4
Bijna nooit/nooit	48	47	5
Beeld van de EU			
Positief	57	39	4
Neutraal	34	60	6
Negatief	24	73	3

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.63

Globalisering bedreigt de identiteit van (onze land)

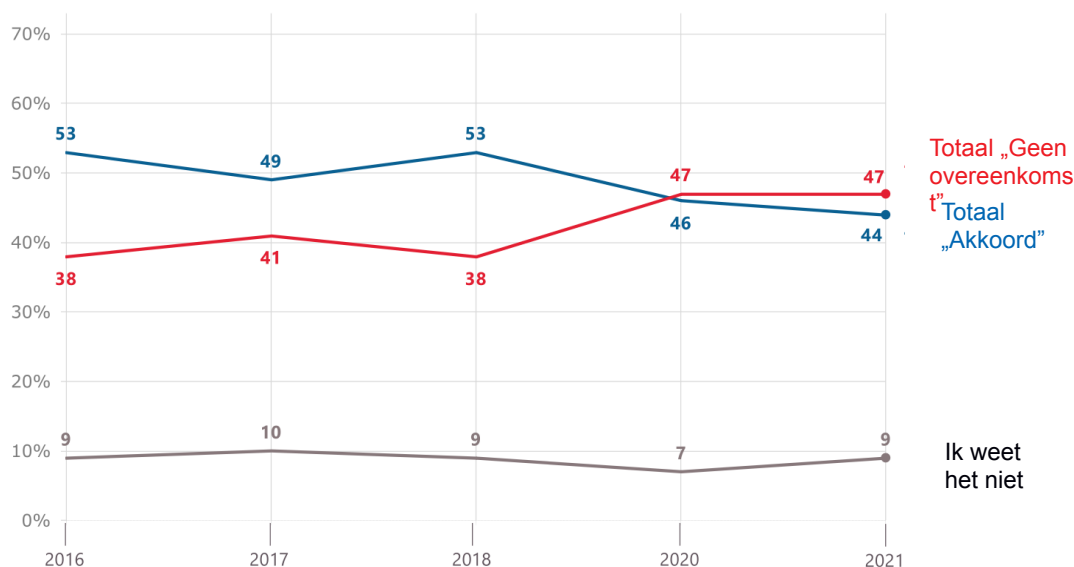
In de hele EU is 44 % van de respondenten het erover eens dat de globalisering de identiteit van hun land bedreigt, waarvan 15 % zegt dat ze het „sterk eens” zijn. De meerderheid van de respondenten (47 %) was het niet eens met deze verklaring en 17 % was het helemaal niet eens.

Hoewel het algemene niveau van de overeenkomst sinds oktober-november 2020 met slechts twee punten is gedaald (Speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa)³⁶, heeft het nu zijn laagste historische niveau, evenals het aandeel dat het „sterk is overeengekomen”.

Het oneens zijn met deze verklaring vormt de mening van de meerderheid voor de tweede keer op rij, de kloof tussen degenen die het eens zijn en degenen die het niet eens zijn met drie extra punten.

QA19.3 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

Globalisering bedreigt de identiteit van de (onze land) (% — EU)

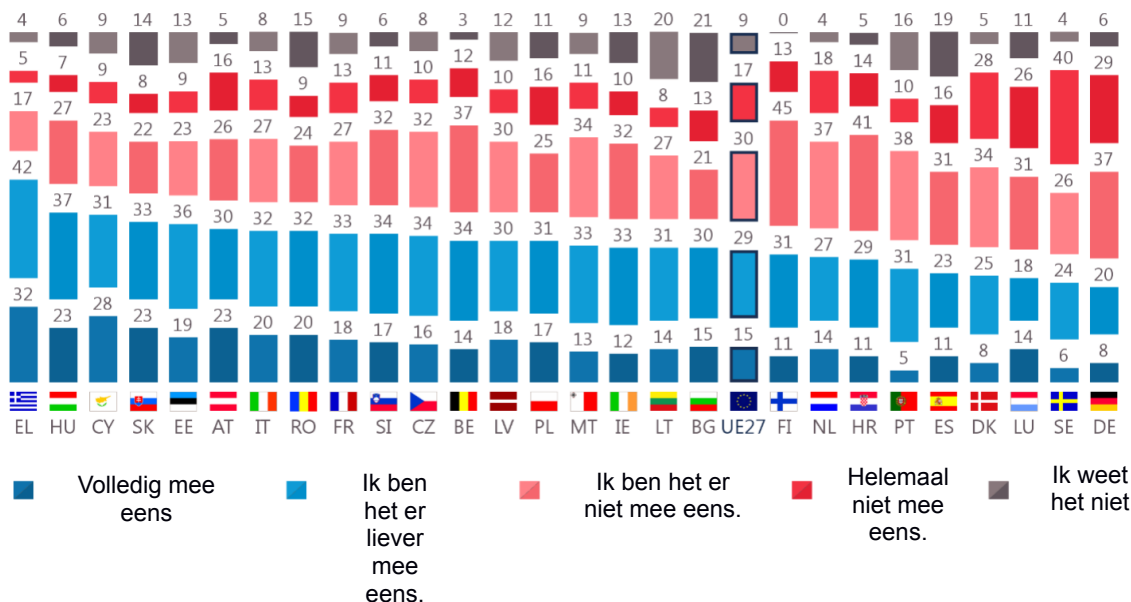

In 17 landen is de meerderheid van de respondenten van mening dat de globalisering de identiteit van hun land bedreigt, met de hoogste percentages in Griekenland (74 %), Hongarije (60 %) en Cyprus (59 %). 28 % van de respondenten in Duitsland, 30 % in Zweden en 32 % in Luxemburg zijn het daarentegen eens met deze verklaring.

In tien landen was de meerderheid het er niet mee eens, met name in Duitsland, Zweden (66 % voor beide) en Denemarken (62 %).

QA19.3 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

Globalisering bedreigt de identiteit van (onze land) (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.64

In 18 landen hebben respondenten minder kans om het met elkaar eens te zijn dan in 2020, met de grootste dalingen in Tsjechië (-13 punten) en Luxemburg (-12). Er wordt geen significante toename van de mate van overeenstemming waargenomen.

QA19.3 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

Globalisering bedreigt de identiteit van (onze land) (%)

	Totaal „Akkoord”	— September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Totaal „Geen overeenkomst”	— September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Ik weet het niet
EU27	44	-2	47	=	9
EL	74	4	22	-5	4
HUSSEIN	60	4	34	-3	6
PT	36	4	48	-3	16
PL	48	3	41	-2	11
FI	42	3	58	-3	0
BG	45	=	34	=	21
DK	33	=	62	-3	5
EVT.	45	=	42	-13	13
RO	52	=	33	-7	15
HET	52	-1	40	2	8
ZIJN	48	-2	49	-1	3
MT	46	-2	45	9	9
NL	41	-2	55	=	4
SK	56	-2	30	-2	14
EE	55	-4	32	-9	13
ES	34	-4	47	=	19
BIJ	53	-4	42	3	5
VAN	28	-5	66	3	6
HR	40	-5	55	5	5
FR	51	-6	40	3	9
CY	59	-7	32	5	9
ALS	51	-7	43	1	6
SE	30	-7	66	4	4
LT	45	-8	35	-12	20
LV	48	-9	40	7	12
LEZEN	32	-12	57	1	11
CZ	50	-13	42	5	8

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.65

Sociaal-demografische gegevens tonen aan dat hoe ouder een persoon is, hoe waarschijnlijker ze het eens zijn met deze verklaring. Dit is bijvoorbeeld het geval voor 46 % van de mensen van 40 jaar en ouder, tegenover 35 % van de 15-24 jaar. Uit gegevens blijkt ook dat studenten (32 %) en managers (38 %) minder geneigd zijn het eens te zijn met de bewering dat de globalisering de identiteit van hun land bedreigt dan andere sociaal-professionele groepen, met name handarbeiders (49 %).

Respondenten die moeite hebben met het betalen van hun rekeningen van tijd tot tijd of vaker (50-51 %) hebben meer kans om het eens te zijn dan degenen die zelden dergelijke problemen hebben (40 %).

QA19.3 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende voorstellen?

Globalisering bedreigt de identiteit van (ons land) (% — EU)

	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Ik weet het niet
EU27	44	47	9
Geslacht			
Man	44	49	7
Vrouw	43	45	12
Leeftijd			
15-24	35	56	9
25-39	41	54	5
40-54	46	49	5
55+	46	40	14
School verlaat leeftijd			
—15	44	32	24
16-19	49	43	8
20+	41	55	4
Altijd student	32	60	8
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	45	50	5
Senior management	38	59	3
Overige werknemers	46	48	6
Werknemers	49	44	7
Vrouwen/mannen in huis	42	39	19
Werkloos	47	43	10
Gepensioneerden	45	39	16
Studenten	32	60	8
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	50	36	14
Van tijd tot tijd	51	40	9
Bijna nooit/nooit	40	51	9

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.66

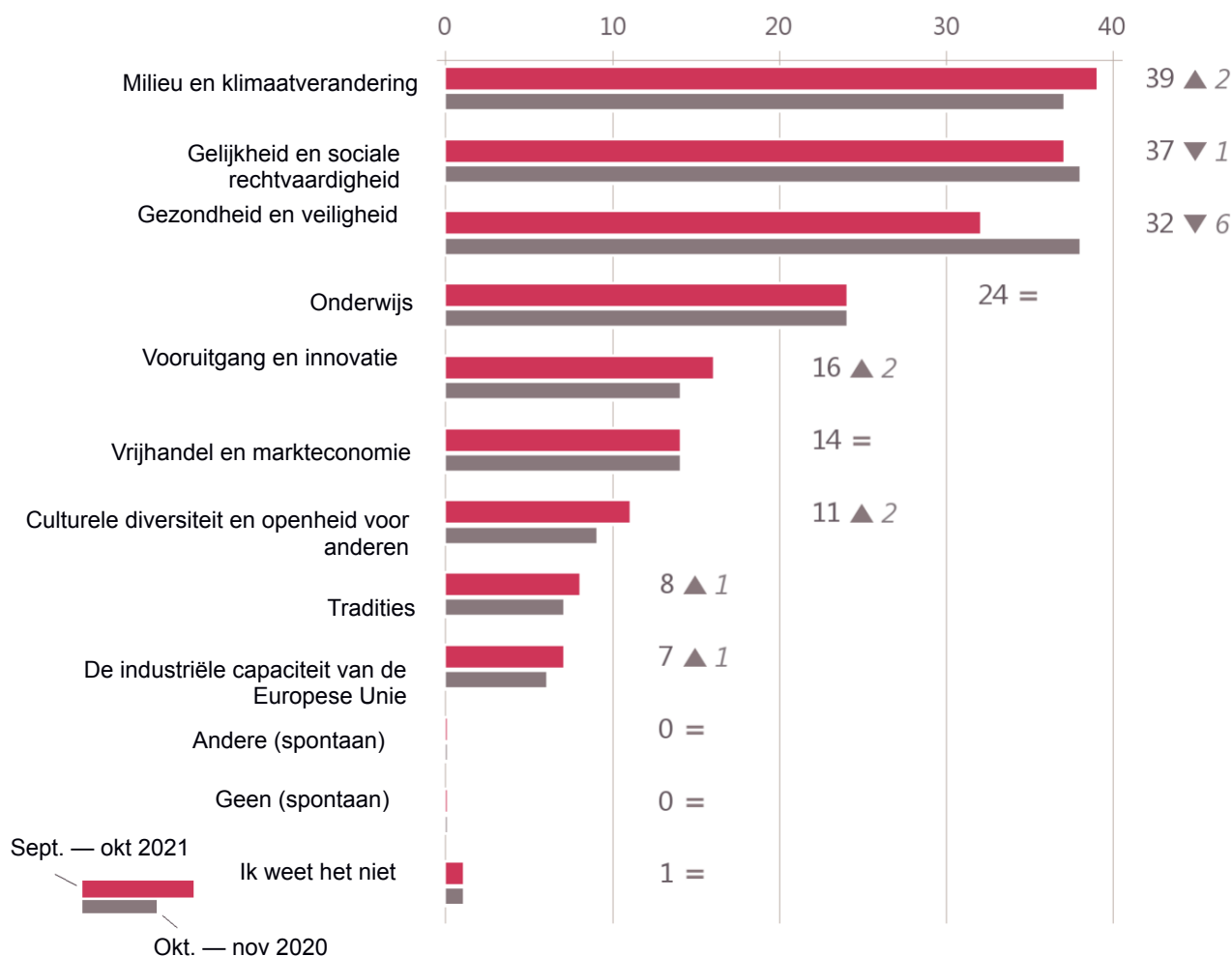
Milieu en klimaatverandering, gelijkheid en sociale rechtvaardigheid, en gezondheid en veiligheid moeten de topprioriteiten zijn voor het aanpakken van mondiale uitdagingen

Volgens geïnterviewden moeten de twee hoofdprioriteiten voor het aanpakken van mondiale uitdagingen het milieu en de klimaatverandering (39 %) en gelijkheid en sociale rechtvaardigheid (37 %) zijn³⁷. Gezondheid en veiligheid (32 %) is de enige andere wereldwijde uitdaging die door ten minste een kwart van de respondenten wordt geïdentificeerd. Deze drie responsopties waren ook het meest genoemd in de vorige enquête over de toekomst van Europa in oktober-november 2020 (Speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa)³⁸, maar het milieu en de klimaatverandering gingen van derde naar eerste.

Bijna een kwart van de respondenten (24 %) vindt dat onderwijs een prioriteit moet zijn. Vooruitgang en innovatie (16 %) of vrije handel en markteconomie (14 %) worden minder aangehaald. Iets meer dan een op de tien is van mening dat culturele diversiteit en openheid voor anderen (11 %) een prioriteit moeten zijn, terwijl 8 % tradities en 7 % industriële capaciteit van de EU noemt.

Er zijn sinds oktober-november 2020 weinig ontwikkelingen waargenomen, met uitzondering van een zespuntsdaling van het aantal meldingen over gezondheid en veiligheid.

QA20. Wat zijn de twee elementen waarop onze samenleving zich moet richten om belangrijke mondiale uitdagingen aan te pakken? (MAX. 2 ANTWOORDEN)

37 QA20. Wat zijn de twee elementen waarop onze samenleving zich moet richten om belangrijke mondiale uitdagingen aan te pakken? (Max. 2 RESPONSES) 20.1 Milieu en klimaatverandering; 20.2 Gelijkheid en sociale rechtvaardigheid; 20.3 Vrijhandel en markteconomie; 20.4 Culturele diversiteit en openheid voor anderen; 20.5 Voortgang en innovatie; 20.6 Tradities; 20.7 Onderwijs; 20.8 Gezondheid en veiligheid; 20.9 De industriële capaciteit van de EU.

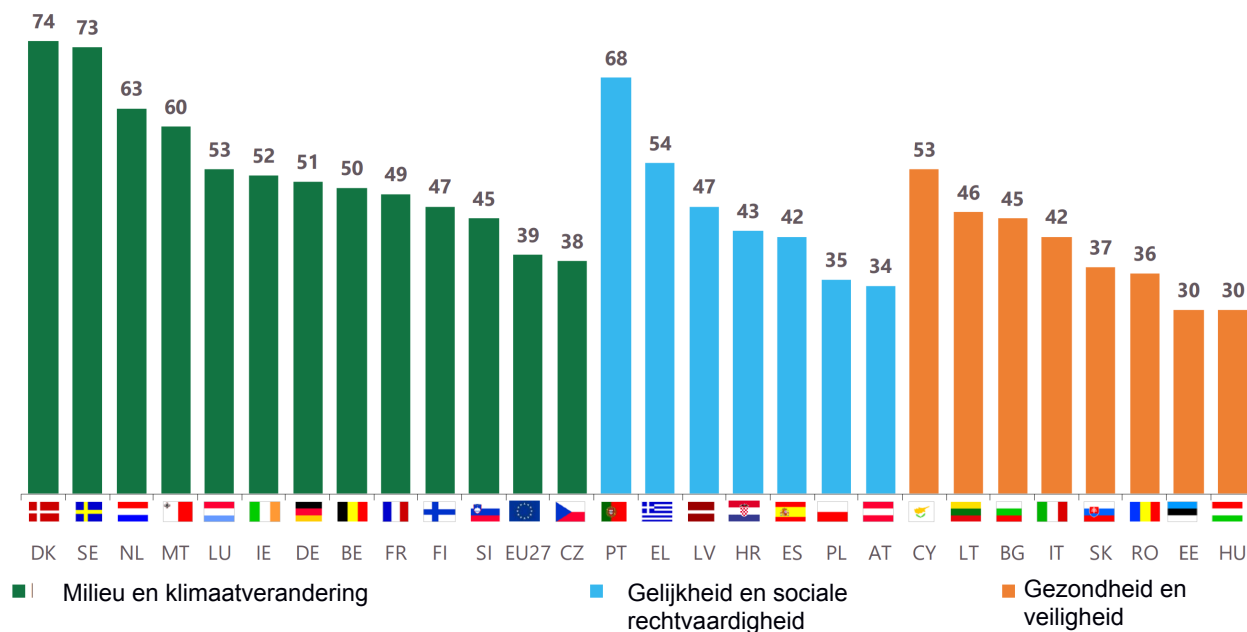
38 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.67

Voor respondenten in 12 landen moeten milieu- en klimaatverandering een prioriteit zijn om grote mondiale uitdagingen aan te pakken, hoewel de percentages variëren van 74 % in Denemarken en 73 % in Zweden tot 38 % in Tsjechië.

In zeven landen hebben gelijkheid en sociale rechtvaardigheid de hoogste prioriteit, met het hoogste percentage in Portugal (68 %). In de overige acht landen kwam gezondheid en veiligheid bovenop, met het hoogste percentage in Cyprus (53 %).

QA20 Op welke van de volgende elementen moet onze samenleving zich richten om belangrijke mondiale uitdagingen aan te pakken? (MAX. 2 ANTWOORDEN) (% — HET MEEST GECITEERD PER LAND)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.68

Het percentage respondenten dat van mening is dat milieu en klimaatverandering een prioriteit moeten zijn, varieert aanzienlijk van land tot land, van 74 % in Denemarken, 73 % in Zweden en 63 % in Nederland tot slechts 12 % in Roemenië en 19 % in Griekenland en Bulgarije. Dit is een van de drie meest genoemde prioriteiten in 22 landen.

Gelijkheid en sociale rechtvaardigheid zijn een van de drie meest genoemde prioriteiten in 26 lidstaten. Dit is de meest geciteerde prioriteit door respondenten in Portugal (68 %), Griekenland (54 %) en Letland (47 %), terwijl de respondenten in Roemenië (19 %), Italië (22 %) en Estland (24 %).

Meer dan de helft van de respondenten in Portugal en Cyprus (53 % voor beide) en 46 % in Litouwen is van mening dat gezondheid en veiligheid een prioriteit moeten zijn om grote mondiale uitdagingen aan te pakken. Daarentegen deelt slechts 4 % in Kroatië, 14 % in Zweden en 20 % in Denemarken dit standpunt. Dit is een van de drie meest genoemde prioriteiten in 21 landen.

Onderwijs wordt door minder dan vier van de tien respondenten in alle landen genoemd, variërend van 38 % in Spanje, 35 % in Frankrijk en 34 % in Luxemburg tot 11 % in Hongarije, 13 % in Slovenië en 15 % in Denemarken, Polen en Portugal. Dit is de tweede of derde prioriteit in tien landen.

In vier landen is ten minste één op de vijf mensen van mening dat vooruitgang en innovatie een prioriteit moeten zijn: Hongarije (28 %), Italië (27 %), Griekenland (21 %) en Kroatië (20 %). Daarentegen denkt slechts 7 % in Letland en Denemarken hetzelfde. Het percentage respondenten dat van mening is dat vrijhandel en markteconomie prioriteit moeten hebben, varieert van 32 % in Kroatië, 25 % in Polen en 24 % in Hongarije en Tsjechië tot slechts 3 % in Luxemburg, 5 % in Frankrijk en 6 % in Spanje.

Wat de minst genoemde beleidsterreinen op EU-niveau betreft, lijkt het erop dat respondenten in Kroatië en Hongarije (17 % voor beide) het meest geneigd zijn om te denken dat culturele diversiteit en openheid voor anderen een prioriteit moeten zijn, terwijl die in Roemenië (18 %) en Oostenrijk (17 %) het meest geneigd zijn om tradities te citeren. Bulgarije (11 %) en Roemenië (10 %) zijn de enige twee landen waar ten minste één op de tien mensen van mening is dat de industriële capaciteit van de EU een prioriteit moet zijn.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.69

QA20 Op welke van de volgende elementen moet onze samenleving zich richten om belangrijke mondiale uitdagingen aan te pakken? (MAX. 2 REACTIES) (%)

	Milieu en klimaatverandering	Geijkheid en sociale rechtvaardigheid	Gezondheid en veiligheid	Onderwijs	Vooruitgang en innovatie	Vrijhandel en markteconomie	Culturele diversiteit en openheid voor anderen	Tradities	De industriële capaciteit van de Europese Unie
EU27	39	37	32	24	16	14	11	8	7
ZIJN	50	36	32	28	12	12	10	7	7
BG	19	40	45	21	13	17	4	12	11
CZ	38	29	34	22	17	24	7	13	6
DK	74	33	20	15	7	19	13	3	3
VAN	51	44	21	22	17	13	12	3	7
EE	27	24	30	21	18	20	11	8	9
EVT.	52	30	26	29	10	18	13	7	5
EL	19	54	45	23	21	9	5	13	6
ES	36	42	41	38	10	6	7	2	7
FR	49	37	32	35	8	5	9	6	9
HR	30	43	4	22	20	32	17	12	7
HET	27	22	42	17	27	20	14	10	5
CY	39	43	53	31	14	7	3	2	4
LV	26	47	42	25	7	19	7	5	5
LT	28	39	46	22	16	12	6	8	9
LEZEN	53	36	33	34	10	3	10	4	6
HUSSEI N	26	28	30	11	28	24	17	16	5
MT	60	27	30	29	14	11	8	5	2
NL	63	44	24	18	13	11	15	5	4
BIJ	33	34	28	22	19	17	15	17	5
PL	24	35	27	15	16	25	14	15	6
PT	20	68	53	15	11	8	7	5	2
RO	12	19	36	30	18	17	15	18	10
ALS	45	42	37	13	17	13	9	7	6
SK	29	30	37	19	13	19	13	10	8
FI	47	36	32	18	13	18	10	8	9
SE	73	46	14	18	15	12	14	1	3

In de hele EU zijn de resultaten stabiel gebleven sinds oktober-november 2020, met uitzondering van gezondheid en veiligheid (-6 punten). Sommige lidstaten vertonen echter grotere verschillen.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.70

In 16 landen zullen respondenten nu meer geneigd zijn om het milieu en de klimaatverandering als een van de prioriteiten te noemen, waarbij de grootste stijgingen worden waargenomen in Malta en Spanje (+ 12 punten). Het aantal vermeldingen op dit gebied is echter in negen landen gedaald, met name in Estland (-21) en Litouwen (-19).

Gelijkheid en sociale rechtvaardigheid zijn minder waarschijnlijk in 17 landen, met name in Slowakije (-11). Het is echter waarschijnlijker dat ze vandaag door respondenten in Griekenland worden geciteerd (+ 8).

In 22 landen zijn respondenten minder geneigd om te denken dat gezondheid en veiligheid een prioriteit moeten zijn, wat neerkomt op een daling van ten minste 10 punten in vijf landen: Polen (-18 punten), Portugal (-14), Slowakije (-11), Tsjechië en Spanje (-10 voor beide).

Respondenten in Litouwen en Ierland (+ 10 punten voor beide) denken nu eerder dat ze een prioriteit moeten zijn.

De waargenomen ontwikkelingen voor de andere responsopties zijn minder dan één punt, maar het volgende moet worden opgemerkt:

Respondenten in Luxemburg (+ 8) hebben nu meer kans om onderwijs te citeren.

Respondenten in Hongarije (+ 9 punten) hebben nu meer kans op vrijhandel en markteconomie, terwijl die in Luxemburg en Griekenland (-7 voor beide) nu minder waarschijnlijk zijn.

zeg het maar.

Geïnterviewden in Hongarije (+ 9) hebben nu meer kans om culturele diversiteit en openheid voor anderen als prioriteiten te noemen.

QA20 Op welke van de volgende elementen moet onze samenleving zich richten om belangrijke mondiale uitdagingen aan te pakken? (MAX. 2 REACTIES) (%)

	Milieu en klimaatverandering	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Geïnkheid en sociale rechtvaardigheid	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Gezondheid en veiligheid	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Onderwijs	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Vooruitgang en innovatie	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Vrijhandel en markteconomie	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Culturele diversiteit en openheid voor anderen	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Tradities	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	De industriële capaciteit van de Europese Unie	September/oktober 2021 — oktober/november 2020
EU27	39	2	37	-1	32	-6	24	0	16	2	14	0	11	2	8	1	7	1
ZIJN	50	-2	36	-1	32	0	28	6	12	-1	12	2	10	-1	7	-1	7	1
BG	19	1	40	1	45	-8	21	0	13	0	17	-3	4	-2	12	4	11	2
CZ	38	-2	29	-2	34	-10	22	-1	17	4	24	2	7	3	13	3	6	4
DK	74	8	33	-3	20	-5	15	-4	7	-1	19	0	13	2	3	-2	3	1
VAN	51	-2	44	2	21	-4	22	-6	17	5	13	0	12	3	3	-2	7	2
EE	27	-21	24	-4	30	8	21	-4	18	-4	20	4	11	-1	8	-4	9	-3
EVT.	52	-7	30	-8	26	10	29	6	10	-5	18	0	13	-4	7	2	5	0
EL	19	0	54	8	45	-8	23	4	21	3	9	-7	5	-1	13	2	6	-2
ES	36	12	42	-1	41	-10	38	3	10	-5	6	-1	7	4	2	2	7	0
FR	49	-1	37	-2	32	-6	35	5	8	0	5	0	9	2	6	0	9	1
HR	30	4	43	-6	4	-1	22	1	20	3	32	1	17	1	12	0	7	-4
HET	27	5	22	-6	42	-1	17	0	27	3	20	0	14	1	10	3	5	-2
CY	39	8	43	-5	53	2	31	3	14	-1	7	0	3	-2	2	-1	4	1
LV	26	0	47	3	42	-1	25	-3	7	-3	19	1	7	2	5	0	5	-2
LT	28	-19	39	5	46	10	22	1	16	-4	12	-3	6	1	8	3	9	1
LEZEN	53	2	36	-4	33	-2	34	8	10	-2	3	-7	10	-1	4	1	6	1
HUSS EIN	26	-3	28	-2	30	-7	11	0	28	-2	24	9	17	9	16	-1	5	0
MT	60	12	27	1	30	-6	29	3	14	1	11	-4	8	-3	5	-2	2	-2
NL	63	5	44	0	24	-5	18	-1	13	4	11	-1	15	0	5	-1	4	0
BIJ	33	4	34	-3	28	-4	22	1	19	4	17	0	15	-1	17	4	5	-1
PL	24	1	35	1	27	-18	15	1	16	4	25	4	14	2	15	3	6	-2
PT	20	6	68	2	53	-14	15	-3	11	4	8	0	7	0	5	2	2	-2
RO	12	-3	19	3	36	-6	30	2	18	1	17	-3	15	-1	18	4	10	4
ALS	45	2	42	-6	37	-7	13	0	17	1	13	2	9	3	7	1	6	-1
SK	29	1	30	-11	37	-11	19	-3	13	5	19	1	13	7	10	2	8	0
FI	47	6	36	-2	32	-2	18	-2	13	1	18	-3	10	1	8	-2	9	1
SE	73	6	46	4	14	-8	18	-3	15	0	12	-3	14	5	1	-3	3	0

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.72

Sociaal-demografische gegevens tonen aan dat vrouwen meer kans hebben dan mannen om gezondheid en veiligheid te noemen als een van de gebieden die moeten worden benadrukt (35 % versus 29 % van de mannen). Geen verschil verschijnt niet voor andere reactieopties.

Hoe jonger een geïnterviewde, hoe minder kans ze hebben om prioriteit te geven aan gezondheid en veiligheid, maar hoe groter de kans dat ze onderwijs noemen. 26 % van de ondervraagde 15-24-jarigen deelt dit standpunt, tegenover 37 % van de 55-plussers. De leeftijdsgroep van 15-24 jaar is ook minder waarschijnlijk dan andere categorieën om prioriteit te geven aan gelijkheid en sociale rechtvaardigheid.

Hoe langer een persoon heeft bestudeerd, hoe meer kans ze hebben om het milieu en de klimaatverandering te citeren, en hoe minder kans ze hebben om gezondheid en veiligheid te noemen. 48 % van de mensen die hun studie op 20-jarige leeftijd of ouder hebben afgerond, vindt bijvoorbeeld dat milieu en klimaatverandering een prioriteit moeten zijn, vergeleken met 28 % van degenen die hun studie hebben afgerond op de leeftijd van 15 jaar of jonger. Degenen die hun studie voltooid op de leeftijd van 16 of ouder hebben meer kans om vooruitgang en innovatie te vermelden (17 % versus 11 % van degenen die ze voltooid op de leeftijd van 15 of jonger).

Er zijn verschillende opmerkelijke verschillen afhankelijk van de werkgelegenheidssituatie. Kaders (48 %) zijn eerder geneigd dan andere categorieën om te geloven dat milieu en klimaatverandering een prioriteit moeten zijn. Werklozen (44 %) zijn het meest geneigd om gelijkheid en sociale rechtvaardigheid te noemen, terwijl mensen in huis (41 %) eerder geneigd zijn om gezondheid en veiligheid te noemen dan andere categorieën.

Respondenten met de minste financiële problemen denken dat milieu en klimaatverandering een prioriteit moeten zijn (44 %), maar degenen die het minst geneigd zijn om gezondheid en veiligheid te noemen (30 %). Degenen die moeite hebben om hun rekeningen meestal te betalen, hebben meer kans dan degenen die minder financiële problemen hebben om gelijkheid en sociale rechtvaardigheid te noemen (45 %).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.73

QA20 Op welke van de volgende elementen moet onze samenleving zich richten om belangrijke mondiale uitdagingen aan te pakken? (MAX. 2 ANTWOORDEN) (% — EU)

	Milieu en klimaatverandering	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Gelijkheid en sociale rechtvaardigheid	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Gezondheid en veiligheid	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Onderwijs	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Vooruitgang en innovatie	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Vrijhandel en markteconomie	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Culturele diversiteit en openheid voor anderen	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Tradities	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	De industriële capaciteit van de Europese Unie	September/oktober 2021 — oktober/november 2020
EU27	39	2	37	-1	32	-6	24	0	16	2	14	0	11	2	8	1	7	1
ZIJN	50	-2	36	-1	32	0	28	6	12	-1	12	2	10	-1	7	-1	7	1
BG	19	1	40	1	45	-8	21	0	13	0	17	-3	4	-2	12	4	11	2
CZ	38	-2	29	-2	34	-10	22	-1	17	4	24	2	7	3	13	3	6	4
DK	74	8	33	-3	20	-5	15	-4	7	-1	19	0	13	2	3	-2	3	1
VAN	51	-2	44	2	21	-4	22	-6	17	5	13	0	12	3	3	-2	7	2
EE	27	-21	24	-4	30	8	21	-4	18	-4	20	4	11	-1	8	-4	9	-3
EVT.	52	-7	30	-8	26	10	29	6	10	-5	18	0	13	-4	7	2	5	0
EL	19	0	54	8	45	-8	23	4	21	3	9	-7	5	-1	13	2	6	-2
ES	36	12	42	-1	41	-10	38	3	10	-5	6	-1	7	4	2	2	7	0
FR	49	-1	37	-2	32	-6	35	5	8	0	5	0	9	2	6	0	9	1
HR	30	4	43	-6	4	-1	22	1	20	3	32	1	17	1	12	0	7	-4
HET	27	5	22	-6	42	-1	17	0	27	3	20	0	14	1	10	3	5	-2
CY	39	8	43	-5	53	2	31	3	14	-1	7	0	3	-2	2	-1	4	1
LV	26	0	47	3	42	-1	25	-3	7	-3	19	1	7	2	5	0	5	-2
LT	28	-19	39	5	46	10	22	1	16	-4	12	-3	6	1	8	3	9	1
LEZEN	53	2	36	-4	33	-2	34	8	10	-2	3	-7	10	-1	4	1	6	1
HUSS EIN	26	-3	28	-2	30	-7	11	0	28	-2	24	9	17	9	16	-1	5	0
MT	60	12	27	1	30	-6	29	3	14	1	11	-4	8	-3	5	-2	2	-2
NL	63	5	44	0	24	-5	18	-1	13	4	11	-1	15	0	5	-1	4	0
BIJ	33	4	34	-3	28	-4	22	1	19	4	17	0	15	-1	17	4	5	-1
PL	24	1	35	1	27	-18	15	1	16	4	25	4	14	2	15	3	6	-2
PT	20	6	68	2	53	-14	15	-3	11	4	8	0	7	0	5	2	2	-2
RO	12	-3	19	3	36	-6	30	2	18	1	17	-3	15	-1	18	4	10	4
ALS	45	2	42	-6	37	-7	13	0	17	1	13	2	9	3	7	1	6	-1
SK	29	1	30	-11	37	-11	19	-3	13	5	19	1	13	7	10	2	8	0
FI	47	6	36	-2	32	-2	18	-2	13	1	18	-3	10	1	8	-2	9	1
SE	73	6	46	4	14	-8	18	-3	15	0	12	-3	14	5	1	-3	3	0

IV. DE EUROPESE GREEN DEAL

Grote percentages Europeanen vinden milieudoelstellingen belangrijk, zoals bosherstel, bodem, wetlands en veengebieden in Europa om het gebruik van CO2-verontreiniging te vergroten

In dit hoofdstuk worden de standpunten van de Europeanen ten aanzien van milieudoelstellingen en de maatregelen van de Europese Green Deal besproken. In de eerste plaats werd de geïnterviewden gevraagd om aan te geven welk persoonlijk belang zij hechten aan de verschillende milieudoelstellingen. Vervolgens werd hen gevraagd hun mening te geven over de gevolgen van de strijd tegen klimaatverandering voor gezondheid en welzijn, de economie en de toekomst.

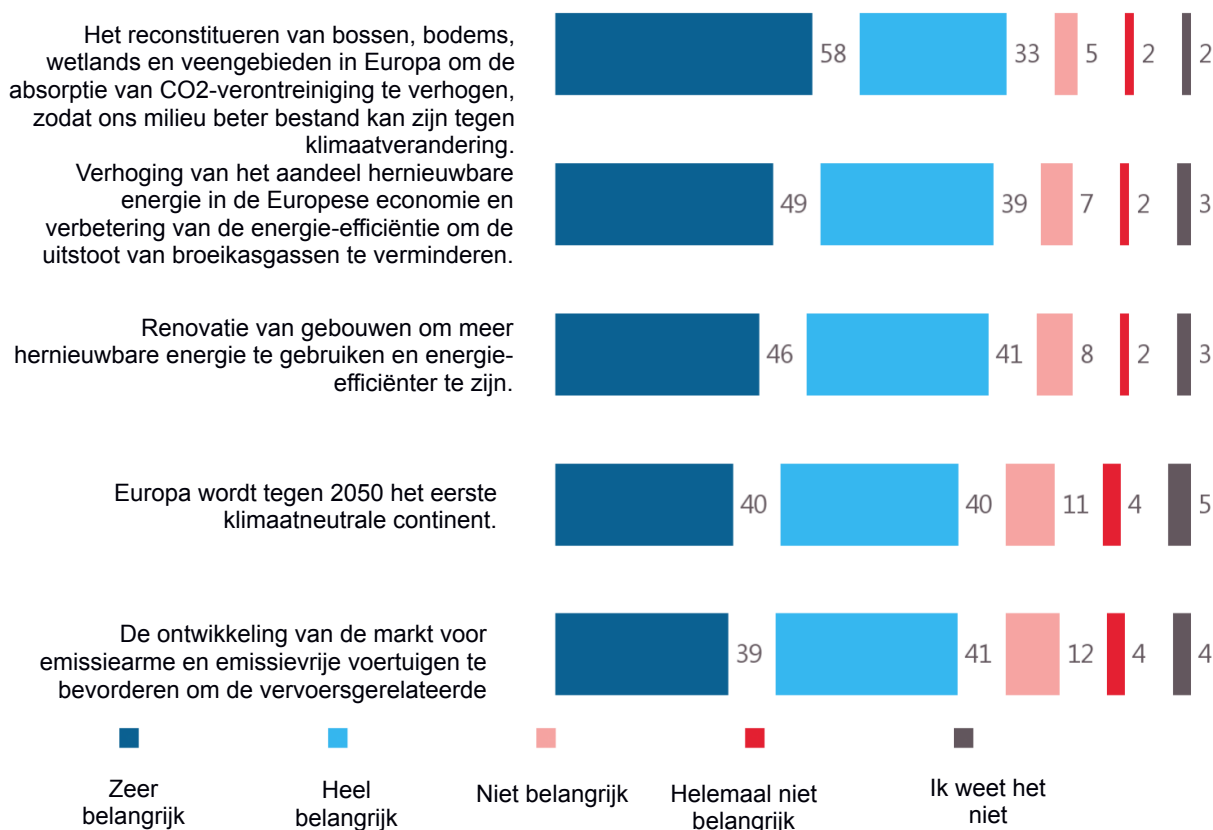
Europeanen vinden de verschillende milieudoelstellingen belangrijk voor hen persoonlijk, aangezien ten minste acht van de tien van de voorgestelde doelstellingen van mening zijn dat elk van de voorgestelde doelstellingen zeer of „zeer belangrijk” is. Ten eerste is meer dan de helft (58 %) van mening dat het herstel van bossen, bodems, wetlands en veengebieden in Europa om de absorptie van CO2-verontreiniging te verhogen „zeer belangrijk” is, terwijl een derde (33 %) deze doelstelling „zeer belangrijk” vindt.

Ongeveer de helft (49 %) vindt het „zeer belangrijk” om het aandeel hernieuwbare energie in de Europese economie te verhogen en de energie-efficiëntie te verbeteren om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, en 39 % is een „zeer belangrijk” streefcijfer.

Het renoveren van gebouwen om meer hernieuwbare energie te gebruiken en energie-efficiënter te zijn, wordt door 46 % van de Europeanen als „zeer belangrijk” beschouwd, en 41 % vindt dat dit „zeer belangrijk” is. Ongeveer vier op de tien (40 %) is van mening dat het „zeer belangrijk” is om Europa tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent te maken, terwijl een vergelijkbaar percentage (39 %) het „zeer belangrijk” vindt om de ontwikkeling van de markt voor emissiearme en emissievrije voertuigen te bevorderen om de vervoersgerelateerde emissies te verminderen. In alle gevallen vinden ongeveer vier van de tien deze doelstellingen „zeer belangrijk” (respectievelijk 40 % en 41 %).

Voor elk van deze doelstellingen acht een minderheid van de respondenten ze „in plaats van belangrijk” of „helemaal niet belangrijk”, variërend van 7 % tot het aanvullen van bossen, bodems, wetlands en veengebieden in Europa om de absorptie van CO2-verontreiniging te verhogen tot 16 % om de ontwikkeling van de markt voor emissiearme en emissievrije voertuigen te bevorderen.

QA26 Gelieve mij te vertellen of elk van de volgende doelstellingen belangrijk is voor u persoonlijk, en in welke mate. (% — EU27)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.75

Herstel van bossen, bodems, wetlands en veengebieden in Europa om de absorptie van CO2-verontreiniging te verhogen, zodat ons milieu beter bestand kan zijn tegen klimaatverandering

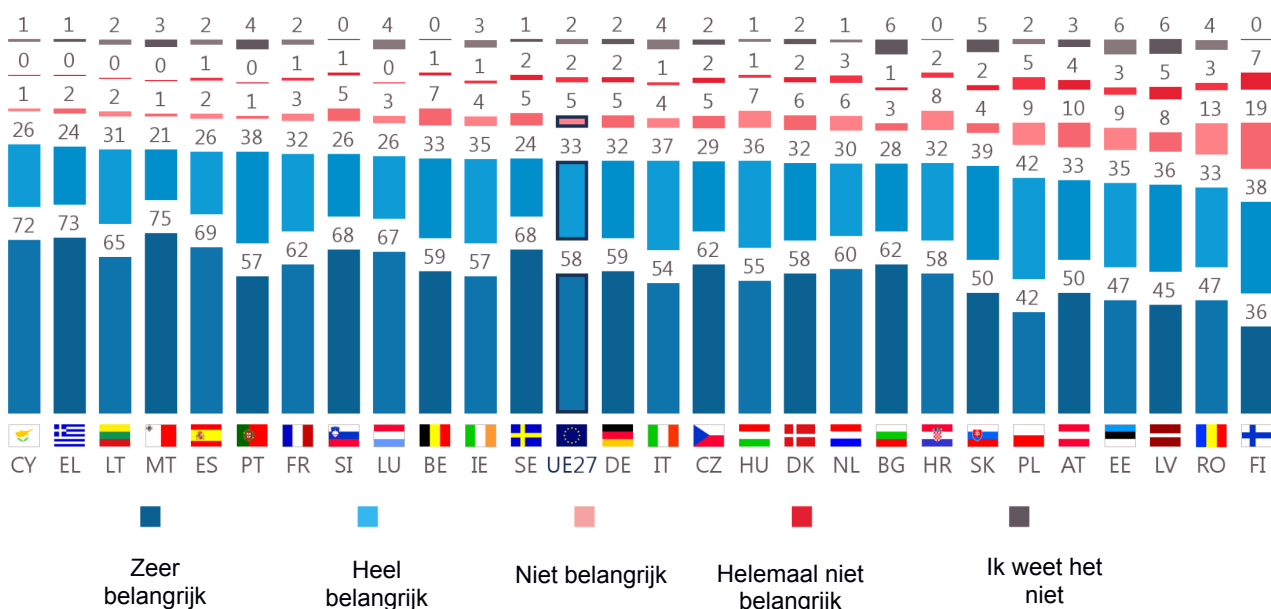
In alle lidstaten is ten minste driekwart van de respondenten van mening dat het belangrijk is om bossen, bodems, wetlands en veengebieden in Europa opnieuw op te bouwen om het gebruik van CO2-verontreiniging te vergroten. Deze doelstelling wordt zelfs door ten minste de helft van de respondenten in 22 landen als „zeer belangrijk” beschouwd.

Respondenten in Cyprus (98 %), Griekenland (97 %), Litouwen en Malta (96 % voor beide) zullen dit streefcijfer hoogstwaarschijnlijk belangrijk vinden. Meer dan zeven van de tien respondenten vinden het „zeer belangrijk” in Malta (75 %), Griekenland (73 %) en Cyprus (72 %).

Respondenten in Finland daarentegen zijn het minst waarschijnlijk van mening dat deze doelstelling voor hen persoonlijk belangrijk is (74 % belangrijk, 26 % niet belangrijk). De landen waar respondenten deze doelstelling minder belangrijk vinden na Finland zijn: Roemenië (80 %), Letland (81 %), Estland (82 %), Oostenrijk (83 %) en Polen (84 %).

QA26.4 Gelieve mij te vertellen of en in welke mate elk van de volgende doelstellingen voor u persoonlijk belangrijk is.

Wederopbouw van bossen, bodems, wetlands en veengebieden in Europa om de absorptie van CO2-verontreiniging te verhogen, zodat ons milieu beter bestand is tegen klimaatverandering (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.76

Verhoging van het aandeel hernieuwbare energie in de Europese economie en verbetering van de energie-efficiëntie om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen

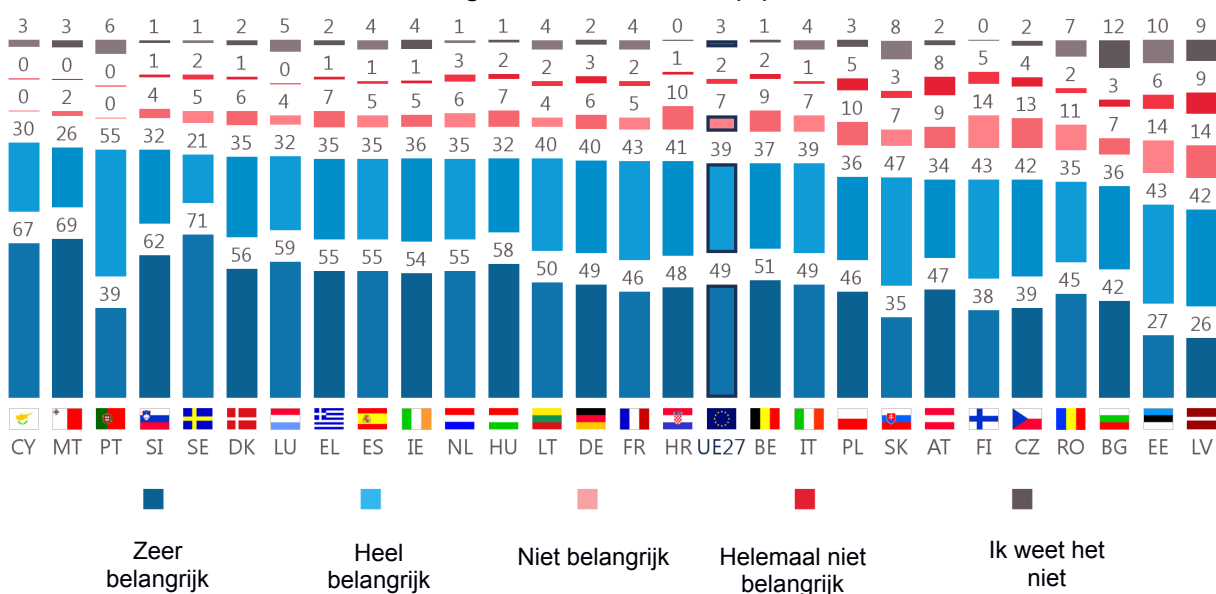
In 24 van de 27 lidstaten zijn ten minste acht van de tien respondenten van mening dat het voor hen persoonlijk belangrijk is om het aandeel hernieuwbare energie in de Europese economie te verhogen en de energie-efficiëntie te verbeteren om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Deze doelstelling wordt zelfs door ten minste de helft van de respondenten in 13 landen als „zeer belangrijk” beschouwd.

Respondenten in Cyprus (97%), Malta (95%), Portugal en Slovenië (94% voor beide) zullen dit streefcijfer hoogstwaarschijnlijk belangrijk vinden. De respondenten in Zweden zullen het „zeer belangrijk” vinden (71%), gevolgd door Malta (69%) en Cyprus (67%).

Het verhogen van het aandeel hernieuwbare energie en het verbeteren van de energie-efficiëntie is het minst waarschijnlijk belangrijk door de respondenten in Letland (68%) en Estland (70%).

QA26.2 Gelieve mij te vertellen of elk van de volgende doelstellingen belangrijk is voor u persoonlijk, en in welke mate.

Verhoging van het aandeel hernieuwbare energie in de Europese economie en verbetering van de energie-efficiëntie om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.77

Renovatie van gebouwen om meer hernieuwbare energie te gebruiken en energie-efficiënter te zijn

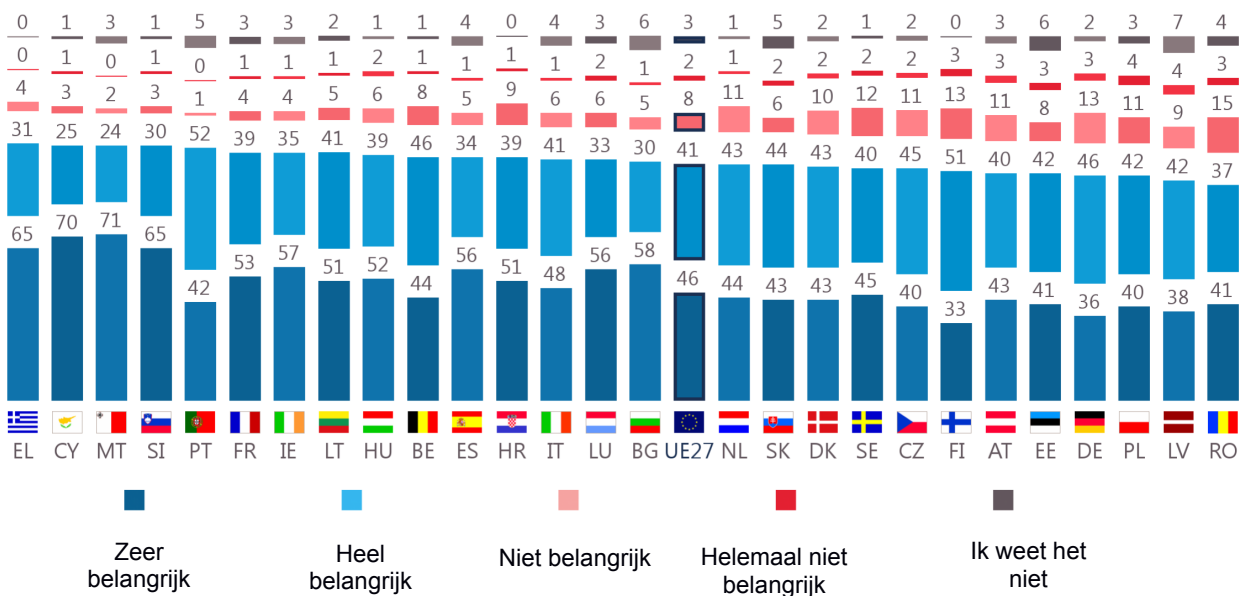
In alle lidstaten acht meer dan driekwart van de respondenten het voor hen persoonlijk belangrijk om gebouwen te renoveren om meer hernieuwbare energie te gebruiken en energie-efficiënter te zijn. In 12 landen is meer dan de helft van de respondenten van mening dat deze doelstelling „zeer belangrijk” is.

Respondenten in Griekenland (96 %), Cyprus, Malta, Slovenië (95 % van de drie) en Portugal (94 %) vinden dit streefcijfer hoogstwaarschijnlijk belangrijk. Ongeveer zeven van de tien respondenten vinden het „zeer belangrijk” in Malta (71 %) en Cyprus (70 %).

Renovatie van gebouwen om meer hernieuwbare energie te gebruiken en energie-efficiënter te zijn, wordt door respondenten in Roemenië (78 %), Letland (80 %), Duitsland en Polen (beide 82 %) als minder belangrijk beschouwd.

QA26.5 Gelieve mij te vertellen of elk van de volgende doelstellingen belangrijk is voor u persoonlijk, en in welke mate.

Renovatie van gebouwen om meer hernieuwbare energie te gebruiken en energie-efficiënter te zijn (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.78

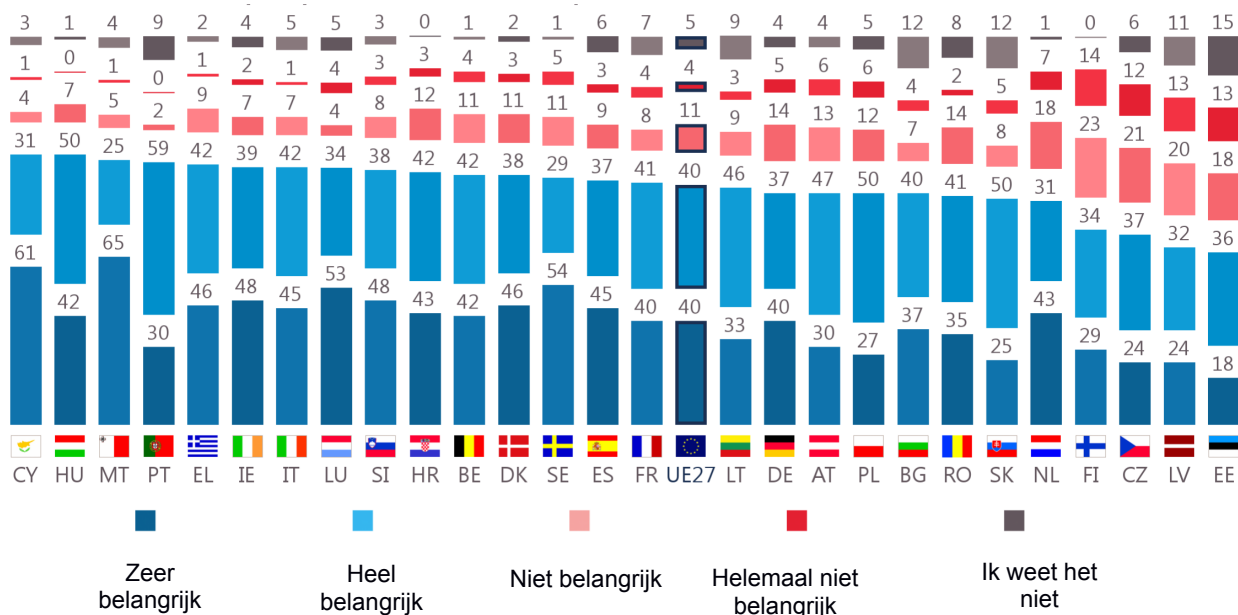
Europa het eerste klimaatneutrale continent maken tegen 2050

In 15 lidstaten vinden meer dan acht van de tien respondenten het voor hen persoonlijk belangrijk om Europa tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent te maken. Respondenten in Cyprus, Hongarije (92 % voor beide) en Malta (90 %) vinden dit streefcijfer hoogstwaarschijnlijk belangrijk, terwijl de respondenten in Malta (65 %) en Cyprus (61 %) het meest waarschijnlijk „zeer belangrijk” zullen noemen.

In vier lidstaten acht minder dan twee derde van de respondenten deze belangrijke doelstelling: Estland (54 %), Letland (56 %), Tsjechië (61 %) en Finland (63 %).

QA26.1 Gelieve mij te vertellen of en in welke mate elk van de volgende doelstellingen voor u persoonlijk belangrijk is.

Europa het eerste klimaatneutrale continent maken tegen 2050 (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.79

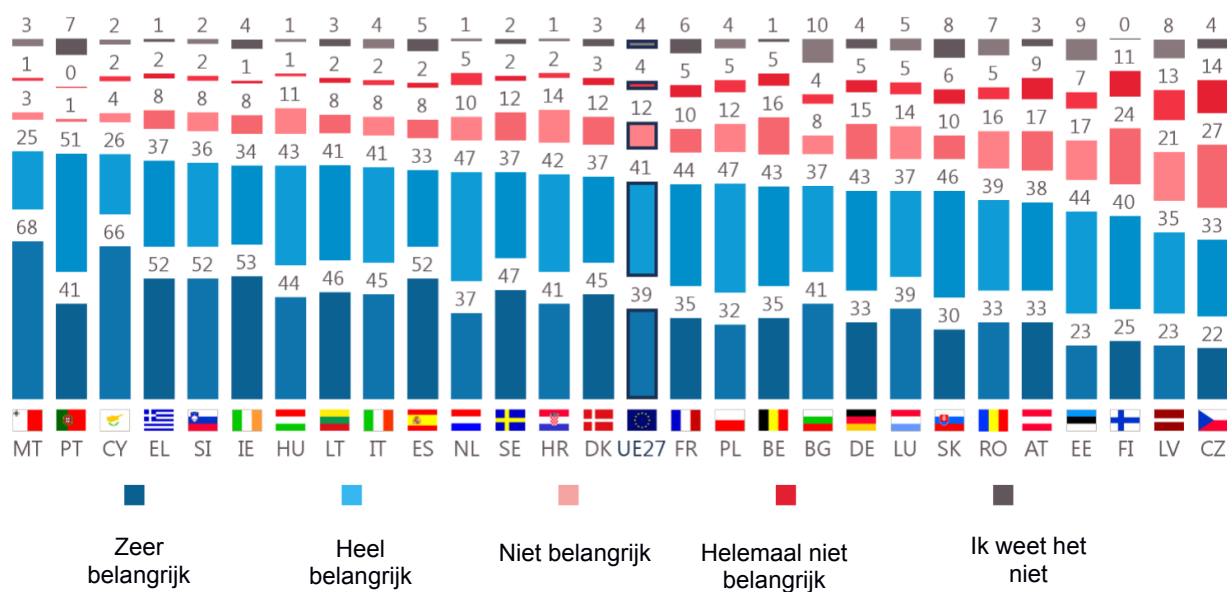
De ontwikkeling van de markt voor emissiearme en emissievrije voertuigen bevorderen om de vervoersgerelateerde emissies te verminderen

Dit voorstel wordt door meer dan de helft van de respondenten in zes lidstaten persoonlijk als „zeer belangrijk” beschouwd: Malta (68 %), Cyprus (66 %), Ierland (53 %), Griekenland, Slovenië en Spanje (52 % in alle drie). Respondenten in Malta (93 %), Cyprus, Portugal (92 % voor beide) en Griekenland (89 %) zullen deze „zeer” of „zeer belangrijke” doelstelling het meest beschouwen.

Respondenten die dit advies het minst waarschijnlijk zullen delen, waren die in Tsjechië (55 %), Letland (58 %), Finland (65 %) en Estland (67 %).

QA26.3 Gelieve mij te vertellen of elk van de volgende doelstellingen belangrijk is voor u persoonlijk, en in welke mate.

De marktontwikkeling van emissiearme en emissievrije voertuigen bevorderen om de vervoersemisies te verminderen (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.80

Sociaal-demografische gegevens tonen een globaal homogeen beeld van de mening, maar met enkele verschillen tussen categorieën.

Jongere respondenten hebben iets meer kans dan oudere respondenten om de verschillende belangrijke doelstellingen te overwegen. 87 % van de jongeren tussen 15 en 24 jaar vindt bijvoorbeeld dat Europa tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent is, tegenover 77 % van de 55-plussers.

Geïnterviewden die langdurige studies hebben ondergaan, hebben meer kans om de verschillende belangrijke voorstellen te overwegen. Zo vindt 90 % van de mensen die op 20-jarige leeftijd van school zijn gestaakt, het belangrijk om het aandeel hernieuwbare energie in de Europese economie te verhogen en de energie-efficiëntie te verbeteren om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, tegenover 81 % van degenen die hun studie hebben verlaten op de leeftijd van 15 jaar of jonger.

Interviewers die moeite hebben met het betalen van hun rekeningen vinden sommige van deze voorstellen minder belangrijk. Het bevorderen van de ontwikkeling van de markt voor emissiearme en emissievrije voertuigen om de vervoersgerelateerde emissies te verminderen, wordt immers als belangrijk beschouwd door 75 % van degenen die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, tegenover 81 % van degenen die nooit of bijna nooit moeite hebben om hun rekeningen te betalen.

Geïnterviewden die over het algemeen een positief beeld van de EU hebben, zullen de verschillende voorstellen eerder belangrijk vinden, en met name drie daarvan: Europa het eerste klimaatneutrale continent maken tegen 2050 (87 % tegenover 60 % van degenen met een negatief imago van de EU), het aandeel hernieuwbare energie in de Europese economie verhogen en de energie-efficiëntie verbeteren om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen (94 % versus 71 %) en de marktontwikkeling van emissiearme en emissievrije voertuigen bevorderen om de vervoersgerelateerde emissies te verminderen (88 % versus 61 %).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.81

QA26 Gelieve mij te vertellen of elk van de volgende doelstellingen voor u persoonlijk belangrijk is, en in welke mate. (%
— Totaal „Belangrijk”)

	Het reconstitueren van bossen, bodems, wetlands en veengebieden in Europa om de absorptie van CO2- verontreiniging te verhogen, zodat ons milieu beter bestand kan zijn tegen klimaatverandering.	Verhoging van het aandeel hernieuwbare energie in de Europese economie en verbetering van de energie- efficiëntie om de uitstoot van broeikasgassen te vermindereen.	Renovatie van gebouwen om meer hernieuwbare energie te gebruiken en energie-efficiënter te zijn.	Europa wordt tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent.	De ontwikkeling van de markt voor emissiearme en emissievrije voertuigen te bevorderen om de vervoersgerelateerde emissies te verminderen.
EU27	91	88	87	80	80
Geslacht					
Man	91	87	87	80	80
Vrouw	91	88	87	80	80
Leeftijd					
15-24	93	92	88	87	86
25-39	91	88	88	83	81
40-54	91	89	87	81	82
55+	90	86	86	77	77
School verlaat leeftijd					
—15	87	81	84	76	76
16-19	90	86	86	79	78
20+	93	90	89	82	81
Altijd student	94	94	90	89	88
Sociaal-professionele categorie					
Zelfstandigen	94	90	89	82	81
Senior management	93	91	88	84	82
Overige werknemers	91	89	88	82	82
Werknemers	89	86	85	78	78
Vrouwen/mannen in huis	87	83	83	76	78
Werkloos	92	86	88	81	80
Gepensioneerden	89	85	87	76	76
Studenten	94	94	90	89	88
Problemen bij het betalen van uw rekeningen					
Het grootste deel van de tijd	88	82	83	75	75
Van tijd tot tijd	89	85	85	78	79
Bijna nooit/nooit	92	89	88	81	81
Beeld van de EU					
Positief	95	94	92	87	88
Neutraal	87	85	83	75	75
Negatief	82	71	78	60	61

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.82

Het idee dat de aanpak van de klimaatverandering een reeks potentiële voordelen heeft, met name op het gebied van gezondheid en welzijn, heeft een hoog niveau van overeenstemming bereikt.

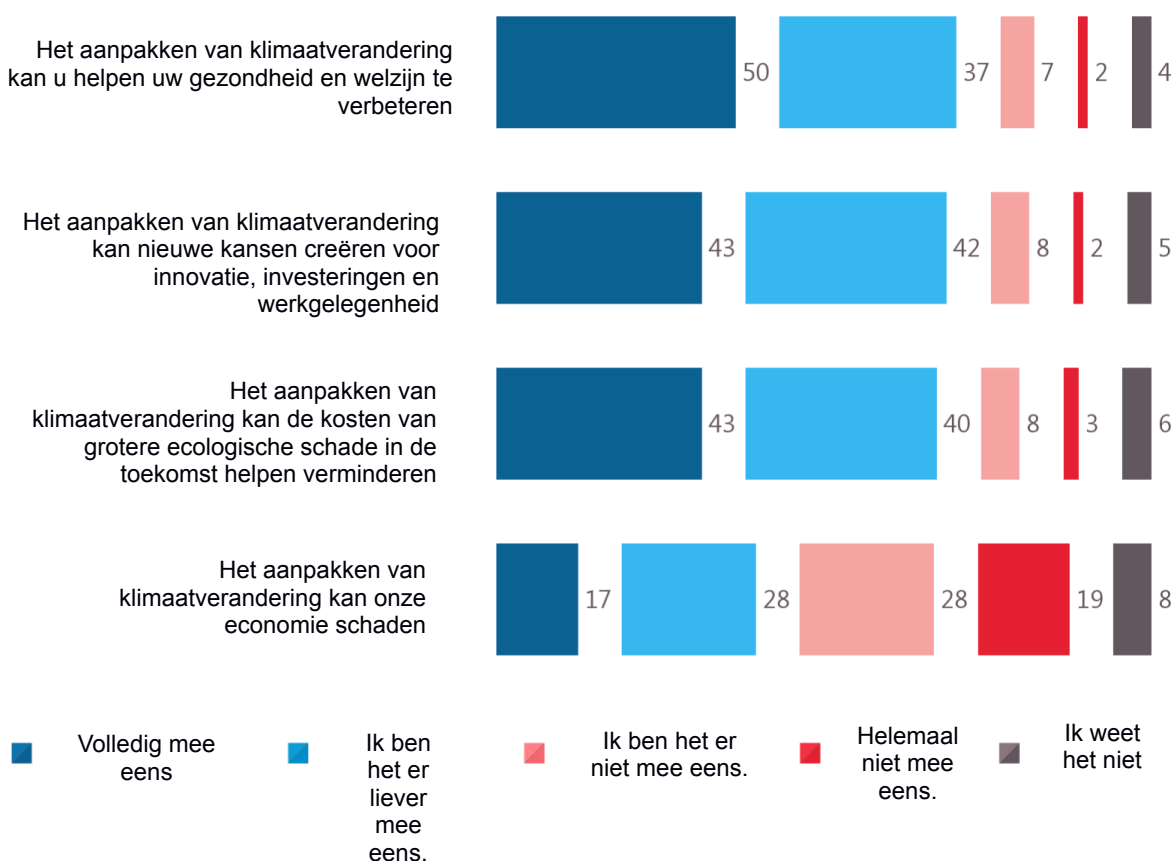
Bijna negen van de tien Europeanen (87 %) zijn het erover eens dat de strijd tegen klimaatverandering hen kan helpen hun gezondheid en welzijn te verbeteren, waarvan de helft (50 %) „sterk akkoord” is. Slechts 9 % was het niet eens met deze verklaring.

Meer dan acht op de tien (85 %) zijn het erover eens dat het aanpakken van klimaatverandering nieuwe kansen voor innovatie, investeringen en werkgelegenheid kan creëren, waarvan 43 % het „sterk mee eens” is, terwijl 10 % het er niet mee eens is.

Een vergelijkbaar percentage (83 %) is van mening dat het aanpakken van klimaatverandering ook kan helpen de kosten van hogere milieuschade in de toekomst te verminderen, waarvan 43 % zegt dat ze het „sterk mee eens zijn”, en 11 % is het er niet mee eens.

Er is minder consensus over de impact van de strijd tegen klimaatverandering op de economie. Zo is 47 % het niet eens met de bewering dat het aanpakken van klimaatverandering onze economie kan schaden, terwijl een gelijkwaardig percentage (45 %) het ermee eens is.

QA27 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen (% — EU27)

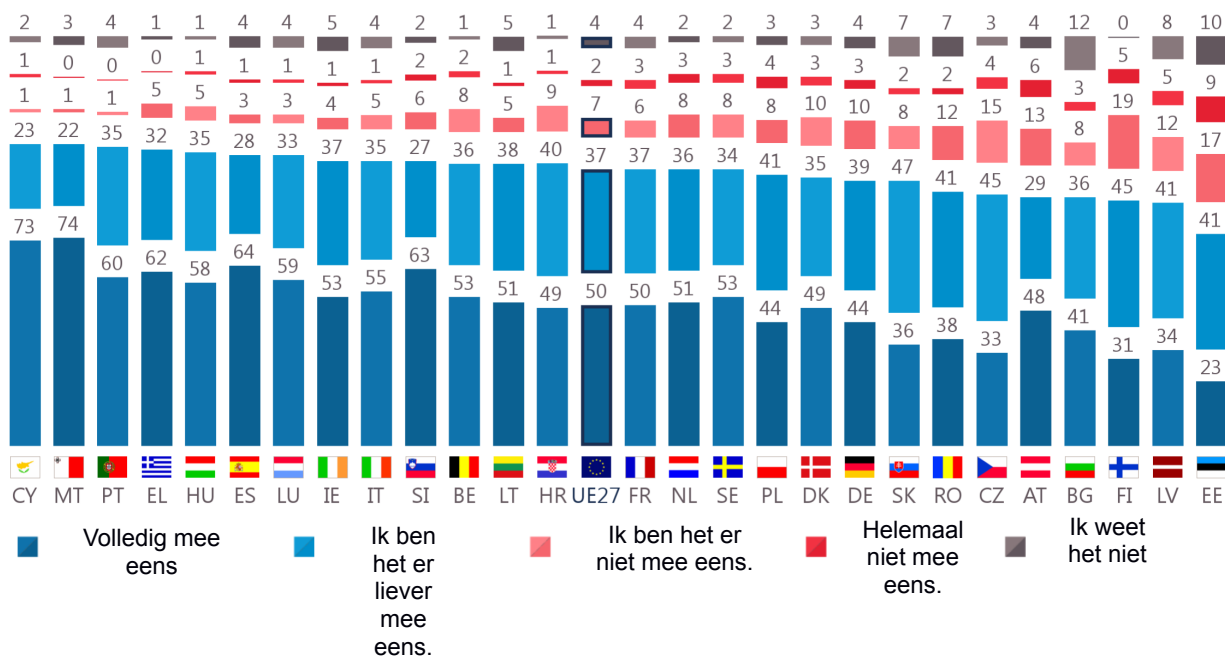

Het aanpakken van klimaatverandering kan u helpen uw gezondheid en welzijn te verbeteren

In alle lidstaten is een duidelijke meerderheid van de respondenten het erover eens dat de aanpak van de klimaatverandering hen kan helpen hun gezondheid en welzijn te verbeteren. In tien landen zijn ten minste negen van de tien Europeanen het eens met deze verklaring, met name in Cyprus, Malta (96 % voor beide), Portugal (95 %), Griekenland (94 %) en Hongarije (93 %). Respondenten die het meest waarschijnlijk „sterk mee eens” zijn, zijn die in Malta (74 %) en Cyprus (73 %).

Respondenten in Estland zijn het er het minst mee eens dat de aanpak van klimaatverandering hen kan helpen hun gezondheid en welzijn te verbeteren (64 %), gevolgd door die in Letland (75 %), Finland (76 %), Oostenrijk en Bulgarije (77 % voor beide).

QA27.2 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen: **Het aanpakken van klimaatverandering kan u helpen uw gezondheid en welzijn te verbeteren (%)**

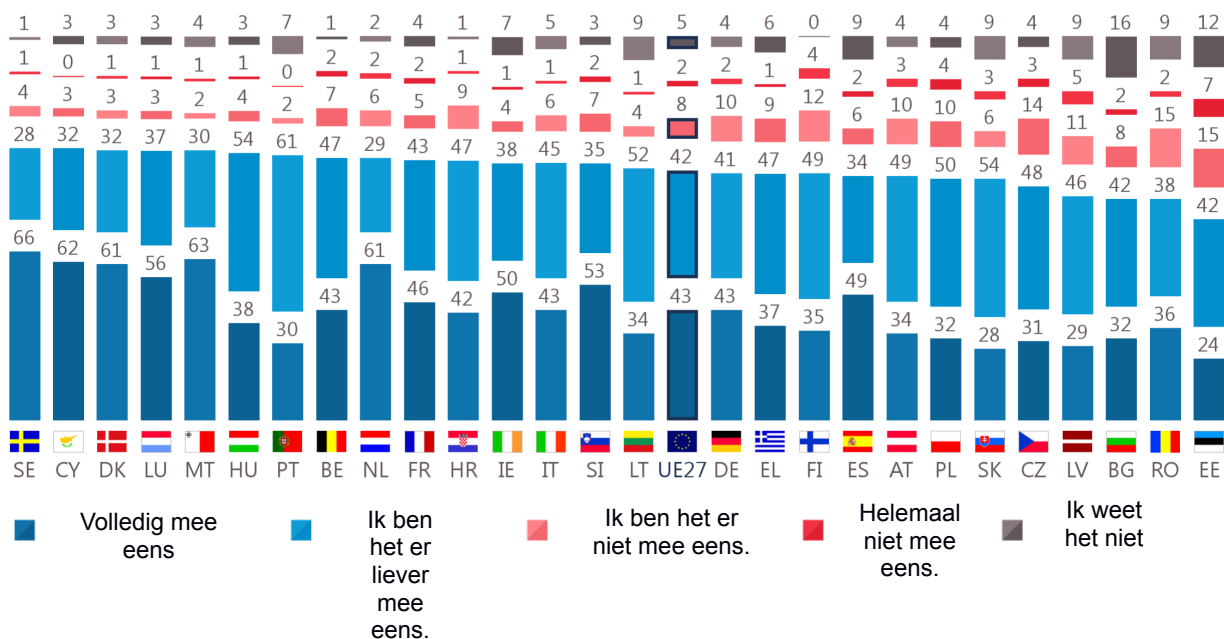
Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.84

Het aanpakken van klimaatverandering kan nieuwe kansen creëren voor innovatie, investeringen en werkgelegenheid

In alle EU-lidstaten is er een duidelijke consensus dat de aanpak van de klimaatverandering nieuwe kansen voor innovatie, investeringen en werkgelegenheid kan creëren. In negen lidstaten zijn ten minste negen van de tien respondenten het eens met deze verklaring, met de hoogste percentages in Zweden, Cyprus (94 % voor beide), Denemarken, Luxemburg en Malta (93 % voor iedereen). De respondenten die het meest waarschijnlijk „volledig” zullen zijn, waren die in Zweden (66 %), Malta (63 %), Cyprus (62 %), Denemarken en Nederland (61 % voor beide).

Respondenten in Estland zijn het er het minst waarschijnlijk mee eens dat de aanpak van klimaatverandering nieuwe kansen voor innovatie, investeringen en werkgelegenheid kan creëren (66 %). Het niveau van de overeenkomsten is relatief laag in Bulgarije, Roemenië (74 % voor beide) en Letland (75 %).

QA27.1 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen: **Het aanpakken van klimaatverandering kan nieuwe kansen creëren voor innovatie, investeringen en werkgelegenheid (%)**

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.85

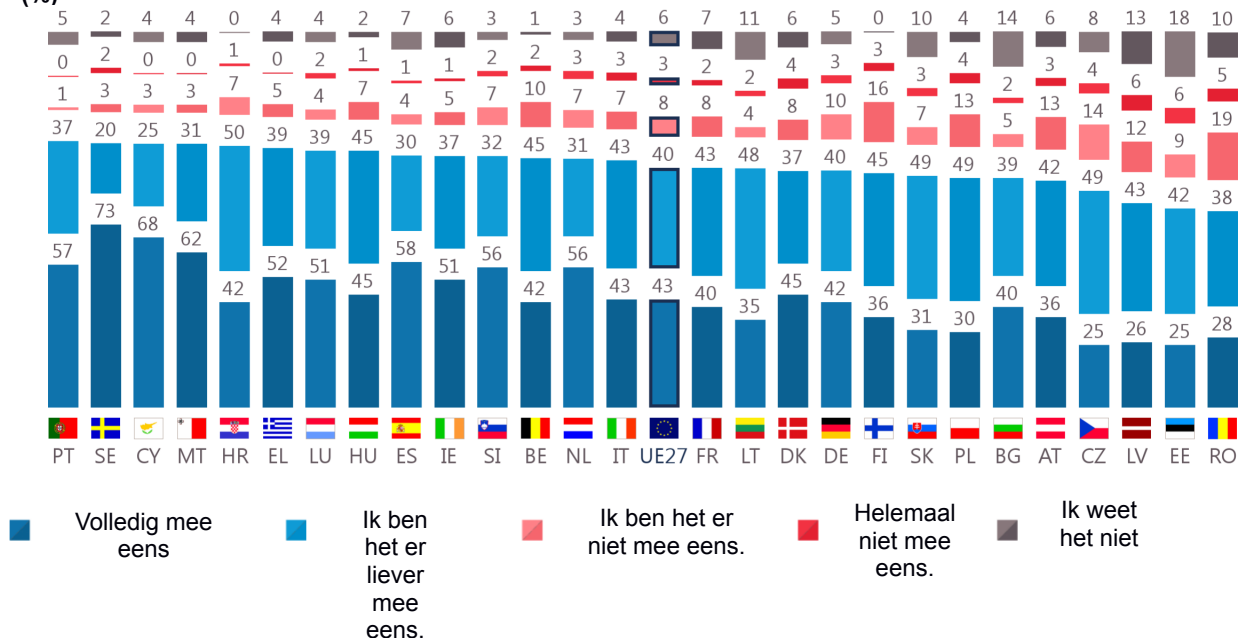
Het aanpakken van klimaatverandering kan de kosten van grotere ecologische schade in de toekomst helpen verminderen

In 23 van de 27 lidstaten is meer dan driekwart van de respondenten het erover eens dat de aanpak van klimaatverandering de kosten van hogere milieuschade in de toekomst kan helpen verminderen.

De respondenten zijn het meest waarschijnlijk met deze verklaring eens in Portugal (94 %), Zweden, Cyprus en Malta (93 % voor iedereen), terwijl het percentage mensen „sterk overeengekomen” het hoogst is in Zweden (73 %), Cyprus (68 %) en Malta (62 %).

Het niveau van de overeenkomst is het laagst in Roemenië (66 %), Estland (67 %), Letland (69 %) en Tsjechië (74 %).

QA27.4 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen: **Het aanpakken van klimaatverandering kan de kosten van hogere ecologische schade in de toekomst helpen verminderen** (%)

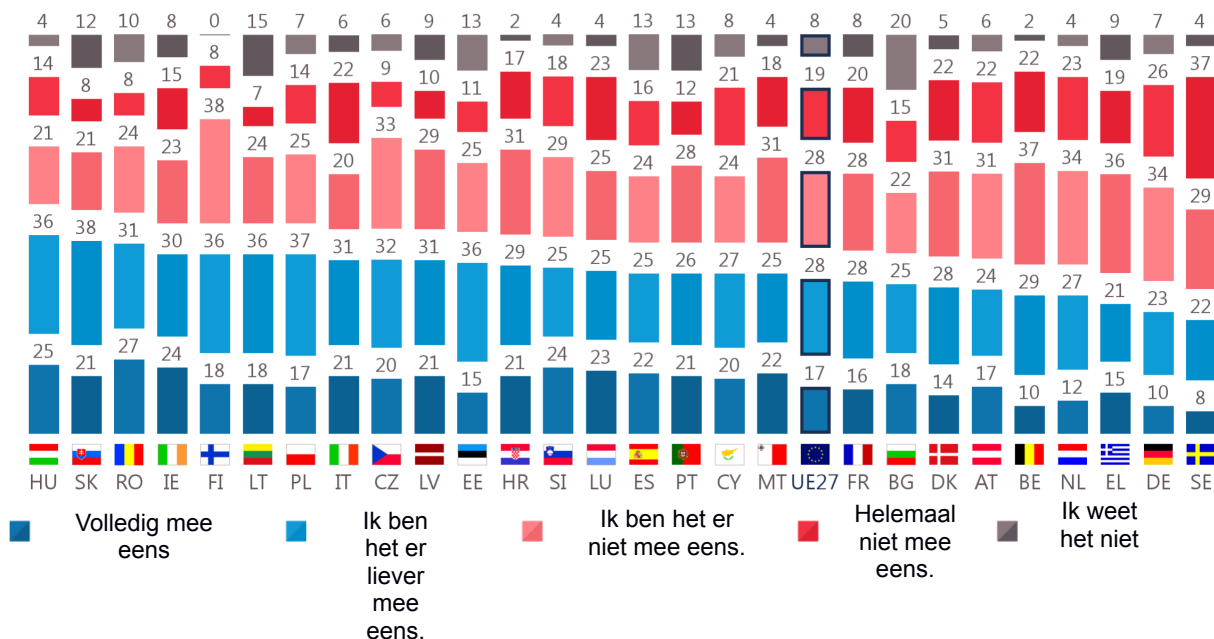

Het aanpakken van klimaatverandering kan onze economie schaden

In 17 EU-lidstaten is de meerderheid van de respondenten het erover eens dat de aanpak van klimaatverandering onze economie kan schaden. De respondenten zijn het waarschijnlijkst met deze verklaring eens: Hongarije (61 %), Slowakije (59 %) en Roemenië (58 %).

Het advies is zeer verdeeld in Luxemburg (48 % is het eens met 48 % geen akkoord), terwijl in de overige negen lidstaten de meerderheid het niet eens is met deze verklaring. De meest waarschijnlijke respondenten waren Zweden (66 %), Duitsland (60 %), België (59 %) en Nederland (57 %). Meer dan een derde van de ondervraagden in Zweden zegt dat ze „helemaal niets” (37 %).

QA27.3 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen: **Het aanpakken van klimaatverandering kan onze economie schaden (%)**

Wat sociaal-demografische verschillen betreft, verschijnen gemeenschappelijke tendensen tussen de verschillende groepen, maar bepaalde specifieke kenmerken verdienen te worden opgemerkt.

In termen van leeftijd hebben jongere respondenten over het algemeen meer kans dan oudere respondenten om te geloven dat de bestrijding van klimaatverandering verschillende voordelen heeft. Sterker nog, ze zijn het er eerder over eens dat de bestrijding van klimaatverandering hen kan helpen hun gezondheid en welzijn te verbeteren (91 % van de 15-24-jarigen versus 84 % van de 55-plussers).

Een vergelijkbare trend lijkt afhankelijk van het opleidingsniveau: respondenten die op 20-jarige leeftijd van school zijn gestopt, denken eerder dat de bestrijding van klimaatverandering hen kan helpen hun gezondheid en welzijn te verbeteren dan degenen die op 15-jarige leeftijd van school zijn afgevallen (88 % versus 82 %).

Tegelijkertijd hebben respondenten die lange studies hebben afgerond veel meer kans om het niet eens te zijn met de bewering dat het aanpakken van klimaatverandering de economie kan schaden, in vergelijking met degenen die hun studie op 15-jarige leeftijd hebben verlaten (54 % versus 38 %).

De naar sociaal-beroeps categorie uitgesplitste gegevens laten verschillen in mening per beroep zien. Hoewel de meerderheid van de managers het er niet mee eens is dat de strijd tegen klimaatverandering de economie kan schaden (40 % versus 57 % is het er niet mee eens), is de overeenkomst de meerderheid van de werknemers (50 % is het eens tegen 45 % geen overeenkomst), arbeiders (50 % is het eens tegen 43 % geen overeenkomst) en mensen thuis (45 % is het eens tegen 41 % geen overeenkomst).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.87

QA27 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen? (% — EU)

	Het aanpakken van klimaatverandering kan u helpen uw gezondheid en welzijn te verbeteren		Het aanpakken van klimaatverandering kan nieuwe kansen creëren voor innovatie, investeringen en werkgelegenheid		Het aanpakken van klimaatverandering kan de kosten van grotere ecologische schade in de toekomst helpen verminderen		Het aanpakken van klimaatverandering kan onze economie schaden	
	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”
EU27	87	9	85	10	83	11	45	47
Geslacht								
Man	85	12	86	10	83	12	47	47
Vrouw	87	8	85	9	83	10	44	47
Leeftijd								
15-24	91	7	89	7	86	10	45	48
25-39	89	9	88	10	86	11	47	48
40-54	87	11	86	11	85	12	46	49
55+	84	10	83	9	80	11	43	46
School verlaat leeftijd								
—15	82	9	76	10	78	10	44	38
16-19	85	11	84	11	82	13	50	43
20+	88	10	90	8	87	10	41	54
Altijd student	91	7	91	6	88	9	43	51
Sociaal-professionele categorie								
Zelfstandigen	87	11	86	11	84	13	46	49
Senior management	89	10	91	8	89	9	40	57
Overige werknemers	87	10	88	9	84	12	50	45
Werknemers	86	11	82	14	81	14	50	43
Vrouwen/mannen in huis	85	9	79	11	80	11	45	41
Werkloos	88	9	84	11	84	10	43	50
Gepensioneerden	82	10	83	8	81	10	42	45
Studenten	91	7	91	6	88	9	43	51
Problemen bij het betalen van uw rekeningen								
Het grootste deel van de tijd	84	11	77	15	77	15	46	44
Van tijd tot tijd	87	10	83	12	81	14	51	42
Bijna nooit/nooit	87	9	87	8	85	10	43	49

V. DE TOEKOMST VAN EUROPA

1. De uitdagingen van de EU

De belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU zijn klimaatverandering en milieuproblemen.

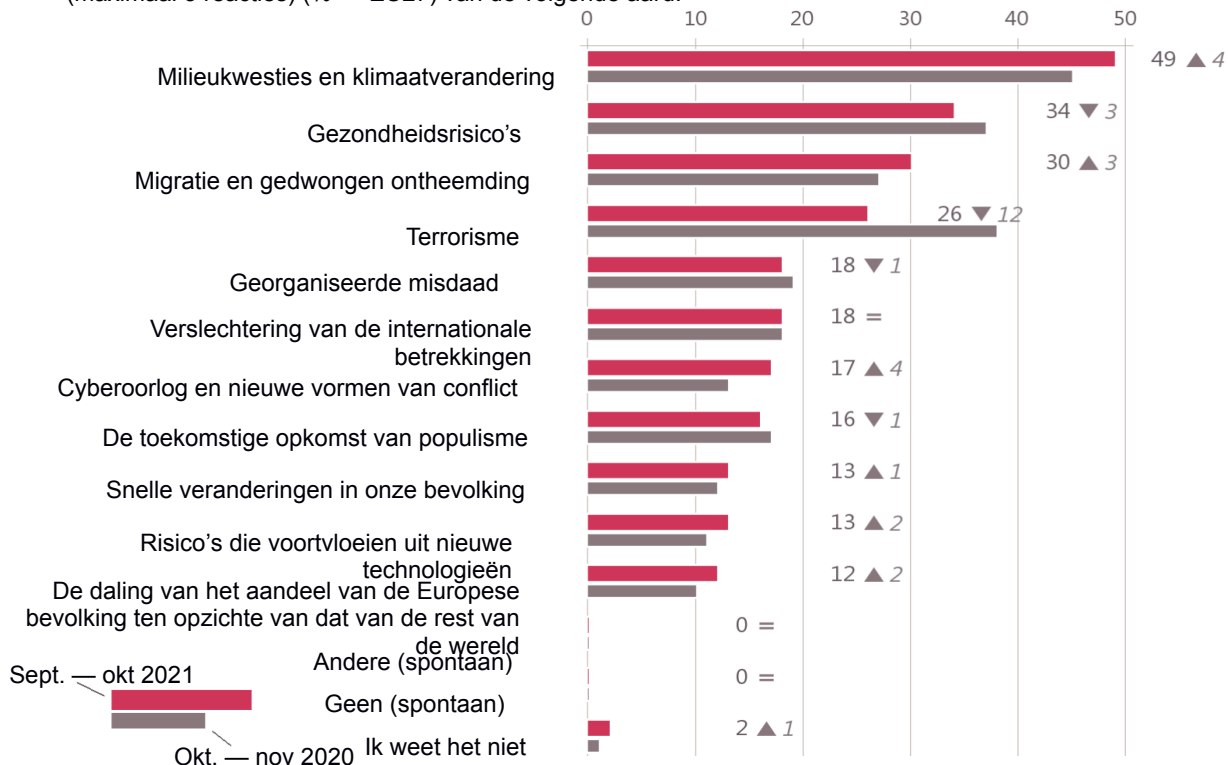
In dit hoofdstuk kijken we naar de perceptie van Europeanen over de belangrijkste mondiale uitdagingen die de EU in de toekomst kunnen beïnvloeden en hoe deze uitdagingen het best kunnen worden aangepakt, met inbegrip van het meest geschikte bestuursniveau om deze problemen aan te pakken. We zullen ook ideeën bespreken die het meest nuttig kunnen zijn voor de toekomst van Europa, evenals de voorkeuren van respondenten voor de Europese samenleving tegen 2030.

Milieukwesties en klimaatverandering (49 %) worden gezien als de belangrijkste mondiale uitdaging voor de toekomst van de EU, gevolgd door gezondheidsrisico's (34 %), migratie en gedwongen ontheemding (30 %)³⁹.

Iets meer dan een kwart (26 %) citeert terrorisme, dat sinds de laatste enquête (-12 punten) van tweede naar vierde is gegaan. Bijna een op de vijf mensen noemt georganiseerde misdaad of de verslechtering van de internationale betrekkingen (18 % voor beide) tot de belangrijkste mondiale uitdagingen van de EU, terwijl 17 % cyberoorlogen en nieuwe vormen van conflicten noemt en 16 % de toekomstige opkomst van populisme.

Respondenten noemen minder snel veranderingen in onze bevolking, risico's als gevolg van nieuwe technologieën (13 % voor beide) of een daling van het aandeel van de Europese bevolking in vergelijking met dat van de rest van de wereld (12 %) tot de belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU⁴⁰.

QA17 Naar uw mening zijn de belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU (maximaal 3 reacties) (% — EU27) van de volgende aard:

39 QA12 Wat zijn volgens u de belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU? (Max. 3 RESPONSES) Risico's die voortvloeien uit nieuwe technologieën; Milieuproblemen en klimaatverandering; Migratie en gedwongen ontheemding; Snelle veranderingen in onze bevolking; De toekomstige opkomst van populisme; Terrorisme; Cyberoorlog en nieuwe vormen van conflict; Georganiseerde misdaad; De verslechtering van de internationale betrekkingen; Gezondheidsrisico's; De daling van het aandeel van de Europese bevolking ten opzichte van dat van de rest van de wereld.

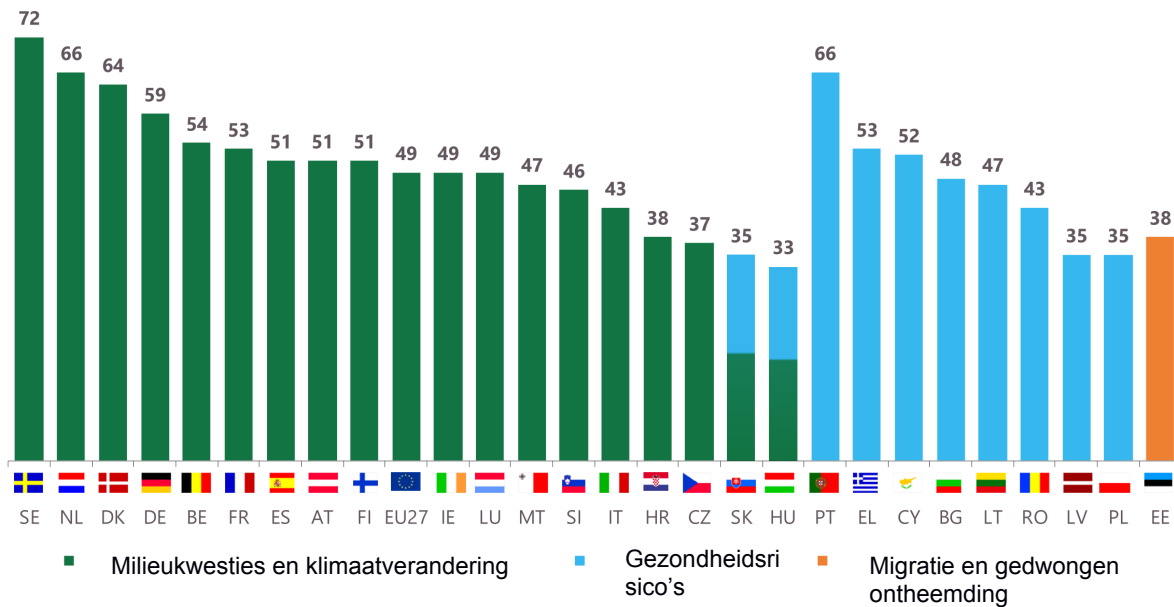
40 Deze vraag werd vergeleken met de speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.89

Klimaatverandering is de meest genoemde wereldwijde uitdaging in 16 landen, en op gelijke voet met een andere uitdaging in twee andere landen, maar de verhoudingen variëren van 72 % in Zweden tot 33 % in Hongarije. Gezondheidsrisico's zijn de meest genoemde of gelijke uitdaging in tien landen, met name in Portugal (66 %).

Estland (38 %) is het enige land waar migratie en gedwongen ontheemding als de belangrijkste mondiale uitdaging voor de toekomst van de EU worden beschouwd.

QA17 Welke van de volgende zijn volgens u de belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (% — HET MEEST GECITEERD PER LAND)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.90

Milieukwesties en klimaatverandering zijn de meest geciteerde uitdaging in de EU. Dit is het meest geciteerd door respondenten in Zweden (72 %), Nederland (66 %) en Denemarken (64 %), terwijl het minder wordt genoemd door die in Roemenië (25 %), Letland (28 %) en Estland (30 %). Estland is het enige land waar deze uitdaging niet tot de drie meest geciteerde landen behoort.

In drie landen beschouwt ten minste de helft van de respondenten gezondheidsrisico's als de belangrijkste mondiale uitdaging voor de toekomst van de EU: Portugal (66 %), Griekenland (53 %) en Cyprus (52 %). Gezondheidsgerelateerde risico's worden het minst genoemd in Zweden (10 %), Finland en Nederland (12 % voor beide). Deze uitdaging is een van de drie meest geciteerde uitdagingen in 19 landen.

Migratie en gedwongen ontheemding worden door ten minste één op de vijf respondenten in alle landen beschouwd als de belangrijkste mondiale uitdaging, met name in Griekenland (44 %), Malta (43 %) en Cyprus (42 %). Respondenten in Finland (20 %), Litouwen (21 %), Bulgarije en Portugal (24 % voor beide) zullen het minst waarschijnlijk noemen als een van de belangrijkste uitdagingen van de EU. Dit is een van de drie meest genoemde uitdagingen in 22 landen.

Terrorisme wordt door 26 % van de respondenten in totaal aangehaald, maar zal eerder worden beschouwd als een van de belangrijkste uitdagingen in Frankrijk (39 %), Tsjechië (35 %) en Cyprus (34 %). Aan de andere kant noemt slechts 16 % in Letland en Slovenië en 17 % in Polen en Roemenië terrorisme. Dit is een van de drie meest genoemde uitdagingen in zeven landen.

De verslechtering van de internationale betrekkingen zal eerder worden gezien als een uitdaging voor de EU door respondenten in Zweden (37 %), Nederland en Litouwen (36 % voor beide), maar zal minder waarschijnlijk worden aangehaald door degenen in Cyprus (8 %), Portugal en Italië (10 % voor beide).

Zweden (35 %) en Finland (30 %) zijn de enige landen waar ten minste drie op de tien mensen van mening zijn dat georganiseerde misdaad een van de belangrijkste uitdagingen voor de toekomst van de EU is. Cyberoorlogvoering en nieuwe vormen van conflicten worden het meest genoemd in Ierland (34 %), Finland (32 %), Estland (31 %) en Nederland (30 %). Dit is een van de drie belangrijkste uitdagingen die het meest worden genoemd in acht landen.

Tot de minst genoemde uitdagingen op EU-niveau wordt de toekomstige opkomst van populisme het meest genoemd in Zweden (34 %) en Finland (33 %), terwijl Slowakije (20 %) het enige land is waar ten minste één op de vijf mensen de risico's van nieuwe technologieën als een mondiale uitdaging voor de toekomst van de EU beschouwt.

Respondenten in Oostenrijk, Hongarije (21 % voor beide) en Griekenland (20 %) zien hoogstwaarschijnlijk snelle veranderingen in onze bevolking als een van de belangrijkste uitdagingen, terwijl de daling van de Europese bevolking ten opzichte van die van de rest van de wereld door ten minste één op de vijf mensen in Kroatië (26 %), Hongarije (24 %) en Griekenland (21 %).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.91

QA17 Welke van de volgende zijn volgens u de belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU? (MAX. 3 REACTIES) (%)

	Milieukwesies en klimaatverandering	Gezondheidsrisico's	Migratie en gedwongen ontheemding	Terrorisme	Georganiseerde misdaad	Verslechtering van de internationale betrekkingen	Cyberoorlog en nieuwe vormen van conflict	De toekomstige opkomst van populisme	Risico's die voortvloeien uit nieuwe technologieën	Snelle veranderingen in onze bevolking	De daling van het aandeel van de Europese bevolking ten opzichte van dat van de rest van de wereld
EU27	49	34	30	26	18	18	17	16	13	13	12
ZIJN	54	33	30	29	15	21	18	19	11	12	10
BG	31	48	24	26	19	15	18	11	15	18	14
CZ	37	26	33	35	22	18	24	18	11	11	16
DK	64	16	35	26	17	25	26	16	7	8	9
VAN	59	20	29	28	25	19	19	23	11	13	8
EE	30	34	38	25	10	15	31	12	13	8	11
EVT.	49	31	26	25	18	21	34	16	12	13	8
EL	46	53	44	22	17	17	13	8	19	20	21
ES	51	47	29	23	10	15	12	13	11	9	10
FR	53	33	34	39	9	23	16	14	11	8	7
HR	38	30	31	19	22	20	18	8	15	19	26
HET	43	42	33	22	21	10	16	12	17	16	14
CY	49	52	42	34	24	8	14	4	16	14	14
LV	28	35	30	16	15	21	28	13	14	17	17
LT	36	47	21	19	10	36	23	8	10	12	16
LEZEN	49	28	38	28	15	22	18	20	10	6	7
HUSSEI N	33	33	31	27	22	17	16	13	14	21	24
MT	47	29	43	22	28	14	21	14	14	12	9
NL	66	12	30	24	24	36	30	28	11	10	5
BIJ	51	33	29	20	27	15	17	19	16	21	16
PL	33	35	25	17	15	19	15	14	15	17	15
PT	56	66	24	22	20	10	9	10	9	11	11
RO	25	43	26	17	12	15	15	13	18	19	17
ALS	46	42	27	16	18	19	16	17	15	13	16
SK	35	35	26	20	17	13	21	12	20	16	17
FI	51	12	20	28	30	19	32	33	4	18	14
SE	72	10	30	23	35	37	20	34	6	7	3

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.92

De vergelijking van de resultaten op nationaal niveau tussen deze golf en de golf van oktober-november 2020 wordt weergegeven in de onderstaande tabellen. De presentatie is beperkt tot variaties van ten minste 10 procentpunten.

In vergelijking met oktober-november 2020 (d.w.z. in vergelijking met de speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van⁴¹Europa) zijn er nu 17 landen waar respondenten meer geneigd zijn milieukwesties en klimaatverandering als een van de belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU te beschouwen. De grootste stijgingen waren in Portugal (+ 20 punten), Cyprus (+ 16) en Spanje (+ 11). Omgekeerd zijn degenen in Estland (-16) in Litouwen en Luxemburg (-11 voor beide) nu minder geneigd om deze uitdaging te vermelden.

Gezondheidsrisico's worden nu veel vaker gezien als een uitdaging voor respondenten in Estland (+ 14), Slovenië, Litouwen (+ 13 voor beide) en Ierland (+ 10), maar minder in Polen (-15).

In vergelijking met oktober-november 2020 zullen migratie en gedwongen ontheemding nu veel minder vaak worden genoemd als een van de belangrijkste mondiale uitdagingen door respondenten in Slovenië (-16), Ierland (-13), Malta (-11) en Estland (-10).

In alle lidstaten zullen respondenten nu minder geneigd zijn om terrorisme te noemen als een van de belangrijkste uitdagingen voor de toekomst van de EU, en in 19 landen is de trend ten minste tien punten. De grootste dalingen werden genoteerd in Slovenië (-28), Slowakije, Estland (21 voor beide) en Frankrijk (-20).

Respondenten in Slowakije (-11) hebben nu minder kans om georganiseerde misdaad te noemen dan in 2020.

Degenen in Zweden (+ 10) wijzen eerder op de verslechtering van de internationale betrekkingen, terwijl die in Ierland (-10) deze uitdaging minder zullen aanhalen.

Respondenten in Ierland (+ 17) hebben nu veel meer kans om cyberoorlog en nieuwe vormen van conflicten als een van de grootste uitdagingen van de EU te beschouwen, maar zijn minder geneigd om de toekomstige opkomst van populisme te noemen (-11). Respondenten in Luxemburg en Estland hebben ook veel minder kans op de toekomstige opkomst van populisme dan in oktober-november 2020 (respectievelijk -16 en -15).

Uit sociaal-demografische gegevens blijkt dat vrouwen meer kans hebben dan mannen om gezondheidsrisico's te noemen als een van de grootste uitdagingen voor de toekomst van de EU (36 % tegenover 31 %). Er zijn verschillende verschillen afhankelijk van leeftijd: hoe ouder de geïnterviewde, hoe minder kans ze hebben om milieuproblemen en klimaatverandering te noemen. Oudere respondenten zullen ook het minst wijzen op de verslechtering van de internationale betrekkingen (15 %).

Het niveau van het onderwijs toont nog duidelijker verschillen in mening. Hoe langer een persoon heeft bestudeerd, hoe meer kans ze hebben om de verslechtering van de internationale betrekkingen, cyberoorlogvoering en nieuwe vormen van conflict of de toekomstige opkomst van populisme te noemen, maar hoe minder waarschijnlijk ze de neiging hebben om terrorisme of gezondheidsrisico's te noemen. Degenen die hun studie hebben afgerond op 20-jarige leeftijd of ouder, denken dat georganiseerde misdaad een van de belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU is (16 %).

Managers noemen waarschijnlijk milieuproblemen en klimaatverandering (58 %), maar hebben minder kans om gezondheidsrisico's te vermelden, vooral in vergelijking met die in huis (22 % versus 43 %). Werklozen (36 %) hebben meer kans dan andere sociaal-beroepsgroepen om migratie en gedwongen ontheemding te citeren.

In vergelijking met degenen met financiële problemen, hebben respondenten die minder moeite hebben met het betalen van hun rekeningen het meest kans om milieuproblemen en klimaatverandering te noemen (52 %), maar hebben minder kans om gezondheidsrisico's te vermelden (31 %).

41 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.93

QA17 Welke van de volgende zijn volgens u de belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (% — EU)

	Milieuwasties en klimaatverandering	Gezondheidsrisico's	Migratie en gedwongen ontheemding	Terrorisme	Georganiseerde misdaad	Verslechtering van de internationale betrekkingen	Cyberoorlog en nieuwe vormen van conflict	De toekomstige opkomst van populisme	Risico's die voortvloeien uit nieuwe technologieën	Snelle veranderingen in onze bevolking	De daling van het aandeel van de Europese bevolking ten opzichte van dat van de rest van de wereld
EU27	49	34	30	26	18	18	17	16	13	13	12
Geslacht											
Man	48	31	31	24	18	20	19	18	13	14	12
Vrouw	49	36	30	27	18	17	16	15	13	12	11
Leeftijd											
15-24	53	34	28	22	13	19	23	14	13	13	10
25-39	51	30	31	23	16	22	21	17	13	13	12
40-54	49	32	32	25	18	20	18	18	14	14	11
55+	46	37	29	29	21	15	14	16	12	13	12
School verlaat leeftijd											
—15	42	50	27	31	22	9	9	10	11	13	11
16-19	44	36	30	28	21	16	16	13	14	15	13
20+	56	25	32	23	16	24	21	23	12	12	11
Altijd student	56	31	31	21	12	21	23	18	13	12	9
Sociaal-professionele categorie											
Zelfstandigen	48	29	29	20	18	21	22	19	13	14	14
Senior management	58	22	32	21	17	23	22	26	13	13	11
Overige werknemers	48	31	32	24	18	20	20	16	15	14	12
Werknemers	46	37	28	27	18	18	17	13	13	14	13
Vrouwen/mannen in huis	42	43	29	28	20	13	13	13	12	14	8
Werkloos	49	38	36	27	21	19	17	10	11	9	11
Gepensioneerden	46	38	29	31	21	15	12	15	11	13	11
Studenten	56	31	31	21	12	21	23	18	13	12	9
Problemen bij het betalen van uw rekeningen											
Het grootste deel van de tijd	44	38	30	26	19	17	14	12	15	14	12
Van tijd tot	41	39	30	26	21	14	16	14	15	16	14

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.94

tijd											
Bijna nooit/nooit	52	31	30	26	18	20	18	18	12	12	11

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.95

Er is een sterke voorkeur voor alle lidstaten om samen te werken en oplossingen te vinden.

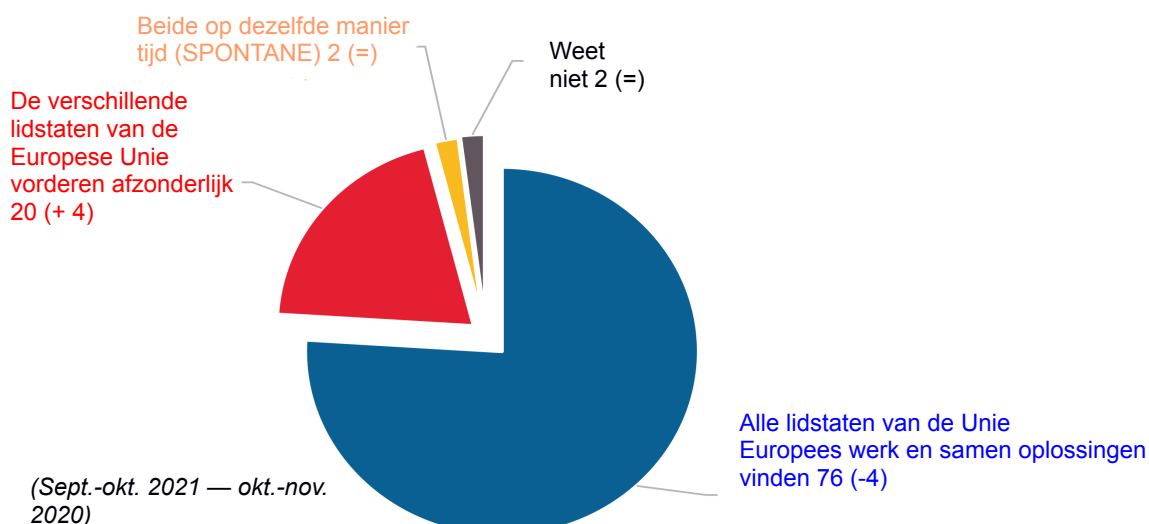
Om vooruitgang te boeken op het gebied van deze belangrijke mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU, zullen respondenten veel meer geneigd zijn om te denken dat alle EU-lidstaten samen moeten werken en oplossingen moeten vinden (76 %) in plaats van zich te concentreren op vooruitgang van de afzonderlijke lidstaten (20 %) afzonderlijk⁴². Een klein percentage (2 %) reageert spontaan op beide benaderingen tegelijk.

In vergelijking met oktober-november 2020 (Speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa⁴³) zijn respondenten nu minder geneigd om ervoor te zijn dat de EU-lidstaten samenwerken en oplossingen vinden (-4 punten) en zullen ze eerder denken dat verschillende EU-lidstaten afzonderlijk vooruitgang moeten boeken (+ 4).

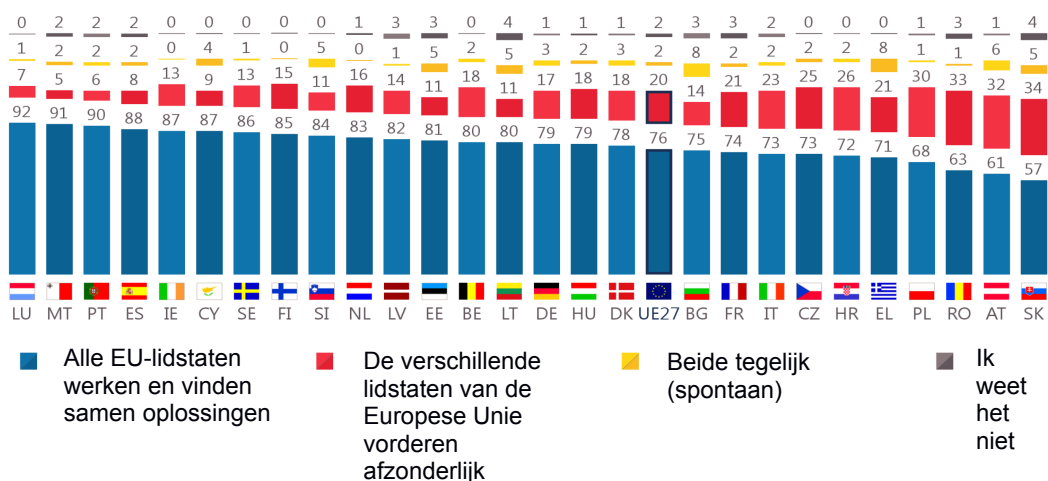
In alle lidstaten is de meerderheid van de respondenten van mening dat als alle EU-lidstaten samen zouden werken en oplossingen zouden vinden, dit de meeste vooruitgang zou boeken op het gebied van belangrijke mondiale uitdagingen, variërend van 92 % in Luxemburg 91 % in Malta en 90 % in Portugal tot 57 % in Slowakije, 61 % in Oostenrijk en 63 % in Roemenië.

In vier landen zijn ten minste drie van de tien respondenten voorstander van afzonderlijke lidstaten: Slowakije (34 %), Roemenië (33 %), Oostenrijk (32 %) en Polen (30 %).

QA18 Wat van het volgende zou de meeste vooruitgang boeken met betrekking tot deze belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de Europese Unie? (% — EU27)

QA18 Wat van het volgende zou de meeste vooruitgang boeken met betrekking tot deze belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de Europese Unie? (% — EU27)

42 Wat van het volgende zou de meeste vooruitgang boeken met betrekking tot deze belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de Europese Unie? Alle EU-lidstaten werken en vinden samen oplossingen; De verschillende EU-lidstaten vorderen afzonderlijk; Beide tegelijk (SPONTANATED)

43 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.96

Over het algemeen zijn de respondenten iets minder geneigd om samen te werken en oplossingen te vinden dan in oktober-november 2020. De nationale trends laten echter meer opvallende ontwikkelingen zien. Respondenten in Oostenrijk (+ 25) en Malta (+ 20) zijn nu veel eerder voorstander van deze aanpak, terwijl de respondenten in Litouwen (-10) dit probleem vandaag minder zullen aanhalen. Op EU-niveau zijn er 20 landen waar respondenten nu minder geneigd zijn om deze aanpak te kiezen.

Respondenten in Oostenrijk denken nu eerder dat lidstaten afzonderlijk vooruitgang moeten boeken (+ 14) en minder geneigd zijn om voor de omgekeerde aanpak te kiezen (-38).

QA18 Wat van het volgende zou de meeste vooruitgang boeken met betrekking tot deze belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de Europese Unie? (%)

	Alle EU-lidstaten werken en vinden samen oplossingen	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	De verschillende lidstaten van de Europese Unie vorderen afzonderlijk	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Beide tegelijk (Sontané)	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Ik weet het niet
EU27	76	-4	20	4	2	=	2
BIJ	61	25	32	14	6	-38	1
MT	91	20	5	-4	2	-15	2
LEZEN	92	6	7	-7	1	1	0
CY	87	3	9	-5	4	2	0
FI	85	1	15	=	0	-1	0
DK	78	=	18	=	3	=	1
ES	88	=	8	-1	2	1	2
VAN	79	-1	17	=	3	1	1
SE	86	-1	13	=	1	1	0
BG	75	-2	14	-4	8	5	3
HR	72	-2	26	3	2	=	0
PT	90	-2	6	1	2	1	2
CZ	73	-3	25	2	2	2	0
EVT.	87	-3	13	4	0	-1	0
LV	82	-3	14	2	1	=	3
HUSSEIN	79	-3	18	2	2	1	1
HET	73	-4	23	6	2	=	2
NL	83	-4	16	3	0	=	1
EL	71	-6	21	=	8	7	0
FR	74	-6	21	5	2	1	3
PL	68	-6	30	6	1	=	1
ZIJN	80	-7	18	6	2	2	0
ALS	84	-7	11	2	5	5	0
EE	81	-8	11	=	5	5	3
RO	63	-8	33	7	1	=	3
SK	57	-9	34	3	5	3	4
LT	80	-10	11	1	5	5	4

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.97

Gezien deze sterke voorkeur voor samenwerking en het vinden van oplossingen op EU-niveau, is het misschien niet verwonderlijk dat deze voorkeur in alle sociaaldemografische categorieën dominant is.

Ten minste zeven van de tien respondenten in alle categorieën van geslacht, leeftijd, opleiding en beroep kiezen voor deze optie — degenen met de hoogste voorkeur zijn degenen die tot 20 jaar of ouder hebben gestudeerd, leidinggevenden en studenten (80 % van de drie).

QA18 Wat van het volgende zou de meeste vooruitgang boeken met betrekking tot deze belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de Europese Unie? (% — EU)

	Alle EU-lidstaten werken en vinden samen oplossingen	De verschillende lidstaten van de Europese Unie vorderen afzonderlijk	Beide tegelijk (Spontané)	Ik weet het niet
EU27	76	20	2	2
Geslacht				
Man	75	21	2	2
Vrouw	77	18	3	2
Leeftijd				
15-24	79	18	2	1
25-39	77	20	2	1
40-54	76	21	2	1
55+	76	19	3	2
School verlaat leeftijd				
—15	76	18	2	4
16-19	73	23	2	2
20+	80	17	2	1
Altijd student	80	17	2	1
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	77	19	3	1
Senior management	80	18	2	0
Overige werknemers	76	21	2	1
Werknemers	73	23	2	2
Vrouwen/mannen in huis	74	20	2	4
Werkloos	79	17	2	2
Gepensioneerden	76	18	3	3
Studenten	80	17	2	1
Problemen bij het betalen van uw rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	75	19	4	2
Van tijd tot tijd	70	26	2	2
Bijna nooit/nooit	79	17	2	2

2. De toekomst van Europa

Profiteren van een vergelijkbare levensstandaard zou het meest nuttig zijn voor de toekomst van Europa.

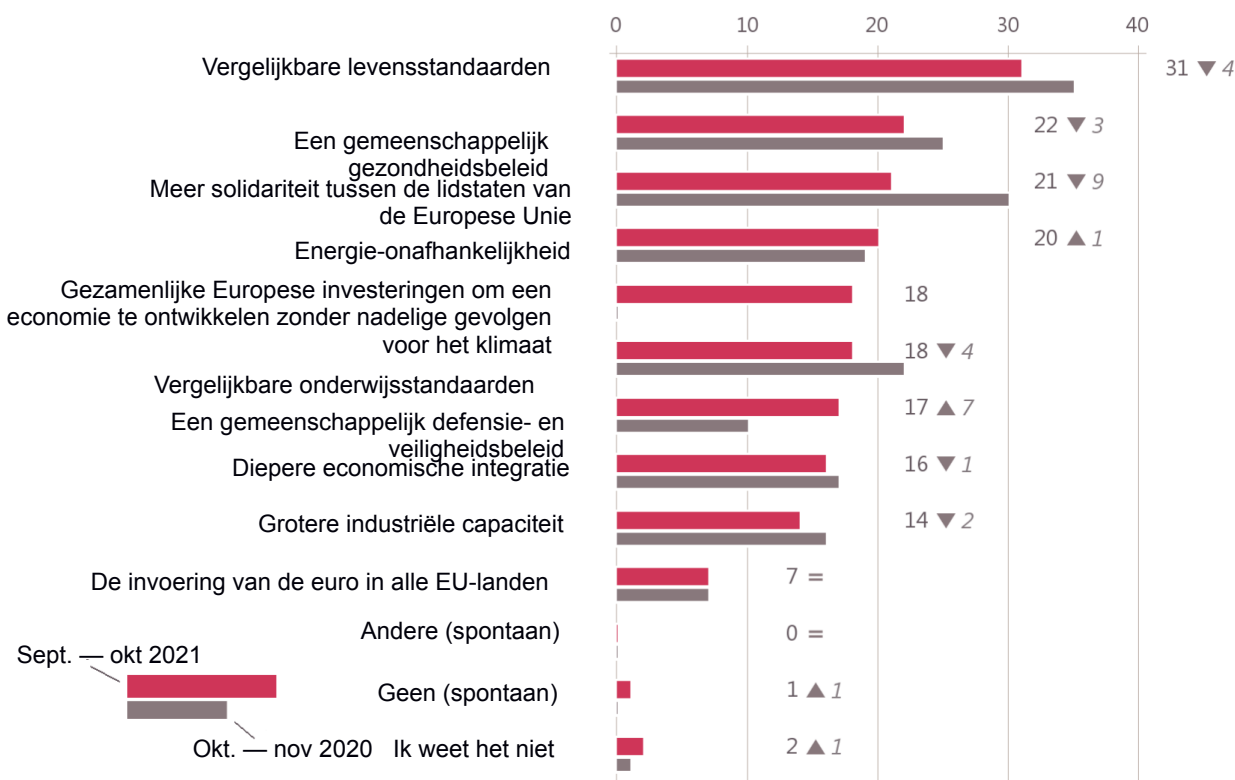
Ondervraagd over wat het meest nuttig zou kunnen zijn voor de toekomst van Europa, wijzen respondenten vooral op vergelijkbare levensstandaarden (31 %), gevolgd door een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid (22 %), sterkere solidariteit tussen de EU-lidstaten (21 %) en energieonafhankelijkheid (20 %)⁴⁴.

Bijna een op de vijf mensen citeert gemeenschappelijke Europese investeringen om een economie te ontwikkelen zonder nadelige gevolgen voor het klimaat of vergelijkbare onderwijsnormen (18 % voor beide), terwijl 17 % van mening is dat een gemeenschappelijk defensie- en veiligheidsbeleid het nuttigst zou zijn en 16 % noemt diepere economische integratie.

Meer dan een op de tien (14 %) is van mening dat meer industriële capaciteit het meest nuttig zou zijn, terwijl 7 % de invoering van de euro in alle EU-landen noemt.

Met uitzondering van een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (+ 7 punten), energieonafhankelijkheid (+ 1) en de invoering van de euro in alle EU-landen (=), zullen respondenten minder geneigd zijn om alle andere reactieopties te noemen dan in oktober-november 2020⁴⁵ (Speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa)⁴⁶. De grootste dalingen zijn een grotere solidariteit tussen de EU-lidstaten (-9), vergelijkbare onderwijsstandaarden en vergelijkbare levensstandaarden (-4 voor beide).

QA22 Wat zou volgens u volgens u de twee meest nuttig zijn voor de toekomst van Europa? (Max. 2 antwoorden) (% — EU27)

44 Vraag 22 Wat zou volgens u volgens u de twee meest nuttig zijn voor de toekomst van Europa? Vergelijkbare onderwijsnormen; Energie-onafhankelijkheid; Grotere industriële capaciteit; De invoering van de euro in alle EU-landen; Vergelijkbare levensstandaarden; Een gemeenschappelijk defensie- en veiligheidsbeleid; Diepere economische integratie; Een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid; Meer solidariteit tussen de EU-lidstaten; Gezamenlijke Europese investeringen om een economie te ontwikkelen zonder nadelige gevolgen voor het klimaat.

45 Uitsluiting van een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, een nieuwe reactiemogelijkheid voor dit onderzoek.

46 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

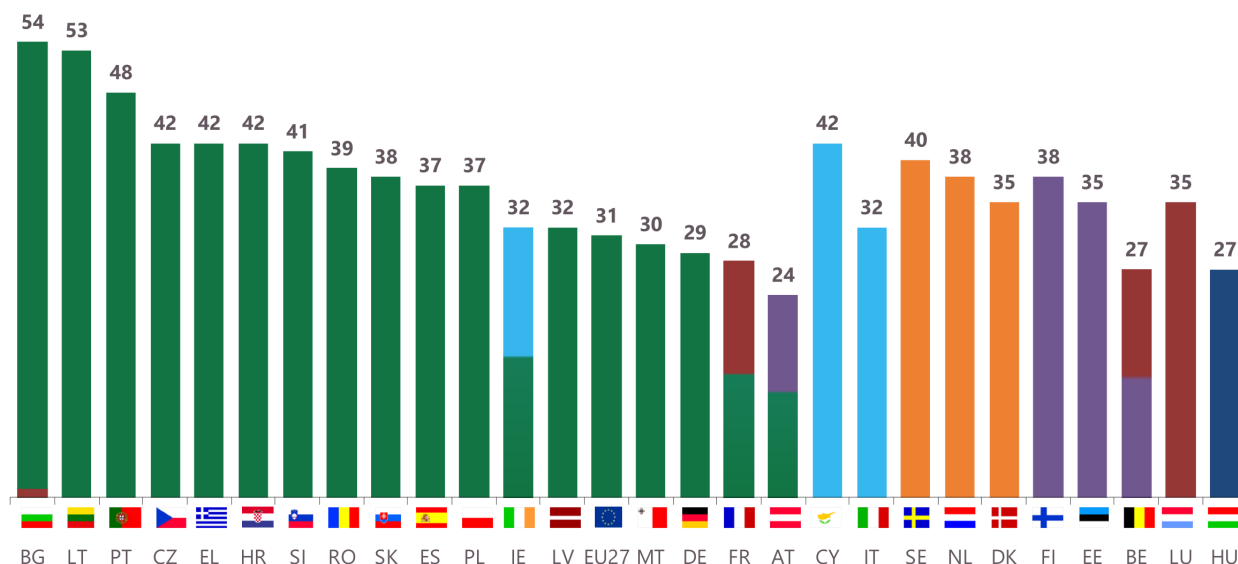
Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.99

In 17 landen zijn vergelijkbare levensstandaarden het meest genoemd (of op gelijke voet) als het meest nuttige element voor de toekomst van Europa, waarbij de hoogste percentages worden waargenomen in Bulgarije (54 %) en Litouwen (53 %). In Cyprus (42 %), Italië (32 %) en Ierland (32 %, gelijk aan vergelijkbare levensstandaarden), is het gemeenschappelijk gezondheidsbeleid de meest geciteerde optie, terwijl in Zweden (40 %), Nederland (38 %) en Denemarken (35 %), het meest genoemde antwoord, dat op de eerste plaats komt, gemeenschappelijke Europese investeringen betreft om een economie te ontwikkelen zonder nadelige gevolgen voor het klimaat.

In drie landen, met name Finland (38 %), is energieonafhankelijkheid het meest aangehaald (of gelijkwaardig) en is een sterkere solidariteit tussen de lidstaten ook de meest genoemde (of gelijke) respons.

Een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid is het antwoord dat de respondenten in Hongarije het meest hebben genoemd, en het meest aangehaald in Oostenrijk (24 %, gelijk aan vergelijkbare levensstandaarden).

QA22 Wat zou volgens u volgens u de twee meest nuttig zijn voor de toekomst van Europa? (% — het meest geciteerde antwoord per land)

- Vergelijkbare onderwijsstandaarden
- Een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid
- Gezamenlijke Europese investeringen om een economie te ontwikkelen zonder nadelige gevolgen voor het klimaat
- klimaat
- Energie-onafhankelijkheid
- Een gemeenschappelijk defensie- en veiligheidsbeleid
- Grotere industriële capaciteit

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.100

Op EU-niveau is meer dan de helft van de respondenten in Bulgarije (54 %) en Litouwen (53 %) en 48 % van de respondenten in Bulgarije (54 %) en Litouwen (53 %) het meest nuttige element voor de toekomst van Europa. 14 % van de respondenten in Denemarken, 15 % in Finland en 21 % in Italië citeren deze reactie, een van de drie meest genoemde in 23 landen.

Een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid is het meest genoemde antwoord in Cyprus (42 %), Portugal (34 %), Ierland en Italië (32 % voor beide), en het minst door die in Finland (8 %), Zweden (12 %) en Nederland (13 %). Dit voorstel behoort tot de drie meest geciteerde in 17 landen.

De solidariteit tussen de EU-lidstaten liep uiteen van 38 % in Zweden en 35 % in Luxemburg en Nederland tot slechts 10 % in Hongarije, 11 % in Bulgarije en 12 % in Polen en Portugal. Dit antwoord is een van de drie meest geciteerde in acht landen.

Energieonafhankelijkheid zal waarschijnlijk nuttig worden geacht door respondenten in Finland (38 %), Estland (35 %), Denemarken en Tsjechië (32 % voor beide), terwijl die in Portugal (5 %), Roemenië (9 %), Malta en Griekenland (11 % voor beide) het minst waarschijnlijk zullen citeren. Dit voorstel behoort tot de drie meest geciteerde in 15 landen.

Respondenten in Spanje (36 %), Duitsland (28 %) en Malta (27 %) denken hoogstwaarschijnlijk dat vergelijkbare onderwijsnormen het meest nuttig zouden zijn voor de toekomst van Europa, terwijl die in Italië, Hongarije (5 % voor beide) en Estland (8 %) het minst geneigd zijn om ze te citeren. Dit voorstel staat op de tweede of derde plaats in zes landen.

Gemeenschappelijke Europese investeringen om een economie te ontwikkelen zonder nadelige gevolgen voor het klimaat worden genoemd met 40 % in Zweden, 38 % in Nederland en 35 % in Denemarken, tegenover slechts 5 % in Litouwen, Portugal en Cyprus. Dit voorstel is een van de drie meest geciteerde in tien landen.

De percentages die verwijzen naar een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid variëren van 36 % in Cyprus, 31 % in Finland en 27 % in Hongarije en Letland tot slechts 9 % in Spanje en 10 % in Bulgarije en Slovenië. Dit is een van de drie meest genoemde voorstellen in zeven landen.

In vijf landen citeert ten minste één op de vijf mensen een diepere economische integratie (Portugal: 29 %, Italië: 28 %, Hongarije: 26 %, Slovenië: 23 % en Roemenië: 20 %) en in vijf anderen is ten minste één op de vijf van mening dat meer industriële capaciteit het meest nuttig zou zijn (Italië: 23 %, Polen en Kroatië: 22 % voor zowel Roemenië als Slowakije: 20 % voor beide).

Tot slot zullen respondenten in Hongarije, Oostenrijk (17 % voor beide) en Kroatië (16 %) de invoering van de euro in alle EU-landen het meest noemen.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.101

QA22 Wat zou volgens u volgens u de twee meest nuttig zijn voor de toekomst van Europa? (MAX. 2 REACTIES) (%)

	Vergelijkbare levensstandaarden	Een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid	Meer solidariteit tussen de lidstaten van de Europese Unie	Energie-onafhankelijkheid	Vergelijkbare onderwijsstandaarden	Gezamenlijke Europese investeringen om een economie te ontwikkelen zonder nadelige gevolgen voor het klimaat	Een gemeenschappelijk defensie- en veiligheidsbeleid	Diepere economische integratie	Grotere industriële capaciteit	De invoering van de euro in alle landen van de Europese Unie
EU27	31	22	21	20	18	18	17	16	14	7
ZIJN	25	22	27	27	15	26	16	11	11	7
BG	54	27	11	19	16	8	10	18	14	5
CZ	42	16	14	32	11	13	26	13	11	7
DK	14	14	25	32	15	35	23	8	9	4
VAN	29	15	26	21	28	26	18	11	5	6
EE	28	16	13	35	8	10	25	14	14	7
EVT.	32	32	21	22	25	15	11	9	10	11
EL	42	26	34	11	19	8	20	18	13	2
ES	37	23	18	13	36	7	9	17	15	3
FR	28	23	28	23	15	24	17	7	11	5
HR	42	19	16	15	11	12	16	16	22	16
HET	21	32	16	20	5	15	14	28	23	8
CY	31	42	27	13	20	5	36	9	9	4
LV	32	25	18	24	16	6	27	10	15	6
LT	53	24	17	23	11	5	19	17	12	3
LEZEN	22	22	35	24	22	24	16	5	4	8
HUSSEI N	23	26	10	21	5	10	27	26	18	17
MT	30	24	21	11	27	24	11	13	12	10
NL	24	13	35	20	16	38	24	10	8	3
BIJ	24	17	17	24	21	19	17	14	14	17
PL	37	21	12	21	9	7	19	19	22	11
PT	48	34	12	5	13	5	13	29	19	5
RO	39	23	13	9	11	7	19	20	20	13
ALS	41	20	17	24	14	12	10	23	12	10
SK	38	20	13	18	13	10	17	15	20	11
FI	15	8	26	38	11	30	31	5	14	6
SE	25	12	38	27	21	40	17	5	5	2

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.102

Uit een onderzoek naar de verschillen tussen sociaal-demografische groepen blijkt dat vrouwen eerder geneigd zijn dan mannen te denken dat een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid het nuttigst zou zijn (24 % versus 19 %), maar dat ze minder geneigd zijn energieonafhankelijkheid te noemen (18 % versus 23 %).

Hoe jonger een geïnterviewde is, hoe minder kans ze hebben om vergelijkbare onderwijsnormen of gemeenschappelijke Europese investeringen aan te halen om een economie te ontwikkelen zonder nadelige gevolgen voor het klimaat. Degenen in de leeftijd van 15-24 jaar hebben echter de minste kans om energieonafhankelijkheid te noemen (15 %). Respondenten van 55 jaar en ouder citeren het meest waarschijnlijk een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid (25 %).

Hoe langer een persoon heeft gestudeerd, hoe meer kans ze hebben om energieonafhankelijkheid, vergelijkbare onderwijsnormen of gemeenschappelijke Europese investeringen te noemen om een economie te ontwikkelen zonder nadelige gevolgen voor het klimaat, en hoe minder hij de neiging heeft om een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid te noemen. 23 % van degenen die hun studie voltooiden op de leeftijd van 20 en ouder citeert energie-onafhankelijkheid, vergeleken met 15 % van degenen die ze voltooid op de leeftijd van 15 of jonger.

Managers en studenten (26 % voor beide) hebben meer kans dan andere sociaal-professionele categorieën om gemeenschappelijke Europese investeringen te vermelden.

Mensen die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, zullen waarschijnlijk ook denken dat een vergelijkbare levensstandaard het meest nuttig zou zijn voor de toekomst van Europa (39 %).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.103

QA22 Wat zou volgens u volgens u de twee meest nuttig zijn voor de toekomst van Europa? (MAX. 2 ANTWOORDEN)
(% — EU)

	Vergelijkbare levensstandaarden	Een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid	Meer solidariteit tussen de lidstaten van de Europese Unie	Energie-onafhankelijkheid	Vergelijkbare onderwijsstandaarden	Gezamenlijke Europese investeringen om een economie te ontwikkelen zonder nadelige gevolgen voor het klimaat	Een gemeenschappelijk defensie- en veiligheidsbeleid	Diepere economische integratie	Grotere industriële capaciteit	De invoering van de euro in alle landen van de Europese Unie
EU27	31	22	21	20	18	18	17	16	14	7
Geslacht										
Man	29	19	21	23	17	17	18	17	16	7
Vrouw	32	24	22	18	19	18	16	14	12	7
Leeftijd										
15-24	30	19	20	15	23	23	14	17	13	8
25-39	31	18	21	21	19	21	15	17	15	7
40-54	30	20	21	21	18	18	18	17	15	7
55+	31	25	22	20	15	15	18	14	13	6
School verlaat leeftijd										
—15	34	31	19	15	14	8	16	15	15	6
16-19	32	23	19	21	16	14	17	17	15	8
20+	29	17	24	23	20	24	18	14	13	6
Altijd student	27	18	23	16	24	26	13	16	13	8
Sociaal-professionele categorie										
Zelfstandigen	28	18	21	25	16	19	18	18	15	6
Senior management	26	14	24	22	19	26	18	17	14	7
Overige werknemers	33	20	19	23	16	18	17	18	14	7
Werknemers	32	24	19	19	17	15	16	17	16	8
Vrouwen/mannen in huis	30	29	19	17	16	14	17	15	13	5
Werkloos	32	21	22	20	23	16	15	17	14	5
Gepensioneerden	32	26	22	19	16	14	19	11	12	7
Studenten	27	18	23	16	24	26	13	16	13	8
Problemen bij het betalen van uw rekeningen										
Het grootste deel van de tijd	39	22	19	15	17	12	16	17	15	8
Van tijd tot tijd	31	26	18	17	15	12	17	20	16	8
Bijna nooit/nooit	30	20	22	22	19	20	17	14	13	6

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.104

De meerderheid van de respondenten is van mening dat dit beleid zowel op nationaal als op Europees niveau zal worden beheerd.

Aan geïnterviewden werd een lijst van elf beleidsterreinen voorgelegd die werd gevraagd aan te geven of elk van hen uitsluitend of hoofdzakelijk op EU-niveau moet worden behandeld, zowel op Europees als op nationaal niveau, of alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau⁴⁷.

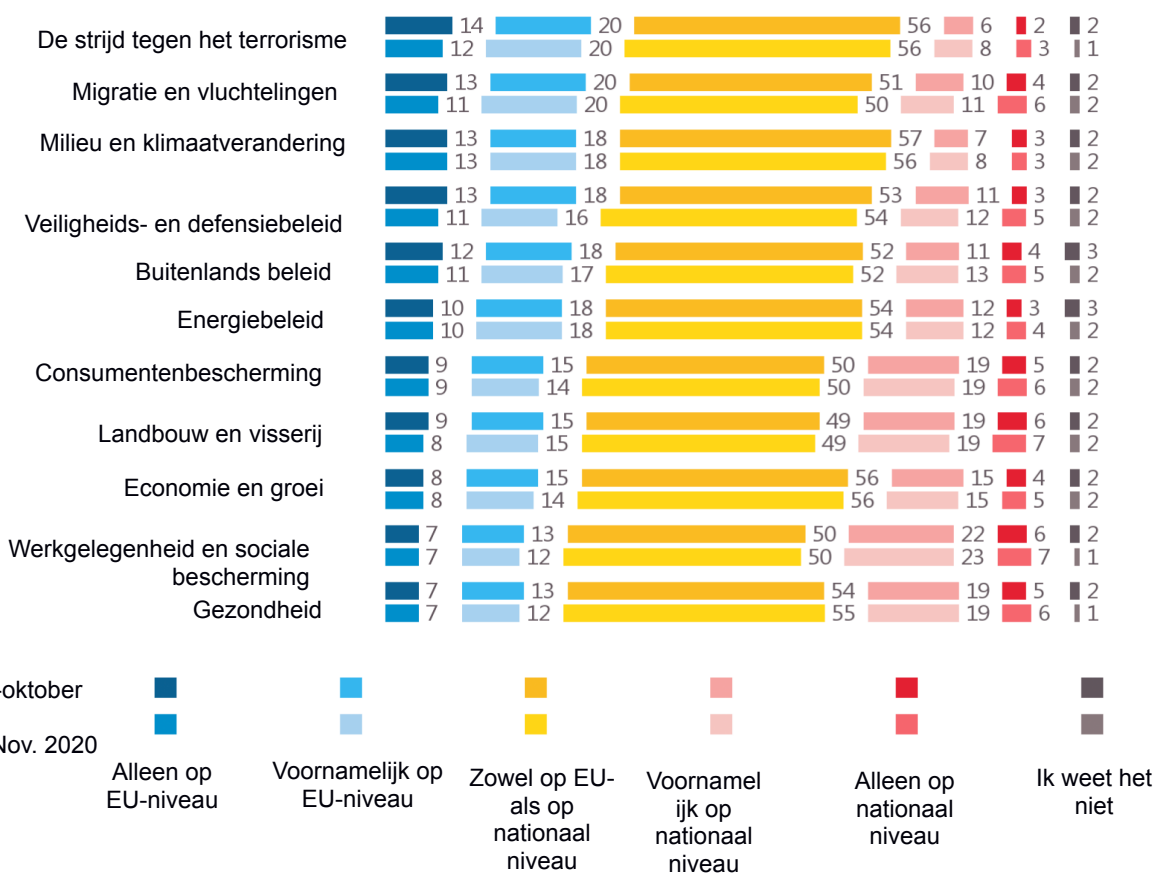
Voor alle gepresenteerde gebieden is de meerderheid van de respondenten van mening dat het doeltreffender zou zijn om „zowel op EU- als op nationaal niveau” te worden beheerd. Het aandeel varieert van 57 % voor milieu en klimaatverandering tot 49 % voor landbouw en visserij.

Op zeven van de elf gebieden denken respondenten eerder dat het probleem alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau moet worden aangepakt, in plaats van alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau: terrorismebestrijding (34 % versus 8 %), migratie en vluchtelingen (33 % versus 14 %), milieu en klimaatverandering (31 % versus 10 %), veiligheids- en defensiebeleid (31 % versus 14 %), buitenlands beleid (30 % versus 15 %), energiebeleid (28 % versus 15 %) en de economie en groei (23 % versus 19 %).

Op drie van de voorgestelde gebieden denken respondenten eerder dat zij beter of hoofdzakelijk op nationaal niveau kunnen worden beheerd, in plaats van alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau: landbouw en visserij (25 % versus 24 %), werkgelegenheid en sociale bescherming (28 % versus 20 %) en gezondheid (24 % versus 20 %).

Wat de consumentenbescherming betreft, is het advies verdeeld (24 % per stuk)⁴⁸.

QA23 naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn? (% — EU27)

47 Q23 Naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn? 23.1 Migratie en vluchtelingen; 23.2 Ter bestrijding van terrorisme; 23.3 Werkgelegenheid en sociale bescherming; 23.4 Energiebeleid; 23.5 Milieu en klimaatverandering; 23.6 Consumentenbescherming; 23.7 De economie en groei; 23.8 Landbouw en visserij; 23.9 Buitenlands beleid; 23.10 Veiligheids- en defensiebeleid; 23.11 Gezondheid.

48 Deze vraag werd vergeleken met de speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

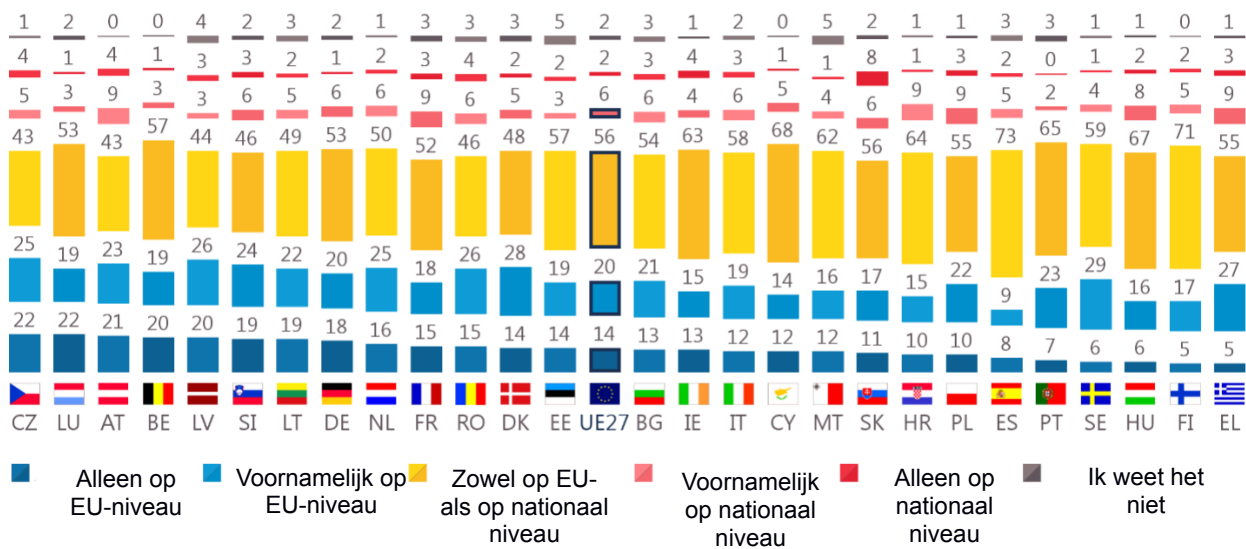
Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.105

De strijd tegen het terrorisme

In alle lidstaten hebben respondenten meer kans om te denken dat de strijd tegen terrorisme vooral of uitsluitend op nationaal niveau doeltreffender zou zijn; in Tsjechië (47 %), Letland (46 %) en Oostenrijk (44 %). Dit is het meest geciteerde antwoord in deze drie landen.

In de overige 24 lidstaten zijn respondenten het vaakst van mening dat de strijd tegen terrorisme zowel op EU- als op nationaal niveau doeltreffender zou zijn, met de hoogste percentages in Spanje (73 %), Finland (71 %) en Cyprus (68 %).

QA23.2 Op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden volgens u het meest effectief zijn?
Terrorismebestrijding (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.106

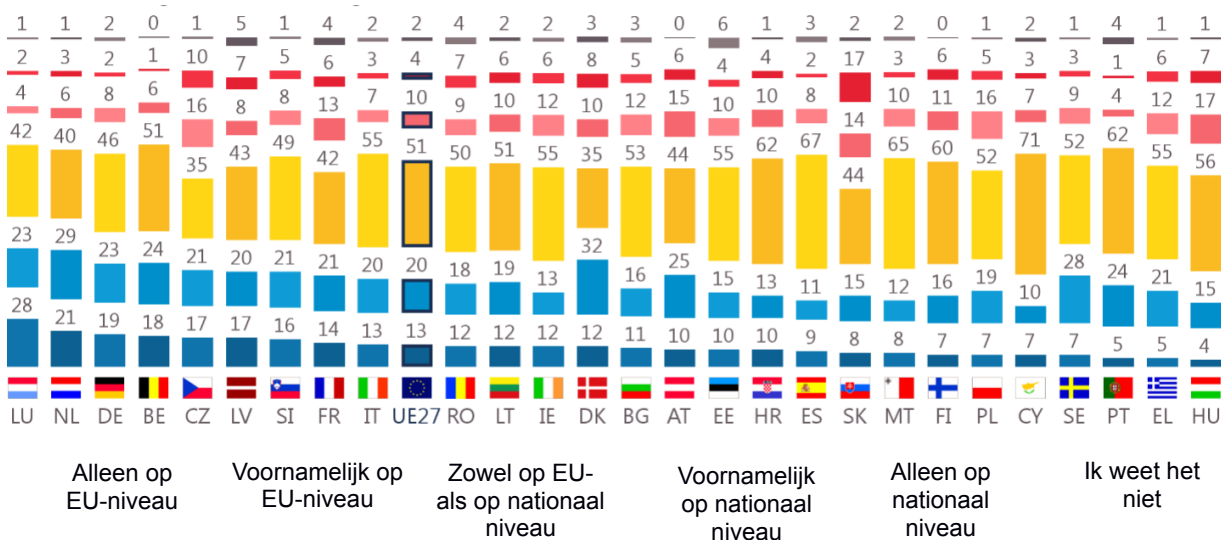
Migratie en vluchtelingen

In 25 EU-lidstaten denken respondenten eerder dat migratie en vluchtelingen alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender zouden worden beheerd, in plaats van alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau, waarbij de voorkeur voor het Europese niveau het meest uitgesproken is in Luxemburg (51 %), Nederland (50 %) en Denemarken (44 %).

In twee landen denken respondenten eerder dat migratie en vluchtelingen beter op nationaal niveau zouden worden beheerd dan op EU-niveau: Slowakije (31 % versus 23 %) en Hongarije (24 % versus 19 %).

In alle behalve vier landen is het meest voorkomende antwoord dat migratie en vluchtelingen doeltreffender op nationaal en EU-niveau worden beheerd. Deze opvatting komt het meest voor in Cyprus (71 %), Spanje (67 %) en Malta (65 %). In Luxemburg (51 %), Nederland (50 %), Denemarken (44 %) en Tsjechië (38 %) zullen respondenten eerder van mening zijn dat migratie- en vluchtelingenbeheer alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender zou zijn.

QA23.1 Op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden volgens u het meest effectief zijn?
Migratie en vluchtelingen (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.107

Milieu en klimaatverandering

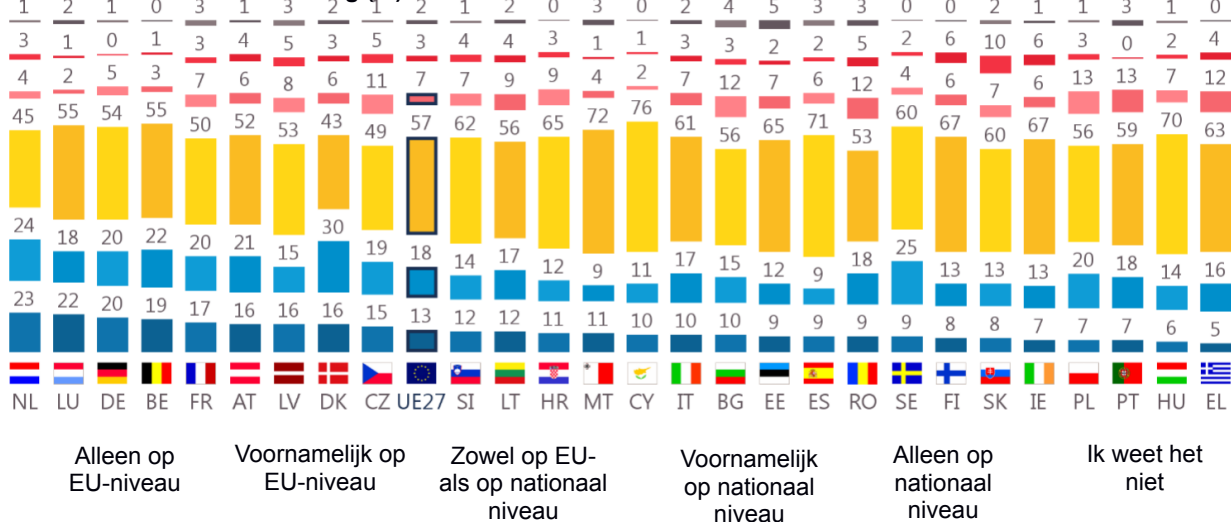
In Nederland (47 %) en Denemarken (46 %) reageerden respondenten meestal dat milieu en klimaatverandering alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender zouden worden beheerd. Met uitzondering van Spanje (18 %), is ten minste één op de vijf respondenten in alle landen het daarmee eens.

In alle landen geven respondenten meer de voorkeur aan beheer op EU-niveau in plaats van uitsluitend of hoofdzakelijk op nationaal niveau, met name in Nederland, Denemarken en België (41 %).

In 25 lidstaten is de meest voorkomende reactie dat de Europese en nationale niveaus even doeltreffend zijn bij het aanpakken van het milieu en de klimaatverandering, met de hoogste percentages in Cyprus (76 %), Malta (72 %) en Spanje (71 %).

QA23.5 Naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn?

Milieu en klimaatverandering (%)

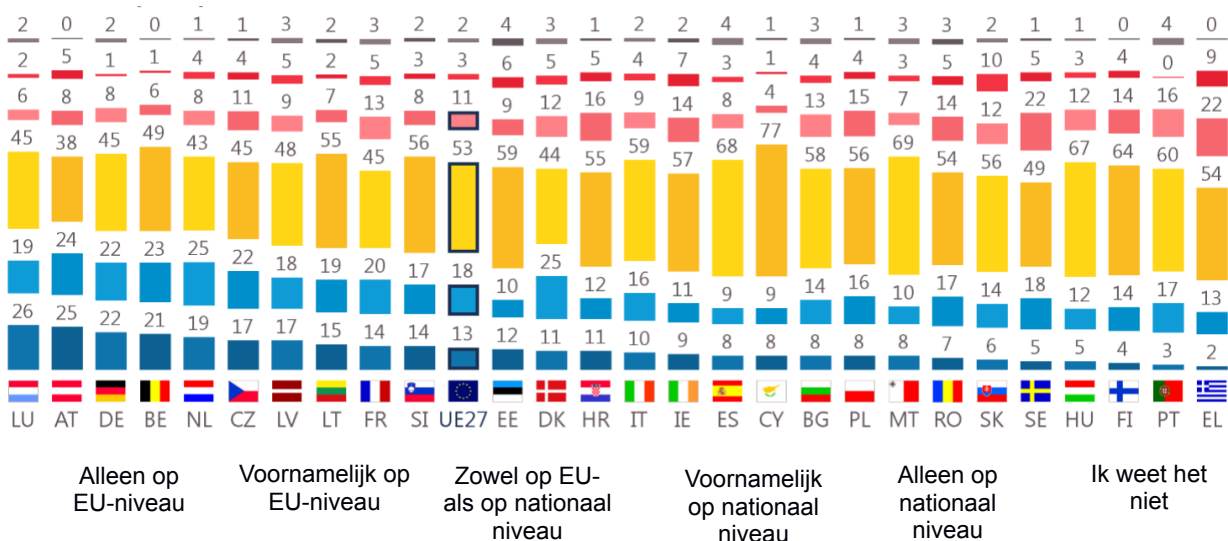
Veiligheids- en defensiebeleid

In 22 lidstaten hadden respondenten meer kans om te denken dat het veiligheids- en defensiebeleid in Oostenrijk (49 %), Luxemburg (45 %), België, Duitsland en Nederland (44 % in alle drie), zou het hoogste percentage op EU-niveau doeltreffender of hoofdzakelijk op EU-niveau worden beheerd.

In vier landen heeft de voorkeur voor beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau in plaats van uitsluitend of hoofdzakelijk op EU-niveau: Griekenland (31 %), Zweden (27 %), Slowakije (22 %) en Ierland (21 %). Het advies is verdeeld in Finland.

In 24 landen is de meest voorkomende reactie dat het veiligheids- en defensiebeleid zowel op EU- als op nationaal niveau het meest doeltreffend zou worden beheerd, met name in Cyprus (77 %), Malta (69 %) en Spanje (68 %).

QA23.10 Op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden volgens u het meest effectief zijn?
Veiligheids- en defensiebeleid (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.109

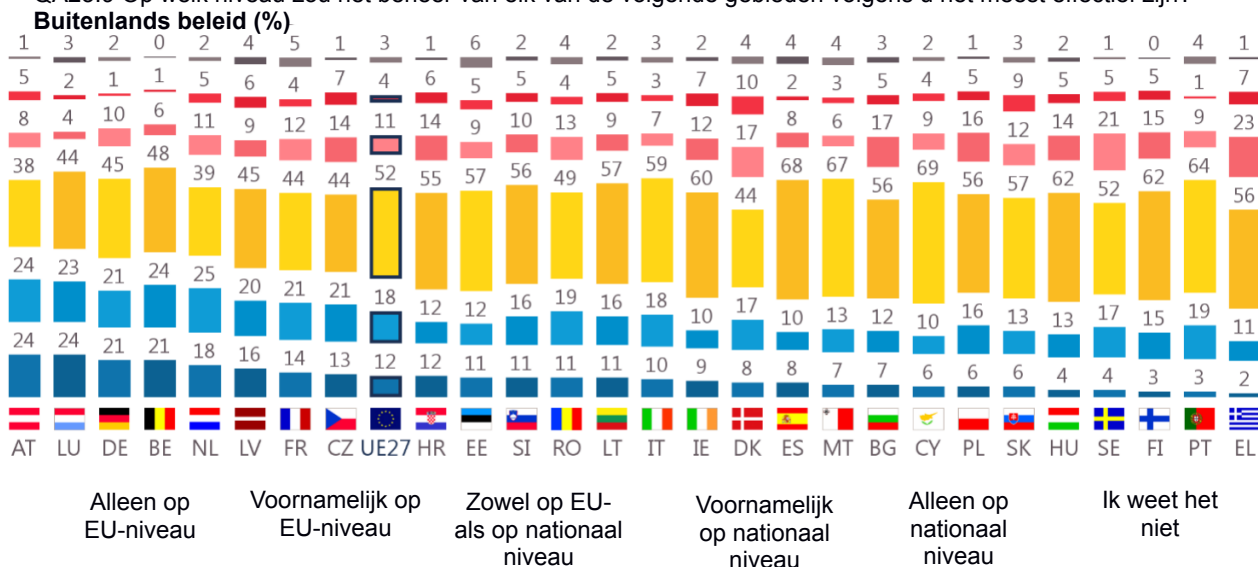
Buitenlands beleid

In 19 landen denken respondenten eerder dat het beheer van het buitenlands beleid alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender zou zijn dan alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau. De landen met de hoogste voorkeur voor het Europese niveau zijn Oostenrijk (48 %), Luxemburg (47 %) en België (45 %). Bovendien is dit het meest geciteerde antwoord in Oostenrijk, Luxemburg en Nederland (43 %).

In zeven landen, waaronder Griekenland (30 %), Denemarken (27 %) en Zweden (26 %), heeft de voorkeur voor beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau in plaats van uitsluitend of hoofdzakelijk op EU-niveau. De mening is verdeeld in Ierland.

Het meest voorkomende antwoord in 24 landen is dat het buitenlands beleid zowel op EU- als op nationaal niveau het meest doeltreffend kan worden beheerd, waarbij de hoogste percentages worden waargenomen in Cyprus (69 %), Spanje (68 %) en Malta (67 %).

QA23.9 Op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden volgens u het meest effectief zijn?

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.110

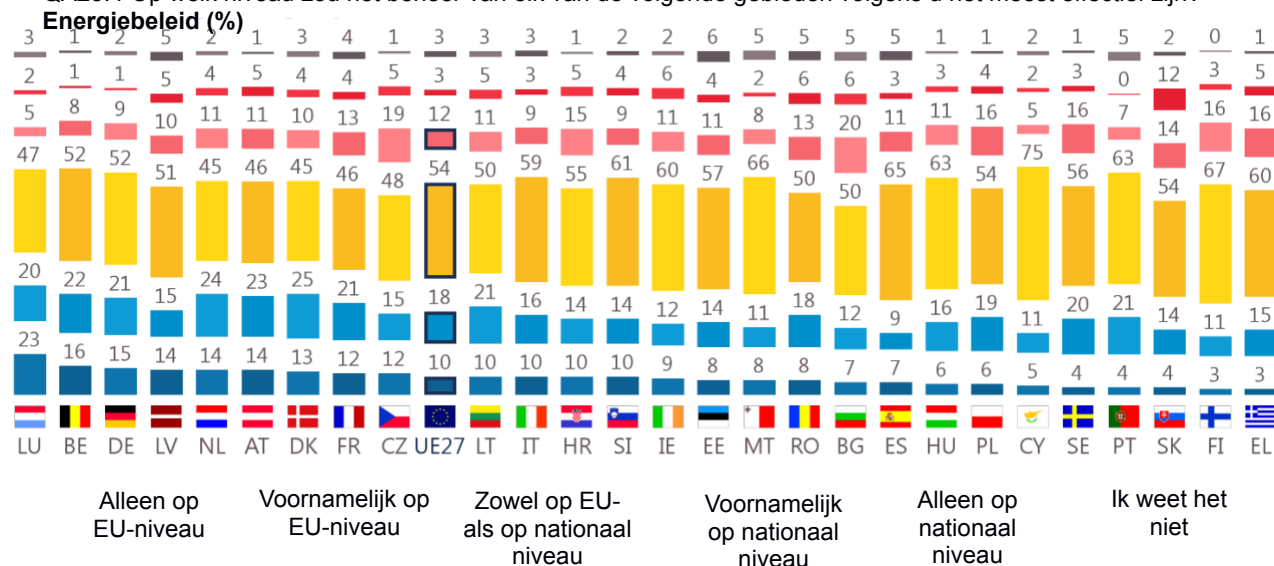
Energiebeleid

In 23 landen denken respondenten eerder dat het Europese niveau slechts of hoofdzakelijk het meest effectief is in het beheer van het energiebeleid dan het nationale niveau, met de hoogste preferenties in Luxemburg (43 %), België, Denemarken en Nederland (38 % in alle drie).

In vier landen heeft de voorkeur voor beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau in plaats van uitsluitend of hoofdzakelijk op EU-niveau: Slowakije (26 % versus 18 %), Bulgarije (26 % versus 19 %), Finland (19 % versus 14 %) en Griekenland (21 % versus 18 %).

Het meest voorkomende antwoord in alle lidstaten is echter dat het Europese en nationale niveau even doeltreffend zijn om het energiebeleid aan te pakken, waarbij de hoogste percentages worden waargenomen in Cyprus (75 %), Finland (67 %) en Malta (66 %).

QA23.4 Op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden volgens u het meest effectief zijn?

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.111

Consumentenbescherming

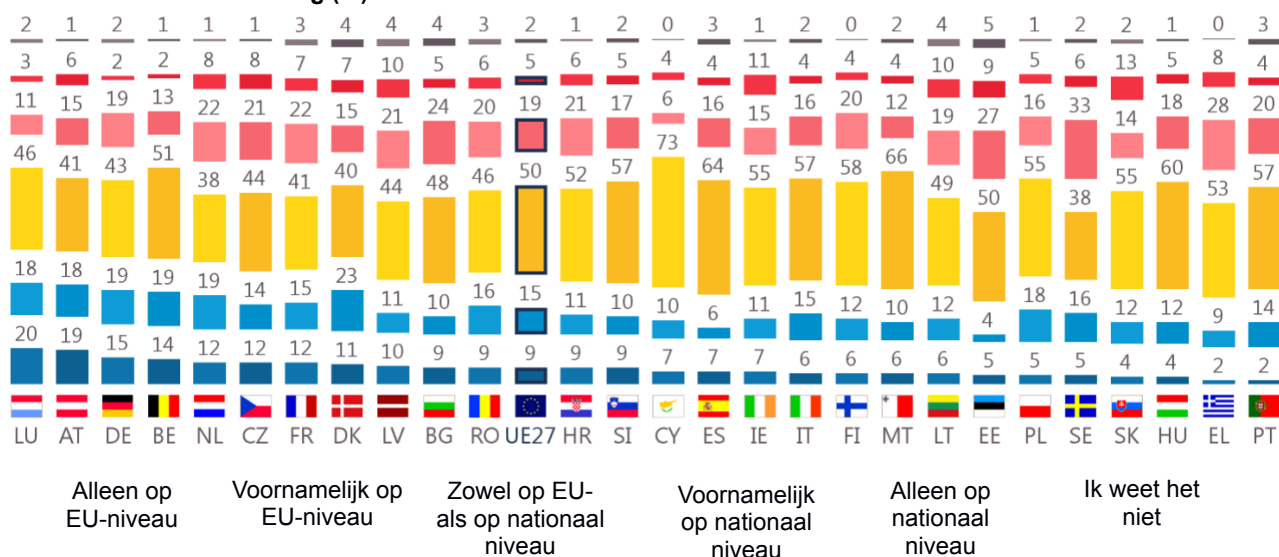
In het geval van consumentenbescherming zijn er negen landen waar respondenten meer geneigd zijn te denken dat zij alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender zouden worden beheerd, in plaats van alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau, waarbij het hoogste percentage voor deze respons werd waargenomen in Luxemburg (38 %), Oostenrijk (37 %), Denemarken en Duitsland (34 % voor beide). In 18 landen zijn de Europeanen voorstander van beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau, met de hoogste percentages in Zweden (39 %), Griekenland en Estland (36 % voor beide).

Bovendien is Zweden het enige land waar het beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau de meest voorkomende respons is.

In de overige 26 lidstaten is het meest voorkomende antwoord dat het Europese en nationale niveau even doeltreffend zijn bij de aanpak van consumentenbeschermingskwesties, met de hoogste percentages in Cyprus (73 %), Malta (66 %) en Spanje (64 %).

QA23.6 Op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden volgens u het meest effectief zijn?

Consumentenbescherming (%)

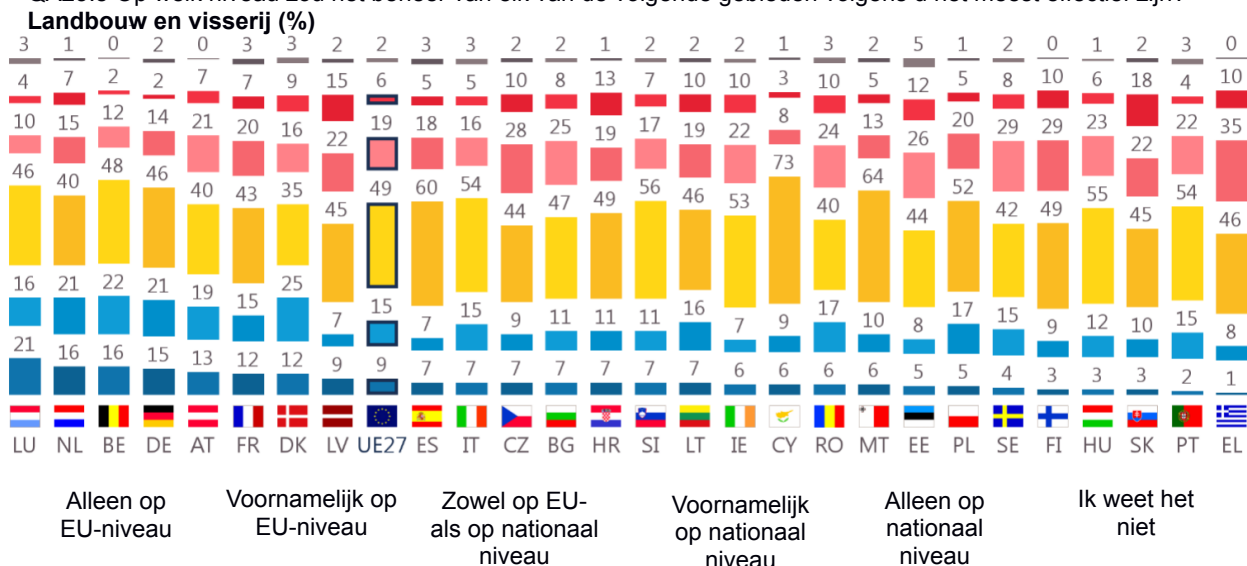
Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.112

Landbouw en visserij

In acht landen denken respondenten eerder dat het beheer van landbouw en visserij alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender zou zijn dan alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau. De hoogste percentages zijn te vinden in België (38 %), Luxemburg, Nederland en Denemarken (37 % voor alle). In 18 landen wordt de preferentie omgekeerd en de hoogste percentages voor beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau worden geregistreerd in Griekenland (45 %), Slowakije (40 %) en Finland (39 %). Het advies is verdeeld over de twee mogelijkheden in Frankrijk.

In alle lidstaten behalve Denemarken is het meest voorkomende antwoord dat het Europese en nationale niveau even doeltreffend zijn bij het aanpakken van landbouw- en visserijwestedies, met de hoogste percentages in Cyprus (73 %), Malta (64 %) en Spanje (60 %). In Denemarken (37 %) heeft de voorkeur voor beheer alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau.

QA23.8 Op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden volgens u het meest effectief zijn?

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.113

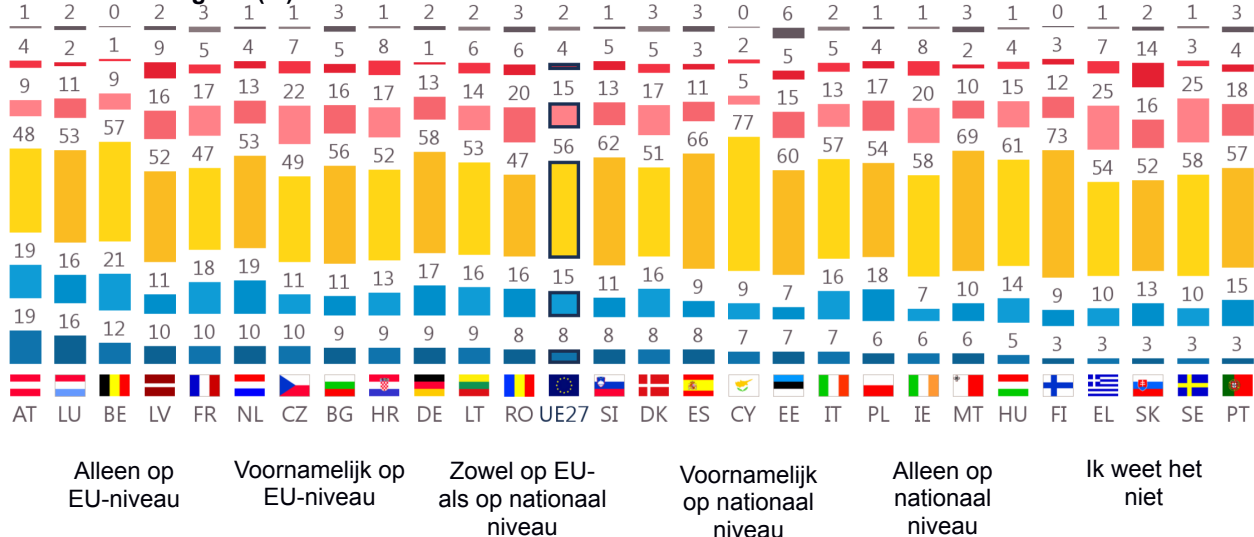
Economie en groei

In 14 landen denken respondenten eerder dat het EU-niveau alleen of hoofdzakelijk doeltreffender is om economische en groei-problemen aan te pakken, waarbij de hoogste percentages worden waargenomen in Oostenrijk (38 %), België (33 %) en Luxemburg (32 %). In 12 landen wordt de preferentie omgekeerd en de hoogste percentages voor beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau worden geregistreerd in Griekenland (32 %), Slowakije (30 %), Tsjechië (29 %), Zweden en Ierland (beide 28 %). In Hongarije is de mening verdeeld over de twee mogelijkheden.

Het meest voorkomende antwoord in alle lidstaten is echter dat het Europese en nationale niveau even doeltreffend zijn bij het aanpakken van economische en groei-kwesties, waarbij de hoogste percentages worden waargenomen in Cyprus (77 %), Finland (73 %) en Malta (69 %).

QA23.7 Op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden volgens u het meest effectief zijn?

Economie en groei (%)

Alleen op EU-niveau

Voornamelijk op EU-niveau

Zowel op EU- als op nationaal niveau

Voornamelijk op nationaal niveau

Alleen op nationaal niveau

Ik weet het niet

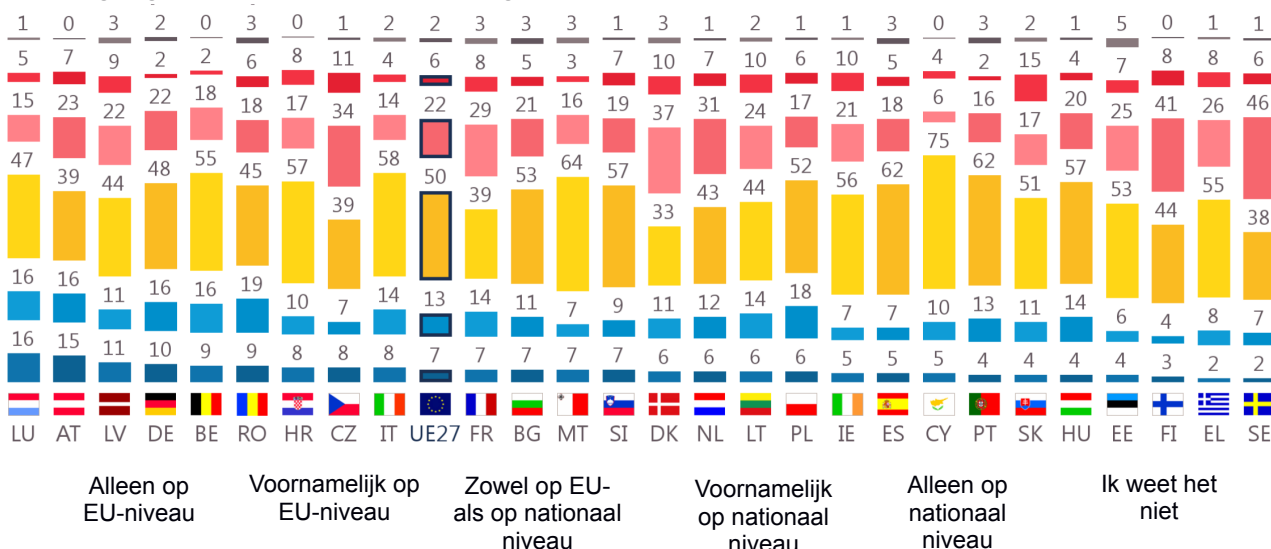
Werkgelegenheid en sociale bescherming

In acht landen is de voorkeur dat werkgelegenheids- en socialebeschermingskwesties alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender worden beheerd dan uitsluitend of hoofdzakelijk op nationaal niveau, waarbij de hoogste percentages worden waargenomen in Luxemburg (32%), Oostenrijk (31%) en Roemenië (28%). In de overige 19 landen zijn respondenten alleen of hoofdzakelijk voorstander van het beheer op nationaal niveau, met de hoogste percentages in Zweden (52%), Finland (49%), Denemarken (47%) en Tsjechië (45%).

Respondenten in 23 landen, met name Cyprus (75%), Malta (64%), Spanje en Portugal (62% voor beide) denken eerder dat het nationale en Europese niveau even doeltreffend zijn bij het aanpakken van kwesties op het gebied van werkgelegenheid en sociale bescherming. In Zweden (52%), Finland (49%), Denemarken (47%) en Tsjechië (45%), daarentegen is het meest voorkomende antwoord dat het nationale niveau in dit opzicht het meest effectief zou zijn.

QA23.3 Op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden volgens u het meest effectief zijn?

Werkgelegenheid en sociale bescherming (%)

Gezondheid

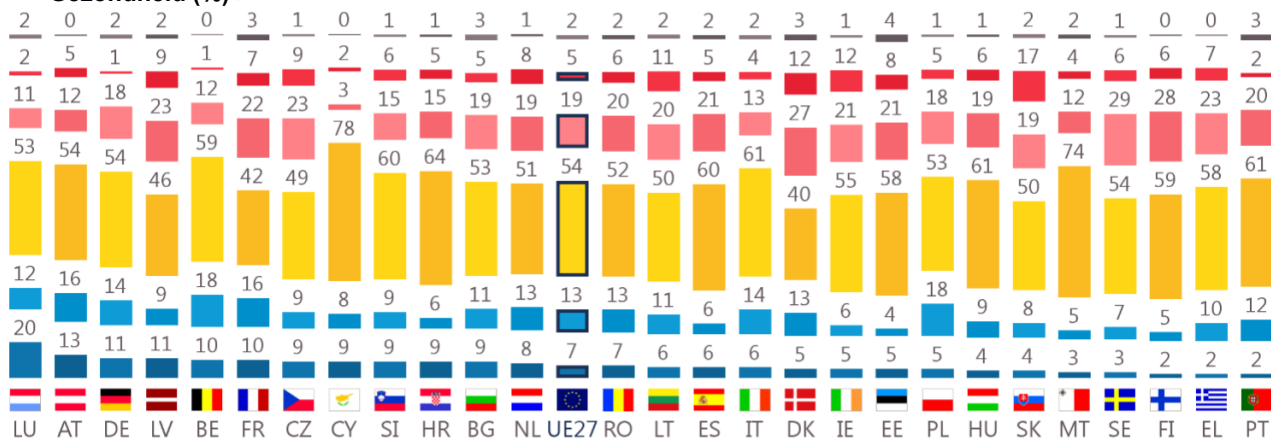
In zes landen zijn respondenten van mening dat het doeltreffender zou zijn om gezondheidskwesties alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau te beheren in plaats van uitsluitend of hoofdzakelijk op nationaal niveau, waarbij de hoogste percentages worden geregistreerd in Luxemburg (32 %), Oostenrijk (29 %) en België (28 %).

In 20 landen heeft de voorkeur voor beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau in plaats van uitsluitend of hoofdzakelijk op EU-niveau, waarbij deze voorkeur bijzonder uitgesproken wordt onder respondenten in Denemarken (39 %), Slowakije (36 %) en Zweden (35 %). De mening is verdeeld in Polen.

In alle lidstaten hebben respondenten echter meer kans om te denken dat gezondheidsvoordelen op EU-niveau even doeltreffend zijn als op nationaal niveau, met name in Cyprus (78 %), Malta (74 %), Kroatië (64 %), Hongarije, Portugal en Italië (61 % in alle drie).

QA23.11 Op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden volgens u het meest effectief zijn?

Gezondheid (%)

Alleen op EU-niveau

Voorname-lijk op EU-niveau

Zowel op EU- als op nationaal niveau

Voorname-lijk op nationaal niveau

Alleen op nationaal niveau

Ik weet het niet

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.116

Sociodemografische gegevens bevestigen ook dat respondenten de neiging hebben te denken dat het beheer van de verschillende voorgestelde gebieden zowel op EU- als op nationaal niveau doeltreffender zou zijn.

Uit gegevens blijkt dat mannen over het algemeen meer geneigd zijn dan vrouwen te denken dat alle voorgestelde gebieden alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau moeten worden aangepakt. Dit is ook het geval voor geïnterviewden die lange termijn studies, managers of studenten hebben afgerond.

Ten slotte, hoe minder een persoon financiële moeilijkheden heeft, hoe meer hij neigt naar het Europese niveau, voor alle (of bijna) de gebieden. Er is één uitzondering op deze trend op het gebied van werkgelegenheid en sociale bescherming: handarbeiders, huisvrouwen en degenen die moeite hebben om hun rekeningen te betalen, zullen enigszins meer geneigd zijn te denken dat deze problemen op EU-niveau doeltreffender zouden worden beheerd.

QA23 Naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn? (% — totaal „alleen op EU-niveau”)

	De strijd tegen het terrorisme	Migratie en vluchtelingen	Milieu en klimaatverandering	Veiligheids- en defensiebeleid	Buitenlands beleid	Energiebeleid	Consumentenbescherming	Landbouw en visserij	Economie en groei	Werkgelegenheid en sociale bescherming	Gezondheid
EU27	34	33	31	31	30	28	24	24	23	20	20
Geslacht											
Man	35	35	35	33	33	30	27	26	25	21	22
Vrouw	31	30	28	28	28	26	22	23	21	21	19
Leeftijd											
15-24	36	35	35	33	35	33	28	26	27	25	25
25-39	34	35	33	30	32	29	26	26	23	21	21
40-54	33	34	32	32	31	30	26	24	24	21	21
55+	32	31	28	29	28	26	21	24	22	20	19
School verlaat leeftijd											
—15	28	26	25	26	27	22	19	19	19	18	17
16-19	34	32	30	29	30	28	23	23	25	22	21
20+	34	37	35	33	32	31	27	28	23	19	21
Altijd student	36	34	35	34	35	31	29	26	25	22	22
Sociaal-professionele categorie											
Zelfstandigen	35	38	33	34	31	28	25	26	23	19	21
Senior management	38	39	38	35	35	33	31	29	24	20	22
Overige werknemers	35	34	31	30	31	29	23	23	25	20	20
Werknemers	32	30	30	29	29	28	24	23	24	23	21
Vrouwen/mannen in huis	32	33	27	28	28	25	21	25	24	22	19
Werkloos	28	31	26	26	26	27	23	22	23	21	23
Gepensioneerden	31	30	28	29	28	26	21	24	21	19	19
Studenten	36	34	35	34	35	31	29	26	25	22	22
Problemen bij het betalen van uw rekeningen											
Het grootste deel van de tijd	29	28	27	23	24	26	22	20	20	23	18
Van tijd tot tijd	32	30	28	26	27	26	23	21	22	21	19
Bijna nooit/nooit	34	34	33	33	32	30	26	27	25	21	21

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.117

Met uitzondering van belastingen is de overgrote meerderheid van de respondenten van mening dat dit andere beleid zowel op nationaal als op Europees niveau zou worden beheerd.

Aan geïnterviewden werd een lijst van zes extra beleidsterreinen voorgelegd die opnieuw werden gevraagd aan te geven of elk van hen uitsluitend of hoofdzakelijk op EU- en nationaal niveau moet worden behandeld, of alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau⁴⁹.

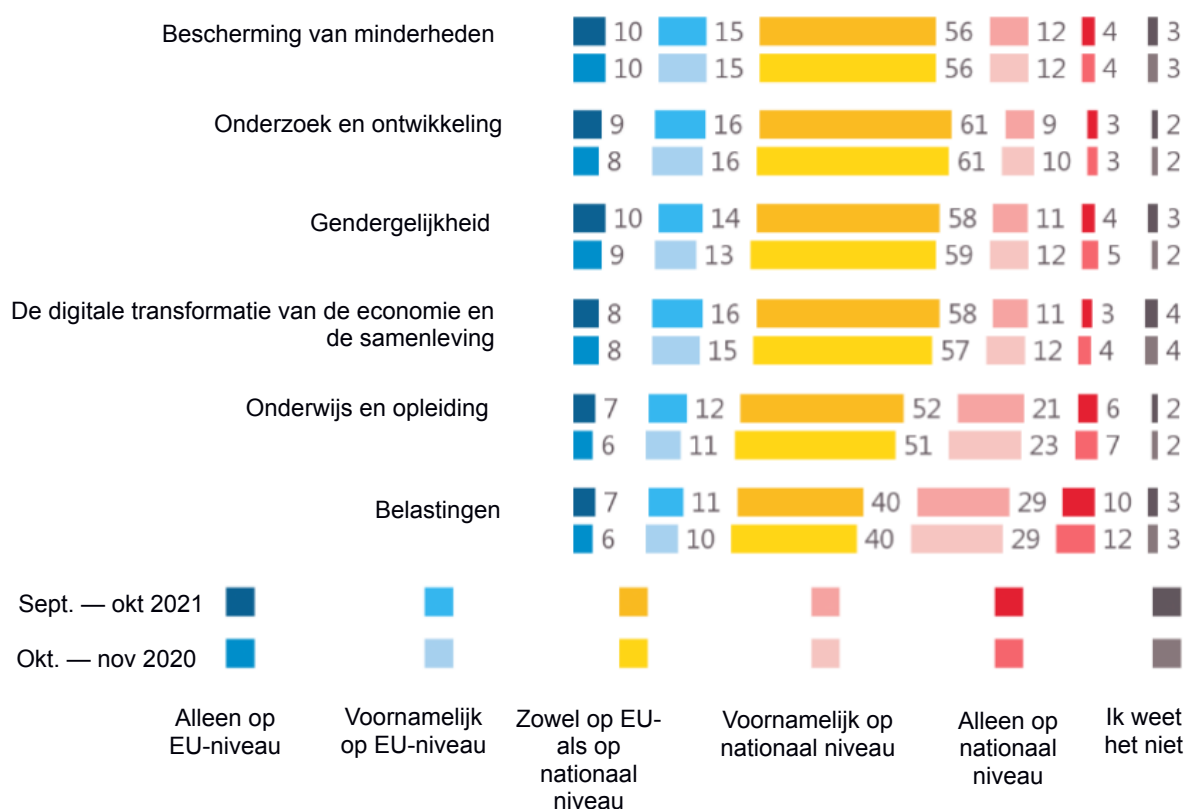
Voor alle gepresenteerde gebieden is de meerderheid van de respondenten van mening dat het doeltreffender zou zijn om „zowel op EU- als op nationaal niveau” te worden beheerd. De verhoudingen variëren van 61 % voor onderzoek en ontwikkeling tot 40 % voor belastingen. Voor belastingen moet echter worden opgemerkt dat een bijna gelijkwaardig percentage van mening is dat zij doeltreffender op nationaal niveau zouden worden beheerd (39 % tegenover 18 % voor het Europese niveau).

Op vier van de zes voorgestelde gebieden denken respondenten eerder dat zij alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender zouden worden beheerd, in plaats van alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau: bescherming van minderheden (25 % versus 16 %), onderzoek en ontwikkeling (25 % versus 12 %), gendergelijkheid (24 % versus 15 %) en digitale transformatie van de economie en samenleving (24 % versus 14 %).

Voor onderwijs en opleiding is er de neiging om alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau doeltreffender te beheren dan uitsluitend of hoofdzakelijk op EU-niveau (27 % versus 19 %).

Er zijn sinds oktober-november 2020 weinig ontwikkelingen waargenomen (tussen 0 en 2 punten) (Speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa)⁵⁰.

QA24 En naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn? (% — EU27)

49 Q24 En naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn? 24.1 De digitale transformatie van de economie en de samenleving; 24.2 gendergelijkheid; 24.3 Belastingen; 24.4 Onderzoek en ontwikkeling; 24.5 Onderwijs en opleiding; 24.6 Bescherming van minderheden (N).

50 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.118

Bescherming van minderheden

Meer dan een op de tien respondenten in alle lidstaten is van mening dat de bescherming van minderheden alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender zou worden beheerd, met name in Luxemburg (37 %), Duitsland en Oostenrijk (36 % voor beide).

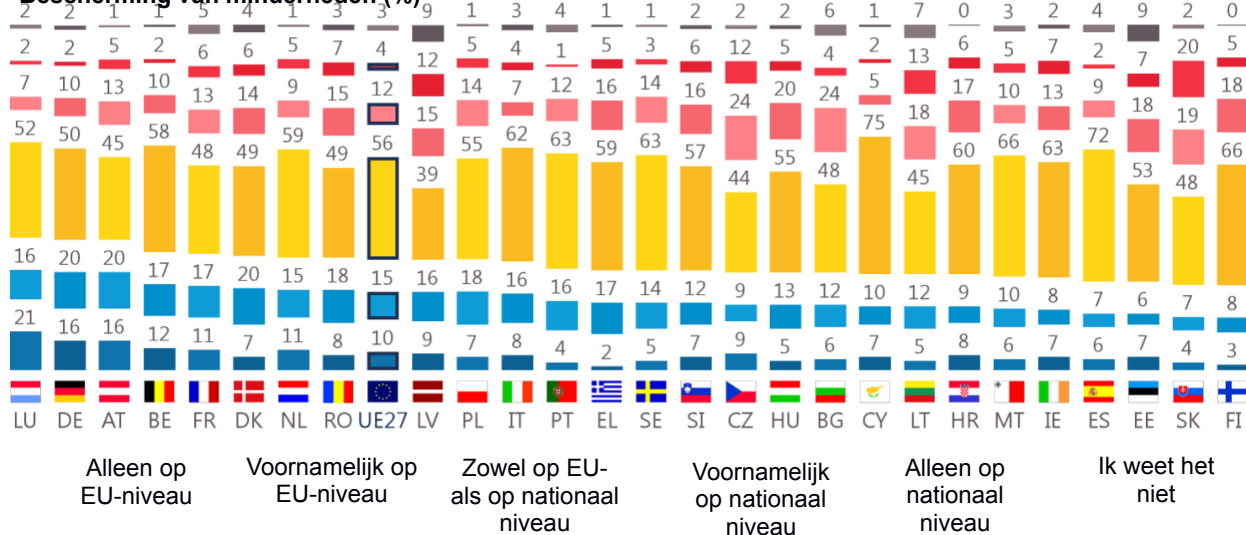
In 15 landen denken respondenten eerder dat het doeltreffender zou zijn om kwesties inzake de bescherming van minderheden alleen of hoofdzakelijk op Europees niveau te beheren, in plaats van alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau, met bijzondere nadruk in Luxemburg, Duitsland en Oostenrijk.

In de overige 12 landen zijn respondenten alleen of hoofdzakelijk voorstander van het beheer op nationaal niveau, met de hoogste percentages in Slowakije (39 %), Tsjechië (36 %) en Litouwen (31 %).

De meest voorkomende reactie blijft echter in alle landen dat de bescherming van minderheden zowel op nationaal als op EU-niveau het meest doeltreffend zou worden aangepakt, met een percentage van 75 % in Cyprus, 72 % in Spanje en 66 % in Malta en Finland tot 39 % in Letland.

QA24.6 En naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn?

Bescherming van minderheden (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.119

Onderzoek en ontwikkeling

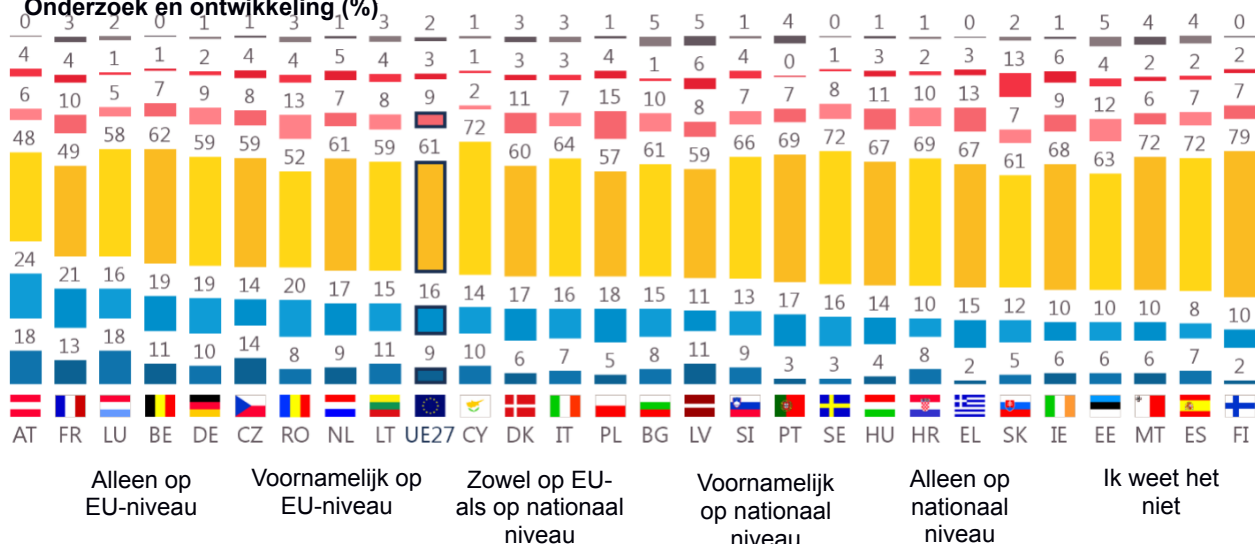
Meer dan een op de tien respondenten in alle lidstaten is van mening dat O & O alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender zou worden beheerd, met name in Oostenrijk (42 %), Frankrijk en Luxemburg (34 % voor beide). Zij vertegenwoordigen slechts 12 % in Finland om dit advies te delen.

In 25 landen denken respondenten eerder dat het doeltreffender zou zijn om onderzoeks- en ontwikkelingskwesties alleen of hoofdzakelijk op Europees niveau te beheren, in plaats van alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau, waarbij deze voorkeur bijzonder uitgesproken is in Oostenrijk (42 %), Frankrijk en Luxemburg (34 % voor beide). In Slowakije is er een lichte voorkeur voor beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau (20 % tegenover 17 %), terwijl het advies over dit punt in Estland is verdeeld.

De meest voorkomende respons blijft echter in alle landen dat O & O zowel op nationaal als op EU-niveau het meest doeltreffend zou worden behandeld, met een percentage van 79 % in Finland, 72 % in Cyprus, Zweden, Malta en Spanje tot 48 % in Oostenrijk en 49 % in Frankrijk.

QA24.4 En naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn?

Onderzoek en ontwikkeling (%)

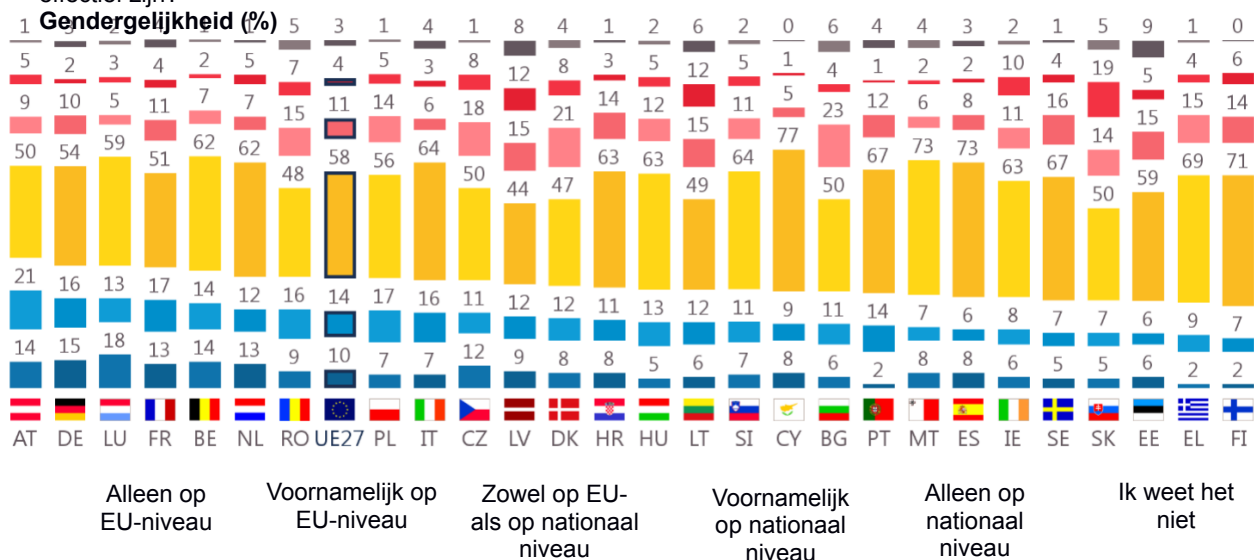
Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.120

Gendergelijkheid

In 16 landen denken respondenten eerder dat het Europese niveau alleen of hoofdzakelijk het meest effectief is in het beheer van gendergelijkheidskwesties dan het nationale niveau, met de hoogste voorkeur in Oostenrijk (35 %), Duitsland, Luxemburg (31 % voor beide) en Frankrijk (30 %). In 11 landen wordt de preferentie omgekeerd en de hoogste percentages voor beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau worden geregistreerd in Slowakije (33 %), Denemarken (29 %) en Letland (27 %).

In alle lidstaten is het meest voorkomende antwoord echter dat het Europese en nationale niveau even doeltreffend zijn om genderkwesties aan te pakken, waarbij de hoogste percentages worden waargenomen in Cyprus (77 %), Malta en Spanje (73 % voor beide).

QA24.2 En naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn?

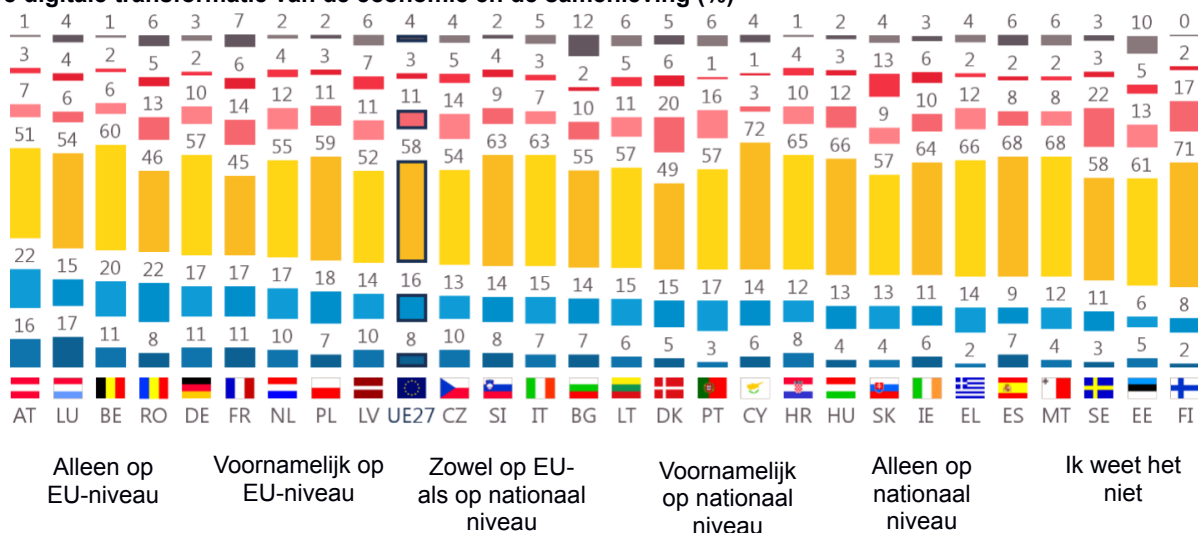
De digitale transformatie van de economie en de samenleving

In 22 landen gaven respondenten de voorkeur aan beheer alleen of hoofdzakelijk op Europees niveau, in plaats van alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau van de digitale transformatie van de economie en de samenleving. De hoogste percentages ten gunste van het EU-niveau worden waargenomen in Oostenrijk (38 %), Luxemburg (32 %) en België (31 %). In de overige vijf landen heeft het beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau de voorkeur, met name in Denemarken (26 %), Zweden (25 %) en Slowakije (22 %).

De meerderheid van de respondenten in alle landen is echter van mening dat de digitale transformatie van de economie en de samenleving het meest doeltreffend zou worden beheerd op zowel EU- als nationaal niveau, met de hoogste voorkeur in Cyprus (72 %), Finland (71 %), Malta en Spanje (68 %).

QA24.1 En naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn?

De digitale transformatie van de economie en de samenleving (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.122

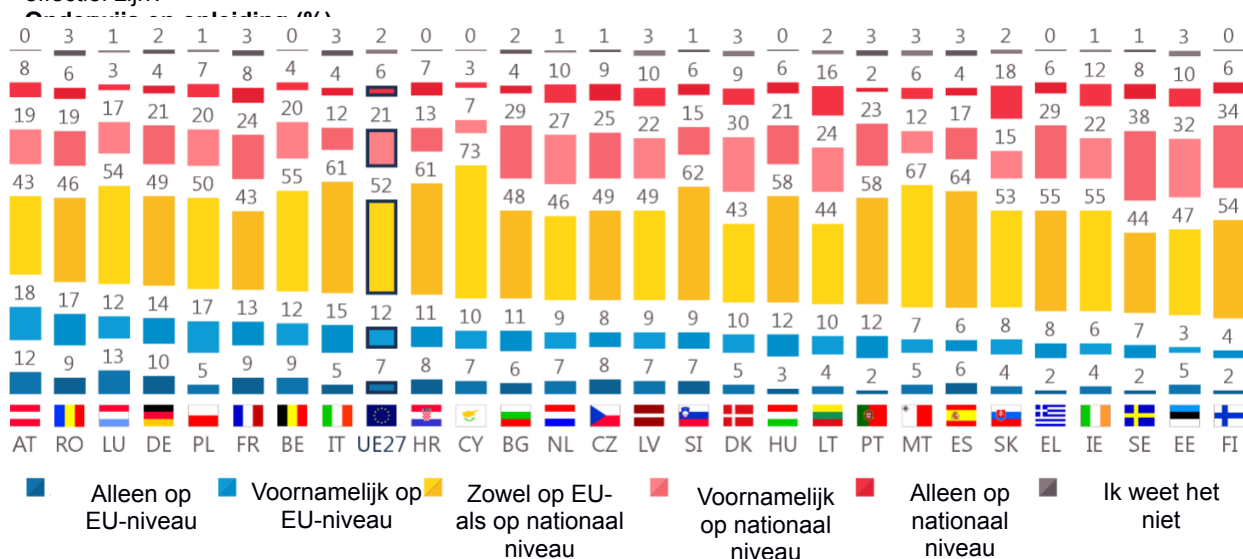
Onderwijs en opleiding

In vijf landen denken respondenten eerder dat het beheer van onderwijs en opleiding alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau doeltreffender zou zijn dan alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau: Oostenrijk (30 %), Roemenië (26 %), Luxemburg (25 %), Italië (20 %) en Cyprus (17 %).

In de andere landen zijn respondenten alleen voorstander van beheer of hoofdzakelijk op nationaal niveau, met name in Zweden (46 %), Estland (42 %), Finland en Litouwen (40 % voor beide). Bovendien is de voorkeur voor het nationale niveau de dominante mening in Zweden.

In alle lidstaten behalve Zweden zijn de respondenten echter eerder geneigd te denken dat onderwijs en opleiding baat zouden hebben bij een doeltreffend beheer op zowel EU- als nationaal niveau, met name in Cyprus (73 %), Malta (67 %) en Spanje (64 %).

QA24.5 En naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn?

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.123

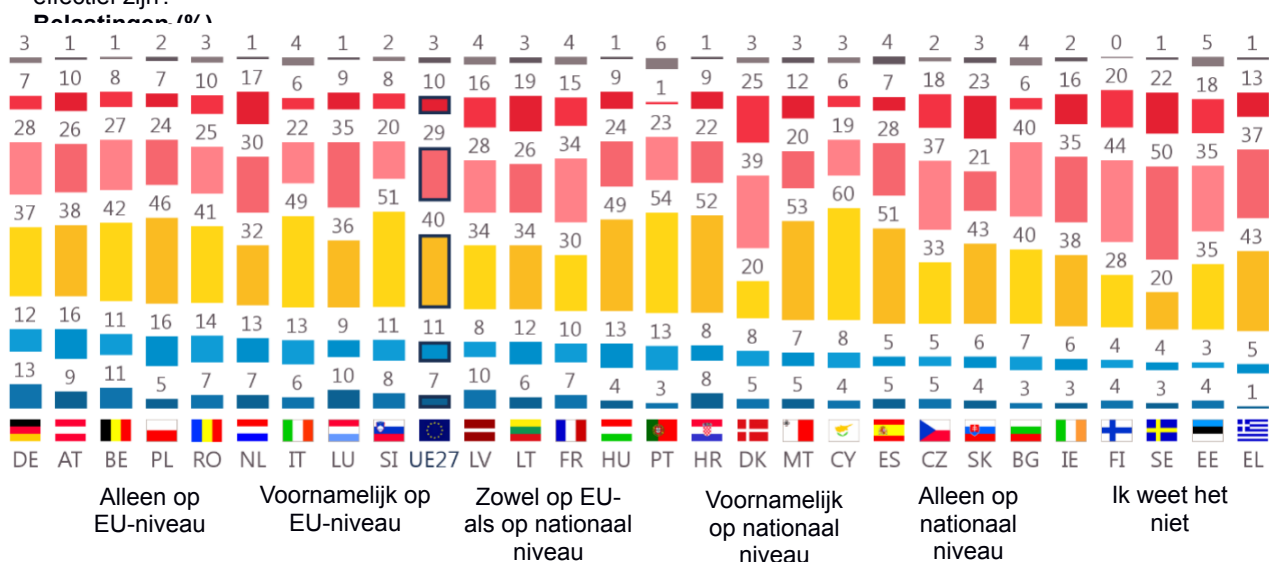
Belastingen

Voor belastingen is een kwart of minder van de respondenten van mening dat het meest efficiënte belastingbeheer uitsluitend of hoofdzakelijk op EU-niveau zou zijn, met de hoogste percentages in Duitsland, Oostenrijk (25 % voor beide) en België (22 %).

In alle landen denken respondenten eerder dat het nationale niveau alleen of hoofdzakelijk het meest effectief is in het beheer van belastingen dan het Europese niveau, waarbij Zweden (72 %), Denemarken en Finland (64 % in beide) waarschijnlijk de voorkeur geven. Bovendien is in 14 landen het meest voorkomende antwoord voor beheer alleen of hoofdzakelijk op nationaal niveau.

In de overige 13 landen denken respondenten eerder dat belastingbeheer op EU-niveau net zo doeltreffend zou zijn als op nationaal niveau, met name in Cyprus (60 %), Portugal (54 %), Malta (53 %) en Kroatië (52 %).

QA24.3 En naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn?

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.124

Voor de meeste voorgestelde gebieden vertonen de sociodemografische gegevens dezelfde trend als voor de vorige vraag (Q23): de meerderheid van de respondenten in alle categorieën is van mening dat de verschillende gebieden zowel op EU- als op nationaal niveau het meest doeltreffend kunnen worden beheerd.

Uit de gegevens blijkt ook dat hoe jonger de geïnterviewde in alle gevallen is, hoe waarschijnlijker zij het beheer alleen of hoofdzakelijk op EU-niveau zullen bevorderen (totaal „op EU-niveau”). Dit geldt ook voor de meeste gebieden, mensen die tot 20 jaar en ouder hebben gestudeerd, managers en studenten, die meer geneigd zijn om het management alleen of voornamelijk op EU-niveau te bevorderen.

Ten slotte, hoe minder financieel moeilijk een persoon is, hoe waarschijnlijker zij de voorkeur geven aan het EU-niveau wat betreft onderzoek en ontwikkeling, evenals de digitale transformatie van de economie en de samenleving.

Er zijn verschillende uitzonderingen op deze algemene trend: mensen die tussen 16 en 19 jaar van school zijn afgevallen, mensen thuis en mensen die moeite hebben om af en toe hun rekeningen te betalen, zullen eerder denken dat belastingen op EU-niveau het meest effectief zouden worden behandeld. Dit is ook het geval voor mensen die tussen 16 en 19 jaar van school zijn afgevallen en die moeite hebben om hun rekeningen het grootste deel van de tijd voor onderwijs en opleiding te betalen.

QA24 En naar uw mening, op welk niveau zou het beheer van elk van de volgende gebieden het meest effectief zijn? (% — totaal „Alleen op nationaal niveau”)

	Bescherming van minderheden	Onderzoek en ontwikkeling	Gedergelijkheid	De digitale transformatie van de economie en de samenleving	Onderwijs en opleiding	Belastingen
EU27	25	25	24	24	19	18
Geslacht						
Man	27	27	26	26	20	19
Vrouw	23	24	21	23	19	16
Leeftijd						
15-24	29	30	28	31	24	21
25-39	27	27	25	25	20	19
40-54	27	26	25	25	20	19
55+	23	22	22	21	18	16
School verlaat leeftijd						
—15	21	20	20	20	17	14
16-19	25	25	24	24	21	18
20+	27	26	25	25	18	17
Altijd student	28	28	28	30	22	21
Sociaal-professionele categorie						
Zelfstandigen	27	25	23	24	20	18
Senior management	29	26	26	26	20	18
Overige werknemers	24	25	22	23	18	16
Werknemers	27	27	25	26	22	21
Vrouwen/mannen in huis	21	25	23	24	21	19
Werkloos	23	25	25	22	20	17
Gepensioneerden	23	22	21	22	17	15
Studenten	28	28	28	30	22	21
Problemen bij het betalen van uw rekeningen						
Het grootste deel van de tijd	23	22	22	20	21	18
Van tijd tot tijd	24	23	23	23	20	19
Bijna nooit/nooit	26	26	24	25	19	17

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.125

Voorkeur voor besluitvorming op EU- of nationaal niveau in de toekomst

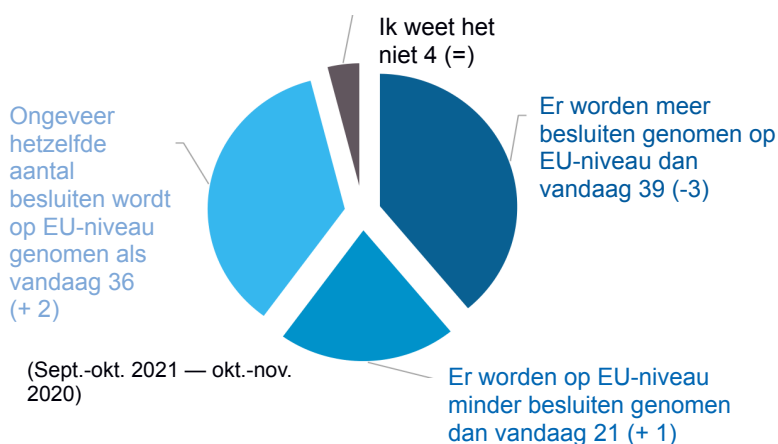
Bijna vier van de tien respondenten (39 %) zouden over tien jaar de voorkeur geven aan meer besluiten op EU-niveau, terwijl bijna evenveel (36 %) de voorkeur geven aan ongeveer hetzelfde aantal besluiten op EU-niveau als nu.⁵¹ Iets meer dan een op de vijf (21 %) zou over tien jaar de voorkeur geven aan minder besluiten op EU-niveau.

De voorkeur voor meer besluitvorming op EU-niveau in tien jaar tijd is sinds oktober-november 2020 met drie punten afgenomen (Speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa)⁵².

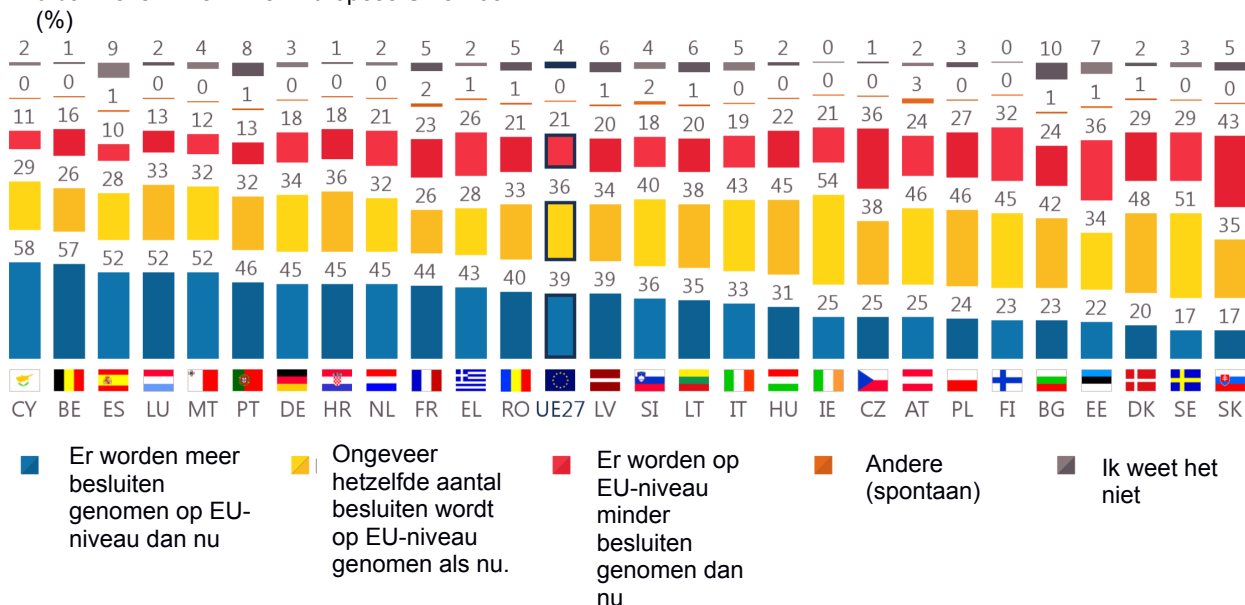
Er zijn grote verschillen tussen landen op nationaal niveau. In 13 landen geeft de meerderheid de voorkeur aan meer besluiten op Europees niveau, maar de percentages variëren van 58 % in Cyprus en 57 % in België tot 39 % in Letland en 40 % in Roemenië.

In 11 landen, waaronder Ierland (54 %), Zweden (51 %) en Denemarken (48 %), zijn respondenten het vaakst voorstander van besluitvorming op EU-niveau die gelijkwaardig is aan vandaag.

Slowakije (43 %) en Estland (36 %) zijn de enige landen waar het meest voorkomende antwoord is dat in de toekomst minder besluiten op EU-niveau moeten worden genomen.

QA25 Denkend over de lange termijn, als u zich voorstelt hoe de Europese Unie over tien jaar zal zijn, wat zou u dan liever willen? Een Europese Unie waar...

51 QA25 Denkend over de lange termijn, als u zich voorstelt hoe de Europese Unie over tien jaar zal zijn, wat zou u dan de voorkeur geven? Een Europese Unie waar... Er worden meer besluiten genomen op EU-niveau dan nu; Er worden op EU-niveau minder besluiten genomen dan nu; Ongeveer hetzelfde aantal besluiten wordt op EU-niveau genomen als nu.

52 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.126

De meningen op EU-niveau zijn sinds oktober-november 2020 weinig veranderd, maar er zijn meer duidelijke verschillen op nationaal niveau.

In tien landen denken respondenten nu eerder dat over tien jaar meer besluiten op EU-niveau moeten worden genomen, waarbij de grootste stijging in Malta wordt geregistreerd (+ 11 punten).

In 15 landen, met name Slovenië (-15) en Litouwen (-14), zijn zij daarentegen minder geneigd om deze mening te delen. Er zijn geen variaties in Kroatië of Tsjechië.

QA25 Denkend over de lange termijn, als u zich voorstelt hoe de Europese Unie over tien jaar zal zijn, wat zou u dan liever willen? Een Europese Unie waar... (%)

	Er worden meer besluiten genomen op EU-niveau dan nu	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Er worden op EU-niveau minder besluiten genomen dan nu	September/oktober 2021 — oktober/november 2020	Ongeveer hetzelfde aantal besluiten wordt op EU-niveau genomen als nu.	September/oktober 2021 — oktober/november 2020
EU27	39	-3	21	1	36	2
MT	52	11	12	-3	32	1
CY	58	7	11	-5	29	-1
NL	45	5	21	=	32	-5
FI	23	4	32	-4	45	1
LV	39	3	20	-1	34	-4
SE	17	2	29	-6	51	3
DK	20	1	29	-4	48	2
EL	43	1	26	4	28	-5
BIJ	25	1	24	-4	46	8
PT	46	1	13	3	32	-3
CZ	25	=	36	-5	38	4
HR	45	=	18	=	36	=
VAN	45	-2	18	=	34	1
LEZEN	52	-2	13	1	33	=
HET	33	-3	19	-1	43	3
RO	40	-3	21	1	33	-1
EE	22	-4	36	2	34	-5
ES	52	-4	10	-2	28	3
HUSSEIN	31	-4	22	1	45	3
PL	24	-4	27	3	46	1
ZIJN	57	-5	16	2	26	3
FR	44	-7	23	5	26	1
SK	17	-7	43	3	35	1
BG	23	-8	24	1	42	3
EVT.	25	-8	21	2	54	6
LT	35	-14	20	2	38	5
ALS	36	-15	18	4	40	6

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.127

Sociaal-demografische gegevens tonen aan dat hoe jonger de geïnterviewde is, hoe waarschijnlijker ze over tien jaar meer beslissingen op EU-niveau willen. 43 % van de mensen tussen 15 en 24 jaar is van deze mening, tegenover 36 % van de ouderen.

Respondenten die tot 20 jaar of ouder hebben gestudeerd (43 %) hebben ook meer kans om deze mening te delen dan degenen die hen stopten op de leeftijd van 19 jaar of jonger. Managers en studenten (45 % voor beide) zullen eerder voorstander zijn van meer besluitvorming op EU-niveau dan andere sociaaleconomische categorieën.

QA25 Denkend over de lange termijn, als u zich voorstelt hoe de Europese Unie over tien jaar zal zijn, wat zou u dan liever willen? Een Europese Unie waar... (%)

	Er worden meer besluiten genomen op EU-niveau dan nu	Er worden op EU-niveau minder besluiten genomen dan nu	Ongeveer hetzelfde aantal besluiten wordt op EU-niveau genomen als nu.	Ik weet het niet
EU27	39	21	36	4
Geslacht				
Man	40	22	34	3
Vrouw	38	19	37	5
Leeftijd				
15-24	43	16	37	4
25-39	42	18	36	3
40-54	38	21	37	3
55+	36	22	35	6
School verlaat leeftijd				
—15	35	19	35	11
16-19	36	23	37	3
20+	43	20	34	2
Altijd student	45	14	37	4
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	37	25	36	2
Senior management	45	16	37	2
Overige werknemers	35	21	41	2
Werknemers	38	23	35	3
Vrouwen/mannen in huis	37	19	32	11
Werkloos	42	19	32	6
Gepensioneerden	36	23	34	6
Studenten	45	14	37	4
Problemen bij het betalen van uw rekeningen				
Het grootste deel van de tijd	37	26	30	6
Van tijd tot tijd	36	22	36	5
Bijna nooit/nooit	40	19	36	4

3. De EU in 2030: voorkeuren van burgers voor hun samenleving

Meer dan acht van de tien mensen willen dat solidariteit in 2030 belangrijker is dan individualisme

Meer dan acht van de tien respondenten (83 %) zouden graag meer nadruk willen leggen op solidariteit, terwijl 13 % de voorkeur geeft aan meer nadruk op individualisme⁵³. Slechts 3 % antwoordde spontaan dat ze de voorkeur gaven aan een samenleving waar beiden hetzelfde belang zouden hebben.

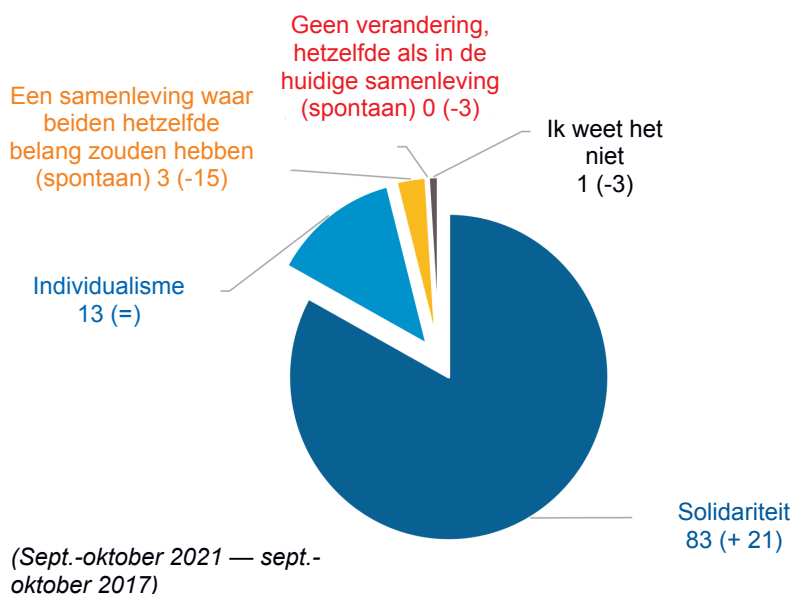
In vergelijking met 2017 (Speciale Eurobarometer 467 over de toekomst van Europa) zullen respondenten⁵⁴ nu veel vaker willen dat de Europese samenleving zich in 2030 op solidariteit richt (+ 21 punten), en minder mensen willen een samenleving waarin solidariteit en individualisme even belangrijk zouden zijn (-15).

Het herberekenen van de resultaten zonder rekening te houden met spontane reacties toont een lichte stijging van de voorkeur voor solidariteit (van 83 % in 2017 naar 87 %) en een daling van de voorkeur voor individualisme (van 17 % naar 13 %).

In elke lidstaat wil de meerderheid van de respondenten dat solidariteit in 2030 belangrijker is in de Europese samenleving, variërend van 94 % in Spanje, 93 % in Griekenland en 91 % in Frankrijk en Luxemburg tot 58 % in Oostenrijk, 62 % in Slowakije en 68 % in Finland.

Er zijn zes landen waarin ten minste één op de vijf mensen meer nadruk wil leggen op individualisme: Oostenrijk en Finland (31 % in beide landen), Slowakije (25 %), Roemenië (24 %), Polen (22 %) en Ierland (21 %).

Bulgarije is het enige land waar ten minste één op de tien respondenten een samenleving wil waarin solidariteit en individualisme van hetzelfde belang zouden zijn (12 %).

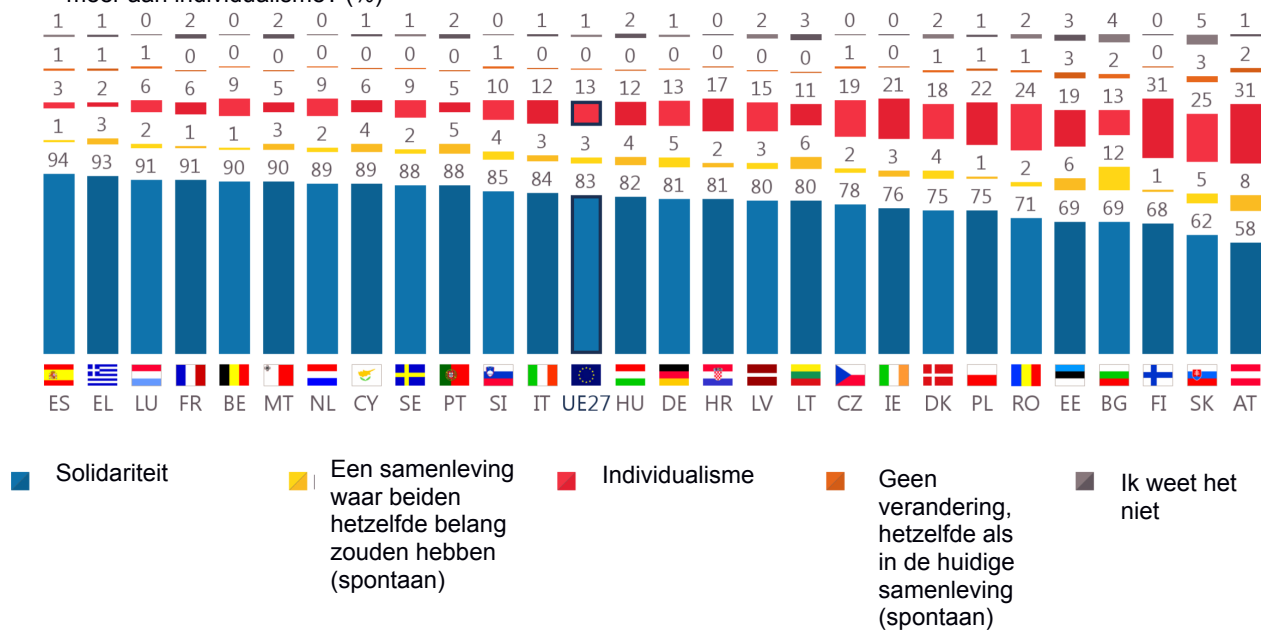

53 Q28 Laten we nu bespreken wat je wilt, niet wat je van plan bent, voor de toekomst. Zou u in de Europese Unie in 2030 de voorkeur geven aan een samenleving waarin meer belang wordt gehecht aan solidariteit, of meer aan individualisme?

54 Speciale Eurobarometer 467: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2179>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.129

QA28 Laten we nu bespreken wat je wilt, niet wat je van plan bent, voor de toekomst. Zou u in de Europese Unie in 2030 de voorkeur geven aan een samenleving waarin meer belang wordt gehecht aan solidariteit, of meer aan individualisme? (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.130

Gezien het grote deel van de mensen die meer nadruk willen leggen op solidariteit dan individualisme, is het misschien niet verwonderlijk dat sociaaldemografische gegevens slechts zeldzame nuances vertonen.

Er waren geen significante meningsverschillen op basis van leeftijd, geslacht, opleiding, beroep, financiële situatie of sociale klasse aangegeven door de geïnterviewde.

QA28 Laten we nu bespreken wat je wilt, niet wat je van plan bent, voor de toekomst. Zou u in de Europese Unie in 2030 de voorkeur geven aan een samenleving waarin meer belang wordt gehecht aan solidariteit, of meer aan individualisme? (% — EU)

	Solidariteit	Individualisme	Een samenleving waar beiden hetzelfde belang zouden hebben (Spontané)	Geen verandering, hetzelfde als in de huidige samenleving (Spontané)	Ik weet het niet
EU27	83	13	3	0	1
Geslacht					
Man	81	15	3	0	1
Vrouw	85	11	3	0	1
Leeftijd					
15-24	82	14	3	0	1
25-39	81	15	3	0	1
40-54	83	13	3	0	1
55+	84	11	3	0	2
School verlaat leeftijd					
—15	85	9	4	0	2
16-19	81	14	3	1	1
20+	85	11	3	0	1
Altijd student	83	13	3	0	1
Sociaal-professionele categorie					
Zelfstandigen	83	13	3	0	1
Senior management	85	12	3	0	0
Overige werknemers	83	13	3	0	1
Werknemers	79	17	2	1	1
Vrouwen/mannen in huis	83	11	3	1	2
Werkloos	84	11	2	1	2
Gepensioneerden	85	9	4	0	2
Studenten	83	13	3	0	1
Problemen bij het betalen van uw rekeningen					
Het grootste deel van de tijd	82	13	3	1	1
Van tijd tot tijd	79	17	2	1	1
Bijna nooit/nooit	85	11	3	0	1
Beschouwt als behorend tot					
De arbeidersklasse	83	11	3	1	2
Lagere middenklasse	80	16	4	0	0
De middenklasse	84	12	3	0	1
De hogere middenklasse	84	12	2	1	1
De hogere klasse	82	16	0	0	2

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.131

Wat de voorkeur voor individuele orde of vrijheid in de EU van 2030 betreft, komt er geen duidelijke trend naar voren, zelfs niet als de polarisatie van meningen wordt versterkt.

Over de vraag of zij de voorkeur geven aan de Europese samenleving in 2030 om meer belang te hechten aan individuele orde of vrijheid, is er onder de respondenten geen duidelijke consensus naar voren gekomen⁵⁵. Meer dan vier op de tien (46 %) geven de voorkeur aan meer nadruk op individuele vrijheid, terwijl 45 % de voorkeur geeft aan orde. Meer dan een op de twintig (7 %) antwoordde spontaan dat ze liever een samenleving zouden hebben waar beide hetzelfde belang zouden hebben.

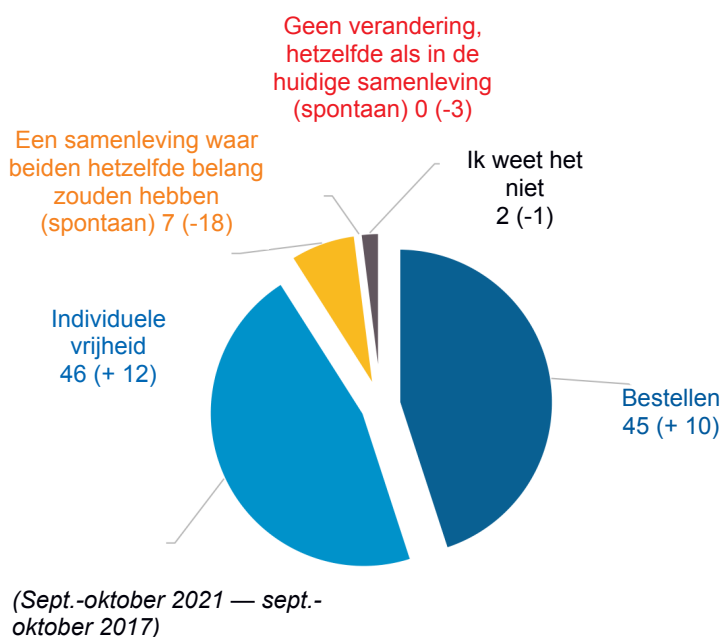
Vergeleken met 2017 (Speciale Eurobarometer 467 over de toekomst van Europa)⁵⁶, hebben meer respondenten nu meer kans om individuele vrijheid (+ 12 punten) of orde (+ 10) te bevoorjelen, ten nadele van degenen die de voorkeur geven aan een samenleving waar beide van hetzelfde belang zouden zijn (-18).

Door spontane reacties uit de berekening uit te sluiten, is er een grote gelijkenis met de resultaten in 2017: in beide gevallen zijn de meningen bijna eerlijk verdeeld tussen degenen die de voorkeur geven aan orde en degenen die de voorkeur geven aan individuele vrijheid (2017: 51 % versus 49 %; 2021: 49 % versus 51 %).

In 14 lidstaten geeft de meerderheid van de respondenten er de voorkeur aan dat de Europese samenleving in 2030 meer nadruk legt op orde, met name in Malta (59 %), Spanje en Finland (56 % in beide landen) en Polen (55 %).

In 12 landen willen de meeste respondenten meer nadruk op individuele vrijheid, vooral in Griekenland en Nederland (59 % in beide landen) en Oostenrijk (58 %).

QA28 En zou u in 2030, in de Europese Unie, de voorkeur geven aan een samenleving waar meer belang zou worden gehecht aan orde, of aan individuele vrijheid? (% — EU27)

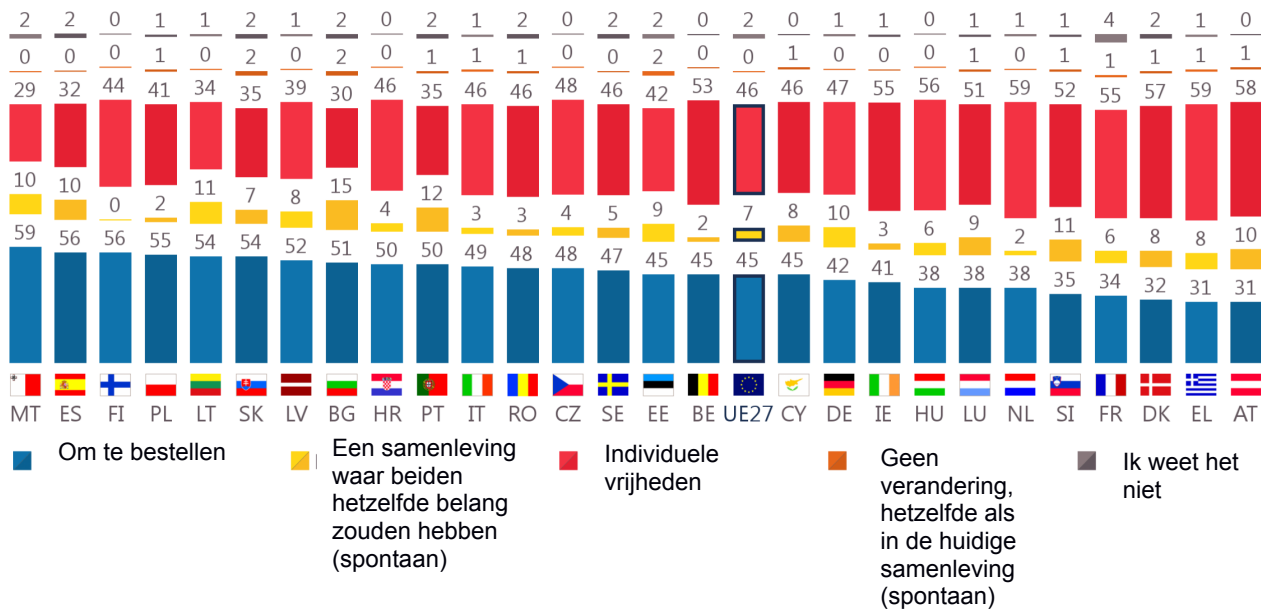

55 Q29 En zou u in 2030, in de Europese Unie, de voorkeur geven aan een samenleving waar meer belang zou worden gehecht aan orde, of aan individuele vrijheid?

56 Speciale Eurobarometer 467: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2179>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.132

QA29 En zou u in 2030, in de Europese Unie, de voorkeur geven aan een samenleving waar meer belang zou worden gehecht aan orde, of aan individuele vrijheid? (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.133

Sociaaldemografische gegevens bevestigen dat respondenten in de meeste sociaaldemografische groepen willen dat individuele vrijheid belangrijker is dan orde in de Europese samenleving in 2030. Deze trend wordt waargenomen bij mannen (48 %), respondenten in de leeftijd van 15 tot 54 jaar, degenen die hun studie voltooiden op de leeftijd van 20 of ouder (49 %), mensen met de grootste moeite om hun rekeningen te betalen (47 %), en in alle beroepen behalve thuis en pensionering.

De categorieën die uitzonderlijk zijn en meer aandacht willen geven aan orde, zijn die ouder dan 55 jaar (52 %), degenen die op 15-jarige leeftijd of minder van school zijn gestopt (56 %), gepensioneerden (54 %) en die in het huishouden (48 %).

Meningen zijn perfect evenwichtig of bijna evenwichtig onder vrouwen, degenen die hun studie hebben afgerond tussen de 16 en 19 jaar en degenen die tijd en tijd hebben, bijna nooit of nooit moeite hebben met het betalen van hun rekeningen.

QA29 En zou u in 2030, in de Europese Unie, de voorkeur geven aan een samenleving waar meer belang zou worden gehecht aan orde, of aan individuele vrijheid? (% — EU)

	Om te bestellen	Individuele vrijheden	Een samenleving waar beiden hetzelfde belang zouden hebben (Spontané)	Geen verandering, hetzelfde als in de huidige samenleving (Spontané)	Ik weet het niet
EU27	45	46	7	0	2
Geslacht					
Man	44	48	6	1	1
Vrouw	46	45	7	0	2
Leeftijd					
15-24	36	56	6	0	2
25-39	38	55	6	0	1
40-54	44	48	6	1	1
55+	52	39	7	0	2
School verlaat leeftijd					
—15	56	34	7	1	2
16-19	46	47	6	0	1
20+	42	49	8	0	1
Altijd student	37	56	6	0	1
Sociaal-professionele categorie					
Zelfstandigen	42	50	6	0	2
Senior management	42	51	6	0	1
Overige werknemers	44	51	5	0	0
Werknemers	43	49	6	1	1
Vrouwen/mannen in huis	48	43	6	0	3
Werkloos	39	50	8	1	2
Gepensioneerden	54	36	8	0	2
Studenten	37	56	6	0	1
Problemen bij het betalen van uw rekeningen					
Het grootste deel van de tijd	43	47	7	2	1
Van tijd tot tijd	46	47	5	1	1
Bijna nooit/nooit	45	46	7	0	2

IK HEB HET GEDAAN. ALGEMENE KWESTIES IN VERBAND MET DE TOEKOMST VAN EUROPA

1. Democratie

Burgers zijn van mening dat stemmen bij verkiezingen de beste manier is om ervoor te zorgen dat hun stem wordt gehoord.

Dit hoofdstuk richt zich op algemene kwesties die relevant zijn voor de conferentie over de toekomst van Europa. Het begint met het bespreken van kwesties in verband met democratie in de Europese Unie, zoals hoe burgers hun stem op nationaal en EU-niveau kunnen laten horen, of bij besluiten over de toekomst van Europa meer rekening moet worden gehouden met de standpunten van de burgers, en of er nog veel moet worden gedaan om de democratie in de Europese Unie te versterken. Het hoofdstuk behandelt vervolgens de deelname van burgers aan debatten over de toekomst van de Europese Unie, en met name de mensen met wie Europeanen de toekomst van Europa willen bespreken, en of zij meer rekening willen houden met hun standpunten bij besluiten op lokaal, nationaal en Europees niveau.

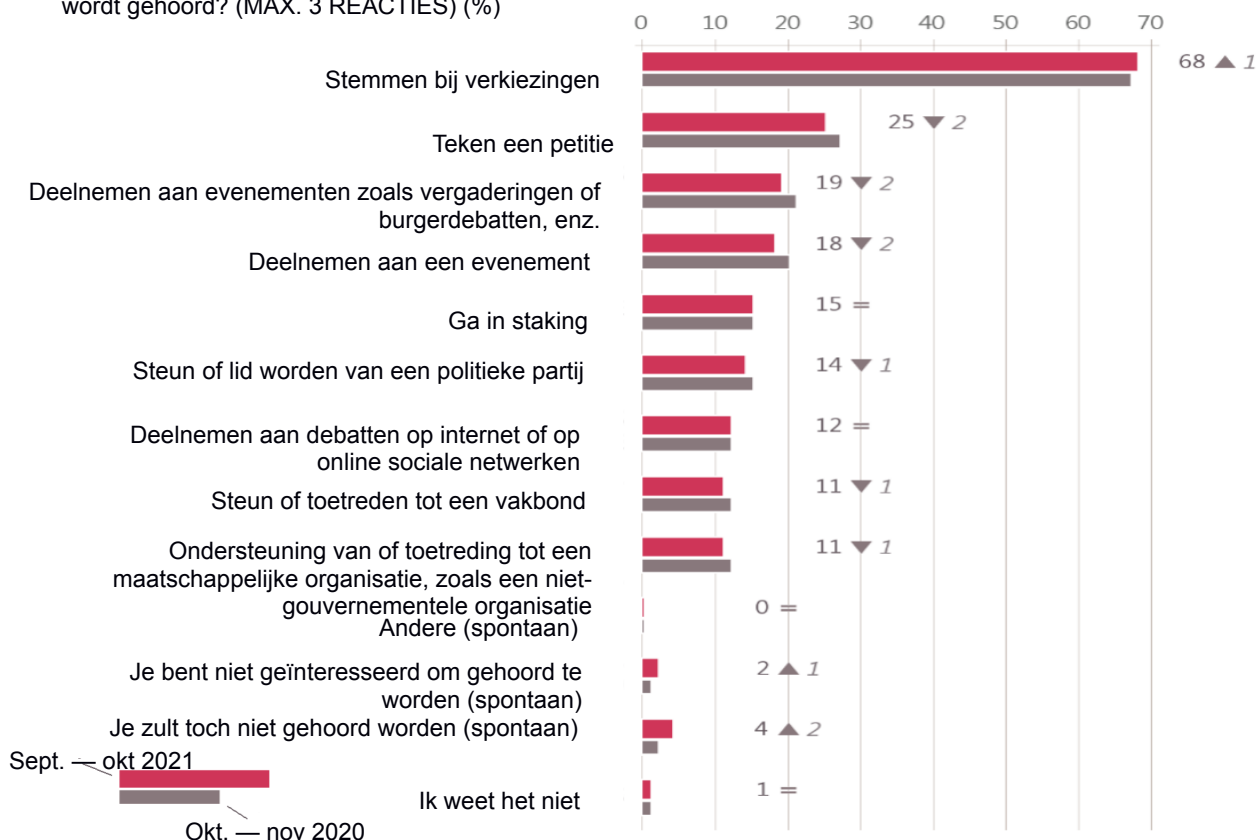
Geïnterviewden werden gevraagd aan te geven wat zij het beste vinden om ervoor te zorgen dat hun stem wordt gehoord door besluitvormers op nationaal niveau, waarbij drie antwoorden worden geselecteerd uit een lijst van negen.

Tweederde van de respondenten (68 %, + 1 punt in vergelijking met de speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa⁵⁷) zegt dat stemmen bij verkiezingen de beste manier is om ervoor te zorgen dat hun stem wordt gehoord, waardoor het verreweg het beste antwoord is. Voor een op de vier (25 %, -2) is het „ondertekenen van een petitie”, terwijl ongeveer een op de vijf reageert op „deelname aan evenementen zoals vergaderingen of debatten” (19 %, -2) of „deelnemen aan een evenement” (18 %, -2).

Staking is de beste manier voor 15 % van de respondenten (=), terwijl een vergelijkbaar percentage (14 %, -1) citeert „Ondersteunen of toetreden tot een politieke partij”. De andere reacties zijn elk populair bij ongeveer een op de tien respondenten: neem deel aan onlinedebatten (12 %, =), steun of toetreden tot een maatschappelijke organisatie, zoals een niet-gouvernementele organisatie (11 %, -1) en steun of toetreden tot een vakbond (11 %, -1).

Over het algemeen antwoordde 6 % van de Europeanen spontaan dat ze „hoe dan ook niet gehoord zouden worden” of dat „het hen niet interesseert om gehoord te worden” (+ 3).

QA1 Wat zijn de beste manieren om ervoor te zorgen dat uw stem door besluitvormers op nationaal niveau wordt gehoord? (MAX. 3 REACTIES) (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.135

In alle lidstaten wordt het stemmen bij verkiezingen beschouwd als de beste manier om ervoor te zorgen dat de stemmen van burgers door besluitvormers op nationaal niveau worden gehoord. Respondenten in Finland (91 %), Zweden (87 %), Denemarken (86 %) en Nederland (82 %) hadden het meest voor dit antwoord gekozen. De respondenten in Slowakije (51 %), Italië, Polen en Roemenië (52 % in deze drie landen) zijn het laagst.

Respondenten in Nederland (40 %) en Finland (38 %) zeggen waarschijnlijk dat het ondertekenen van een petitie een van de beste manieren is om ervoor te zorgen dat hun stem wordt gehoord. Deelname aan evenementen zoals vergaderingen of debatten wordt het vaakst geciteerd door mensen in Duitsland (29 %) en Denemarken (27 %).

	Stemmen bij verkiezingen	Teken een petitie	Deelnemen aan evenementen zoals vergaderingen of burgerdebatten, enz.	Deelnemen aan een evenement	Ga in staking	Steun of lid worden van een politieke partij	Deelnemen aan debatten op internet of op online sociale netwerken	Steun of toetreden tot een vakbond	Ondersteuning van of toetreding tot een maatschappelijke organisatie, zoals een niet-gouvernementele organisatie	Je zult toch niet gehoord worden (Spontane)	Je bent niet geïnteresseerd om gehoord te worden (Spontane)
EU27	68	25	19	18	15	14	12	11	11	4	2
ZIJN	68	31	21	15	13	17	14	16	14	2	1
BG	62	17	11	20	13	18	14	6	8	9	2
CZ	71	34	19	14	12	17	11	5	12	2	1
DK	86	29	27	8	9	22	13	28	10	1	1
VAN	78	29	29	19	9	17	12	9	10	2	1
EE	67	8	16	5	6	12	12	6	12	9	2
EVT.	77	33	13	17	12	13	13	11	11	0	0
EL	67	23	23	18	17	8	19	6	9	8	4
ES	70	14	12	22	20	7	9	7	4	6	2
FR	71	28	14	22	17	8	10	10	11	5	1
HR	60	33	21	18	13	14	18	10	16	2	1
HET	52	20	20	20	24	16	11	14	14	5	2
CY	64	19	13	16	12	11	12	8	7	12	2
LV	64	14	10	7	9	7	16	7	10	9	1
LT	62	24	14	12	10	5	19	6	7	9	2
LEZEN	72	34	12	14	8	11	12	12	11	1	1
HUSSEI N	74	23	11	8	7	11	12	9	9	2	2
MT	78	32	7	15	11	21	13	9	10	2	1
NL	82	40	24	11	6	31	13	22	20	1	0
BIJ	66	25	22	17	13	20	12	16	14	3	3
PL	52	24	17	21	15	9	14	12	15	2	3
PT	61	12	12	19	16	14	8	12	3	13	3
RO	52	18	19	20	13	12	15	11	15	4	3
ALS	69	26	13	13	10	11	10	9	12	4	4
SK	51	34	20	13	18	11	15	6	9	5	7
FI	91	38	14	7	10	24	11	24	15	0	0
SE	87	21	14	12	8	42	15	27	26	0	0

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.136

Sociaaldemografische resultaten zijn over het algemeen vergelijkbaar onder mannen en vrouwen, hoewel vrouwen iets meer kans hebben dan mannen om te verklaren dat het ondertekenen van een petitie een van de beste manieren is om ervoor te zorgen dat hun stem wordt gehoord door besluitvormers op nationaal niveau (26 % tegenover 23 %).

Verschillen worden ook opgemerkt door leeftijd. Ondervraagde jongeren hebben meer kans om te reageren op een evenement (33 % van de mensen van 15-24 jaar in vergelijking met 13 % van de 55-plussers), terwijl oudere respondenten vaker zeggen dat stemmen bij verkiezingen de beste manier is voor burgers om hun stem te laten horen (72 % van de mensen van 55 jaar of ouder versus 55 % van de 15-24 jaar).

Ook verschillen zijn afhankelijk van het opleidingsniveau. Respondenten die hun studie hebben voortgezet tot de leeftijd van 20 jaar of ouder, hebben meer kans om meerdere reacties te kiezen, waaronder het ondertekenen van een petitie (28 % versus 16 % van degenen die op 15-jarige leeftijd van school zijn gestopt) en deelnemen aan evenementen zoals vergaderingen of debatten (23 % versus 12 %).

Respondenten die moeite hebben met het betalen van hun rekeningen meestal hebben minder kans om te stemmen bij verkiezingen (53 % versus 72 %).

QA1 Wat zijn de beste manieren om ervoor te zorgen dat uw stem door besluitvormers op nationaal niveau wordt gehoord? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (% — EU)

	Stemmen bij verkiezingen	Teken een petitie	Deelnemen aan evenementen zoals vergaderingen of burgerdebatten, enz.	Deelnemen aan een evenement	Ga in staking	Steun of lid worden van een politieke partij	Deelnemen aan debatten op internet of op online sociale netwerken	Steun of toetreden tot een vakbond	Ondersteuning van of toetreding tot een maatschappelijke organisatie, zoals een niet-gouvernementele organisatie	Je zult toch niet gehoord worden (Spontane)	Je bent niet geïnteresseerd om gehoord te worden (Spontane)
EU27	68	25	19	18	15	14	12	11	11	4	2
Geslacht											
Man	67	23	20	19	17	16	13	12	12	4	1
Vrouw	68	26	18	18	13	12	11	11	11	4	2
Leeftijd											
15-24	55	25	18	33	22	15	21	9	10	3	2
25-39	65	26	20	22	17	17	16	14	14	3	1
40-54	68	27	21	19	17	15	12	13	14	4	1
55+	72	23	18	13	11	12	8	10	9	5	3
School verlaat leeftijd											
—15	67	16	12	13	13	9	6	8	4	8	5
16-19	65	25	19	18	16	12	11	11	10	4	2
20+	74	28	23	18	13	18	13	14	16	3	1
Altijd student	59	26	20	34	22	17	23	10	11	1	1
Sociaal-professionele categorie											
Zelfstandigen	67	27	22	18	15	17	14	8	14	3	1
Senior management	73	27	26	19	12	20	13	17	19	2	1
Overige werknemers	69	27	20	19	16	15	16	13	15	2	2
Werknemers	64	24	18	21	19	12	12	14	9	5	2
Vrouwen/mannen in huis	62	21	14	16	15	10	8	9	9	8	3
Werkloos	55	24	17	25	19	13	12	13	9	8	2
Gepensioneerden	74	23	17	11	9	11	7	8	8	5	3
Studenten	59	26	20	34	22	17	23	10	11	1	1
Problemen bij het betalen van uw rekeningen											
Het grootste deel van de tijd	53	21	15	21	19	13	10	10	12	10	3
Van tijd tot tijd	59	21	17	21	19	14	13	13	11	5	2
Bijna nooit/nooit	72	27	20	17	13	14	12	11	12	3	2

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.137

Stemmen bij de Europese verkiezingen wordt beschouwd als de beste manier om ervoor te zorgen dat zijn stem wordt gehoord door besluitvormers op EU-niveau

De geïnterviewden kregen een aantal manieren waarop EU-burgers ervoor konden zorgen dat hun stem door besluitvormers op EU-niveau wordt gehoord, en konden maximaal drie antwoorden kiezen om te beschrijven welke de beste methoden leken te zijn. Over het geheel genomen zijn de bevindingen vergelijkbaar met die op nationaal niveau hierboven. Met andere woorden, Europeanen zijn van mening dat de beste manieren voor burgers om hun stem te laten horen op Europees niveau hetzelfde zijn als op nationaal niveau.

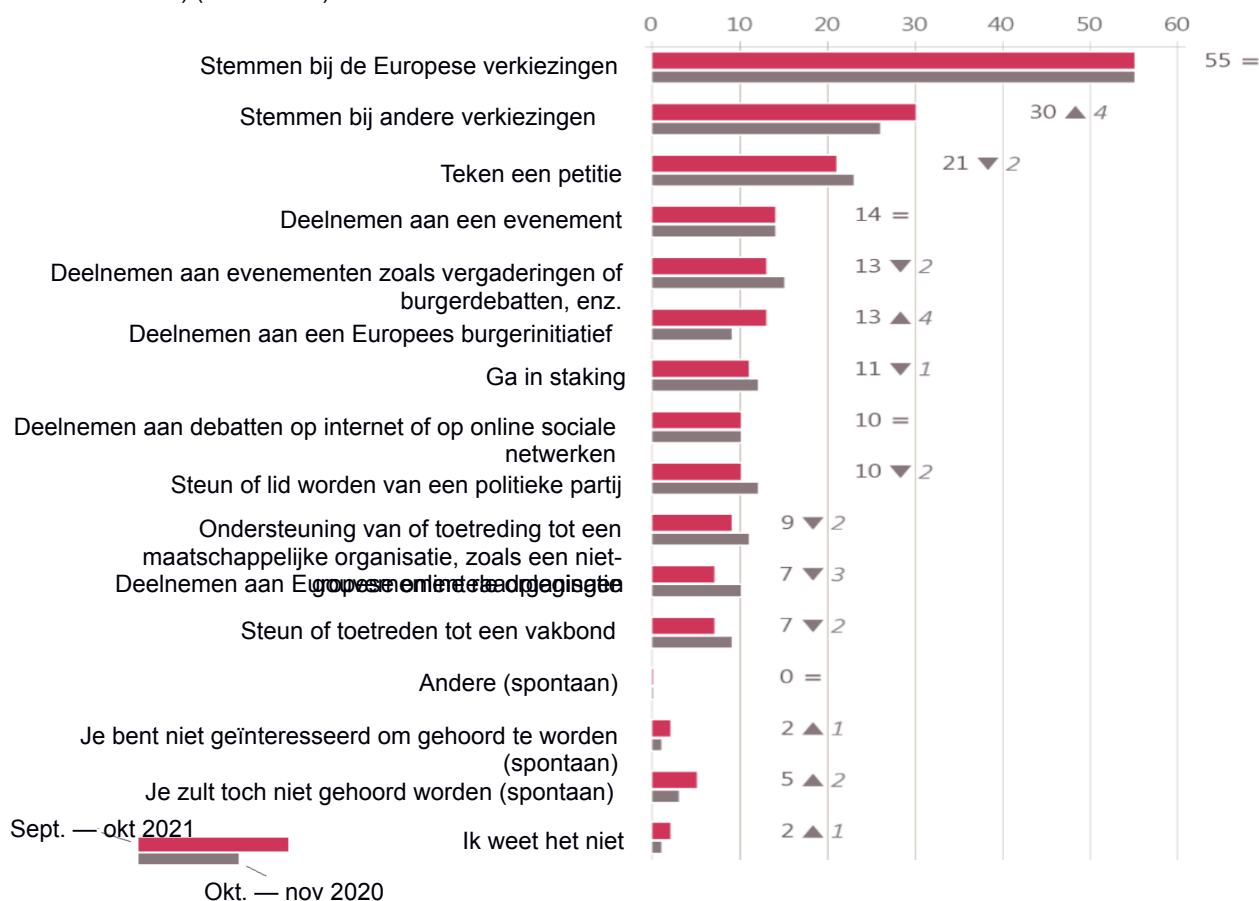
Stemmen bij de Europese verkiezingen wordt duidelijk gezien als de beste manier om ervoor te zorgen dat zijn stem wordt gehoord door besluitvormers op EU-niveau, zoals blijkt uit de 55 % van de Europeanen die dit antwoord hebben gekozen (geen verandering sinds de speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa in 2020)⁵⁸.

Het leidende peloton werd voltooid door te stemmen bij andere verkiezingen (30 %, + 4 punten) en ondertekende een petitie (21 %, -2), geciteerd door ten minste één op de vijf respondenten.

Andere vormen van politieke participatie, geciteerd door meer dan 10 % van de Europeanen, zijn als volgt: deelnemen aan een evenement (14 %, =), deelnemen aan evenementen zoals vergaderingen of debatten (13 %, -2) en deelnemen aan een Europees burgerinitiatief (13 %, + 4) en in staking gaan (11 %, -1).

Volgens een op de tien mensen is de beste manier om hun stem te laten horen door steun te verlenen aan of lid te worden van een politieke partij (10 %, -2), om deel te nemen aan debatten op internet of online sociale netwerken (10 %, =) of om steun te verlenen aan of lid te worden van een maatschappelijke organisatie, zoals een niet-gouvernementele organisatie (9 %, -2). Deelname aan Europese onlineraadplegingen (7 %, -3) of ondersteuning van of toetreding tot een vakbond (7 %, -2) wordt met minder dan één op de tien vermeld. Over het algemeen is 7 % van de Europeanen van mening dat ze toch niet gehoord zouden worden of dat ze niet geïnteresseerd zijn om gehoord te worden (+ 3).

QA2 Wat zijn de beste manieren om ervoor te zorgen dat uw stem door besluitvormers op EU-niveau wordt gehoord? (Max. 3 antwoorden) (% — EU27)

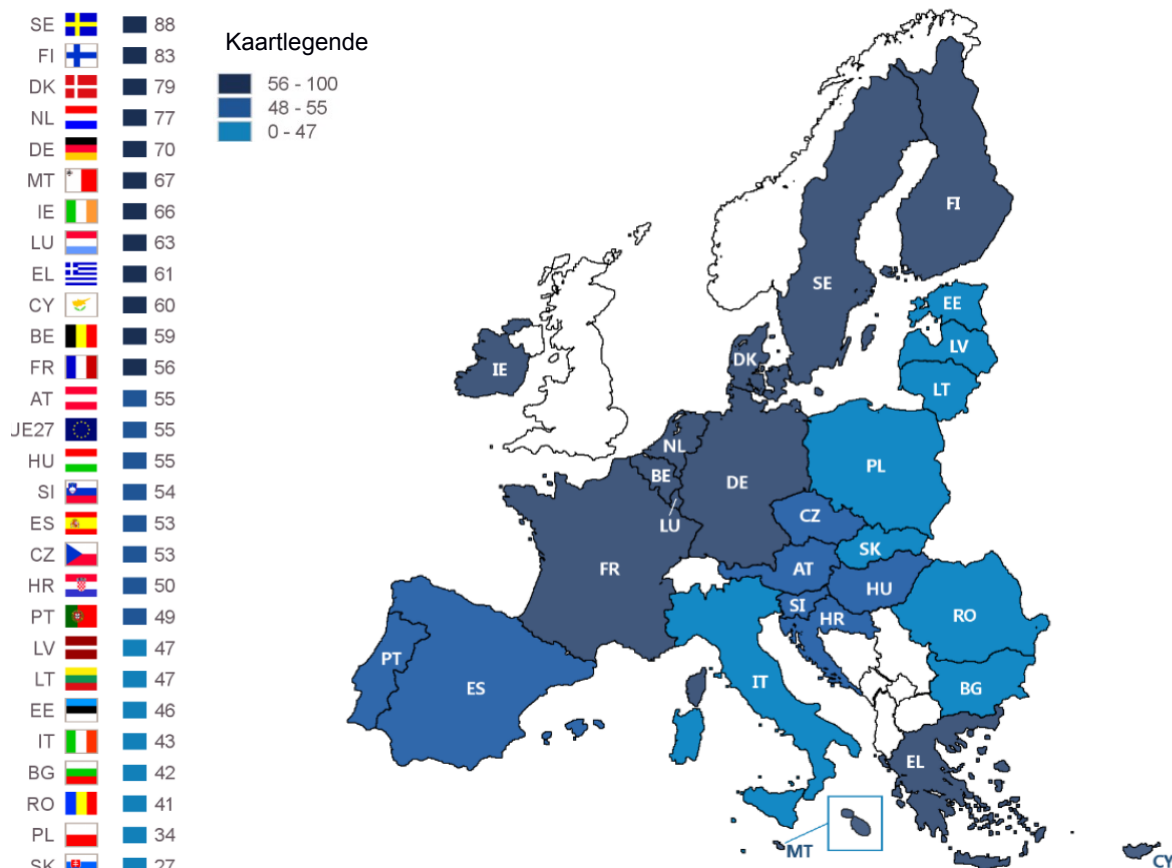

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.138

In de hele Europese Unie zeggen de meeste respondenten dat stemmen bij de Europese verkiezingen de beste manier is om ervoor te zorgen dat hun stem door besluitvormers op EU-niveau wordt gehoord. Dit antwoord is ook het meest geciteerd in elk van de lidstaten, behalve voor Slowakije (waar „het ondertekenen van een verzoekschrift” het meest geciteerde antwoord is, 33 %). Het percentage respondenten dat voor deze reactie heeft gekozen, verschilt echter aanzienlijk van land tot land.

Noord-Europa is het grootste deel van de respondenten dat dit de beste manier is om hun stem te laten horen, met name in Zweden (88 %), Finland (83 %), Denemarken (79 %) en Nederland (77 %). De laagste percentages worden waargenomen in Slowakije (27 %), Polen (34 %), Roemenië (41 %), Bulgarije (42 %) en Italië (43 %).

QA2 Wat zijn de beste manieren om ervoor te zorgen dat uw stem door besluitvormers op EU-niveau wordt gehoord? (MAX. 3 REACTIES) (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.139

Zoals hierboven vermeld, wordt het stemmen bij de Europese verkiezingen in 26 lidstaten beschouwd als de beste manier voor burgers om ervoor te zorgen dat hun stem door besluitvormers op EU-niveau wordt gehoord. Stemmen bij andere verkiezingen, die in elk land tot de top drie reacties behoren, heeft de hoogste percentages in Ierland (42 %), Cyprus, Finland en Malta (40 % in deze drie landen). Het heeft de laagste percentages in Portugal en Tsjechië (18 %) in deze twee landen.

Naast het meest geciteerde antwoord in Slowakije, verschijnt het ondertekenen van een petitie in het top trio in 19 andere landen. Het heeft de hoogste percentages in Slowakije (33 %), Tsjechië (32 %) en Malta (30 %), en de laagste in Estland (7 %) en Portugal (9 %).

Bovendien verwijst een aanzienlijk deel van de respondenten in sommige landen naar andere antwoorden. In Zweden zegt 34 % bijvoorbeeld dat ze een politieke partij steunen of toetreden, terwijl in Finland 32 % van de respondenten aangeeft deel te nemen aan een Europees burgerinitiatief. In Portugal antwoordde 18 % van de respondenten spontaan dat hun stem hoe dan ook niet zou worden gehoord, een percentage dat ruim boven het Europese gemiddelde ligt (5 %).

QA2 Wat zijn de beste manieren om ervoor te zorgen dat uw stem door besluitvormers op EU-niveau wordt gehoord? (MAX. 3 REACTIES) (%)

	Stemmen bij de Europese verkiezingen	Stemmen bij andere verkiezingen	Teken een petitie	Deelnemen aan een evenement	Deelnemen aan evenementen zoals vergaderingen of burgerdebatten, enz.	Deelnemen aan een Europees burgerinitiatief	Ga in staking	Steun of toetreden tot een vakbond	Deelnemen aan debatten op internet of op online sociale netwerken	Ondersteuning van of toetreding tot een maatschappelijke organisatie, zoals een niet-gouvernementele organisatie	Steun of toetreden tot een vakbond	Deelnemen aan Europese online raadplegingen	Je zult toch niet gehoord worden (Spontane)	Je bent niet geïnteresseerd om gehoord te worden (Spontane)
EU27	55	30	21	14	13	13	11	10	10	9	7	7	5	2
ZIJN	59	23	27	11	12	16	7	11	11	10	9	15	2	2
BG	42	33	15	14	11	10	10	11	13	8	5	7	11	2
CZ	53	18	32	13	13	17	10	10	10	7	4	8	2	1
DK	79	36	19	6	11	13	2	15	8	10	8	7	1	1
VAN	70	38	26	14	17	14	6	12	10	8	5	5	3	1
EE	46	27	7	4	10	10	4	9	11	8	4	5	12	3
EVT.	66	42	28	14	9	10	7	10	10	7	7	6	1	0
EL	61	30	21	14	20	12	11	4	15	9	5	6	11	4
ES	53	30	14	14	7	9	16	4	7	4	5	5	7	3
FR	56	25	22	15	10	10	12	6	8	7	7	5	7	2
HR	50	30	29	14	15	17	9	8	15	13	7	8	2	2
HET	43	24	18	16	14	16	19	13	10	14	11	8	5	2
CY	60	40	18	11	9	12	7	7	10	5	3	6	12	3
LV	47	21	12	6	9	9	8	6	13	7	5	5	11	3
LT	47	33	21	7	9	16	7	3	13	4	4	6	10	2
LEZEN	63	30	27	11	8	8	8	7	12	7	8	8	1	1
HUSSE IN	55	34	20	6	10	11	5	7	9	7	7	8	3	3
MT	67	40	30	12	5	9	6	17	13	6	7	10	1	3
NL	77	28	27	5	9	23	2	20	10	12	8	17	2	0
BIJ	55	38	20	10	15	16	10	12	13	10	9	7	5	2
PL	34	30	24	18	15	13	10	9	11	11	10	11	3	4
PT	49	18	9	14	9	7	11	10	7	3	9	4	18	4
RO	41	34	17	15	14	13	11	6	11	11	7	10	6	3
ALS	54	23	22	10	10	11	7	8	10	10	5	6	5	5
SK	27	22	33	11	15	10	14	7	12	8	5	8	6	7
FI	83	40	25	5	5	32	5	13	6	12	6	6	1	0
SE	88	35	16	8	8	12	3	34	10	17	8	4	1	0

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.140

Variaties van de ene sociaaldemografische groep op de andere zijn vergelijkbaar met die welke hierboven zijn opgemerkt in termen van hoe ze zich op nationaal niveau kunnen laten horen.

Ouderen hebben meer kans om „stemmen bij de Europese verkiezingen” te noemen (58 % van de 55-plussers in vergelijking met 46 % van de 15-24 jaar) en „stemmen voor andere verkiezingen” (33 % versus 23 %). Jongere respondenten kiezen vaker voor andere reacties, zoals „deelnemen aan een demonstratie” (24 % van de respondenten tussen 15 en 24 jaar, tegenover 10 % van de 55-plussers). Er zijn geen genderverschillen.

Er ontstaan echter verschillen, afhankelijk van het opleidingsniveau. Respondenten die hun studie hebben voortgezet tot de leeftijd van 20 jaar of ouder, hebben meer kans om verschillende antwoorden te citeren, zoals „stemmen bij de Europese verkiezingen” (64 % versus 50 % van degenen die op 15-jarige leeftijd naar school zijn gegaan) en een petitie ondertekenen (23 % versus 15 %).

Voor sociaal-professionele groepen kreeg het stemmen bij de Europese verkiezingen het hoogste percentage onder managers (64 %) en de laagste onder werklozen (43 %).

Respondenten die het grootste deel van de tijd moeite hebben om hun rekeningen te betalen, hebben minder kans om te antwoorden op „stem bij de Europese verkiezingen” (40 % versus 61 %) of „overige verkiezingen” (23 % versus 32 %).

Respondenten met een over het algemeen positief imago van de Europese Unie zullen eerder zeggen dat „stemmen bij de Europese verkiezingen” een van de beste manieren is om iemands stem te laten horen (63 % tegenover 38 % van degenen die een negatief imago van de Europese Unie hebben), en hebben ook meer kans om „stemmen in andere verkiezingen” te noemen (33 % tegenover 23 %).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.141

QA2 Wat zijn de beste manieren om ervoor te zorgen dat uw stem door besluitvormers op EU-niveau wordt gehoord? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (% — EU)

	Stemmen bij de Europese verkiezingen	Stemmen bij andere verkiezingen	Teken een petitie	Deelnemen aan een evenement	Deelnemen aan evenementen zoals vergaderingen of burgerdebatten, enz.	Deelnemen aan een Europees burgerinitiatief	Ga in staking	Steun of lid worden van een politieke partij	Deelnemen aan debatten op internet of op online sociale netwerken	Ondersteuning van of toetreding tot een organisatie, maatschappelijke organisatie, zoals een niet-	Steun of toetreden tot een vakbond	Deelnemen aan Europese online raadplegingen	Je zult toch niet gehoord worden (Spontane)	Je bent niet geïnteresseerd om gehoord te worden (Spontane)	Ik weet het niet
EU27	55	30	21	14	13	13	11	10	10	9	7	7	5	2	2
Geslacht															
Man	55	30	20	15	12	14	12	11	11	10	8	8	5	2	2
Vrouw	55	30	22	13	13	13	10	9	9	8	6	7	5	3	2
Leeftijd															
15-24	46	23	23	24	13	14	17	11	17	9	7	8	3	2	3
25-39	54	28	23	15	13	16	12	11	13	12	8	10	4	1	1
40-54	56	30	22	13	14	16	11	11	9	11	8	9	5	1	1
55+	58	33	19	10	12	10	8	8	6	7	6	5	6	3	2
School verlaat leeftijd															
—15	50	32	15	12	9	7	12	7	4	4	6	3	8	6	3
16-19	51	31	22	14	13	12	12	9	10	8	8	6	5	2	2
20+	64	29	23	11	14	18	8	12	11	13	7	10	4	1	1
Altijd student	50	23	23	24	14	16	17	13	18	10	7	8	2	1	2
Sociaal-professionele categorie															
Zelfstandigen	59	29	23	15	14	14	9	12	11	11	6	8	5	2	2
Senior management	64	30	22	11	13	20	8	14	12	15	7	11	2	1	1
Overige werknemers	56	31	24	12	12	16	13	10	11	10	7	10	2	2	1
Werknemers	50	29	21	15	13	13	14	8	10	8	9	7	6	2	1
Vrouwen/mannen in huis	45	30	18	14	12	9	13	9	7	7	6	7	8	4	4
Werkloos	43	24	23	20	12	13	12	9	10	9	9	5	8	3	3
Gepensioneerden	60	34	19	9	11	9	7	8	5	6	5	4	6	4	3
Studenten	50	23	23	24	14	16	17	13	18	10	7	8	2	1	2
Problemen bij het betalen van uw rekeningen															
Het grootste deel van de tijd	40	23	16	16	12	11	15	9	9	8	10	6	13	3	2
Van tijd tot tijd	45	27	20	15	13	13	15	10	11	10	9	7	6	3	2
Bijna nooit/nooit	61	32	22	13	13	14	9	10	9	9	6	7	4	2	2
Beeld van de EU															
Positief	63	33	22	13	14	16	10	11	10	10	7	8	2	1	2
Neutraal	49	28	20	13	11	11	11	8	9	8	7	6	7	3	3
Negatief	38	23	21	17	11	10	17	9	10	8	7	6	11	4	2

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.142

Veel Europese burgers zouden graag zien dat bij besluiten over de toekomst van Europa meer rekening wordt gehouden met hun standpunten, en is van mening dat er veel meer moet worden gedaan om de democratie in de Europese Unie te versterken en te beschermen.

Een zeer grote meerderheid van de Europeanen (90 %, -2 punten in vergelijking met de speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa in 2020⁵⁹) is het erover eens dat bij besluiten over de toekomst van Europa meer rekening moet worden gehouden met de stemmen van de EU-burgers. Over het algemeen is ongeveer de helft (52 %, -3) „sterk akkoord” met deze verklaring, terwijl 38 % (+ 1) „in plaats van akkoord” zijn en slechts 7 % (+ 1) het er niet mee eens is.

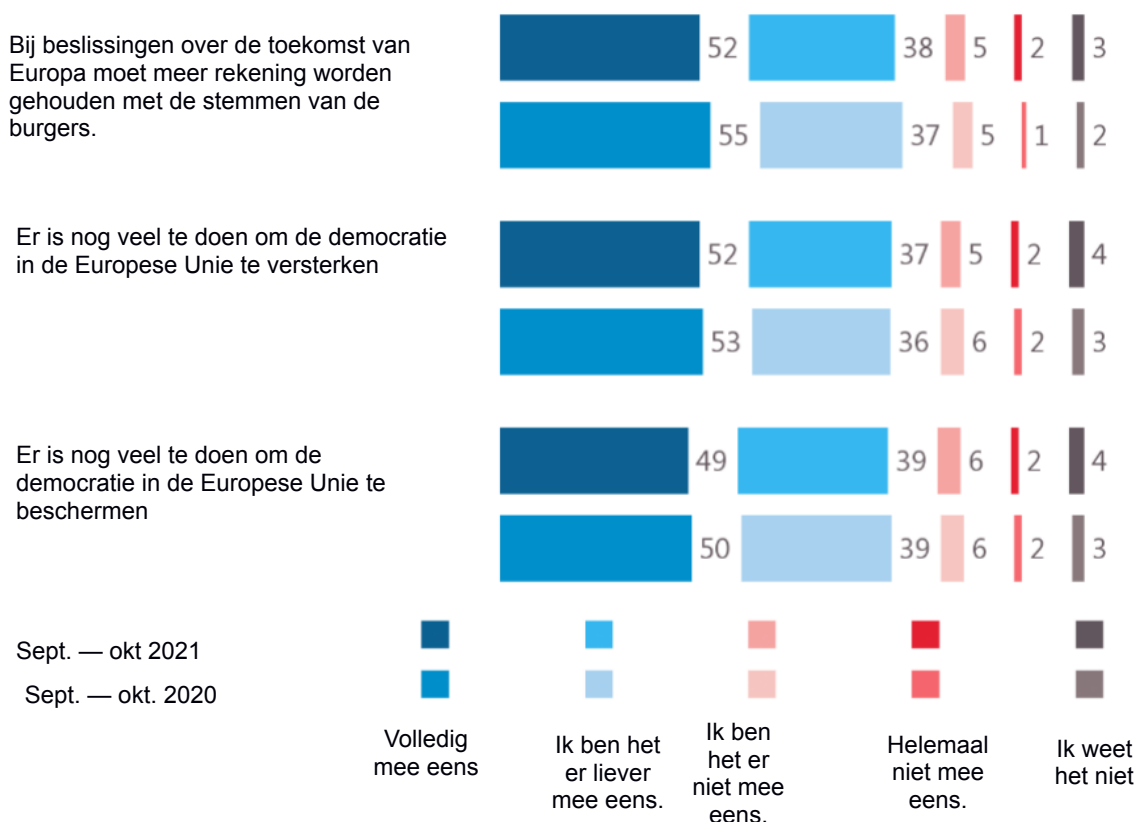
Ongeveer negen van de tien respondenten (89 %, =) zijn het erover eens dat er nog veel moet worden gedaan om de democratie in de Europese Unie te versterken, en 7 % (-1) is het er niet mee eens. Een vergelijkbaar percentage (88 %, -1) is het ermee eens dat er nog veel moet worden gedaan om de democratie in de Europese Unie te beschermen, terwijl 8 % (=) het er niet mee eens is.

Bij besluiten over de toekomst van Europa moet meer rekening worden gehouden met de stemmen van de burgers van de Europese Unie.

In de EU-lidstaten zijn geïnterviewden het erover eens dat bij de besluitvorming over de toekomst van Europa meer rekening moet worden gehouden met de stemmen van EU-burgers. In alle landen zijn meer dan acht van de tien respondenten het eens met deze verklaring.

Deze visie wordt met name gedeeld in Griekenland (97 %), Portugal, Finland (96 % in beide landen), Slowakije en Kroatië (94 % in beide landen). De landen met het laagste aantal stemmen waren Roemenië (81 %), Estland (84 %) en Nederland (85 %). In Cyprus (73 %), Griekenland (70 %) en Malta (68 %) en het laagste percentage in Polen en Denemarken (41 % in beide landen) is het aandeel van de bevolking „sterk het eens” met deze verklaring.

QA4 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen? (% — EU27)

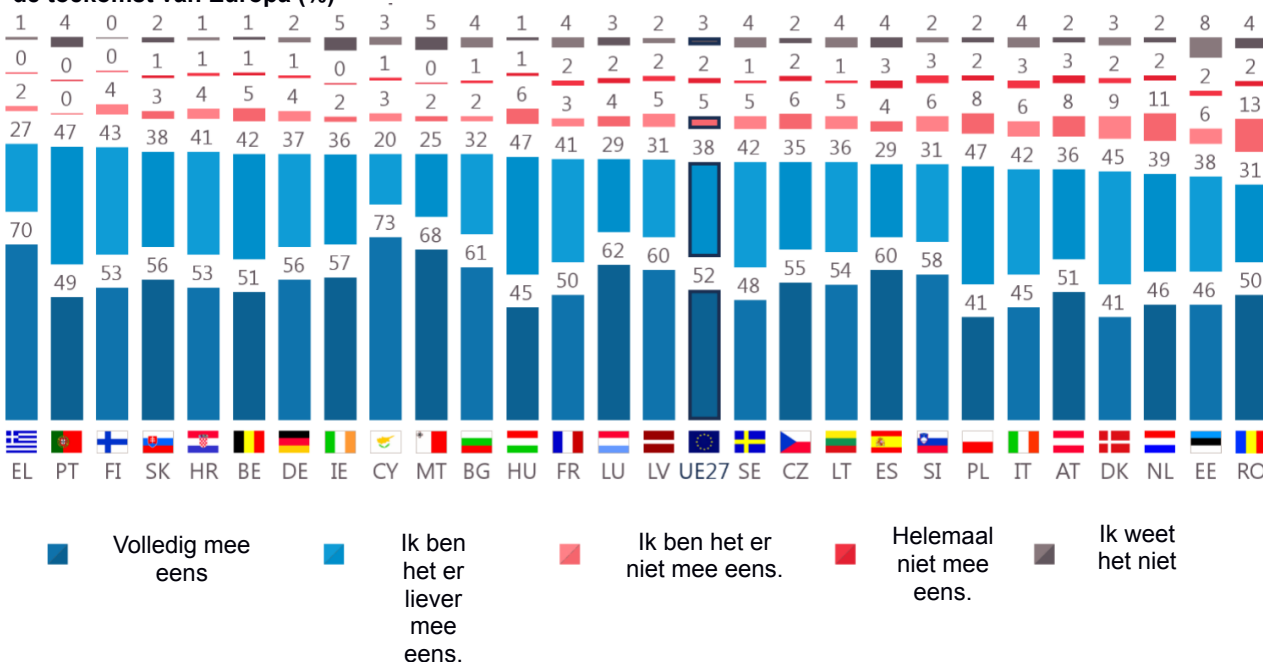

59 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.143

QA4.1 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

De stem van de burgers van de Europese Unie moet meer in aanmerking worden genomen bij besluiten over de toekomst van Europa (%)

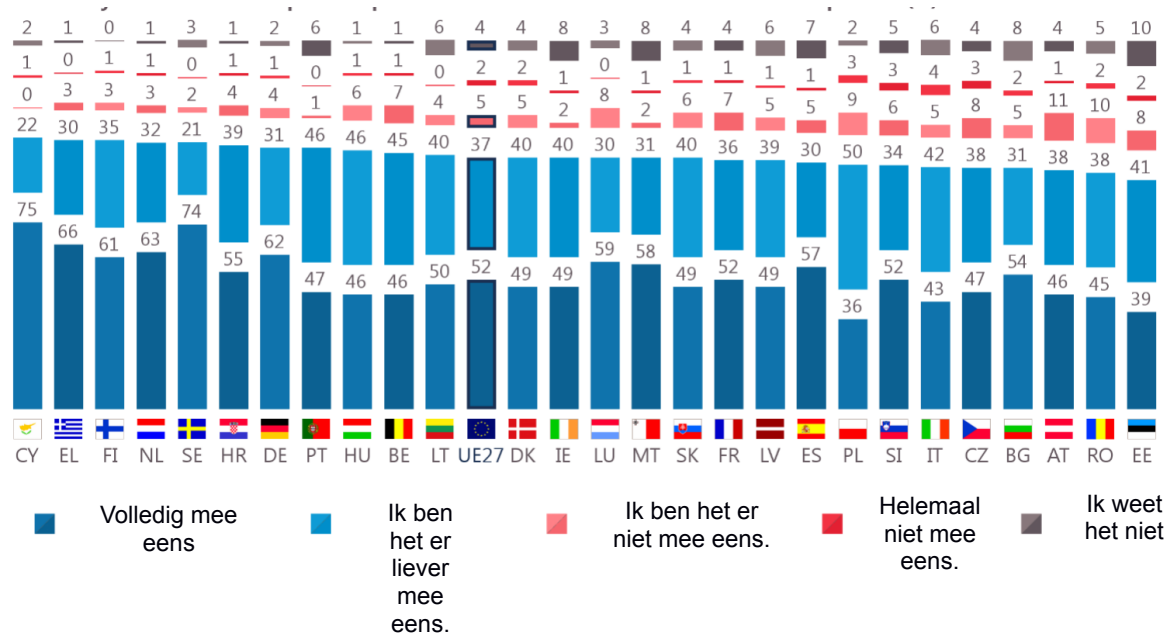
Er is nog veel te doen om de democratie in de Europese Unie te versterken

In alle EU-lidstaten zijn ten minste acht van de tien respondenten het erover eens dat er nog veel moet worden gedaan om de democratie in de Europese Unie te versterken. Het percentage respondenten dat deze mening deelt, is het hoogst in Cyprus (97 %), Griekenland, Finland (96 % in beide landen), Nederland en Zweden (95 % in beide landen) en het laagste in Estland (80 %), Roemenië (83 %) en Oostenrijk (84 %).

Het aandeel van de mensen die „sterk instemmen” met deze verklaring varieert van 75 % in Cyprus tot 36 % in Polen.

QA4.2 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Er is nog veel te doen om de democratie in de Europese Unie te versterken (%)

Er is nog veel te doen om de democratie in de Europese Unie te beschermen

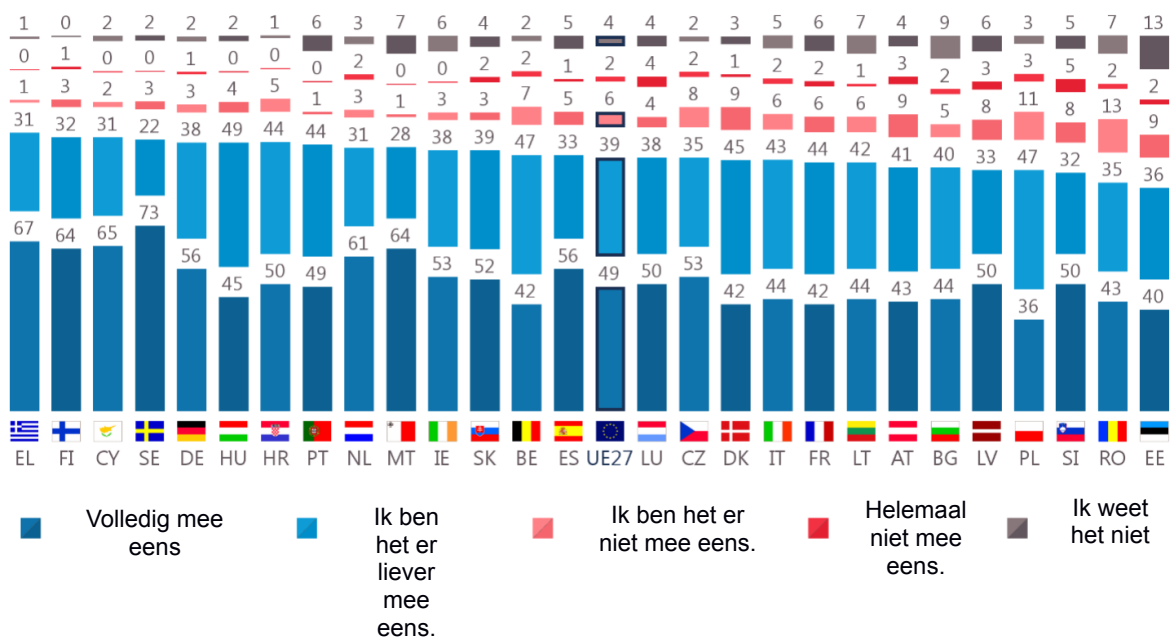
In alle landen is ten minste driekwart van de ondervraagden van mening dat er nog veel moet worden gedaan om de democratie in de Europese Unie te beschermen. Dit percentage is het hoogst in Griekenland (98 %), Finland, Cyprus (96 % in beide landen) en Zweden (95 %) en het laagste in Estland (76 %), Roemenië (78 %) en Slovenië (82 %).

De landen met het hoogste percentage respondenten die het sterkst met deze verklaring eens zijn, zijn Zweden (73 %), Griekenland (67 %), Cyprus (65 %), Finland en Malta (64 % in beide landen) en de laagste landen zijn Polen (36 %) en Estland (40 %).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.144

QA4.3 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen?

Er is nog veel te doen om de democratie in de Europese Unie te beschermen (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.145

Over het algemeen tonen sociaal-demografische gegevens aan dat het aandeel van de mensen die deze drie beweringen steunen hoog blijft in groepen.

Er kan echter worden opgemerkt dat dit percentage iets hoger is bij de ondervraagden met lange studies (tot de leeftijd van 20 jaar of ouder).

QA4 In hoeverre bent u het eens of oneens met elk van de volgende verklaringen? (% — totaal „Akkoord”)

	Bij besluiten over de toekomst van Europa moet meer rekening worden gehouden met de stem van de burgers van de Europese Unie.	Er is nog veel te doen om de democratie in de Europese Unie te versterken	Er is nog veel te doen om de democratie in de Europese Unie te beschermen
EU27	90	89	88
Geslacht			
Man	90	90	89
Vrouw	89	88	88
Leeftijd			
15-24	90	84	83
25-39	90	91	91
40-54	91	89	90
55+	89	88	89
School verlaat leeftijd			
—15	86	84	85
16-19	90	89	90
20+	92	92	91
Altijd student	91	86	83
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	90	93	91
Senior management	91	93	92
Overige werknemers	91	89	93
Werknemers	89	89	87
Vrouwen/mannen in huis	88	79	86
Werkloos	89	89	90
Gepensioneerden	89	88	89
Studenten	91	86	83
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	89	88	89
Van tijd tot tijd	86	86	85
Bijna nooit/nooit	91	90	90

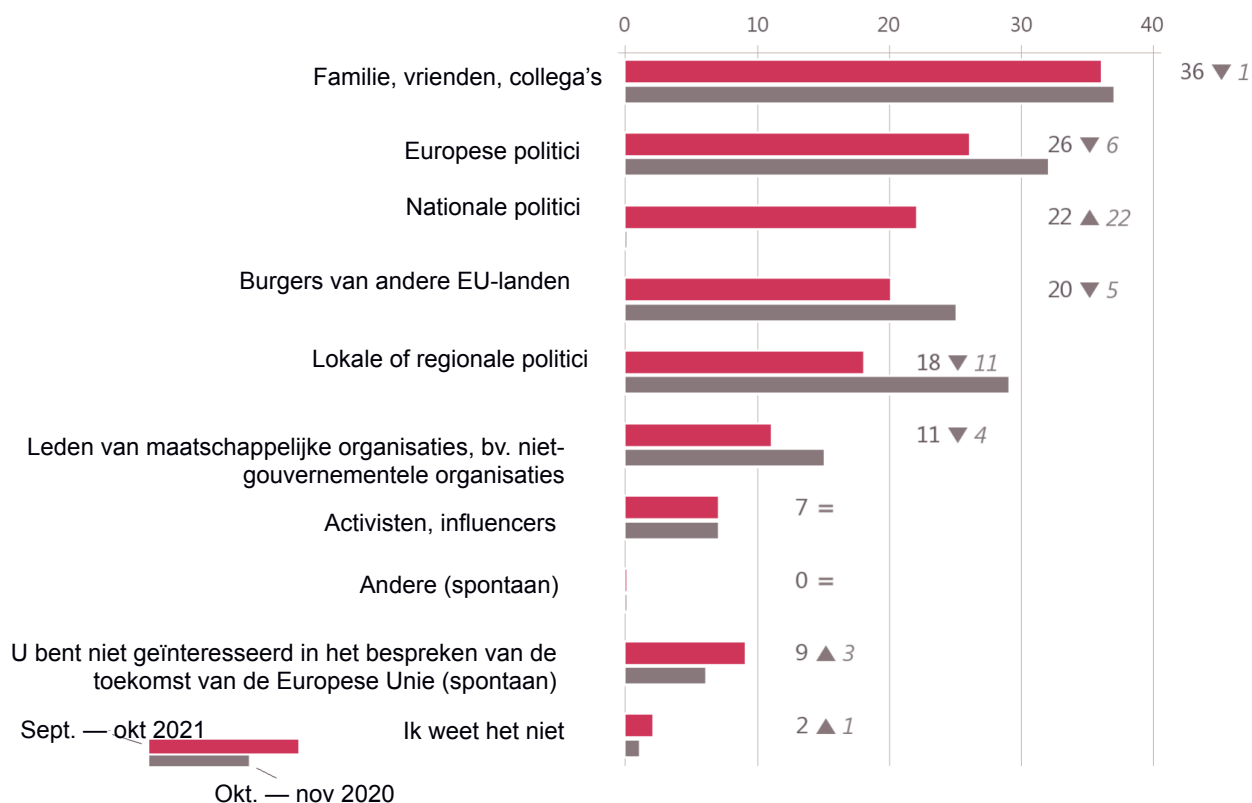
2. Deelname van burgers aan het debat over de toekomst van de Europese Unie

Europeanen willen de toekomst van de Europese Unie bespreken met vrienden, familie en collega's, evenals met politici.

Europeanen zullen eerder zeggen dat zij de toekomst van de Europese Unie met vrienden, familie of collega's willen bespreken (36 %, -1 punt in vergelijking met de speciale Eurobarometer 500 over de toekomst van Europa in 2020)⁶⁰, terwijl ongeveer een kwart (26 %, -6) het graag zou bespreken met Europese politici, en iets minder met nationale politici (22 %, nieuw antwoord) of lokale of regionale politici (18 %, -11).

Eén op de vijf (20 %, -5) zegt de toekomst van de Europese Unie te willen bespreken met burgers uit andere EU-landen. Minder respondenten willen de toekomst van de Europese Unie bespreken met leden van maatschappelijke organisaties (11 %, -4) of met activisten of beïnvloeders (7 %, =). Een klein percentage (9 %, + 3) verklaart spontaan dat het hem niet interesseert om de toekomst van de Europese Unie te bespreken.

QA3 Met wie wilt u de toekomst van de Europese Unie bespreken? (Max. 2 antwoorden) (% — EU27)

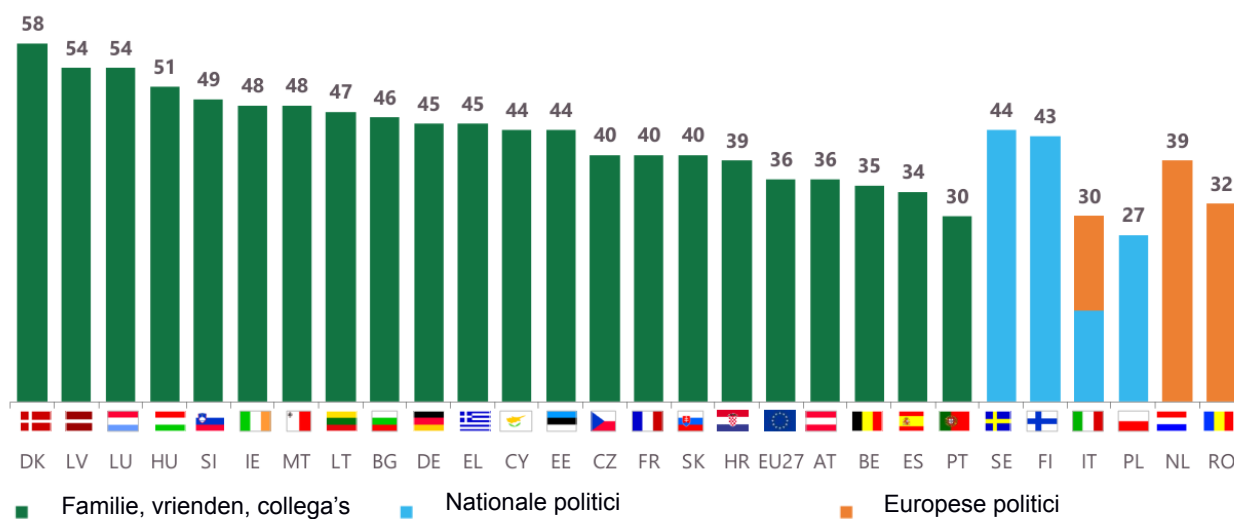

60 Speciale Eurobarometer 500: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2256>

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.147

In 21 lidstaten zeggen respondenten vaker dat zij de toekomst van de Europese Unie met vrienden, familie of collega's willen bespreken, terwijl zij er in vier landen liever over praten met nationale politici: Zweden, Finland, Italië en Polen. In Nederland en Roemenië bespreken de meesten de toekomst van de Europese Unie met Europese politici.

QA3 Met wie wilt u de toekomst van de Europese Unie bespreken? (MAX. 2 ANTWOORDEN) (% — HET MEEST GECITEERD PER LAND)

In Portugal antwoordde 36 % van de respondenten spontaan dat „het niet interessant is om de toekomst van de Europese Unie te bespreken”.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.148

Meer Europeanen in de hele EU zeggen dat ze de toekomst van de EU willen bespreken met vrienden, familie of collega's. Dit antwoord wordt het vaakst gegeven door respondenten in Denemarken (58 %), Letland, Luxemburg (54 % in beide landen) en Hongarije (51 %), en in Polen (22 %) en Italië (24 %).

Respondenten in Nederland, Zweden (39 % in beide landen) en Finland (36 %) zijn het meest geneigd om de toekomst van de EU met Europese politici te bespreken, terwijl Hongarije (12 %), Letland en Portugal (13 % in beide landen) en Estland (14 %) het laagst zijn.

De kans om de toekomst van de EU met nationale politici te bespreken, scoort ook hoger onder respondenten in Zweden (44 %), Finland (43 %) en Nederland (38 %) en de laagste in Estland (10 %), Letland (11 %), Cyprus, Portugal en Slovenië (12 % in deze drie landen).

QA3 Met wie wilt u de toekomst van de Europese Unie bespreken? (MAX. 2 REACTIES) (%)

	Familie, vrienden, collega's	Europese politici	Nationale politici	Burgers van andere EU-landen	Lokale of regionale politici	Leden van maatschappelijke organisaties, bv. niet-gouvernementele organisaties	U bent niet geïnteresseerd in het bespreken van de toekomst van de Europese Unie (Spontane)	Activisten, influencers
EU27	36	26	22	20	18	11	9	7
ZIJN	35	31	24	23	16	11	3	11
BG	46	17	21	14	20	10	11	7
CZ	40	28	22	21	19	8	4	4
DK	58	26	27	17	12	5	5	2
VAN	45	31	21	27	19	7	5	4
EE	44	14	10	8	13	6	15	11
EVT.	48	21	28	13	26	8	2	7
EL	45	16	20	25	20	14	14	10
ES	34	22	18	16	13	10	13	5
FR	40	19	15	21	19	10	11	8
HR	39	26	18	30	17	15	5	5
HET	24	30	30	17	21	16	9	8
CY	44	20	12	24	11	9	10	10
LV	54	13	11	16	9	7	10	6
LT	47	17	16	16	15	5	14	6
LEZEN	54	23	22	19	13	12	1	6
HUSSE IN	51	12	16	11	19	15	6	6
MT	48	16	20	14	18	8	8	6
NL	35	39	38	26	12	11	2	6
BIJ	36	24	23	19	22	10	13	10
PL	22	23	27	15	23	20	11	8
PT	30	13	12	10	10	5	36	3
RO	31	32	16	22	18	15	6	9
ALS	49	18	12	15	15	11	11	12
SK	40	25	15	15	17	8	9	17
FI	31	36	43	15	14	8	2	11
SE	33	39	44	30	16	12	1	2

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.149

Sociaaldemografische resultaten zijn vergelijkbaar tussen mannen en vrouwen, hoewel de eerste eerder zeggen dat ze de toekomst van de Europese Unie willen bespreken met Europese politici (29 % versus 23 %) of nationale politici (25 % versus 20 %), terwijl een hoger percentage vrouwen dan mannen citeert vrienden, familie of collega's (38 % versus 34 %).

Over het algemeen zijn de resultaten stabiel in alle leeftijdsgroepen. Respondenten van 55 jaar of ouder hebben echter iets meer kans om vrienden, familie of collega's te noemen (39 % tegenover 33-37 % onder jongere leeftijdsgroepen), en minder geneigd om Europese politici te noemen (21 % versus 27-30 %) of burgers van andere EU-landen (15 % versus 23-25 %).

Verschillen ontstaan afhankelijk van het opleidingsniveau. Respondenten die hun studie hebben afgerond op de leeftijd van 20 jaar of ouder, hebben meer kans om Europese politici te noemen (34 % versus 16 %), nationale politici (27 % versus 18 %) en burgers uit andere EU-landen (25 % versus 11 %). Aan de andere kant hebben degenen die op 15-jarige leeftijd naar school zijn vertrokken meer kans om vrienden, familie of collega's te noemen (38 % tegenover 33 % van degenen die hun opleiding hebben afgerond op de leeftijd van 20 jaar of ouder).

Minder respondenten die moeite hebben met het betalen van hun rekeningen, willen de toekomst van de Europese Unie met verschillende groepen mensen bespreken. Zo zou 20 % van de mensen die het grootste deel van de tijd moeilijkheden hebben, de toekomst van de Europese Unie met Europese politici willen bespreken, tegenover 28 % van degenen die nooit of bijna nooit problemen hebben.

QA3 Met wie wilt u de toekomst van de Europese Unie bespreken? (MAX. 2 ANTWOORDEN) (% — EU)

	Familie, vrienden, collega's	Europese politici	Nationale politici	Burgers van andere EU-landen	Lokale of regionale politici	Leden van maatschappelijke organisaties, bv. niet-gouvernementele organisaties	U bent niet geïnteresseerd in het bespreken van de toekomst van de Europese Unie (Spontane)	Activisten, influencers	Ik weet het niet
EU27	36	26	22	20	18	11	9	7	2
Geslacht									
Man	34	29	25	21	19	12	7	7	2
Vrouw	38	23	20	19	17	11	10	6	2
Leeftijd									
15-24	37	27	21	24	12	13	7	13	2
25-39	34	30	23	25	17	13	6	9	1
40-54	33	30	25	23	20	12	6	7	2
55+	39	21	21	15	20	10	12	4	3
School verlaat leeftijd									
—15	38	16	18	11	18	6	20	3	4
16-19	38	22	20	19	21	11	9	7	2
20+	33	34	27	25	17	13	4	7	2
Altijd student	36	30	23	26	13	14	5	12	2
Sociaal-professionele categorie									
Zelfstandigen	30	30	28	23	22	13	5	8	1
Senior management	29	39	27	28	18	14	3	7	1
Overige werknemers	34	30	23	24	19	14	6	8	2
Werknemers	38	23	21	19	20	11	9	8	2
Vrouwen/mannen in huis	33	20	21	15	15	10	18	6	3
Werkloos	38	22	18	21	16	11	11	9	3
Gepensioneerden	42	19	20	14	19	8	13	3	3
Studenten	36	30	23	26	13	14	5	12	2
Problemen bij het betalen van uw rekeningen									
Het grootste deel van de tijd	35	20	17	19	19	9	16	7	2
Van tijd tot tijd	36	23	21	18	20	12	10	8	2
Bijna nooit/nooit	37	28	24	21	18	11	7	6	2

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.150

Ten minste zeven van de tien respondenten willen dat bij belangrijke beslissingen over hun woonplaats, hun land en de EU meer rekening wordt gehouden met hun standpunten.

Acht op de tien Europeanen (82 %) zei dat ze meer rekening zouden willen houden met hun mening bij belangrijke beslissingen over waar ze wonen, en dit cijfer omvat de 41 % die „ja, helemaal” antwoordde.

De cijfers zijn vergelijkbaar voor „het land als geheel”. Ongeveer acht op de tien (79 procent) zei dat ze meer rekening zouden willen houden met hun mening bij belangrijke beslissingen over hun land als geheel, en dat cijfer omvatte de 37 procent die „ja, helemaal” antwoordde.

Minder respondenten zeggen dat zij meer rekening willen houden met hun standpunten bij besluiten over de Europese Unie als geheel. Zeven op de tien (70 %) zou graag meer rekening willen houden met hun mening, en dit cijfer omvat de 27 % die „ja, helemaal” antwoordde.

In alle gevallen gaf een minderheid van de respondenten aan dat ze niet wilden dat meer rekening wordt gehouden met hun standpunten, door te reageren „maar niet” of „helemaal niet”. Dit is 16 % voor beslissingen over waar ze wonen, 19 % voor beslissingen over hun land als geheel en 27 % voor besluiten over de Europese Unie als geheel.

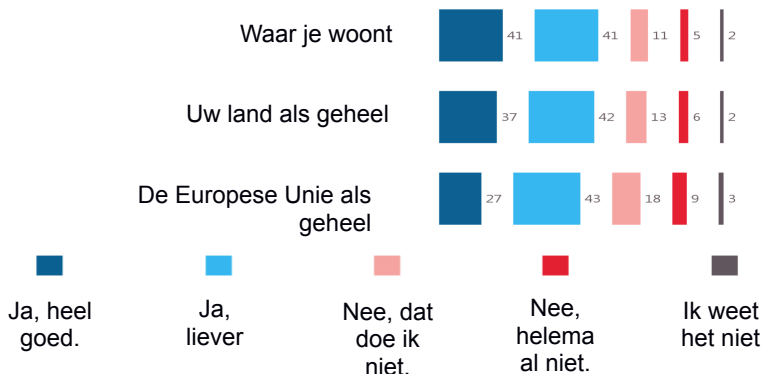
Waar je woont

In elk van de 27 lidstaten zei de meerderheid van de respondenten dat zij meer rekening zouden willen houden met hun standpunten bij belangrijke beslissingen over waar zij wonen. Dit percentage is het hoogst in Slowakije (88 %), Italië (87 %), België, Ierland, Finland, Cyprus en Letland (86 % in deze vijf landen). Dit percentage bereikte zijn laagste niveau in Litouwen (62 %) en Kroatië (71 %).

In drie lidstaten reageert meer dan de helft van de respondenten „ja, helemaal” op de vraag of zij meer rekening willen houden met hun mening bij belangrijke beslissingen over waar zij wonen: Cyprus (58 %), Letland (53 %) en Malta (52 %), Litouwen (23 %), Kroatië (27 %), Polen (30 %) en Hongarije (31 %) zijn het laagst.

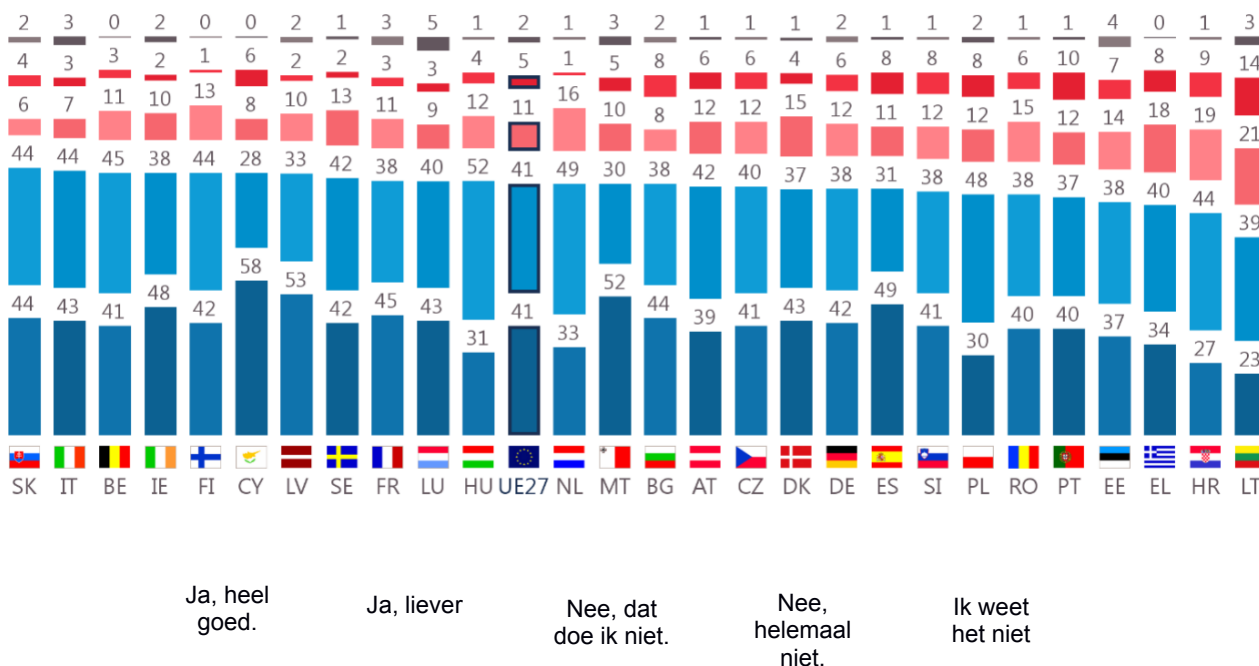
Respondenten in Litouwen zijn het meest geneigd om meer deel te nemen aan beslissingen over waar ze wonen (35 %), gevolgd door die in Kroatië (28 %) en Griekenland (26 %). Slechts één op de tien respondenten zegt hetzelfde in Slowakije en Italië (10 % in beide landen).

QA5 In hoeverre stemt elk van de volgende verklaringen overeen met uw mening? U wilt dat uw mening meer in aanmerking wordt genomen bij belangrijke beslissingen met betrekking tot: (% — EU27)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.151

QA5.1 In hoeverre stemt elk van de volgende verklaringen overeen met uw mening? U wilt dat uw mening meer in aanmerking wordt genomen bij belangrijke beslissingen met betrekking tot: **Waar je woont (%)**

Uw land als geheel

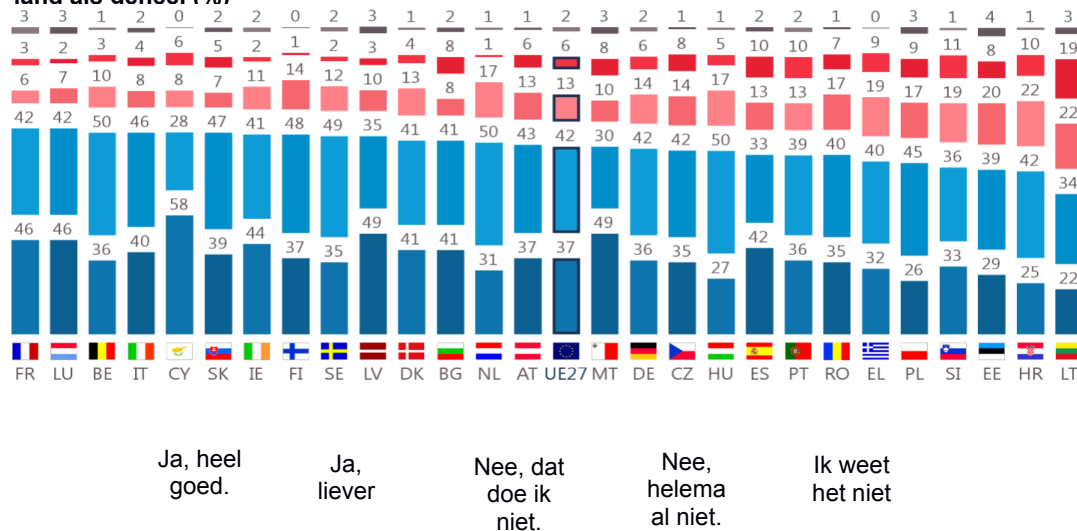
Meer dan de helft van de respondenten in alle lidstaten geeft aan dat zij meer rekening willen houden met hun standpunten bij belangrijke beslissingen over hun land als geheel. Het percentage ondervraagde respondenten is het hoogst in Frankrijk, Luxemburg (88 % in beide landen), België, Italië, Cyprus en Slowakije (86 % in deze vier landen). De laagste percentages worden waargenomen onder respondenten in Litouwen (56 %), gevolgd door Kroatië (67 %), Estland (68 %) en Slovenië (69 %).

Respondenten in Cyprus zullen het meest waarschijnlijk zeggen dat zij „ja, helemaal” willen dat hun mening meer in aanmerking wordt genomen bij de belangrijke beslissingen over hun land (58 %), gevolgd door die in Letland en Malta (49 % in beide landen).

Dit percentage is het laagst in Litouwen (22 %), Kroatië (25 %), Polen (26 %) en Hongarije (27 %).

Respondenten in Litouwen zullen waarschijnlijk meer willen deelnemen aan besluiten over hun land (41 %), gevolgd door die in Kroatië (32 %), Slovenië (30 %), Estland en Griekenland (28 % in deze twee landen). Dit percentage is het laagste in Frankrijk en Luxemburg (9 % in deze twee landen).

QA5.2 In hoeverre stemt elk van de volgende verklaringen overeen met uw mening? U wilt dat uw mening meer in aanmerking wordt genomen bij belangrijke beslissingen met betrekking tot: **Uw land als geheel (%)**

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.152

De Europese Unie als geheel

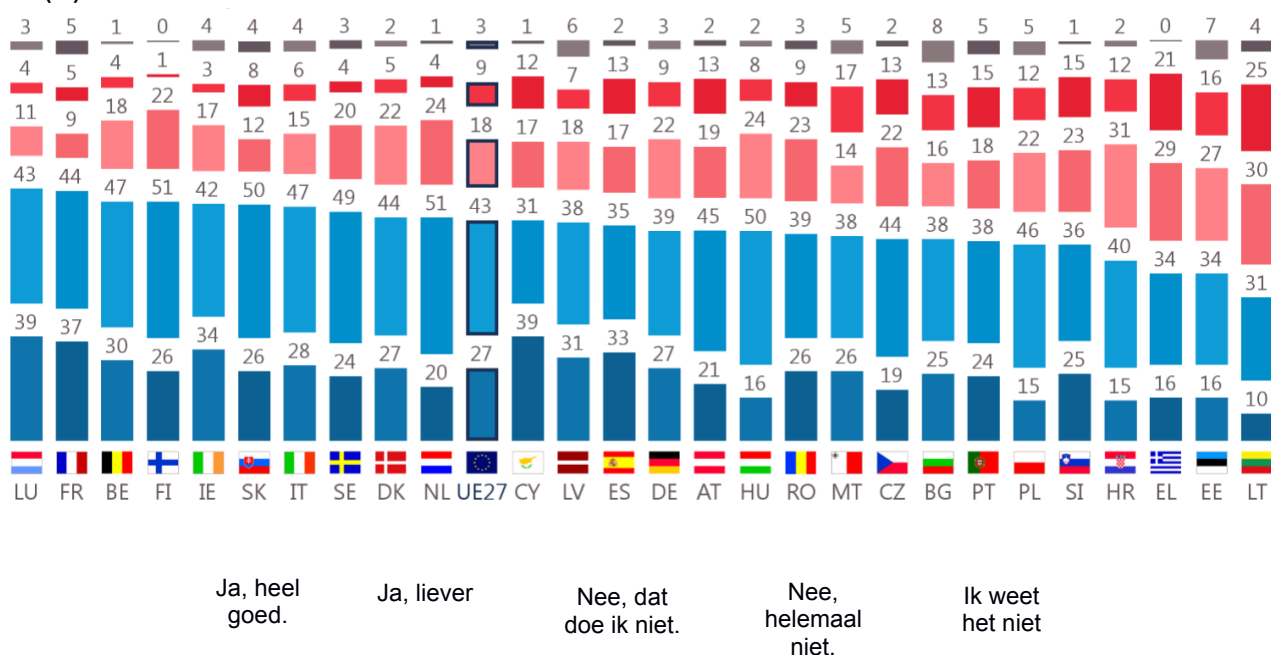
In 25 lidstaten zei een meerderheid van de respondenten dat zij meer rekening zouden willen houden met hun standpunten in belangrijke besluiten betreffende de Europese Unie als geheel. De uitzonderingen zijn Litouwen (waar 41 % wil dat er meer rekening wordt gehouden met zijn advies, maar 55 % niet) en Griekenland (50 % zou het graag willen, 50 % niet).

Respondenten hebben meer kans om meer rekening te willen houden met hun standpunten bij besluiten over de Europese Unie in Luxemburg (82 %), Frankrijk (81 %), België en Finland (77 % in beide landen). Dit percentage is het laagst in Litouwen (41 %), Estland, Griekenland (50 % in beide landen) en Kroatië (55 %).

Respondenten zullen eerder zeggen dat zij „ja, helemaal” willen dat hun mening meer in aanmerking wordt genomen in de belangrijke besluiten betreffende de Europese Unie in Luxemburg, Cyprus (39 % in beide landen) en Frankrijk (37 %). Dit percentage ligt op het laagste niveau in Litouwen (10 %), Polen en Kroatië (15 % in beide landen).

Respondenten hebben meer kans om meer deel te nemen aan EU-besluiten in Litouwen (55 %), Griekenland (50 %), Estland en Kroatië (43 % in beide landen). Dit percentage is het laagst in Frankrijk (14 %) en Luxemburg (15 %).

QA5.3 In hoeverre stemt elk van de volgende verklaringen overeen met uw mening? U wilt dat uw mening meer in aanmerking wordt genomen bij belangrijke beslissingen met betrekking tot: **De Europese Unie als geheel** (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.153

Sociodemografische gegevens tonen enige stabiliteit van de ene groep naar de andere. Mannen hebben iets meer kans dan vrouwen om meer rekening te willen houden met hun standpunten bij belangrijke beslissingen, met name die betreffende hun land (82 % versus 77 %) en de EU (72 % versus 67 %).

Respondenten uit middelbare leeftijdsgroepen hebben meer kans om meer rekening te willen houden met hun opvattingen bij beslissingen, en die 55 jaar of ouder zijn het minst geneigd om meer rekening te willen houden met hun standpunten. Wat bijvoorbeeld besluiten met betrekking tot de Europese Unie betreft, zou 75 % van de 25-39-jarigen en 74 % van de 40-54-jarigen meer rekening willen houden met hun mening, tegenover 64 % van de 55-plussers.

Een netto verschil moet worden verhoogd afhankelijk van het opleidingsniveau. Meer respondenten met een hoger onderwijsniveau zouden graag meer rekening willen houden met hun mening bij de beslissing waar ze wonen, hun land en de Europese Unie. Zo varieert het percentage beslissingen met betrekking tot hun land van 85 % van degenen die hun studie op 20-jarige leeftijd of ouder hebben afgerond, tot 69 % van degenen die hen op 15-jarige leeftijd of jonger hebben gestopt.

De resultaten zijn over het algemeen homogeen van de ene sociaal-beroeps categorie naar de andere, hoewel een discrepantie moet worden opgemerkt met betrekking tot besluiten betreffende de Europese Unie. Managers zullen eerder willen dat bij deze beslissingen meer rekening wordt gehouden met hun standpunten (79 %), terwijl dit percentage het laagste is onder degenen in de woning (59 %) en bij pensionering (61 %).

QA5 In hoeverre stemt elk van de volgende verklaringen overeen met uw mening? U wilt dat uw mening meer in aanmerking wordt genomen bij belangrijke beslissingen met betrekking tot: (% — totaal „Ja”)

	Waar je woont	Uw land als geheel	De Europese Unie als geheel
EU27	82	79	70
Geslacht			
Man	83	82	72
Vrouw	80	77	67
Leeftijd			
15-24	81	79	71
25-39	84	83	75
40-54	86	84	74
55+	79	76	64
School verlaat leeftijd			
—15	73	69	54
16-19	83	79	67
20+	86	85	77
Altijd student	81	81	74
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	87	84	75
Senior management	88	87	79
Overige werknemers	87	86	76
Werknemers	83	79	70
Vrouwen/mannen in huis	77	74	59
Werkloos	81	79	66
Gepensioneerden	76	73	61
Studenten	81	81	74
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	80	77	63
Van tijd tot tijd	81	77	66
Bijna nooit/nooit	82	80	71

VII. CONFERENTIE OVER DE TOEKOMST VAN EUROPA

1. Advies over de Conferentie over de toekomst van Europa

Europeanen zeggen dat ze geïnteresseerd zijn in deelname aan de conferentie over de toekomst van Europa op verschillende manieren, meestal door het beantwoorden van een enquête

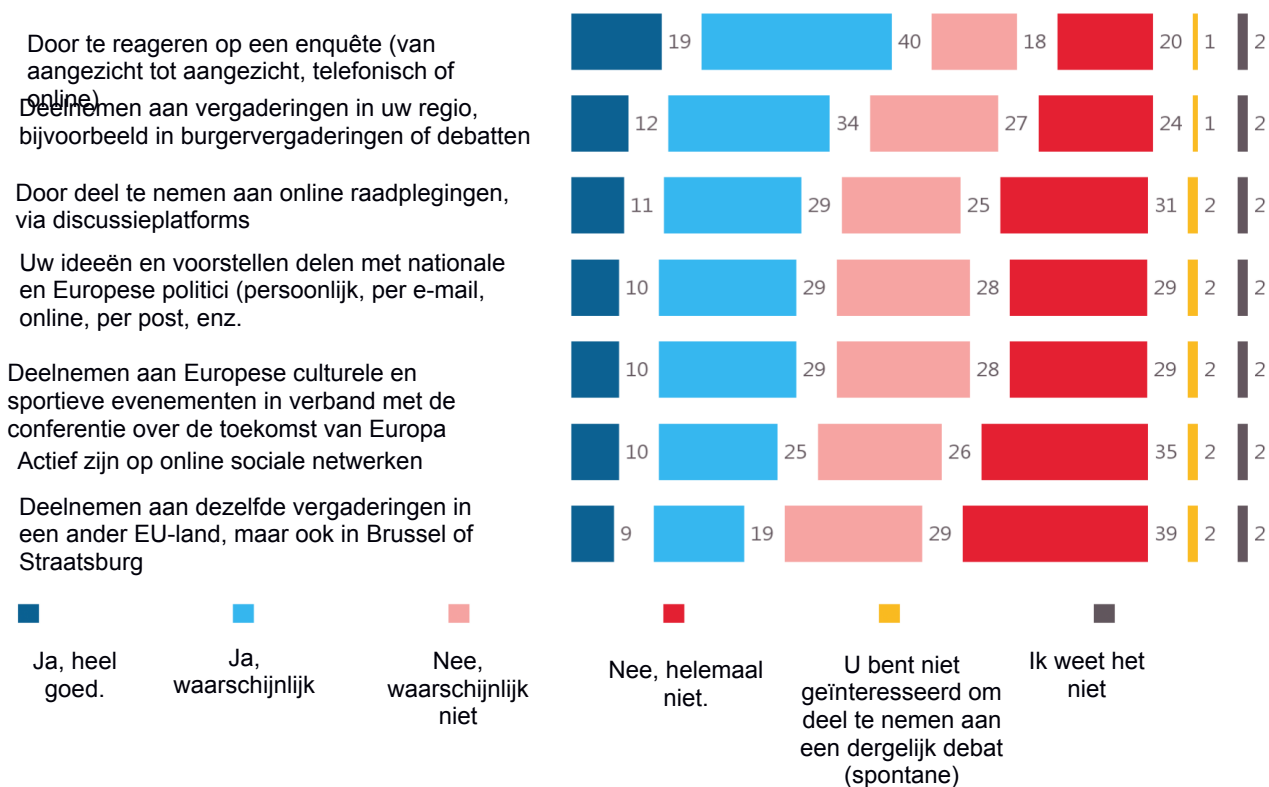
Dit hoofdstuk is gewijd aan de conferentie over de toekomst van Europa⁶¹. Het beoordeelt eerst in hoeverre de Europeanen bereid zijn op verschillende manieren aan de conferentie deel te nemen en onderzoekt vervolgens wat hen zou aanmoedigen om deel te nemen. Vervolgens wordt ingegaan op de voordelen van de deelname van jongere generaties, de belangrijkste thema's van inclusie en houding ten aanzien van de impact van de conferentie. Vervolgens vroeg hij de Europeanen of ze iets hadden gelezen of gehoord over de conferentie in de media of online, en welke bronnen ze hadden gevraagd. Geïnterviewden werden gevraagd of zij bereid waren op verschillende manieren deel te nemen aan de activiteiten van de Conferentie over de toekomst van Europa. Meer dan de helft van de respondenten (59 %) zegt bereid te zijn om te reageren op een enquête, en een op de vijf (19 %) zegt dat ze „volledig” bereid zijn om op deze manier deel te nemen.

De tweede meest geciteerde vorm van deelname is om deel te nemen aan vergaderingen in hun regio, bijvoorbeeld in burgervergaderingen of debatten. Bijna de helft (46 %) geeft aan dat ze bereid zijn op deze manier deel te nemen, van wie 12 % zegt dat ze „volledig” bereid zijn om dit te doen.

Ongeveer vier van de tien respondenten zouden bereid zijn deel te nemen aan onlineraadplegingen, via discussieplatforms (40 %), hun ideeën en voorstellen te delen met nationale en Europese politici (39 %) en deel te nemen aan Europese culturele en sportieve evenementen in verband met de conferentie (39 %). In ieder geval beweren ongeveer een op de tien mensen „zeer” bereid te zijn om op deze manier deel te nemen (respectievelijk 11 %, 10 % en 10 %).

Iets meer dan een derde zegt bereid te zijn actief te zijn op sociale netwerken (35 %), waarvan 10 % „volledig” bereid zou zijn om dit te doen, terwijl meer dan een kwart zou deelnemen aan vergaderingen in een ander EU-land, maar ook in Brussel of Straatsburg (28 %, waarvan 9 % „volledig” bereid zou zijn om dit te doen).

QA11 Zou u persoonlijk bereid zijn als burger deel te nemen aan de activiteiten van de Conferentie over de toekomst van Europa op elk van de volgende manieren? (% — EU27)

61 Voordat ze naar dit onderwerp werden gevraagd, leerden de deelnemers de volgende uitleg over de conferentie over de toekomst van Europa (COFE): de EU heeft verschillende evenementen, debatten en raadplegingen gelanceerd, getiteld „Conferentie over de toekomst van Europa”, die tot doel hebben de toekomst van Europa en de Europese Unie te bespreken en te definiëren.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.155

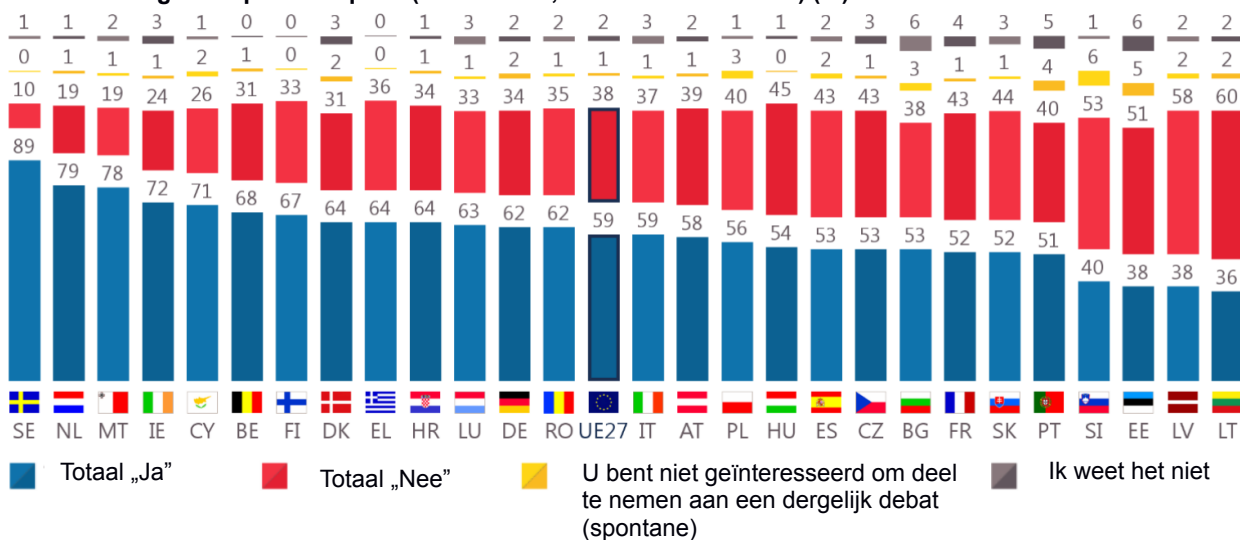
Door te reageren op een enquête

In de hele Europese Unie is de meest populaire vorm van deelname aan de activiteiten van de conferentie over de toekomst van Europa door het beantwoorden van een enquête. Het is vooral populair onder respondenten in Zweden (waar 89 % bereid is op deze manier deel te nemen), gevolgd door die in Nederland (79 %), Malta (78 %), Ierland (72 %) en Cyprus (71 %).

Aan de andere kant geeft minder dan de helft van de respondenten bereid te reageren op een enquête in Litouwen (36 %), Estland, Letland (38 % in beide landen) en Slovenië (40 %).

QA11.4 Zou u persoonlijk bereid zijn als burger deel te nemen aan de activiteiten van de conferentie over de toekomst van Europa op elk van de volgende manieren?

Door te reageren op een enquête (face to face, telefonisch of online) (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.156

Uit sociodemografische analyse blijkt dat ouderen (55 jaar of ouder) minder bereid zijn om te reageren op een enquête in het kader van de activiteiten van de Conferentie over de toekomst van Europa (51 % tegenover 62 %-67 % onder jongere groepen).

Respondenten die hun studie voltooiden op de leeftijd van 20 jaar of ouder hadden aanzienlijk meer kans om te zeggen dat ze bereid zouden zijn om te reageren op een enquête, in vergelijking met degenen die op 15-jarige leeftijd van school zijn afgevallen (69 % versus 39 %).

Van de verschillende sociaaleconomische categorieën zijn managers het meest geneigd om te reageren op een enquête (73 %), terwijl de minst geneigd zijn die met pensioen (48 %) en thuis (52 %).

Wanneer geïnterviewden een positief beeld hebben van de impact van de conferentie, zullen ze eerder bereid zijn om op een enquête te reageren. Van degenen die het erover eens zijn dat „de Conferentie echte vooruitgang voor de democratie in de Europese Unie vertegenwoordigt”, zou 69 % bereid zijn een enquête te beantwoorden, tegenover 58 % van degenen die het erover eens zijn dat „de Conferentie geen echte impact zal hebben, dat ze niet veel zal veranderen”.

QA11.4 Zou u persoonlijk bereid zijn als burger deel te nemen aan de activiteiten van de conferentie over de toekomst van Europa op elk van de volgende manieren?

Deelnemen aan online raadplegingen via discussieplatforms (% — EU)

	Totaal „Ja”	Totaal „Nee”	Ik weet het niet
EU27	59	38	2
Geslacht			
Man	60	37	2
Vrouw	58	37	3
Leeftijd			
15-24	65	30	4
25-39	67	30	2
40-54	62	35	2
55+	51	44	3
16-19	57	40	2
20+	69	28	2
Altijd student	69	27	3
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	65	33	1
Senior management	73	26	1
Overige werknemers	65	32	2
Werknemers	58	39	2
Vrouwen/mannen in huis	52	42	3
Werkloos	56	41	2
Gepensioneerden	48	47	3
Studenten	69	27	3
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	51	45	2
Van tijd tot tijd	56	41	2
Bijna nooit/nooit	60	36	2
Advies van de Conferentie over de toekomst van Europa			
Conferentie vertegenwoordigt echte vooruitgang voor de democratie in de EU	69	29	1
De conferentie zal geen echte impact hebben, het zal niet veel veranderen	58	40	1

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.157

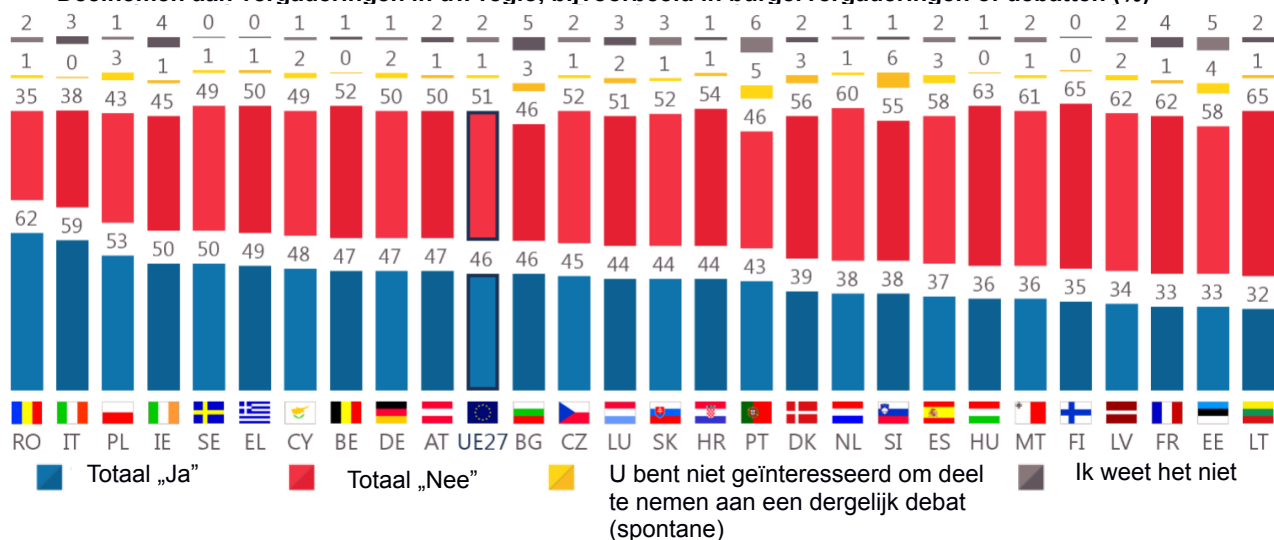
Deelnemen aan vergaderingen in uw regio, bijvoorbeeld in burgervergaderingen of debatten

Respondenten in Roemenië (62 %) en Italië (59 %) zijn eerder bereid om deel te nemen aan vergaderingen in hun regio, bijvoorbeeld in burgervergaderingen of debatten, in het kader van de conferentie. Deze vorm van participatie is ook populair onder respondenten in Polen (53 %), Ierland en Zweden (50 % in beide landen).

Slechts een derde van de respondenten zou echter bereid zijn deel te nemen aan dergelijke bijeenkomsten in Litouwen (32 %), Estland, Frankrijk (33 % in beide landen) en Letland (34 %).

QA11.1 Zou u persoonlijk bereid zijn als burger deel te nemen aan de activiteiten van de Conferentie over de toekomst van Europa op elk van de volgende manieren?

Deelnemen aan vergaderingen in uw regio, bijvoorbeeld in burgervergaderingen of debatten (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.158

Uit sociaal-demografische gegevens blijkt dat mannen meer kans hebben dan vrouwen om deel te nemen aan vergaderingen in hun regio, bijvoorbeeld in vergaderingen of burgerdebatten (48 % versus 43 %).

Wat leeftijdsgroepen betreft, is de belangstelling voor lokale bijeenkomsten het grootst onder de 40-54-plussers (52 %) en 25-39 (51 %) en de laagste onder de 55-plussers (39 %).

Verschillen ontstaan afhankelijk van het opleidingsniveau. Respondenten die hun studie voltooiden op 20-jarige leeftijd of ouder, hadden meer kans om te zeggen dat ze bereid zouden zijn om een vergadering in hun regio bij te wonen (51 %) dan degenen die hen op 15-jarige leeftijd of jonger hebben gearresteerd (34 %).

Onder de sociaal-professionele categorieën varieert deze rente van 58 % voor leidinggevendenden tot 34 % voor gepensioneerden.

De bereidheid om deel te nemen aan lokale bijeenkomsten is sterker onder de ondervraagden die geloven dat „de conferentie echte vooruitgang voor de democratie in de Europese Unie vertegenwoordigt” (56 %, tegenover 45 % van degenen die zeggen dat „de conferentie geen echte impact zal hebben, dat ze niet veel zal veranderen”).

QA11.1 Zou u persoonlijk bereid zijn als burger deel te nemen aan de activiteiten van de Conferentie over de toekomst van Europa op elk van de volgende manieren?

Deelnemen aan vergaderingen in uw regio, bijvoorbeeld in vergaderingen of debatten van burgers (% — EU)

	Totaal „Ja”	Totaal „Nee”	Ik weet het niet
EU27	46	51	2
Geslacht			
Man	48	49	2
Vrouw	43	53	2
Leeftijd			
15-24	47	47	4
25-39	51	47	1
40-54	52	46	1
55+	39	57	2
School verlaat leeftijd			
—15	34	60	3
16-19	44	52	2
20+	51	46	2
Altijd student	49	47	3
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	53	45	1
Senior management	58	40	1
Overige werknemers	52	45	2
Werknemers	46	50	2
Vrouwen/mannen in huis	37	57	3
Werkloos	44	53	2
Gepensioneerden	34	61	3
Studenten	49	47	3
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	41	55	2
Van tijd tot tijd	48	49	2
Bijna nooit/nooit	45	52	2
Advies van de Conferentie over de toekomst van Europa			
Conferentie vertegenwoordigt echte vooruitgang voor de democratie in de EU	56	42	1
De conferentie zal geen echte impact hebben, het zal niet veel veranderen	45	53	1

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.159

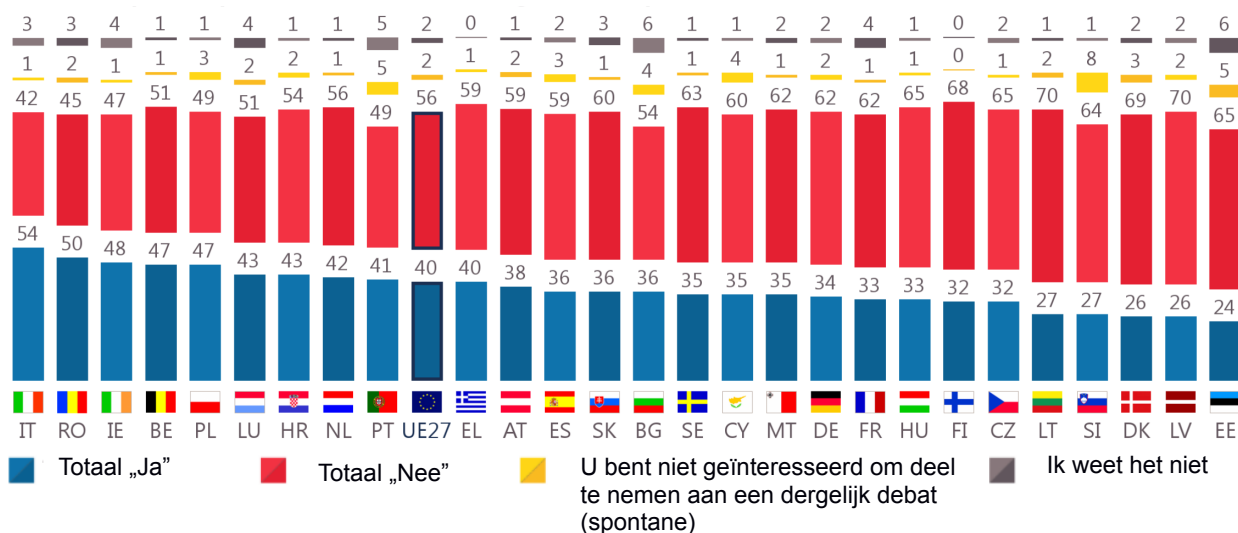
Door deel te nemen aan online raadplegingen, via discussieplatforms

Meer dan de helft van de ondervraagden in Italië (54 %) zegt bereid te zijn deel te nemen aan online raadplegingen in het kader van de conferentie over de toekomst van Europa. Deze vorm van participatie is ook populair onder respondenten in Roemenië (50 %), Ierland (48 %), België en Polen (47 % in beide landen).

Respondenten zijn minder bereid om deel te nemen aan online raadplegingen in Estland (24 %), Denemarken, Letland (26 % in beide landen), Litouwen en Slovenië (27 % in beide landen).

QA11.3 Zou u persoonlijk bereid zijn als burger deel te nemen aan de activiteiten van de conferentie over de toekomst van Europa op elk van de volgende manieren?

Door deel te nemen aan online raadplegingen, via discussieplatforms (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.160

Uit sociodemografische analyses blijkt dat mannen meer kans hebben dan vrouwen om deel te nemen aan online consulten (43 % versus 37 %).

Er zijn duidelijke verschillen tussen leeftijdsgroepen. In feite hebben jongere respondenten meer kans om te kiezen voor deze methode van participatie (54 % van de 15-24-jarigen). Deze belangstelling is met name aanzienlijk lager bij respondenten van 55 jaar of ouder (25 %).

Respondenten die hun studie voltooiden op de leeftijd van 20 jaar of ouder, hadden meer kans om te zeggen dat ze bereid zouden zijn om deel te nemen aan online raadplegingen in vergelijking met degenen die hun studie voltooiden op de leeftijd van 15 of jonger (47 % versus 20 %).

Aangezien geïnterviewden zeggen dat „de Conferentie echte vooruitgang voor de democratie in de Europese Unie vertegenwoordigt”, zijn zij meer bereid deel te nemen aan onlineraadplegingen (51 % tegenover 40 % van degenen die het erover eens zijn dat „de Conferentie geen echte impact zal hebben, dat ze niet veel zal veranderen”).

QA11.3 Zou u persoonlijk bereid zijn als burger deel te nemen aan de activiteiten van de conferentie over de toekomst van Europa op elk van de volgende manieren?

Deelnemen aan online raadplegingen via discussieplatforms (% — EU)

	Totaal „Ja”	Totaal „Nee”	Ik weet het niet
EU27	40	56	2
Geslacht			
Man	43	54	2
Vrouw	37	58	3
Leeftijd			
15-24	54	40	4
25-39	52	46	1
40-54	46	51	2
55+	25	69	3
School verlaat leeftijd			
—15	20	72	4
16-19	37	59	2
20+	47	50	2
Altijd student	56	39	3
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	48	50	1
Senior management	54	43	2
Overige werknemers	52	45	2
Werknemers	40	56	2
Vrouwen/mannen in huis	31	63	2
Werkloos	41	56	2
Gepensioneerden	20	73	4
Studenten	56	39	3
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	35	60	2
Van tijd tot tijd	43	53	2
Bijna nooit/nooit	38	57	3
Advies van de Conferentie over de toekomst van Europa			
Conferentie vertegenwoordigt echte vooruitgang voor de democratie in de EU	51	47	1
De conferentie zal geen echte impact hebben, het zal niet veel veranderen	40	58	1

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.161

Zoals hierboven vermeld, zullen geïnterviewden in Italië en Roemenië eerder bereid zijn deel te nemen aan regionale bijeenkomsten en onlineraadplegingen in het kader van de conferentie over de toekomst van Europa. Respondenten in deze landen hebben ook meer kans om belangstelling te tonen voor andere soorten activiteiten, bijvoorbeeld door hun ideeën en voorstellen te delen met nationale en Europese politici (55 % in Italië, 52 % in Roemenië). De belangstelling voor dit soort activiteiten is ook groot in Ierland (50 %) en Polen (48 %), met het laagste niveau in Estland (19 %) en Litouwen (20 %).

Respondenten in Italië (55 %), Roemenië (52 %) en Polen (48 %) zijn ook het meest bereid om deel te nemen aan Europese culturele en sportevenementen in verband met de conferentie, waarbij het minst bereid is in Denemarken, Hongarije (28 % in beide landen) en Finland (29 %).

Actief zijn op online sociale netwerken is een voorkeursmethode voor deelname door voornamelijk respondenten in Italië (52 %), Roemenië (49 %), Kroatië (48 %), Ierland en Polen (47 % in beide landen), en last but not least die in Finland (19 %), Litouwen en Nederland (21 % in beide landen).

Tot slot zijn respondenten in Roemenië (49 %), Italië (46 %) en Polen (42 %) het meest bereid om deel te nemen aan vergaderingen in een ander EU-land, waarbij het minst bereid is in Denemarken (14 %), Finland (15 %), Estland en Spanje (17 % in beide landen).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.162

QA11 Zou u persoonlijk bereid zijn als burger deel te nemen aan de activiteiten van de Conferentie over de toekomst van Europa op elk van de volgende manieren? Totaal „Ja” (%)

	Door te reageren op een enquête (van aangezicht tot aangezicht, telefonisch of online)	Deelnemen aan vergaderingen in uw regio, bijvoorbeeld in burgervergaderingen of debatten	Door deel te nemen aan online raadplegingen, via discussieplatforms	Uw ideeën en voorstellen delen met nationale en Europese politici (persoonlijk, per e-mail, online, per post, enz.)	Deelnemen aan Europese culturele en sportieve evenementen in verband met de conferentie over de toekomst van Europa	Actief zijn op online sociale netwerken	Deelnemen aan dezelfde vergaderingen in een ander EU-land, maar ook in Brussel of Straatsburg
EU27	59	46	40	39	39	35	28
ZIJN	68	47	47	44	43	36	28
BG	53	46	36	40	34	44	30
CZ	53	45	32	31	32	31	19
DK	64	39	26	25	28	25	14
VAN	62	47	34	36	35	27	21
EE	38	33	24	19	37	29	17
EVT.	72	50	48	50	43	47	31
EL	64	49	40	34	31	40	23
ES	53	37	36	31	35	35	17
FR	52	33	33	30	32	23	19
HR	64	44	43	43	38	48	29
HET	59	59	54	55	55	52	46
CY	71	48	35	38	40	40	34
LV	38	34	26	24	34	23	18
LT	36	32	27	20	30	21	20
LEZEN	63	44	43	40	42	34	25
HUSSEI N	54	36	33	30	28	35	23
MT	78	36	35	41	32	36	22
NL	79	38	42	29	33	21	18
BIJ	58	47	38	38	35	38	28
PL	56	53	47	48	48	47	42
PT	51	43	41	42	41	42	33
RO	62	62	50	52	52	49	49
ALS	40	38	27	25	30	28	19
SK	52	44	36	32	34	41	23
FI	67	35	32	32	29	19	15
SE	89	50	35	34	41	28	22

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.163

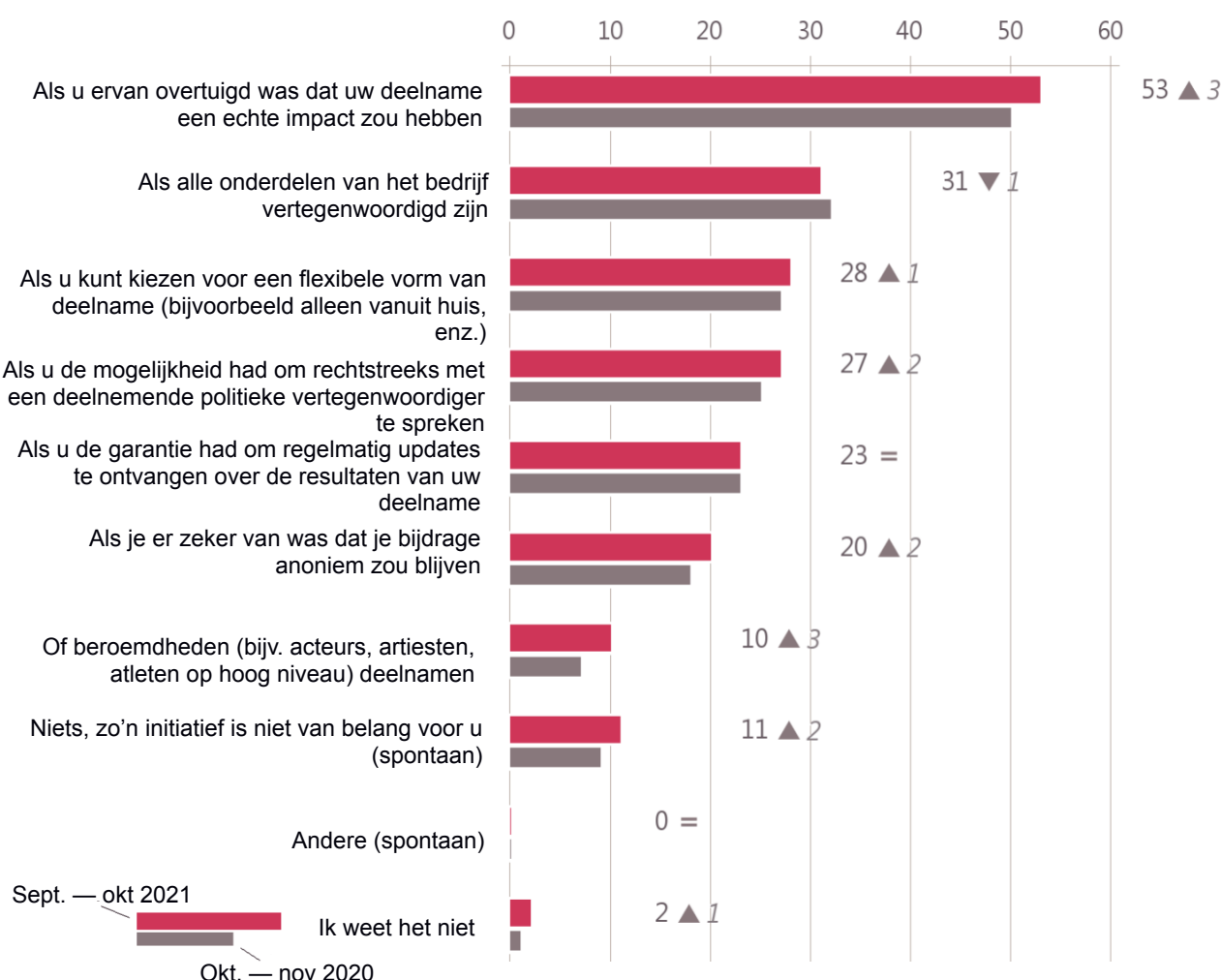
De beste manier om burgers aan te moedigen deel te nemen aan de conferentie is hen ervan te overtuigen dat hun deelname een reële impact zal hebben.

De respondenten werd gevraagd wat hen zou aanmoedigen om deel te nemen aan de activiteiten van de conferentie over de toekomst van Europa. Het meest voorkomende antwoord, door iets meer dan de helft van de respondenten, is ervan overtuigd dat hun deelname een reële impact zou hebben (53 %, + 3 punten in vergelijking met de speciale Eurobarometer 500 voor de toekomst van Europa in 2020⁶²). Ongeveer een derde (31 %, -1 punt) beweert dat zij bereid zouden zijn om deel te nemen als alle componenten van het bedrijf waren vertegenwoordigd.

Ongeveer een kwart van de respondenten zegt bereid te zijn om deel te nemen als ze een flexibele vorm van deelname zouden kunnen kiezen (bijvoorbeeld alleen vanuit huis, enz.) (28 %, + 1 punt), als ze de mogelijkheid hadden om rechtstreeks met een deelnemende politieke vertegenwoordiger te spreken (27 %, + 2 punten) of als ze gegarandeerd regelmatige updates over de resultaten van hun deelname kregen (23 %, stabiel).

Eén op de vijf (20 %, + 2 punten) verklaart dat ze zouden worden aangemoedigd om deel te nemen als ze er zeker van waren dat hun bijdrage anoniem zou blijven, terwijl slechts één op de tien (10 %, + 3 punten) zou worden beïnvloed door de deelname van beroemdheden (bijv. acteurs, artiesten, atleten op hoog niveau). Ongeveer een op de zes mensen (11 %, + 2 punten) zei dat hij niet zou worden aangemoedigd omdat hij niet geïnteresseerd was in een dergelijk initiatief.

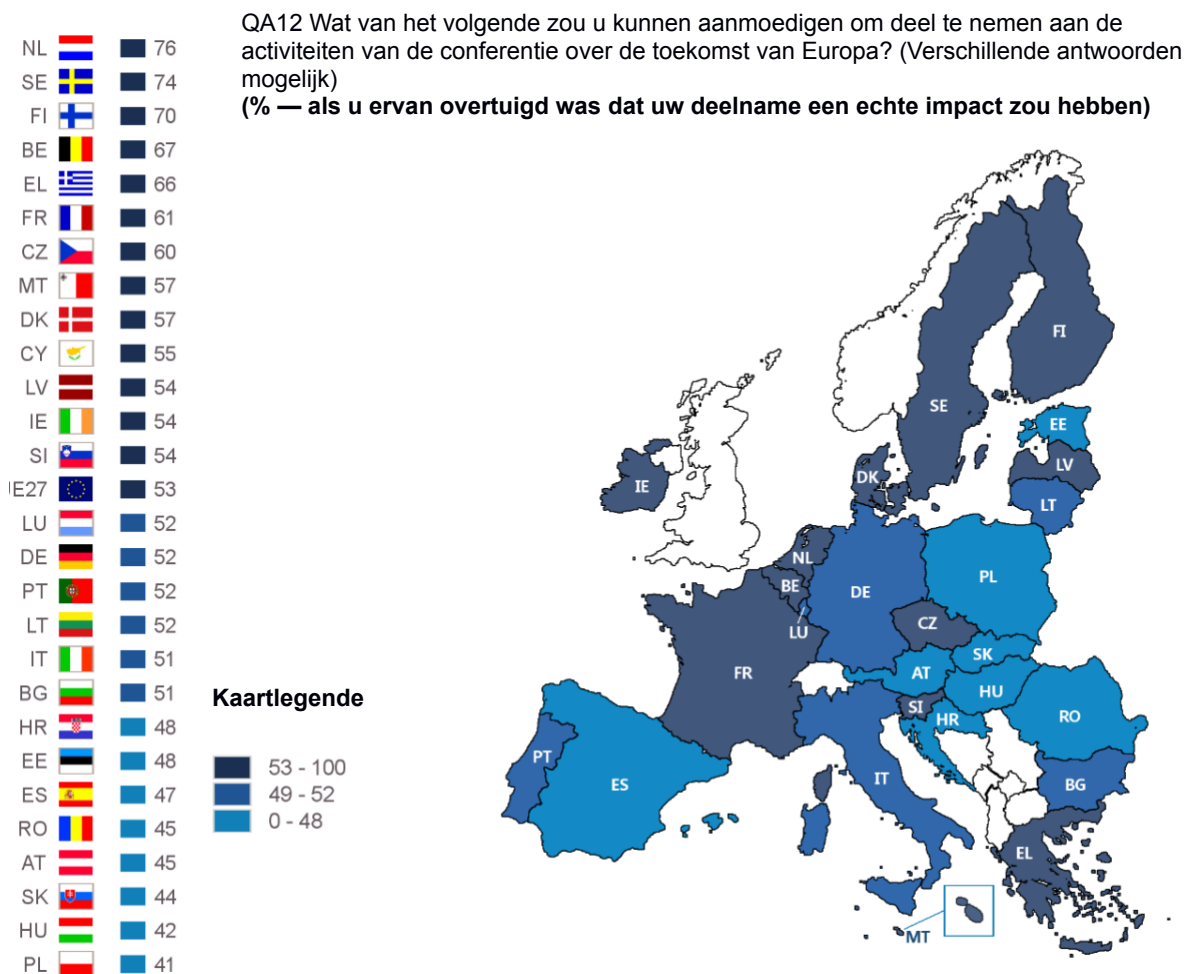
QA12 Wat van het volgende zou u kunnen aanmoedigen om deel te nemen aan de activiteiten van de conferentie over de toekomst van Europa? (verschillende antwoorden mogelijk) (% — EU27)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.164

In 19 EU-lidstaten zegt meer dan de helft van de respondenten deel te willen nemen aan de conferentie over de toekomst van Europa als zij ervan overtuigd zijn dat hun deelname een reële impact zou hebben. Dit percentage is het hoogst in Nederland (76 %), Zweden (74 %), Finland (70 %), België (67 %) en Griekenland (66 %).

Respondenten in Polen (41 %), Hongarije (42 %), Slowakije (44 %), Oostenrijk en Roemenië (45 % in beide landen) zullen dit het minst als reden voor deelname beschouwen.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.165

Het percentage respondenten dat bereid is deel te nemen aan de conferentie over de toekomst van Europa als alle maatschappelijke componenten vertegenwoordigd zijn, is het hoogst in Griekenland, Zweden (42 % in beide landen), Duitsland en Ierland (41 % in beide landen). Respondenten in Letland (14 %), Litouwen (16 %) en Estland (17 %) zijn het minst bereid om dit als reden voor deelname te beschouwen.

In Zweden en Finland geeft meer dan de helft van de respondenten aan dat hun wens om deel te nemen zou worden verhoogd als zij een flexibele vorm van participatie zouden kunnen kiezen (respectievelijk 52 % en 51 %). Dit percentage is ook hoog in Nederland (48 %), met het laagste niveau in Letland (16 %), Spanje en Slovenië (19 % in beide landen).

QA12 Wat van het volgende zou u kunnen aanmoedigen om deel te nemen aan de activiteiten van de conferentie over de toekomst van Europa? (MEERDERE REACTIES MOGELIJK) (%)

	Als u ervan overtuigd was dat uw deelname een echte impact zou hebben	Als alle onderdelen van het bedrijf vertegenwoordigd zijn	Als u kunt kiezen voor een flexibele vorm van deelname (bijvoorbeeld alleen vanuit huis, enz.)	Als u de mogelijkheid had om rechtstreeks met een deelnemende politieke vertegenwoordiger te spreken	Als u de garantie had om regelmatig updates te ontvangen over de resultaten van uw deelname	Als je er zeker van was dat je bijdrage anoniem zou blijven	Of beroemdheden (bijv. acteurs, artiesten, atleten op hoog niveau) deelnamen	Niets, zo'n initiatief is niet van belang voor u (Spontané)
EU27	53	31	28	27	23	20	10	11
ZIJN	67	35	36	26	35	21	8	3
BG	51	21	25	18	16	16	12	15
CZ	60	20	24	23	14	21	12	6
DK	57	28	41	27	19	15	4	10
VAN	52	41	38	34	21	20	8	10
EE	48	17	20	13	17	13	9	17
EVT.	54	41	29	29	28	24	8	4
EL	66	42	25	30	29	17	6	18
ES	47	28	19	19	16	14	4	20
FR	61	26	20	24	21	17	7	14
HR	48	34	29	21	19	23	11	8
HET	51	32	26	32	25	24	16	7
CY	55	33	26	29	23	23	8	18
LV	54	14	16	13	17	15	8	16
LT	52	16	24	15	18	14	7	20
LEZEN	52	25	28	27	25	19	10	2
HUSSEIN	42	28	27	14	17	30	12	8
MT	57	27	24	23	15	23	8	9
NL	76	35	48	34	35	15	4	3
BIJ	45	34	35	33	27	26	15	15
PL	41	24	24	22	20	22	15	12
PT	52	27	21	22	18	27	7	25
RO	45	32	22	31	29	20	19	10
ALS	54	29	19	16	21	13	7	17
SK	44	22	22	23	20	22	10	16
FI	70	21	51	16	26	17	3	3
SE	74	42	52	42	38	14	5	3

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.166

Sociaal-demografische gegevens tonen verschillen tussen de geslachten. Mannen hebben meer kans dan vrouwen om te zeggen dat twee factoren hen zouden aanmoedigen om deel te nemen aan de conferentie over de toekomst van Europa, bijvoorbeeld de mogelijkheid om rechtstreeks te spreken met een politieke vertegenwoordiger (30 % tegenover 43 %) en als ze ervan overtuigd waren dat hun deelname een reële impact zou hebben (55 % versus 51 %).

Vanuit het perspectief van de leeftijdsgroep hebben jongere respondenten veel meer kans om te reageren dan ervan overtuigd te zijn dat hun deelname hen zou aanmoedigen om deel te nemen aan de conferentie, in tegenstelling tot oudere leeftijdsgroepen (48 % van de respondenten van 55 jaar of ouder versus 56-59 % van de jongere leeftijdsgroepen). Jongere mensen hebben ook meer kans om te zeggen dat hun wens om deel te nemen zou worden verhoogd als ze verzekerd waren van regelmatige updates over de resultaten van hun deelname (18 % van de respondenten van 55 jaar of ouder in vergelijking met 25-26 % van de jongere groepen).

Aan de andere kant hebben oudere respondenten meer kans om te reageren dat er geen prikkel zou zijn om deel te nemen omdat ze niet geïnteresseerd zijn in dit soort initiatief (18 % van de mensen van 55 jaar of ouder in vergelijking met 5-7 % van de jongere leeftijdsgroepen).

De antwoorden verschillen ook afhankelijk van het opleidingsniveau. Geïnterviewden die hun studie op de leeftijd van 20 of ouder hebben afgerond, hebben meer kans om verschillende factoren te noemen. 62 % zegt bijvoorbeeld dat hun wens om deel te nemen zou worden verhoogd als ze ervan overtuigd waren dat hun deelname een reële impact zou hebben, een percentage dat het laagste niveau bereikte (39 %) van degenen die op 15-jarige leeftijd van school zijn afgevallen. Respondenten die eerder hun studie hebben afgerond, zijn meer bereid om te zeggen dat niets hen zou aanmoedigen (27 % van degenen die hun studie voltooiden op 15-jarige leeftijd of minder in vergelijking met 6 % van degenen die ze voltooiden op 20 jaar of ouder).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.167

QA12 Wat van het volgende zou u kunnen aanmoedigen om deel te nemen aan de activiteiten van de conferentie over de toekomst van Europa? (VERSCHILLENDE ANTWOORDEN MOGELIJK) (% — EU)

	Als u ervan overtuigd was dat uw deelname een echte impact zou hebben	Als alle onderdelen van het bedrijf vertegenwoordigd zijn	Als u kunt kiezen voor een flexibele vorm van deelname (bijvoorbeeld alleen vanuit huis, enz.)	Als u de mogelijkheid had om rechtstreeks met een deelnemende politieke vertegenwoordiger te	Als u de garantie had om regelmatig updates te ontvangen over de resultaten van uw deelname	Als je er zeker van was dat je bijdrage anoniem zou blijven	Of beroemdheden (bijv. acteurs, artiesten, atleten op hoog niveau) deelnamen	Andere (Spontane)	Niets, zo'n initiatief is niet van belang voor u (Spontané)	Ik weet het niet
EU27	53	31	28	27	23	20	10	0	11	2
Geslacht										
Man	55	32	29	30	24	19	10	0	10	1
Vrouw	51	31	28	24	21	20	10	0	13	2
Leeftijd										
15-24	57	34	30	30	25	22	14	0	7	1
25-39	59	34	34	30	26	22	11	0	5	1
40-54	56	33	31	30	26	21	10	0	7	1
55+	48	28	24	23	18	17	7	0	18	2
School verlaat leeftijd										
—15	39	22	16	19	12	17	7	0	27	3
16-19	50	31	27	25	20	22	10	0	12	1
20+	62	35	35	32	29	18	9	0	6	1
Altijd student	59	36	33	34	26	21	13	0	5	1
Sociaal-professionele categorie										
Zelfstandigen	61	34	33	32	26	20	9	0	6	1
Senior management	62	38	40	37	29	19	9	0	4	1
Overige werknemers	58	33	33	27	27	21	11	0	6	1
Werknemers	52	31	26	25	22	22	11	0	10	1
Vrouwen/mannen in huis	45	24	21	24	18	18	8	0	19	2
Werkloos	52	29	24	25	20	23	12	0	14	1
Gepensioneerden	46	27	22	22	17	17	7	0	21	2
Studenten	59	36	33	34	26	21	13	0	5	1
Problemen bij het betalen van uw rekeningen										
Het grootste deel van de tijd	51	28	22	27	21	19	12	0	15	2
Van tijd tot tijd	49	30	26	27	23	23	12	0	11	1
Bijna nooit/nooit	55	32	30	27	23	18	8	0	11	2

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.168

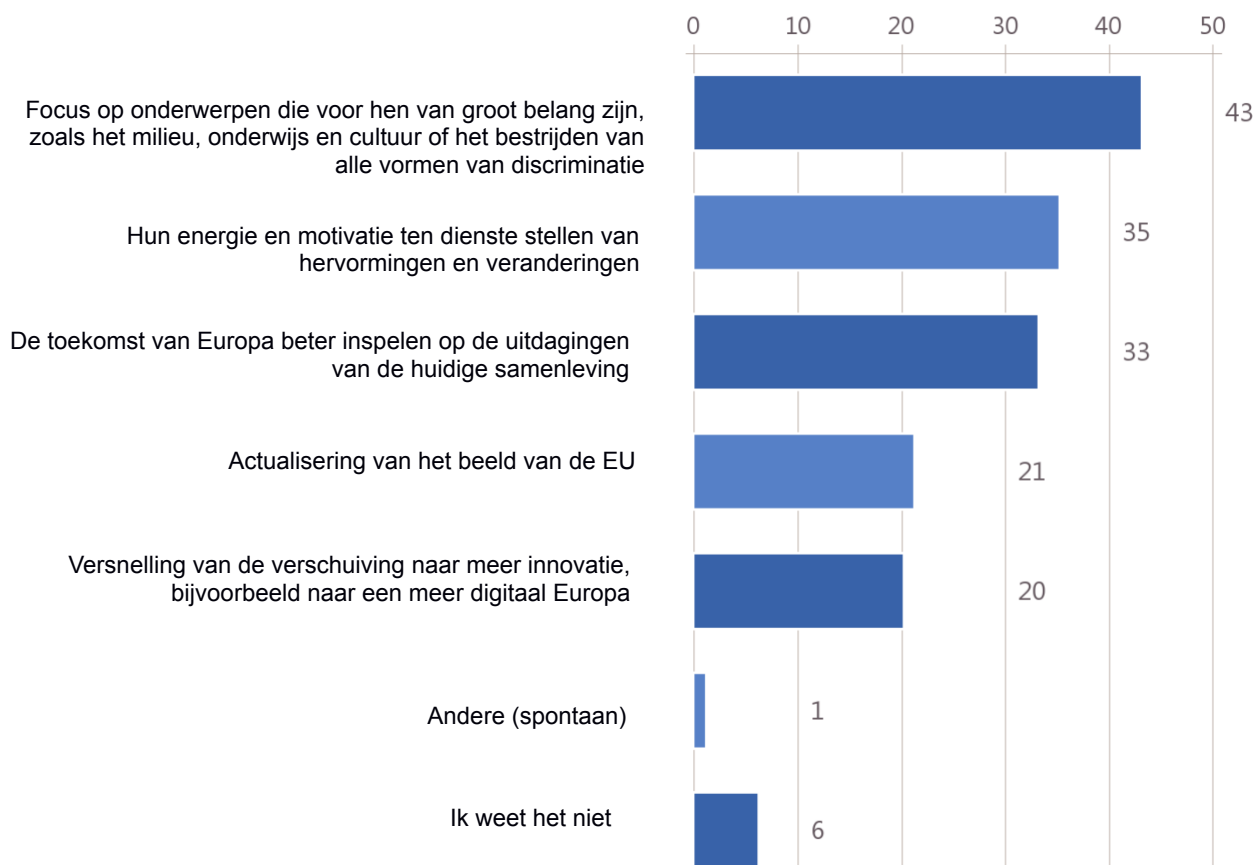
Het belangrijkste voordeel van de deelname van jongere generaties aan de conferentie is de focus op onderwerpen die voor hen van groot belang zijn.

Voor meer dan vier op de tien burgers van de Europese Unie (43 %) is het belangrijkste voordeel van de deelname van jongere generaties aan de conferentie over de toekomst van Europa de nadruk op onderwerpen die voor hen van groot belang zijn, zoals het milieu, onderwijs en cultuur of de strijd tegen alle vormen van discriminatie.

Ongeveer een derde van de respondenten is van mening dat hun energie en motivatie voor hervormingen en verandering (35 %) en de toekomst van Europa beter inspelen op de uitdagingen van de huidige samenleving (33 %) behoren tot de belangrijkste voordelen.

Een op de vijf respondenten zei dat het bijwerken van het imago van de Europese Unie (21 %) en het versnellen van de overgang naar meer innovatie, bijvoorbeeld naar een meer digitaal Europa (20 %) belangrijke voordelen zijn.

QA13 Wat zijn de belangrijkste voordelen van de deelname van jongere generaties aan de conferentie over de toekomst van Europa? (Max. 2 antwoorden) (% — EU27)

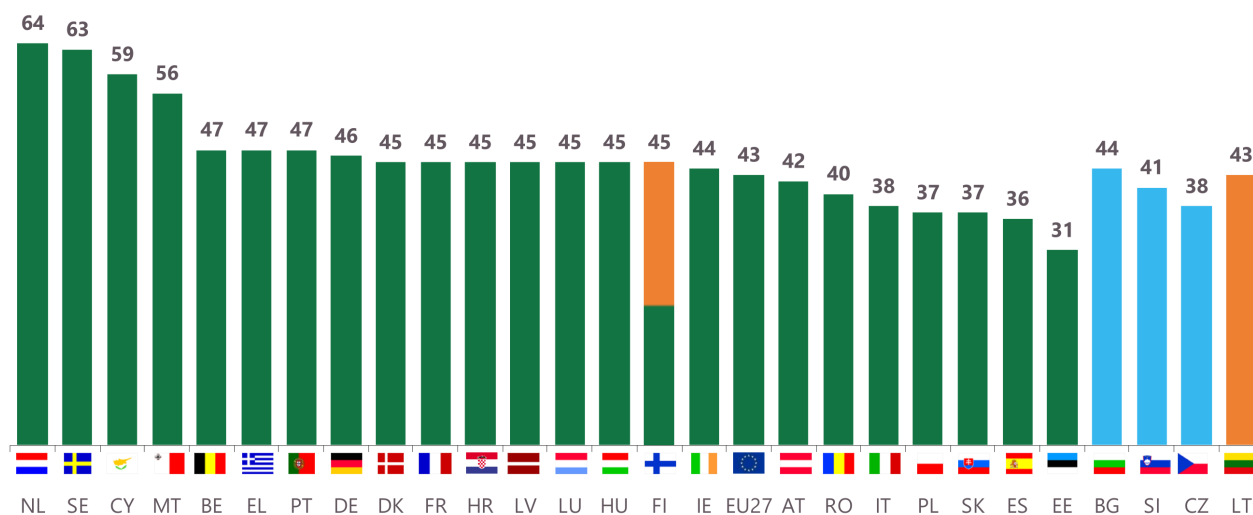

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.169

In 22 lidstaten zullen respondenten eerder van mening zijn dat de nadruk op onderwerpen die van groot belang zijn voor de jongere generatie een van de belangrijkste voordelen van de participatie van de jongere generatie is. De toekomst van Europa beter inspelen op de uitdagingen van de huidige samenleving wordt gezien als het belangrijkste voordeel in drie landen: Bulgarije, Slovenië en Tsjechië.

In Litouwen is het belangrijkste voordeel dat zij hun energie en motivatie ten dienste stellen van hervormingen en veranderingen. In Finland komen twee antwoorden in de voorsprong ex aequo: focus op onderwerpen die van groot belang zijn voor de jongere generatie, en gebruik hun energie en motivatie voor hervorming en verandering.

QA13 Wat zijn de belangrijkste voordelen van de deelname van jongere generaties aan de conferentie over de toekomst van Europa? (MAX. 2 ANTWOORDEN) (% — HET MEEST GECITEERD PER LAND)

- Focus op onderwerpen die voor hen van groot belang zijn, zoals het milieu, onderwijs en cultuur of het bestrijden van alle vormen van discriminatie
- De toekomst van Europa beter inspelen op de uitdagingen van de huidige samenleving
- Hun energie en motivatie ten dienste stellen van hervormingen en veranderingen

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.170

In vier lidstaten zegt meer dan de helft van de respondenten dat de nadruk op onderwerpen die van groot belang zijn voor de jongere generatie een van de belangrijkste voordelen is van hun deelname aan de conferentie: Nederland (64 %), Zweden (63 %), Cyprus (59 %) en Malta (56 %). Respondenten in Bulgarije (30 %), Estland (31 %), Tsjechië en Slovenië (33 % in beide landen) zijn het minst waarschijnlijk het eens.

Respondenten in Finland (45 %) zeggen dat een van de belangrijkste voordelen van participatie van jonge generaties is om hun energie en motivatie voor hervormingen en veranderingen te gebruiken, gevolgd door die in Duitsland (44 %), Litouwen (43 %) en Griekenland (42 %). Dit percentage is het laagst in Roemenië (23 %), Estland (26 %), Denemarken en Malta (28 % in beide landen).

De toekomst van Europa beter inspelen op de uitdagingen van de huidige samenleving wordt vooral gezien als een voordeel in Portugal (46 %), Bulgarije (44 %), Zweden (43 %) en Frankrijk (42 %). Respondenten in Litouwen (20 %), Letland (25 %) en Duitsland (26 %) zijn degenen die het minst als een uitkering beschouwen.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.171

QA13 Wat zijn de belangrijkste voordelen van de deelname van jongere generaties aan de conferentie over de toekomst van Europa? (MAX. 2 REACTIES) (%)

	Focus op onderwerpen die voor hen van groot belang zijn, zoals het milieu, onderwijs en cultuur of het bestrijden van alle vormen van discriminatie	Hun energie en motivatie ten dienste stellen van hervormingen en veranderingen	De toekomst van Europa beter inspelen op de uitdagingen van de huidige samenleving	Actualisering van het beeld van de EU	Versnelling van de verschuiving naar meer innovatie, bijvoorbeeld naar een meer digitaal Europa
EU27	43	35	33	21	20
ZIJN	47	32	41	22	19
BG	30	37	44	18	17
CZ	33	36	38	15	22
DK	45	28	41	27	15
VAN	46	44	26	25	24
EE	31	26	30	17	20
EVT.	44	32	40	28	16
EL	47	42	35	21	17
ES	36	32	27	25	16
FR	45	29	42	17	13
HR	45	39	29	15	28
HET	38	37	31	22	28
CY	59	40	31	20	19
LV	45	33	25	9	19
LT	42	43	20	20	17
LEZEN	45	31	33	30	16
HUSSEIN	45	31	28	22	28
MT	56	28	41	13	20
NL	64	41	32	21	17
BIJ	42	35	35	29	18
PL	37	29	34	18	22
PT	47	41	46	8	13
RO	40	23	30	26	21
ALS	33	32	41	27	20
SK	37	31	30	20	22
FI	45	45	38	14	15
SE	63	41	43	14	14

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.172

Sociodemografische gegevens zijn meestal homogeen tussen verschillende leeftijdsgroepen. Respondenten tussen 15 en 24 jaar hebben echter meer kans dan ouderen om belangrijke voordelen te noemen van deelname van de jongere generatie „die zich richten op onderwerpen die voor hen van groot belang zijn” (49 % tegenover 40 % van de mensen van 55 jaar of ouder) en „het versnellen van de verandering naar meer innovatie” (25 % versus 16 %).

Er zijn verschillen afhankelijk van het opleidingsniveau: geïnterviewden die hun studie op de leeftijd van 20 of ouder hebben afgerond, hebben meer kans om alle reacties als voordelen te beschouwen. Het verschil is meer uitgesproken in de focus op onderwerpen die van groot belang zijn voor de jongere generatie (47 % in vergelijking met 35 % van degenen die op 15-jarige leeftijd van school zijn afgevallen).

QA13 Wat zijn de belangrijkste voordelen van de deelname van jongere generaties aan de conferentie over de toekomst van Europa? (MAX. 2 ANTWOORDEN) (% — EU)

	Focus op onderwerpen die voor hen van groot belang zijn, zoals het milieu, onderwijs en cultuur of het bestrijden van alle vormen van discriminatie	Hun energie en motivatie ten dienste stellen van hervormingen en veranderingen	De toekomst van Europa beter inspelen op de uitdagingen van de huidige samenleving	Actualisering van het beeld van de EU	Versnelling van de verschuiving naar meer innovatie, bijvoorbeeld naar een meer digitaal Europa	Andere (Spontane)	Ik weet het niet
EU27	43	35	33	21	20	1	6
Geslacht							
Man	40	35	34	22	22	1	6
Vrouw	45	36	31	20	19	1	7
Leeftijd							
15-24	49	33	33	20	25	1	3
25-39	45	35	36	21	24	1	3
40-54	43	36	35	21	22	1	4
55+	40	36	30	22	16	1	10
School verlaat leeftijd							
—15	35	32	27	22	14	2	15
16-19	40	35	33	22	21	1	6
20+	47	38	35	21	22	1	3
Altijd student	51	35	33	21	25	1	2
Sociaal-professionele categorie							
Zelfstandigen	40	38	37	22	23	1	3
Senior management	48	39	37	20	24	1	1
Overige werknemers	46	36	35	20	23	1	4
Werknemers	42	33	34	22	21	1	6
Vrouwen/mannen in huis	38	34	25	20	19	2	13
Werkloos	42	34	32	21	19	1	7
Gepensioneerden	39	35	29	22	15	1	11
Studenten	51	35	33	21	25	1	2
Problemen bij het betalen van uw rekeningen							
Het grootste deel van de tijd	37	35	33	20	18	2	9
Van tijd tot tijd	41	33	35	21	21	1	7
Bijna nooit/nooit	44	36	32	22	21	1	6

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.173

De Europeanen zijn van mening dat klimaatverandering en milieu, gezondheid en economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid de belangrijkste onderwerpen van de conferentie en voor de toekomst van Europa zijn.

De geïnterviewden werden gevraagd uit een lijst van negen onderwerpen de drie belangrijkste onderwerpen op te nemen voor de conferentie over de toekomst van Europa.

Drie onderwerpen vallen op met een vergelijkbaar niveau van belang: klimaatverandering en milieu (geselecteerd door 44 %), gevolgd door gezondheid, en een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid (40 % voor beide).

Ongeveer drie op de tien respondenten citeren onderwijs, cultuur, jeugd en sport (32 %), enerzijds, en waarden en rechten, de rechtsstaat en veiligheid (31 %) anderzijds. Ongeveer een kwart (26 procent) zei dat migratie een belangrijk onderwerp was voor de conferentie.

Eén op de vijf (21 %) noemt de Europese democratie als een belangrijk onderwerp, terwijl ongeveer een op de tien de EU in de wereld (12 %) en de digitale transformatie (11 %).

QA14 De conferentie over de toekomst van Europa bespreekt momenteel een aantal onderwerpen. Van deze, naar uw mening, die belangrijk zijn voor de toekomst van Europa (max. 3 antwoorden) (% — EU27)

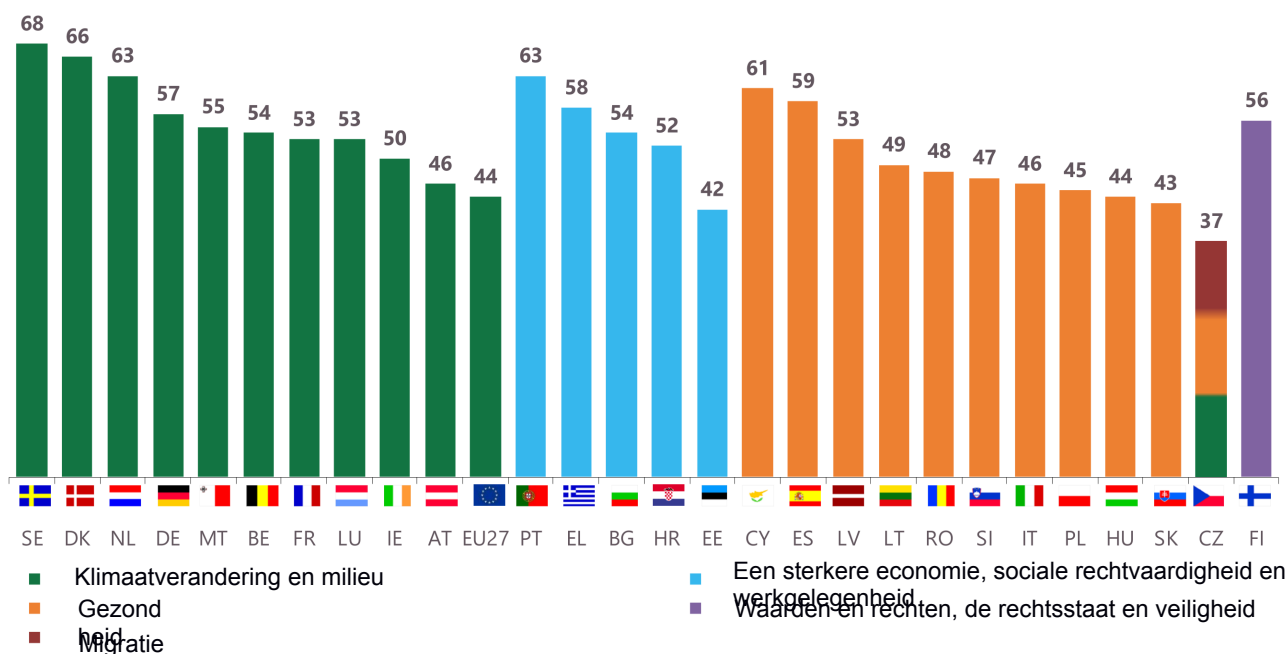

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.174

Klimaatverandering en milieu en gezondheid worden beide beschouwd als de belangrijkste thema's voor de conferentie over de toekomst van Europa in tien lidstaten. In vijf lidstaten is de belangrijkste kwestie een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid.

Respondenten in Finland kiezen eerder voor waarden en rechten, de rechtsstaat en veiligheid, terwijl in Tsjechië drie onderwerpen op de eerste plaats komen: klimaatverandering en milieu, gezondheid en migratie.

QA14 De conferentie over de toekomst van Europa bespreekt momenteel een aantal onderwerpen. Wat zijn volgens u van belang voor de toekomst van Europa? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (% — HET MEEST GECITEERD PER LAND)

In acht lidstaten zegt meer dan de helft van de respondenten dat klimaatverandering en het milieu een van de belangrijkste thema's zijn voor de conferentie over de toekomst van Europa. Dit percentage is het hoogst in Zweden (68 %), Denemarken (66 %) en Nederland (63 %) en het laagste in Roemenië (16 %) en Bulgarije (19 %).

Respondenten in Cyprus (61 %), Portugal (60 %) en Spanje (59 %) hebben meer kans om te zeggen dat gezondheid een belangrijk onderwerp is, terwijl die in Zweden (14 %) en Finland (18 %) dit advies het minst zullen delen.

Respondenten in Portugal zullen hoogstwaarschijnlijk zeggen dat een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid een belangrijk onderwerp is (63 %), gevolgd door die in Griekenland (58 %), Bulgarije (54 %) en Kroatië (52 %). Respondenten in Luxemburg (28 %) en Malta (30 %) zijn het minst geneigd om dit antwoord te kiezen.

Een andere interessante les is het hoge percentage respondenten dat in sommige landen van mening is dat waarden en rechten, de rechtsstaat en veiligheid een belangrijk onderwerp zijn. Terwijl 31 % van de respondenten in de Europese Unie als geheel deze reactie naar voren bracht, is het voor ten minste de helft in Finland (56 %), Zweden (52 %) en Nederland (49 %).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.175

QA14 De conferentie over de toekomst van Europa bespreekt momenteel een aantal onderwerpen. Wat zijn volgens u van belang voor de toekomst van Europa? (MAX. 3 REACTIES) (%)

	Klimaatverandering en milieu	Gezondheid	Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid	Onderwijs, cultuur, jeugd en sport	Waarden en rechten, de rechtsstaat en veiligheid	Migratie	Europese democratie	De EU in de wereld	Digitale transformatie
EU27	44	40	40	32	31	26	21	12	11
ZIJN	54	42	38	33	34	28	19	13	7
BG	19	50	54	32	35	18	12	9	7
CZ	33	37	36	29	37	37	25	13	11
DK	66	28	36	17	31	36	23	15	12
VAN	57	23	34	27	33	29	32	14	22
EE	27	39	42	35	27	32	9	7	11
EVT.	50	49	39	37	25	21	17	10	7
EL	31	48	58	36	42	39	15	9	5
ES	40	59	48	43	25	23	12	5	4
FR	53	42	34	42	29	28	17	12	5
HR	37	41	52	34	34	16	17	11	9
HET	39	46	42	25	25	27	16	11	13
CY	41	61	42	39	38	33	8	3	6
LV	28	53	47	40	29	23	8	6	6
LT	31	49	43	38	23	37	8	8	6
LEZEN	53	42	28	35	27	30	26	10	7
HUSSEIN	31	44	37	30	30	33	25	10	10
MT	55	45	30	30	29	39	14	7	10
NL	63	22	38	29	49	32	23	23	6
BIJ	46	38	35	29	30	31	25	16	17
PL	27	45	37	25	29	17	21	13	10
PT	32	60	63	39	31	11	12	8	6
RO	16	48	39	34	27	13	19	10	12
ALS	43	47	44	32	37	11	18	7	12
SK	29	43	40	34	36	21	14	8	9
FI	48	18	47	20	56	24	27	25	7
SE	68	14	39	19	52	40	35	11	6

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.176

Uit de sociodemografische analyse blijkt dat vrouwen vaker dan mannen zeggen dat gezondheid (43 % versus 37 %) en onderwijs, cultuur, jeugd en sport (34 % versus 30 %) tot de belangrijke onderwerpen voor de conferentie behoren. Mannen hebben iets meer kans om „migratie” te noemen (28 % versus 25 %).

Op het niveau van de leeftijdsgroep is de belangrijkste divergentie onderwijs, cultuur, jeugd en sport, een onderwerp dat veel meer wordt geciteerd door de jongsten (43 % van de 15-24-jarigen in vergelijking met 28 % van de 55-plussers). Jongere mensen hebben ook meer kans om de klimaatverandering en het milieu te citeren (49 % van de 15-24 jaar in vergelijking met 41 % van de 55-plussers), terwijl ouderen meer kans hebben om gezondheid te noemen (44 % van de mensen van 55 jaar of ouder in vergelijking met 36-38 % van de jongere leeftijdsgroepen). Respondenten tussen 15 en 24 jaar zijn minder bereid om „een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid” te noemen (33 % tegenover 40-42 % in andere leeftijdsgroepen).

Verschillen ontstaan afhankelijk van het opleidingsniveau. De meest opvallende observatie betreft respondenten die hun studie voltooiden op de leeftijd van 20 jaar of ouder, die het meest waarschijnlijk zeggen dat „klimaatverandering en het milieu” een belangrijk onderwerp is voor de conferentie (52 % versus 34 % van degenen die op 15-jarige leeftijd zijn gestopt van school), maar het minst waarschijnlijk reageren op „gezondheid” (31 % versus 58 %).

Respondenten die het vaak moeilijk hebben om hun rekeningen te betalen, noemen waarschijnlijk „een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid” (49 % tegenover 39 % van degenen die nooit of bijna nooit problemen hebben) en „onderwijs, cultuur, jeugd en sport” (38 % versus 31 %). Minder respondenten citeren echter „klimaatverandering en het milieu” (33 % versus 48 %).

Klimaatverandering en milieu worden vaker genoemd als een belangrijk onderwerp voor de conferentie door respondenten met een positief imago van de Europese Unie (51 % tegenover 29 % van degenen met een negatief imago). Aan de andere kant hebben mensen met een negatief imago van de Europese Unie meer kans om „migratie” te noemen (32 % tegenover 25 % van degenen met een positief beeld). Deze cijfers bevestigen de antwoorden op de belangrijkste uitdagingen van de EU (zie deel IV).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.177

QA14 De conferentie over de toekomst van Europa bespreekt momenteel een aantal onderwerpen. Wat zijn volgens u van belang voor de toekomst van Europa? (MAX. 3 ANTWOORDEN) (% — EU)

	Klimaatverandering en milieu	Gezondheid	Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid	Onderwijs, cultuur, jeugd en sport	Waarden en rechten, de rechtsstaat en veiligheid	Migratie	Europese democratie	De EU in de wereld	Digitale transformatie
EU27	44	40	40	32	31	26	21	12	11
Geslacht									
Man	43	37	40	30	31	28	21	14	14
Vrouw	45	43	39	34	32	25	20	10	8
Leeftijd									
15-24	49	36	33	43	28	23	19	11	16
25-39	46	36	41	35	31	26	18	12	15
40-54	44	38	42	30	32	27	21	14	11
55+	41	44	40	28	32	27	22	10	7
School verlaat leeftijd									
—15	34	58	43	28	27	24	16	7	4
16-19	39	43	41	31	31	27	20	10	11
20+	52	31	39	32	34	28	24	15	13
Altijd student	52	32	31	42	29	24	21	12	18
Sociaal-professionele categorie									
Zelfstandigen	45	36	42	28	34	26	22	14	14
Senior management	55	28	39	29	33	28	24	15	16
Overige werknemers	44	36	41	31	33	27	21	14	12
Werknemers	39	43	43	33	31	25	18	11	9
Vrouwen/mannen in huis	36	52	38	35	30	26	15	8	8
Werkloos	39	44	47	37	32	27	15	9	10
Gepensioneerden	42	46	39	28	30	27	22	9	6
Studenten	52	32	31	42	29	24	21	12	18
Beeld van de EU									
Positief	51	37	40	33	32	25	22	13	13
Neutraal	38	45	40	31	29	27	18	10	9
Negatief	29	39	41	29	35	32	20	7	7

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.178

De standpunten zijn verdeeld over de impact van de conferentie op de democratische vooruitgang en concrete veranderingen

De meerderheid van de Europeanen (55 %) is van mening dat de conferentie een echte stap voorwaarts betekent voor de democratie in de Europese Unie, waarvan 13 % „sterk akkoord” is. Drie op de tien (30 %) zijn het niet eens met deze stelling.

Tegelijkertijd is hetzelfde percentage Europeanen (55 %) het erover eens dat de conferentie geen echte impact zal hebben, dat dit niet veel zal veranderen, en dit cijfer omvat 18 % van de mensen die het „sterk eens” zijn. Ongeveer drie op de tien mensen (31 %) zijn het er niet mee eens.

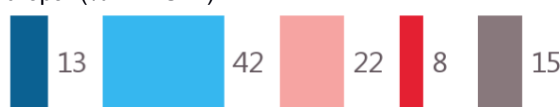
In alle landen is de meerderheid van de respondenten het erover eens dat de conferentie over de toekomst van Europa reële vooruitgang voor de democratie in de Europese Unie vertegenwoordigt. Dit percentage is het hoogst in Cyprus (74 %), Zweden (71 %) en Italië (70 %). De landen met de grootste onenigheid met deze verklaring zijn Finland (46 %), Tsjechië en Slovenië (42 % in deze twee landen).

In alle lidstaten van de Europese Unie is de meerderheid van de respondenten het erover eens dat de conferentie geen echte impact zal hebben, dat zij niet veel zal veranderen. Dit percentage is het hoogst in Finland (68 %), Slovenië (64 %), België en Griekenland (63 % in beide landen).

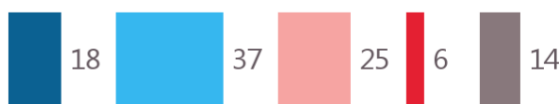
De respondenten zullen het eerder oneens zijn met deze verklaring in Kroatië (45 %), Malta (42 %), Estland (39 %), Ierland en Roemenië (37 % in beide landen).

QA10 In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende verklaringen met betrekking tot de conferentie over de toekomst van Europa: (% — EU27)

Conferentie vertegenwoordigt echte vooruitgang voor de democratie in de Europese Unie

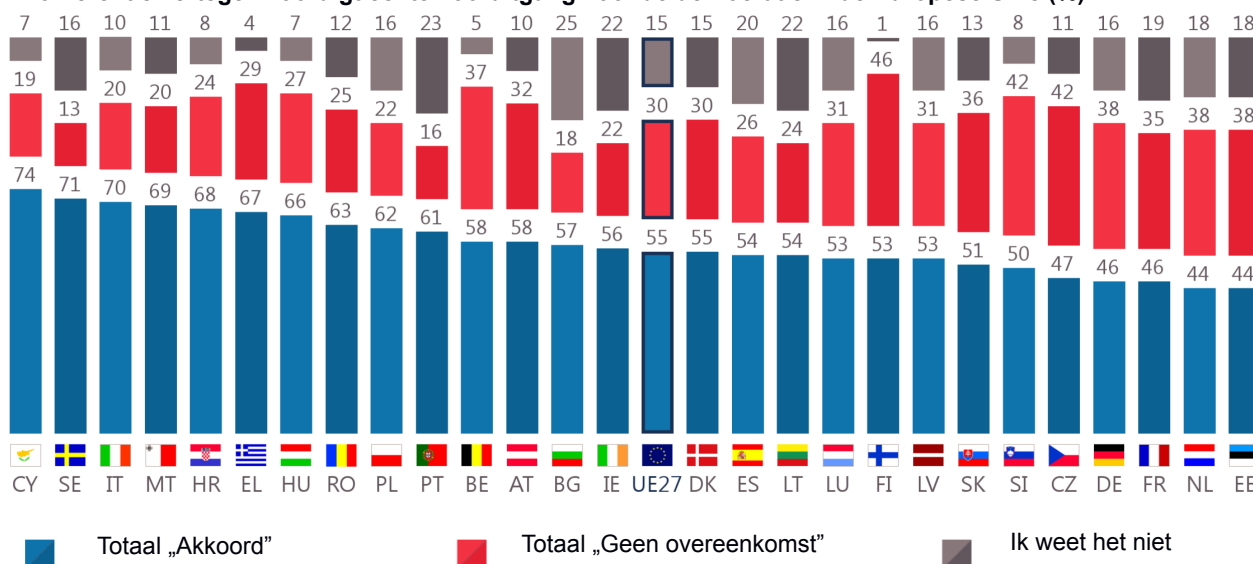

De conferentie zal geen echte impact hebben, het zal niet veel veranderen

QA10.1 In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende verklaringen met betrekking tot de conferentie over de toekomst van Europa:

Conferentie vertegenwoordigt echte vooruitgang voor de democratie in de Europese Unie (%)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.179

Uit sociaal-demografische gegevens blijkt dat jongere respondenten de conferentie eerder zullen zien als een echte stap voorwaarts voor de democratie in de Europese Unie (61 % van de 15-24-jarigen tegenover 52 % van de 55-plussers).

De naleving van deze verklaring is hoger onder degenen met langdurig onderwijs (58 % van degenen die hun studie voltooid op 20 jaar of ouder, vergeleken met 50 % van degenen die ze voltooid op 15 of minder).

Uit gegevens blijkt ook dat studenten (63 %), leidinggevendenden (60 %) en andere kantoormedewerkers (61 %) deze bewering vaker valideren, in tegenstelling tot die in huis (47 %).

Het lidmaatschapspercentage is lager bij respondenten die meestal moeite hebben met het betalen van hun rekeningen (46 % tegenover 56 % van degenen die nooit of bijna nooit problemen hebben).

Tot slot zij opgemerkt dat degenen die bereid zijn om op verschillende manieren deel te nemen aan de activiteiten van de Conferentie over de toekomst van Europa, eerder zullen geloven dat de conferentie reële vooruitgang voor de democratie betekent: zo is 65 % van degenen die willen deelnemen aan een enquête en 69 % van degenen die vergaderingen in hun regio bijwonen, het erover eens dat de conferentie reële vooruitgang voor de democratie in de Europese Unie vertegenwoordigt.

QA10.1 In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende verklaringen met betrekking tot de conferentie over de toekomst van Europa:

Conferentie vertegenwoordigt echte vooruitgang voor de democratie in de Europese Unie (% — EU)

	Totaal „Akkoord”	Totaal „Geen overeenkomst”	Ik weet het niet
EU27	55	30	15
Geslacht			
Man	55	31	14
Vrouw	56	28	16
Leeftijd			
15-24	61	24	15
25-39	58	29	13
40-54	57	31	12
55+	52	30	18
School verlaat leeftijd			
—15	50	27	23
16-19	55	32	13
20+	58	29	13
Altijd student	63	22	15
Sociaal-professionele categorie			
Zelfstandigen	58	31	11
Senior management	60	28	12
Overige werknemers	61	28	11
Werknemers	56	33	11
Vrouwen/mannen in huis	47	29	24
Werkloos	49	34	17
Gepensioneerden	50	30	20
Studenten	63	22	15
Problemen bij het betalen van uw rekeningen			
Het grootste deel van de tijd	46	39	15
Van tijd tot tijd	57	31	12
Bijna nooit/nooit	56	29	15

2. Conferentie over de toekomst van Europa in de media

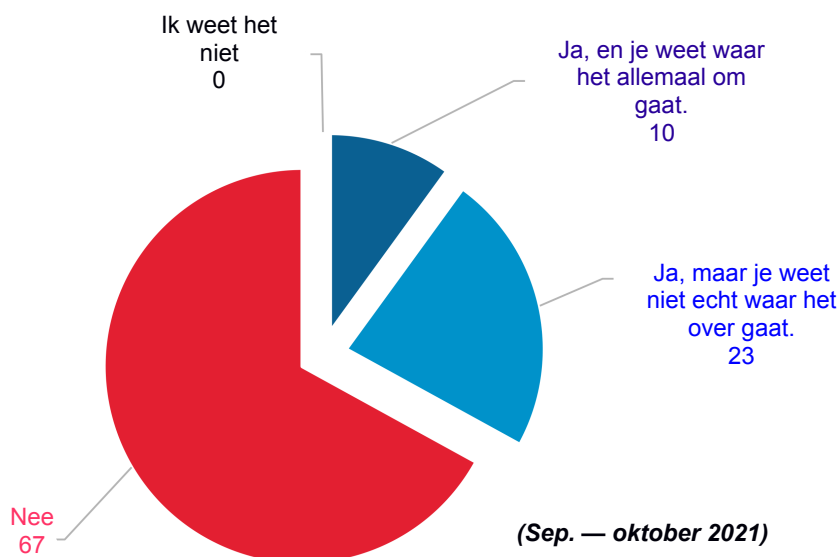
Een derde van de Europeanen heeft onlangs iets over de conferentie gelezen of gehoord.

Eén op de drie Europeanen (33 %) zei onlangs iets te hebben gelezen, gezien of gehoord over de conferentie over de toekomst van Europa. Dit percentage omvat een op de tien (10 %) die iets zag of hoorde weten wat het is, en 23 % die niet echt weet wat het is.

Het aantal mensen dat iets over de conferentie heeft gelezen, gezien of gehoord, verschilt van lidstaat tot lidstaat. In Finland heeft meer dan de helft van de respondenten (54 %) iets gezien of gehoord, wat ook relatief hoog is in Malta (49 %), Kroatië en Hongarije (45 % in beide landen). Slechts 20 % van de respondenten in Frankrijk zag of hoorde iets, iets minder dan in Bulgarije (22 %), Denemarken en Litouwen (26 % in beide landen).

Het percentage respondenten dat zegt iets te hebben gezien of gehoord en weet waar dit over gaat, varieert van 17 % in Malta tot 4 % in Frankrijk.

QA6 Heb je onlangs in de pers gelezen, gezien op internet of op televisie of iets gehoord op de radio over de conferentie over de toekomst van Europa? (% — EU27)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.181

Uit de sociodemografische analyse blijkt dat mannen meer kans hebben dan vrouwen om te zeggen dat ze onlangs iets hebben gelezen, gezien of gehoord over de conferentie over de toekomst van Europa (35 % versus 31 %). Onder leeftijdsgroepen hebben 40-54-jarigen meer kans om iets te lezen, te zien of te horen (36 % versus 31-34 % in andere leeftijdsgroepen).

Verschillen ontstaan afhankelijk van het opleidingsniveau. Geïnterviewden die hun studie op de leeftijd van 20 meer vaak herinneren lezen, zien of horen iets over de conferentie (38 % versus 23 % van degenen die ze voltooid op de leeftijd van 15 of minder). Voor sociaaleconomische categorieën hebben managers (43 %) en zelfstandigen (40 %) meer kans om te melden dat ze onlangs iets over de conferentie hebben gelezen, gezien of gehoord, terwijl de thuis geïnterviewden (23 %) en werklozen (24 %) dat het minst waarschijnlijk zullen zeggen.

QA6 Heb je onlangs in de pers gelezen, gezien op internet of op televisie of iets gehoord op de radio over de conferentie over de toekomst van Europa? (% — EU)

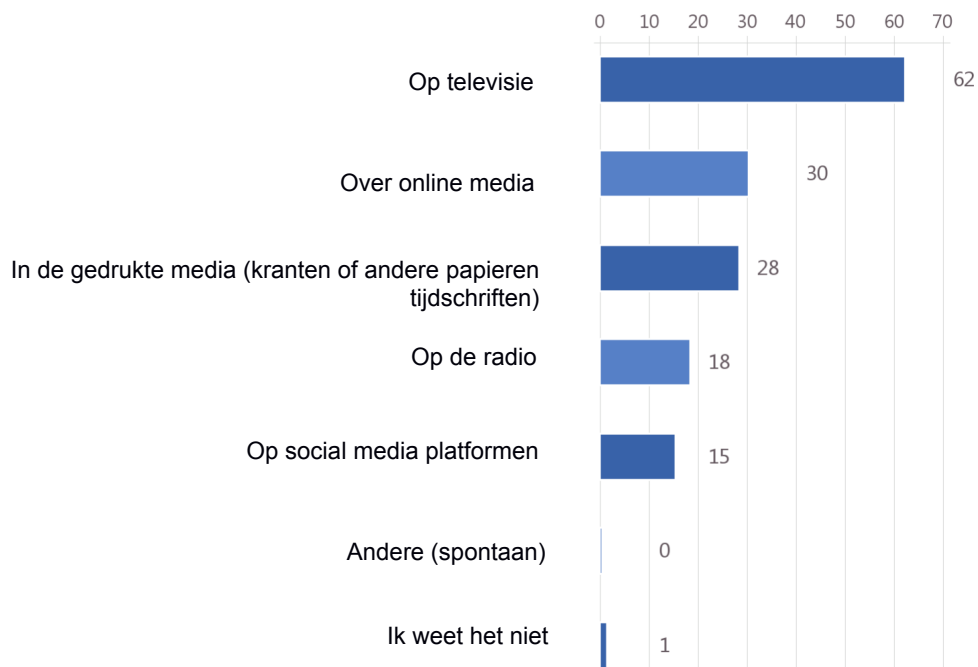
	Ja, en je weet waar het allemaal om gaat.	Ja, maar je weet niet echt waar het over gaat.	Nee	Ik weet het niet
EU27	10	23	67	0
Geslacht				
Man	12	23	65	0
Vrouw	8	23	69	0
Leeftijd				
15-24	10	22	68	0
25-39	11	23	66	0
40-54	11	25	64	0
55+	9	22	69	0
School verlaat leeftijd				
—15	5	18	77	0
16-19	9	24	67	0
20+	13	25	62	0
Altijd student	12	21	67	0
Sociaal-professionele categorie				
Zelfstandigen	14	26	60	0
Senior management	15	28	57	0
Overige werknemers	10	27	63	0
Werknemers	8	23	69	0
Vrouwen/mannen in huis	6	17	77	0
Werkloos	6	18	76	0
Gepensioneerden	10	20	70	0
Studenten	12	21	67	0
Internetgebruik				
Elke dag	11	25	64	0
Vaak/soms	8	24	68	0
Nooit	4	15	81	0

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.182

Van de respondenten die eerder verklaarden iets te hebben gezien, gelezen of gehoord over de conferentie over de toekomst van Europa, was 62 % van mening dat ze informatie op televisie hadden verkregen, 30 % in online media en 28 % in de gedrukte media.

Radio (18 %) en sociale media (15 %) worden het minst genoemd.

QA17 Waar hebt u iets gezien, gelezen of gehoord over de conferentie over de toekomst van Europa? (verschillende antwoorden mogelijk) (% — EU27)

Respondenten die onlangs iets hebben gelezen, gezien of gehoord over de conferentie over de toekomst van Europa (33 % van de totale steekproef)

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.183

Respondenten in Portugal (81 %), Italië (74 %) en Bulgarije (72 %) hadden waarschijnlijk iets gezien over de conferentie over de toekomst van Europa op tv. Dit percentage is het laagst in Luxemburg (39 %) en Estland (46 %).

Cyprus (51 %), Griekenland (50 %) en Litouwen (49 %) hebben het hoogste percentage respondenten dat iets in online media heeft gezien. Aan de andere kant zijn respondenten in Portugal (13 %) en Frankrijk (19 %) het minst waarschijnlijk om dat te zeggen.

Voor de geïnterviewden die iets over de conferentie in de gedrukte pers zagen, zoals kranten of tijdschriften, Oostenrijk (47 %), België (39 %) en Duitsland, Italië, Portugal en Finland (35 % in deze vier landen) zijn de grootste percentages. Aan de andere kant zullen respondenten in Letland (5 %), Bulgarije (7 %) en Litouwen (9 %) dit het minst melden.

	Op televisie	Over online media	In de gedrukte media (kranten of andere papieren tijdschriften)	Op de radio	Op social media platformen	Andere (Spontane)	Ik weet het niet
EU27	62	30	28	18	15	0	1
PT	81	13	35	12	14	1	3
HET	74	28	35	13	22	0	1
BG	72	38	7	10	35	0	1
CY	69	51	16	10	17	0	2
HUSSEIN	66	35	15	11	18	0	1
ALS	64	41	26	21	11	0	1
FR	63	19	18	23	13	0	3
EL	62	50	17	7	22	1	1
PL	62	23	27	16	13	0	1
ES	61	33	14	13	9	1	1
DK	60	23	22	21	11	1	2
VAN	59	34	35	25	14	0	1
SK	59	38	26	18	16	0	2
NL	57	43	33	17	13	0	0
FI	57	28	35	15	10	0	0
HR	55	41	21	12	17	0	2
LT	55	49	9	10	25	1	0
SE	54	33	33	29	17	2	0
MT	52	46	18	12	37	0	0
ZIJN	51	27	39	24	18	0	0
CZ	49	44	14	19	16	0	1
BIJ	49	26	47	17	13	1	3
EVT.	48	23	18	33	13	0	0
LV	48	31	5	18	29	2	2
RO	48	23	22	14	13	2	1
EE	46	40	12	18	19	0	5
LEZEN	39	35	29	24	18	1	0

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.184

Sociaal-demografische gegevens tonen enkele duidelijke verschillen tussen leeftijdsgroepen. Oudere respondenten hadden meer kans om iets te zien op de televisieconferentie (71 % van de mensen van 55 jaar of ouder in vergelijking met 51 % van de 15-24 jaar) en in de gedrukte media (34 % versus 16 %). Jongere mensen melden echter vaker dan ouderen iets te hebben gezien in online media (43 % van de 15-24-jarigen versus 19 % van de mensen van 55 jaar of ouder) of op sociale mediaplatforms (34 % versus 6 %).

Respondenten die hun studie voltooiden op de leeftijd van 20 jaar of ouder meldden dat ze iets hadden gezien of gehoord over de bronverschillen, waaronder de online media (38 % versus 12 % van degenen die op 15-jarige leeftijd van school afkwamen). Televisie is een uitzondering: het wordt vaker geciteerd door respondenten die hun studie op 15-jarige leeftijd minder hebben afgerond (80 % versus 57 % van degenen die hun studie voltooiden op de leeftijd van 20 jaar of ouder).

Respondenten met een positief imago van de Europese Unie hebben meer kans dan degenen die een negatief beeld hebben op tv (64 % versus 51 %) of in de gedrukte media (30 % versus 24 %). Er zijn echter geen significante verschillen in andere soorten media.

Tot slot zijn er enkele significante verschillen in het kennisniveau van de conferentie onder geïnterviewden. Degenen die er iets van hebben gezien en weten wat het is, hebben meer kans om iets op alle media te hebben gezien dan degenen die ook iets zagen, maar zonder te weten waar het over gaat. Dit geldt met name voor het zien van iets op de online media (respectievelijk 40 % versus 26 %) en in de gedrukte media (respectievelijk 36 % versus 24 %).

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.185

QA7 Waar heb je iets gezien, gelezen of gehoord over de conferentie over de toekomst van Europa? (Verschillende antwoorden mogelijk) (% — EU)

	Op televisie	Over online media	In de gedrukte media (kranten of andere papieren tijdschriften)	Op de radio	Op social media platformen
EU27	62	30	28	18	15
Geslacht					
Man	60	34	29	19	15
Vrouw	63	27	27	18	15
Leeftijd					
15-24	51	43	16	15	34
25-39	53	39	24	18	21
40-54	59	34	26	18	16
55+	71	19	34	19	6
School verlaat leeftijd					
—15	80	12	21	17	5
16-19	64	25	28	17	15
20+	57	38	31	19	14
Altijd student	50	46	17	15	35
Sociaal-professionele categorie					
Zelfstandigen	63	35	33	18	16
Senior management	51	39	34	22	14
Overige werknemers	58	38	22	14	19
Werknemers	59	28	25	19	16
Vrouwen/mannen in huis	68	21	21	16	14
Werkloos	73	30	17	16	18
Gepensioneerden	74	16	34	19	5
Studenten	50	46	17	15	35
Kennis van de conferentie over de toekomst van Europa					
Ik zag er iets aan, maar weet niet waar het over gaat.	66	40	36	22	18
Heeft er iets over gezien en weet waar het over gaat	60	26	24	16	14

CONCLUSIE

Deze Eurobarometer-enquête onderzoekt een verscheidenheid aan onderwerpen die verband houden met de toekomst van Europa. Het werd uitgevoerd in het midden van de coronapandemie, die het leven van Europeanen in 2020 en 2021 heeft verstoord. Daarom is het belangrijk om de standpunten over de toekomst van Europa te onderzoeken in het licht van deze ongekende gezondheidscontext.

Meer dan de helft zegt dat ze een positief beeld van de EU hebben, en meer dan zes op de tien zijn tevreden dat hun land lid is van de EU. Hoewel bijna driekwart zich in de Europese Unie bevindt, is bijna de helft van hen voorstander van haar bestaan, maar niet in haar huidige werkingswijze.

De overgrote meerderheid van de Europeanen is tevreden met hun gezin en het dagelijks leven, en meer dan acht van de tien zijn blij om in de Europese Unie te wonen. Bovendien gelooft meer dan tweederde dat de EU jonge mensen toekomstperspectieven biedt en dat de EU een plaats van stabiliteit is in een onrustige wereld.

Europeanen zijn van mening dat de Europese Unie voor veel uitdagingen staat, waarvan de meest aangehaalde sociale ongelijkheden, werkloosheid, milieuproblemen en klimaatverandering, en migratiekwesies zijn. Wereldwijd zijn klimaatverandering en milieuproblemen verreweg de meest geciteerde uitdagingen voor de toekomst van de Europese Unie, gevolgd door gezondheidsrisico's en gedwongen migratie en ontheemding. Om deze uitdagingen het hoofd te bieden, zijn de Europeanen van mening dat de nadruk moet worden gelegd op klimaatverandering, gelijkheid en sociale rechtvaardigheid en gezondheid en veiligheid. Ter ondersteuning van deze standpunten worden vergelijkbare levensstandaarden, een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid en een sterkere solidariteit tussen de EU-lidstaten beschouwd als de meest nuttige elementen voor de toekomst van Europa.

De Europeanen zijn van mening dat om zoveel mogelijk vooruitgang te boeken, alle EU-lidstaten moeten werken en samen oplossingen moeten vinden. Deze voorkeur voor gezamenlijke actie op Europees en nationaal niveau omvat een verscheidenheid aan gebieden, waaronder milieu en klimaatverandering, belastingen, werkgelegenheid, sociale bescherming en migratie en vluchtelingen. Ten minste een derde is van mening dat het beheer van de strijd tegen terrorisme en de kwestie van migratie en vluchtelingen doeltreffender is wanneer zij op EU-niveau worden uitgevoerd.

Europeanen zijn in grote lijnen voorstander van een reeks milieudoelstellingen die zijn vastgelegd in de Europese Green Deal. Voor de overgrote meerderheid van hen zijn veel doelstellingen voor hen persoonlijk belangrijk, waaronder het herstel van bossen, bodems, wetlands en veengebieden in Europa om het gebruik van CO₂-verontreiniging te vergroten. In feite zeggen bijna zes op de tien Europeanen dat dit voor hen erg belangrijk is. Een groot deel is het ook eens over de individuele en collectieve voordelen van de bestrijding van klimaatverandering, waaronder het verbeteren van hun gezondheid en welzijn, en het helpen verminderen van de kosten van grotere ecologische schade in de toekomst. Hoewel meer dan acht van de tien Europeanen van mening zijn dat de strijd tegen klimaatverandering nieuwe kansen voor innovatie, investeringen en werkgelegenheid kan creëren, verschillen de meningen over de impact ervan op de economie.

Door vooruit te kijken, geven meer dan acht van de tien Europeanen de voorkeur aan solidariteit in 2030 dan aan individualisme. De meningen van Europeanen worden echter gedeeld wanneer wordt gevraagd om te kiezen tussen orde en individuele vrijheid. Bijna vier op de tien respondenten zou liever over tien jaar meer besluiten op EU-niveau nemen, terwijl ongeveer hetzelfde percentage een status-quo in dit opzicht zou bevorderen.

Europeanen willen gehoord worden wanneer beslissingen worden genomen over de toekomst van Europa. Negen van de tien Europeanen zijn van mening dat meer rekening moet worden gehouden met de stemmen van de Europese burgers bij besluiten over de toekomst van Europa, en zeven van de tien zouden graag zien dat bij belangrijke besluiten over de Europese Unie meer rekening wordt gehouden met hun standpunten. Meer dan de helft is van mening dat stemmen bij de Europese verkiezingen de beste manier is om ervoor te zorgen dat de stem van de Europese burgers door besluitvormers op EU-niveau wordt gehoord.

De belangstelling voor de toekomst van Europa blijkt ook uit de bereidheid van de Europeanen om deel te nemen aan de conferentie over de toekomst van Europa, met name door te reageren op een enquête of deel te nemen aan vergaderingen in hun regio's.

Onder de onderwerpen van de conferentie werden velen als belangrijk beschouwd door geïnterviewden, voornamelijk klimaatverandering en milieu, gezondheid en een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid. Ongeveer negen op de tien respondenten zijn van mening dat er nog veel moet worden gedaan om de democratie in de Europese Unie te versterken en te beschermen.

TECHNISCHESPECIFICATIES

Van 16 september tot en met 17 oktober 2021 heeft Kantar speciale Eurobarometer nr. 517 (EB96.1) uitgevoerd, op verzoek van de directoraten-generaal Communicatie van het Europees Parlement en de Europese Commissie (eenheid Mediamonitoring en Eurobarometer en Eenheid toezicht op de publieke opinie).

Wave 96.1 heeft betrekking op de nationale bevolking van 15 jaar en ouder met de nationaliteit van een van de lidstaten van de Europese Unie en verblijft in een van de 27 lidstaten van de Europese Unie.

Het steekproefprincipe dat in alle landen en gebieden wordt toegepast, is een willekeurige (probabilistische) meerfaseselectie. In elk land werden verschillende valpunten getrokken met een waarschijnlijkheid die evenredig is aan de omvang van de bevolking (om het hele land te bestrijken) en de bevolkingsdichtheid.

Deze valpunten werden systematisch in elk van de „regionale administratieve eenheden” getrokken, nadat deze per eenheid en per soort regio waren gestratificeerd. Ze vertegenwoordigen dus het hele grondgebied van de bestudeerde landen, volgens EUROSTAT-NUTS II (of gelijkwaardig) en volgens de verdeling van de bevolking die in het land woont in termen van grootstedelijke, stedelijke en landelijke gebieden.⁶³

Bij elk van de geselecteerde droppoints werd willekeurig een startadres geselecteerd. Andere adressen (elk negende adres) werden vervolgens geselecteerd door middel van „willekeurige route”-procedures van het oorspronkelijke adres. In elk huishouden werd de geïnterviewde willekeurig geselecteerd (na de „nabijste verjaardag” regel). Als geen lid van het huishouden op de enquêteur heeft gereageerd, of wanneer de geselecteerde persoon niet beschikbaar was (afwezig of bezet), nam de interviewer maximaal drie keer contact op met hetzelfde huishouden (in totaal vier contactpogingen). De onderzoekers vermelden nooit van tevoren dat de studie wordt uitgevoerd namens de Europese Commissie; zij kunnen deze informatie verstrekken na voltooiing van de studie, op verzoek.

De aanwervingsfase was iets anders in Nederland en Zweden, waar een steekproef van adressen van elk regionaal valpunt (een raster van 1 km²) werd geselecteerd uit de directory. De adreselectie werd willekeurig gedaan. Huishoudens werden vervolgens telefonisch gecontacteerd en aangeworven om deel te nemen aan het onderzoek.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.188

Data van veldwerk

	Land	Instituten	Aantal interviews	Land Datums		Bevolking 15+	Aandeel EU-27
ZIJN	België	Mobiel Centrum Marktonderzoek	1070	17/09/21	13/10/21	9188369	2,45%
BG	Bulgarije	Kantar TNS BBSS	1032	16/09/21	12/10/21	5995194	1,60%
CZ	Tsjechische Republiek	Kantar CZ	1017	17/09/21	11/10/21	8956740	2,39%
DK	Denemarken	Kantar Gallup	1009	17/09/21	13/10/21	4848611	1,29%
VAN	Duitsland	Kantar Deutschland	1557	16/09/21	11/10/21	71728398	19,10%
EE	Estland	Norstat Estland	1004	18/09/21	15/10/21	1073224	0,29%
EVT.	Ierland	B en A Onderzoek	1007	16/09/21	14/10/21	3896482	1,04%
EL	Griekenland	Kantar Griekenland	1014	16/09/21	11/10/21	9187524	2,45%
ES	Spanje	Activiteiten in de omgeving van TNS Investigación de Mercados y Opinión	1009	18/09/21	10/10/21	40006943	10,65%
FR	Frankrijk	Kantar Public Frankrijk	1004	16/09/21	07/10/21	52732499	14,04%
HR	Kroatië	Hendal	1010	16/09/21	12/10/21	3488460	0,93%
HET	Italië	Kantar Italia	1027	16/09/21	12/10/21	52397331	13,95%
CY	Cyprus Rep.	Cymar Marktonderzoek	504	16/09/21	07/10/21	734695	0,20%
LV	Letland	Kantar TNS Letland	1002	16/09/21	10/10/21	1568124	0,42%
LT	Litouwen	TNS LT	1012	16/09/21	09/10/21	2300257	0,61%
LEZEN	Luxemburg	Kantar België	506	16/09/21	11/10/21	503275	0,13%
HUSSEIN	Hongarije	Kantar Hoffmann	1013	17/09/21	05/10/21	8351017	2,22%
MT	Malta	Misco Internationaal	534	16/09/21	14/10/21	426055	0,11%
NL	Nederland	Kantar Nederland	1011	16/09/21	11/10/21	14165638	3,77%
BIJ	Oostenrijk	Das Österreichische Gallup Instituut	1012	16/09/21	06/10/21	7580083	2,02%
PL	Polen	Kantar Polska	1036	16/09/21	10/10/21	32139021	8,56%
PT	Portugal	Markttest — Marketing Organização e Formação	1020	17/09/21	12/10/21	8869051	2,36%
RO	Roemenië	Centrul Pentru Studierea Opiniei si Pietei (CSOP)	1060	16/09/21	12/10/21	16372216	4,36%
ALS	Slovenië	Mediana DOO	1004	16/09/21	10/10/21	1767202	0,47%
SK	Slowakije	Kantar Tsjechie	1020	16/09/21	03/10/21	4592379	1,22%
FI	Finland	Kantar TNS Oy	1010	17/09/21	17/10/21	4488064	1,20%
SE	Zweden	Kantar Sifo	1026	16/09/21	15/10/21	8149850	2,17%
		Totaal EU-27	26530	16/09/21	17/10/21	375506702	100%*

* Er zij op gewezen dat de totale percentages in deze tabel als gevolg van afronding meer dan 100 % mogen bedragen.

** Rekruteringen voor online interviews in België en Tsjechië worden uitgevoerd door respectievelijk Kantar Belgium en Kantar CZ*

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.189

Interviewen

	Land	Aantal CAPI- interviews	Aantal interviews CAWI	Totaal aantal interviews
ZIJN	België	707	363	1070
BG	Bulgarije	1032		1032
CZ	Tsjechische Republiek	760	257	1017
DK	Denemarken	769	240	1009
VAN	Duitsland	1557		1557
EE	Estland	1004		1004
EVT.	Ierland	1007		1007
EL	Griekenland	1014		1014
ES	Spanje	1009		1009
FR	Frankrijk	1004		1004
HR	Kroatië	1010		1010
HET	Italië	1027		1027
CY	Rep._de_Cyprus	504		504
LV	Letland	1002		1002
LT	Litouwen	1012		1012
LEZEN	Luxemburg	506		506
HUSS EIN	Hongarije	1013		1013
MT	Malta	358	176	534
NL	Nederland	1011		1011
BIJ	Oostenrijk	1012		1012
PL	Polen	1036		1036
PT	Portugal	1020		1020
RO	Roemenië	1060		1060
ALS	Slovenië	1004		1004
SK	Slowakije	1020		1020
FI	Finland		1010	1010
SE	Zweden	1026		1026
	TOTAL_UE27	24484	2046	26530

CAPI: Computerondersteunde face-to-face enquête

CAWI: Computerondersteunde online enquête

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.190

Gevolgen van de COVID-19-pandemie voor veldwerk

- Face-to-face interviews

Voor zover mogelijk werden interviews gehouden voor het huis van de geïnterviewden of voor hun deur, in de juiste nationale taal. In alle landen en gebieden waar face-to-face interviews mogelijk waren, werd gebruik gemaakt van het Computer Assisted Personal Interview (CAPI) systeem. Voor alle face-to-face interviews is te allen tijde voldaan aan hygiëne- en fysieke afstandsmaatregelen overeenkomstig de voorschriften van de overheid. Waar mogelijk werden interviews uitgevoerd buiten de woningen, in de voetsporen van de deur, om te plaatsvinden in de open lucht en in overeenstemming met sociale afstandsmaatregelen.

- Face-to-face en online interviews

In België, Tsjechië, Denemarken en Malta was het mogelijk om face-to-face interviews te houden, maar niet het aantal interviews te bereiken dat gepland was tijdens de tijd die was toegewezen aan veldwerk vanwege de gevolgen van COVID-19-beperkingen: veel mensen waren terughoudend om onderzoekers thuis te verwelkomen, hoewel hygiëne-regels en sociale afstanden (bijvoorbeeld het dragen van maskers en het gebruik van hydroalcoholische gel) werden gerespecteerd.

Om het aantal tijdens het veldwerk geplande interviews uit te voeren, werden dus online aanvullende interviews uitgevoerd met behulp van de CAWI-techniek (Computer-Assisted Web Interviewing).

- Online interviews

In Finland was het formeel onmogelijk om face-to-face interviews uit te voeren. Als gevolg hiervan werden alle interviews online uitgevoerd met behulp van de CAWI-techniek.

Werving voor online interviews

Online interviews werden niet in alle landen op dezelfde manier ontworpen, maar gebaseerd op wat er mogelijk was binnen de tijd die beschikbaar was voor veldwerk. Waar mogelijk was de online steekproef gebaseerd op probabilistische bemonstering. Personen die werden aangeworven om te reageren op de online enquête werden gerekruteerd met behulp van een random dialing proces (RDD) van mobiele telefoons, of gemengde (mobiele en vaste) nummers. Op deze manier werden alle mensen met telefoons in elk land even waarschijnlijk geïnterviewd. De keuze om alleen gebruik te maken van een steekproef van mobiele telefoonnummers, of gemengde telefoonnummers (mobiel en vast), was afhankelijk van de vaste telefonie-infrastructuur van het betrokken land. Toen deze infrastructuur voldoende modern was om een aanzienlijk aantal huishoudens met vaste telefoons te dekken, was de steekproef voor gemengde nummers. Deze gemengde steekproef maakt het mogelijk om de representatie binnen de steekproef van geïnterviewden te optimaliseren. De steekproef per willekeurige samenstelling, zowel voor het mobiele als het vaste monster, werd uit de nationale telefoonnummerplannen gehaald. De tekening van het monster van vaste lijnen wordt door NUTS3-regio's gestratificeerd op basis van voorvoegsels en het monster van mobiele telefoons op basis van de exploitant, alvorens een systematische aselechte steekproef van nummers te genereren waarvan de grootte evenredig is aan het totale aantal dat in elk stratum kan worden gegenereerd. Geïnterviewden werden aangeworven via dit steekproefproces in België, Tsjechië en Malta.

In Finland en Denemarken werden geen RDD-monsters gebruikt en werd het telefoonmonster uit de nationale telefoongids getrokken. In deze landen dekken telefoongidsen de hele bevolking met een telefoon en specificeren ze het vaste en mobiele nummer van elke persoon.

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.191

Responspercentage

In elk land werd een vergelijking gemaakt tussen de steekproef van respondenten en het universum (d.w.z. de totale bevolking van het land). Gewichten werden toegepast om de steekproef aan te passen aan het universum in termen van geslacht, leeftijd, regio en mate van verstedelijking. Wat de Europese ramingen (d.w.z. het EU-brede gemiddelde) betreft, is het gewicht van elk land naar boven of naar beneden bijgesteld om rekening te houden met het aandeel van zijn bevolking van 15 jaar of ouder in vergelijking met de bevolking van 15 jaar of meer in de Europese Unie.

De responspercentages worden berekend door het totale aantal volledige interviews te delen door het totale aantal bezochte adressen, met uitzondering van adressen die niet in aanmerking komen, maar met inbegrip van adressen waarvan de subsidiabiliteit onbekend is. Voor Eurobarometer 96.1 zijn de responspercentages voor de 27 landen van de Europese Unie, berekend door Kantar, als volgt:

ZIJN	38,6 %	EE	32,3 %	LV	44,1 %	PL	42,2 %
BE*	21,0 %	EVT.	33,8 %	LT	40,5 %	PT	38,5 %
BG	45,9 %	EL	27,5 %	LEZEN	19,4 %	RO	62,0 %
CZ	39,1 %	ES	33,4 %	HUSSEI N	61,1 %	ALS	47,8 %
CZ*	24,9 %	FR	27,5 %	MT	83,6 %	SK	66,8 %
DK	37,3 %	HR	39,6 %	MT*	33,0 %	FI*	32,8 %
DK*	19,7 %	HET	21,9 %	NL	71,3 %	SE	62,9 %
VAN	19,7 %	CY	44,4 %	BIJ	43,0 %		

*CAWI en zonder rekening te houden met de wervingsfase

Speciale Eurobarometer 517, de toekomst van Europa p.192

Foutenmarges

Lezers worden eraan herinnerd dat de resultaten van een studie schattingen zijn waarvan de nauwkeurigheid, alle andere dingen gelijk, afhankelijk is van de grootte van het monster en het waargenomen percentage.

Voor monsters van ongeveer 1.000 interviews schommelen de werkelijke percentages in de volgende betrouwbaarheidsintervallen:

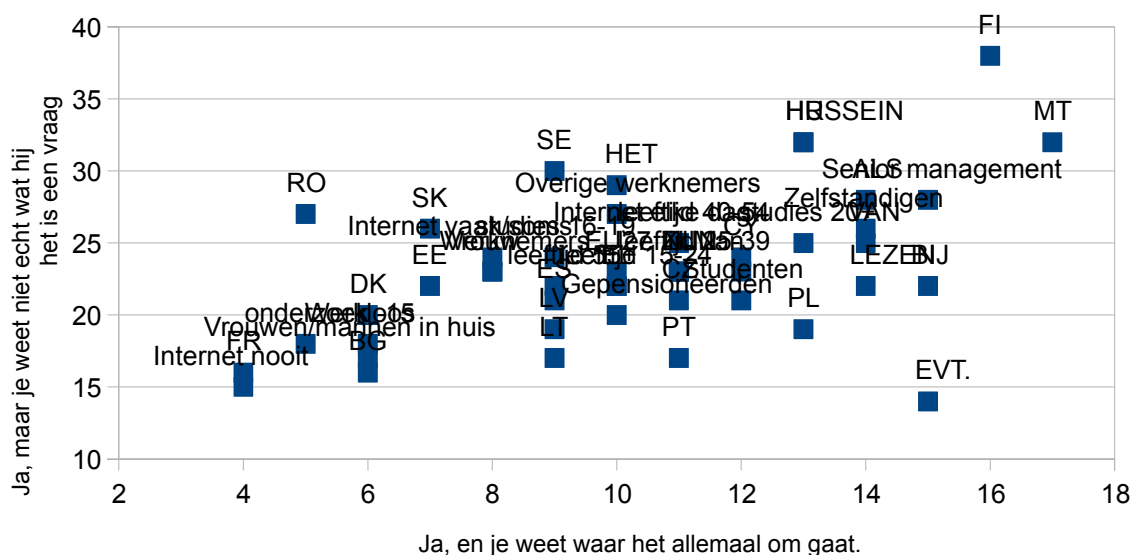
Statistische marges als gevolg van het steekproefproces (95% betrouwbaarheidsniveau)											
steekproefgrootte in lijn											resultatenwaargenomen in kolommen
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N=50	6.0	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.2	13.6	13.8	13.9	N=50
N=500	1.9	2.6	3.1	3.5	3.8	4.0	4.2	4.3	4.4	4.4	N=500
N=1000	1.4	1.9	2.2	2.5	2.7	2.8	3.0	3.0	3.1	3.1	N=1000
N=1500	1.1	1.5	1.8	2.0	2.2	2.3	2.4	2.5	2.5	2.5	N=1500
N=2000	1.0	1.3	1.6	1.8	1.9	2.0	2.1	2.1	2.2	2.2	N=2000
N=3000	0.8	1.1	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.8	1.8	N=3000
N=4000	0.7	0.9	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.5	1.5	1.5	N=4000
N=5000	0.6	0.8	1.0	1.1	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4	N=5000
N=6000	0.6	0.8	0.9	1.0	1.1	1.2	1.2	1.2	1.3	1.3	N=6000
N=7000	0.5	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1	1.1	1.1	1.2	1.2	N=7000
N=7500	0.5	0.7	0.8	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.1	1.1	N=7500
N=8000	0.5	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.1	N=8000
N=9000	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	N=9000
N=10000	0.4	0.6	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	N=10000
N=11000	0.4	0.6	0.7	0.7	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	N=11000
N=12000	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	N=12000
N=13000	0.4	0.5	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	N=13000
N=14000	0.4	0.5	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	N=14000
N=15000	0.3	0.5	0.6	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	N=15000

ENKELE AANVULLENDE OPMERKINGEN EN INTERPRETATIES

Het volgende stond niet in het oorspronkelijke officiële verslag, maar werd toegevoegd om verdere reflectie op basis van de cijfers in het verslag mogelijk te maken.

De conferentie over de toekomst van Europa heeft geen passie gehad voor Europeanen.

Vraag QA6: Heb je onlangs in de pers gelezen, op internet of op televisie gezien of iets gehoord op de radio over de conferentie over de toekomst van Europa? Het is niet verwonderlijk dat senior managers en mensen met lange studies beter geïnformeerd zijn dan mensen die nooit internet gebruiken. Aan de andere kant is het opmerkelijk dat mensen in sommige landen veel beter geïnformeerd zijn dan andere, en dat de verspreiding van resultaten per land groter is dan onder sociale categorieën. Fins en Maltees zeggen veel meer (drie of vier keer meer) dat zij van deze conferentie op de hoogte zijn gebracht dan de Fransen. Deze laatsten zijn gemiddeld op hetzelfde niveau als Europeanen nooit gebruik maken van het internet, onder de werklozen, mensen met weinig onderwijs of mensen in huis.

Europeanen zijn zeer verdeeld over de strijd tegen klimaatverandering

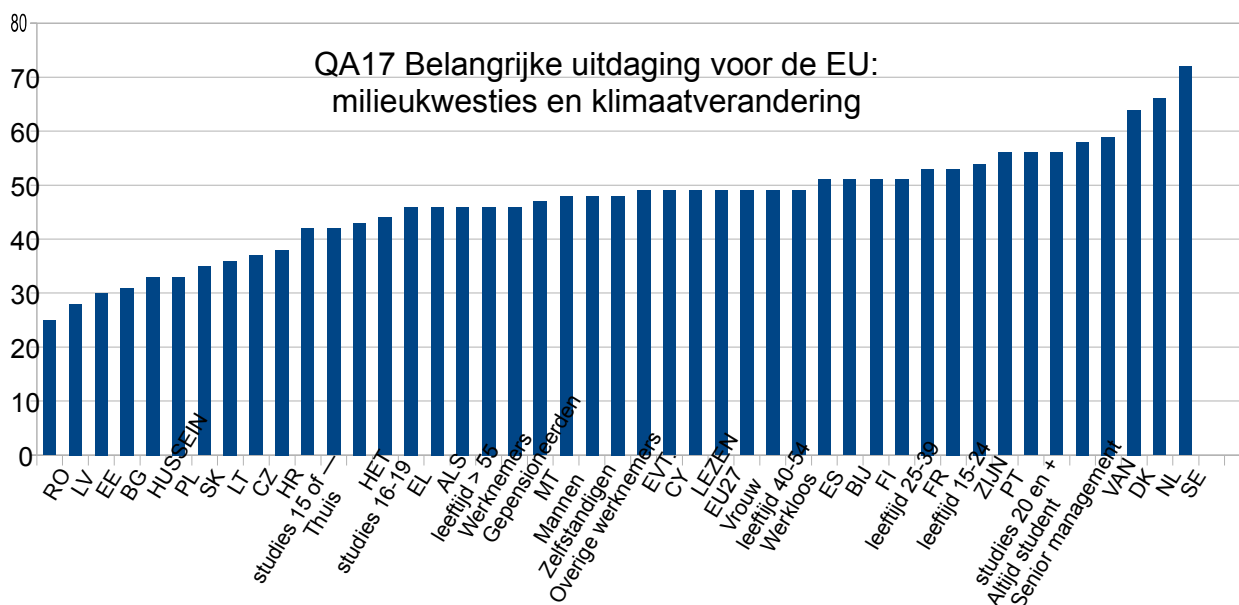
Vraag QA17 gesteld: „Wat van de volgende zijn volgens u de belangrijkste mondiale uitdagingen voor de toekomst van de EU?”

De lijst met mogelijke reacties was [Milieuproblemen en klimaatverandering, gezondheidsrisico's, migratie en gedwongen ontheemding, terrorisme, georganiseerde misdaad, verslechterende internationale betrekkingen, cyberoorlog en nieuwe vormen van conflicten, de toekomstige opkomst van populisme, risico's als gevolg van nieuwe technologieën, snelle veranderingen in de bevolking, regressie van de Europese bevolking uit de rest van de wereld]

Het meest geciteerde antwoord was over milieukwesties en klimaatverandering (49 % voor de EU als geheel).

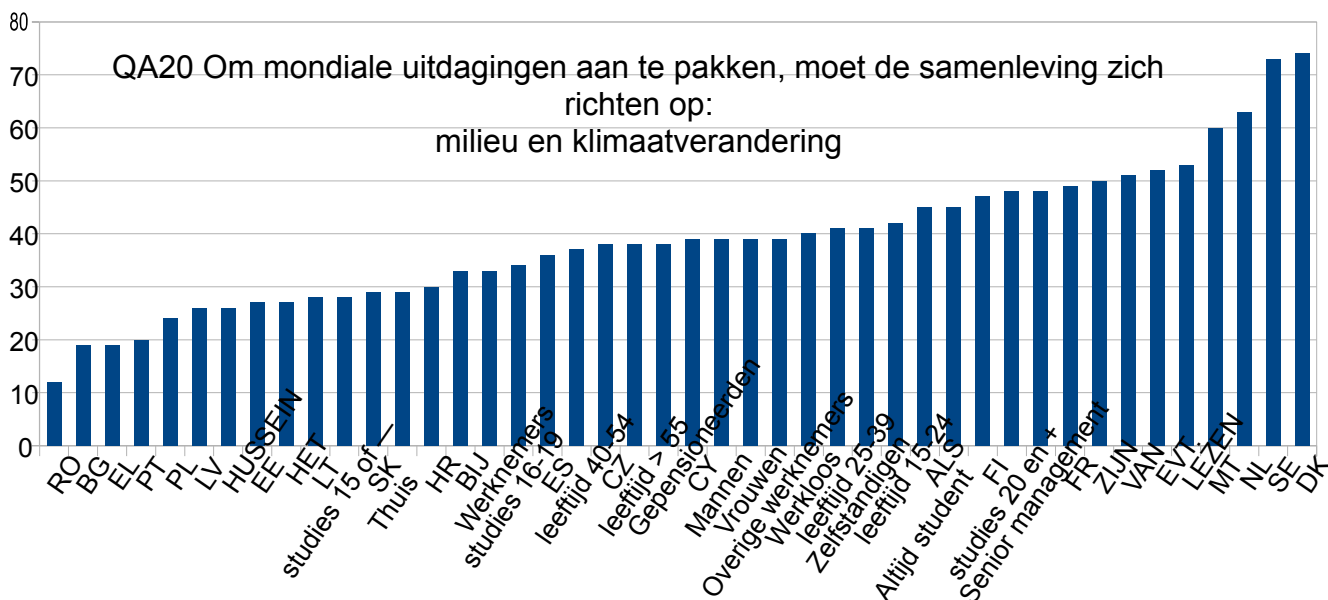
Maar dit gemiddelde verbergt grote verschillen: de „Oosterse landen” zijn veel minder gemotiveerd door de strijd tegen klimaatverandering dan andere.

Roemenen geven slechts 25 % belang aan het milieu in vergelijking met 72 % van de Zweden, drie keer minder. Ter vergelijking: er is geen verschil tussen de geslachten: vrouwen hebben dezelfde mening als mannen. Hoewel jongeren zich wat meer zorgen maken over het milieu dan ouderen, is het verschil slechts een paar procentpunten.

Vraag QA20 ging over hetzelfde thema, maar met een enigszins andere formulering, meer actiegericht: **Wat zijn de twee elementen waarop onze samenleving zich moet richten om de belangrijkste mondiale uitdagingen aan te pakken? (Maximaal 2 antwoorden)**.

De lijst was: [Milieu en klimaatverandering, gelijkheid en sociale rechtvaardigheid, gezondheid en veiligheid Onderwijs, vooruitgang en innovatie, vrije handel en markteconomie, culturele diversiteit en openheid voor anderen, tradities, industriële capaciteit van de Europese Unie].

Ook hier zijn de verschillen tussen landen groter dan tussen sociale groepen. Slechts 12 % van de Roemenen wil krachtige actie voor het milieu en de klimaatverandering, tegenover 74 % van de Denen, zes keer meer. Hoewel senior managers meer belang hechten aan de strijd tegen klimaatverandering dan werklozen, is het verschil slechts een paar procentpunten.

Conclusie: het is moeilijk om alle Europeanen in een gemeenschappelijk milieubeleid te krijgen. De verschillen tussen landen zijn veel groter dan tussen sociale groepen: de inwoners van het ene land begrijpen de zorgen van de inwoners van een ander land niet.

Het is waarschijnlijk dat deze verschillen tussen landen verband houden met verschillen tussen talen. De publieke opinie op Europees niveau vereist een openbaar debat op Europees niveau, en dus een gemeenschappelijke taal. De beste gemeenschappelijke taal zou Esperanto zijn, een eenvoudige taal om te leren, precies en eerlijk.

